

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**XIX. YÜZYILA AİT BİR ŞİİR MECMUASI
(v.: 410b-552a)**

Hande ARIKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
EYLÜL - 2018**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**XIX. YÜZYILA AİT BİR ŞİİR MECMUASI
(v.: 410b-552a)**

**DANIŞMAN
JÜRİ
JÜRİ**

**: Dr. Öğr. Üyesi Lütfi ALICI
: Prof.Dr. Halil İbrahim YAKAR
: Doç. Dr. Yakup POYRAZ**

Hande ARIKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
EYLÜL – 2018**

KAHRAMANMARAS SÜTCÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

XIX. YÜZYILA AİT BİR ŞİİR MECMUASI (v.: 410b-552a)

Hande ARIKAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

Bu Tez *...Tarihinde* Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği/Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Lütfi ALICI
BAŞKAN

Prof. Dr. Hüsnü İbrahim YAKAR
ÜYE

Doç. Dr. Yakup POYRAZ
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL
Enstitü Müdürü

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

XIX. YÜZYILA AİT BİR ŞİİR MECMUASI (v.: 410b-552a)

Hande ARIKAN

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Lutfi ALICI
Yıl : 2018, Sayfa: 332 + VI
Jüri : Dr. Öğr. Üyesi Lutfi ALICI (Başkan)
: Prof. Dr. Halil İbrahim YAKAR (Üye)
: Doç. Dr. Yakup POYRAZ (Üye)

Klasik Türk Edebiyatı Türklerin İslam medeniyeti çerçevesinde meydana getirdiği bir edebiyattır. Uzun bir geçmişi olan klasik Türk edebiyatında konu kadar sözün söyleniş şekli ve söz güzelliği de önemli olmuştur. Klasik Türk edebiyatının önemli kaynaklarından olan şiir mecmuları meraklılarınca derlenmiş şiirlerden müteşekkil eserlerdir. Çalışmamıza konu olan mecmua da XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuası olup, Konya Yazma Eserler Bölge Kütüphanesi Kahramanmaraş Karacaoğlan İl Halk Kütüphanesi Koleksiyonu 128 numarada kayıtlıdır. Tamamı 578 varak olan bu mecmuadaki şiirlerin çoğu dinî-tasavvufi muhtevalıdır. Mecmuanın bir kısmı(206b-410a) Erdal YALÇIN tarafından yüksek lisans tezi olarak yapılmıştır. (1a - 206a) varaklar arası ise Ömer Ali KARAGEÇEN tarafından yapılmaktadır. Mecmua, genelde divan şairlerinin şiirlerinden müteşekkildir. Mecmuanın büyük bir bölümü ise Maraşlı divan şairi Hâmî'nin şiirlerini ihtiva etmektedir. Mecmuada 25 şairin adı geçmektedir. Bu çalışmayla söz konusu şiir mecmuasını tanıtmış bulunmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Divan şiiri, mecmua, şiir mecmuası, Maraşlı Şairler

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE

ABSTRACT

MS THESIS

XIXth CENTURY POETRY COLLECTION (v.: 410b-552a)

Hande ARIKAN

Supervisor : Assist. Prof. Dr. Lütfi ALICI

Year : 2018, Pages: 332 + VI

Jury : Assist. Prof. Dr. Lütfi ALICI (Chairperson)
: Prof. Dr. Halil İbrahim YAKAR (Member)
: Assoc. Prof. Dr. Yakup POYRAZ (Member)

Classical Turkish Literature is a literature that has been emerged by Turkish people within the framework of Islamic civilization. The long history of Classical Turkish literature indicates that the mode of articulation and the beauty of words have become as significant as the subject. Poetry collections, which are significant sources of classical Turkish literature, are works composed of beautiful poems compiled by their fanciers. This study has employed a collection which includes such beautiful poems of the XIXth century and which is registered at number 128 in Konya Written Works Regional Library Kahramanmaraş Karacaoğlan Provincial Public Library Collection. The majority of the poems containing a total of 578 pages hold religious mystic content. A part of the collection (206b-410a) has been conducted by Erdal YALÇIN as a master's thesis (1a -206a) and the pages have been prepared by Ömer Ali KARAGEÇEN. The collection is mainly composed of the poems of divan poets. The majority of the collection encompasses the poems of Hāmî who is from Maraş. 25 poets have been included in the collection. We have introduced aforementioned poetry collection in the present study.

Key Words: Divan poetry, collection, poetry collection, poets of Maraş.

ÖN SÖZ

Türk edebiyatı açısından hem dönemin edebi zevkini yansıtması hem de gün ışığına çıkmamış şiirlerin, yazıların edebiyata kazandırılması açısından mecmualar - özellikle de şiir mecmuaları- oldukça önemlidir. Çalışmamıza konu olan mecmua da XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuasıdır. Mecmua, Konya Yazma Eserler Bölge Kütüphanesi Kahramanmaraş Karacaoğlan İl Halk Kütüphanesi Koleksiyonu 128 numarada kayıtlıdır. Tamamı 578 varak olan bu mecmuanın (v.: 410b-552a) kısmı tezimizin konusudur. Mecmuanın bir kısmı (v.: 206b-410a) Erdal YALÇIN tarafından hazırlanmıştır. Mecmuanın diğer kısmı(v. :1a-216a) ise Ömer Ali KARAGEÇEN tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmaktadır.

Genelde divan şairlerinin özelde ise Maraşlı bir şairin şiirinde müteşekkil olan tez çalışmamız, bu alanda kabul gören ilmi disiplinle hazırlanmıştır. Çalışmanın giriş bölümünde genel olarak mecmua hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde mecmua tanıtılmış, mecmuanın sistematik tasnifi yapılmıştır. Bu bölümden sonra ise şairler ve vezinler ile ilgili tablo oluşturulmuştur. Üçüncü bölüm ise mecmuanın çeviri yazısından oluşmaktadır. Şiirlerin şairleri hakkında ise dipnotta kısa bilgi verilmiştir. Son olarak ise özel adlar dizini yapılmıştır. Dizinde şiir, beyit, bent ve mısra numaraları dikkate alınmıştır.

Bu çalışmam sırasında bana her zaman yardımcı olan kıymetli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Lütfi ALICI' ya tüm sorularıma samimiyet ve hoş görüşü ile cevap veren, bana yol gösteren değerli hocam Arş. Gör. Gülcan TANIDIR ALICI'ya ve benden manevi desteğini esirgemeyen kıymetli aileme teşekkür ederim.

Hande ARIKAN
Kahramanmaraş-2018

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
KISALTMALAR LİSTESİ	V
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ	VI
1. GİRİŞ	1
1.1. Mecmuanın Tanımı	1
1.2. Mecmuanın Tasnifi	1
1.3. Mecmuaların Türk Edebiyatında Önemi	2
1.4. Şiir Mecmuaları Ve Şiir Mecmualarının Tasnifi	4
2. MECMUANIN İNCELENMESİ	6
2.1. Mecmuanın Sistematik Tasnifi	6
2.2. Vezin Tablosu	37
2.3. Şair Tablosu	38
3. MECMUANIN ÇEVİRİ YAZISI	39
4. SONUÇ	318
KAYNAKLAR	319
DİZİN	321
ÖZ GEÇMİŞ	333
EKLER	334

KISALTMALAR LİSTESİ

bk.	: Bakınız
MESTAP	: Mecmuaların Sistematiik Tasnifi Projesi
No.	: Numara
s.	: Sayfa
S	: Sayı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDVİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
vb.	: Ve benzerleri
vd.	: Ve diğeri
vs.	: Vesaire
v.	: Varak
yy.	: Yüzyıl
yay.	: Yayını, yayınları

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

Metnin hazırlanmasında genel olarak ilmî eserlerde uyulagelen çeviri yazı sistemi kullanılmıştır. Bunlar, maddeler halinde şöylece sıralanabilir:

1. Metinde kullanılan çeviri yazı alfabesi şöyledir:

ا (Ā)	a, ā	ص	ş
ا (Ī)	a, e, l, i, u, ü	ض	ž, đ
ء	’	ط	ţ
ب	b	ظ	z
پ	p	ع	‘
ت	t	غ	ğ
ث	s	ف	f
ج	c	ق	k
چ	ç	ك	k, g
ح	h	گ	ñ
خ	h	ل	l
د	d	م	m
ذ	z	ن	n
ر	r	و	v (o, ö, u, ü, ū)
ز	z	ه	h (a, e)
ژ	j	ی	y (l, i, ĩ)
س	s	لا	lā
ش	ş		

2. Farsça vâv-ı ma’dûleler “” (h^âce) şeklinde gösterilmiştir.

3. Arapça ve Farsça birleşik isim ve sıfatlar arasına bir çizgi (-) konulmuş, ekler bitleştirilmiştir. 4. Metinde geçen özel isimler büyük harfle başlatılmış ve koyu yazılmıştır.

5. İktibaslar “” (tırnak işareti) içine alınmış, açıklamalar dipnotunda verilmiştir.

1. GİRİŞ

1.1. Mecmuanın Tanımı

Edebiyat dünyası açısından çok önemli bir yere sahip olan mecmualar bazı lügat ve kaynaklarda şöyle tanımlanmıştır.

“İçinde şiirler, seçilmiş söz ve yazılar bulunan el yazması kitap.” (Kubbealtı,06.03.2018, <http://lugatim.com>).

“Mecmua, Arapça cem’ (toplama, bir araya getirme) ‘anlamına gelir. Kütüphanecilik literatüründe mecmuanın karşılığı ‘derleme’ dir. Günümüz Türkçesinde ‘dergi’ olarak karşılığını bulan mecmua, yakın zamana kadar da günlük olmayan (haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık, yıllık vb.) periyodlarla yayımlanan süreli yayınlar karşılığında kullanılır.”(Köksal, 2012: 409).

“Muhtelif nesneleri bir araya toplamak anlamındaki Arapça cem’ mastarından türeyen mecmua kelimesi toplanmış seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap şeklinde değerlendirilir. Kültürel ve edebi anlamda ise mecmualar genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dini, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan kitaplardır.” (Kılıç, 2012: 77).

Derleme yoluyla meydana getirilen mecmualar tamamen derleyenin zevkine bağlıdır. Bu nedenle çok düzgün ve tertipli mecmualar yanında düzensiz mecmualar da vardır. Eserleri yazıya geçmiş şair ve yazarlardan yapılan seçmelerin yer aldığı mecmualar bulunduğu gibi adları bilindiği halde henüz gün yüzüne çıkmamış bazı önemli mecmualar da vardır (Pala, 2013: 300).

“Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır. Mecmua, başlangıçta birçok bakımdan benzediği cönk gibi âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilâhiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilâç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip düzenli bir tertip ve şekle kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliğini kazanmıştır. Bir telif türü olarak gelişimini tamamladıktan sonra genellikle kitap hüviyetindeki teliflerden farklı bir tarafı kalmamıştır.” (Uzun, 2003: 265).

1.2. Mecmuanın Tasnifi

Mecmuaların tasnifi edebiyat tarihçileri açısından oldukça zor olmuş, bu konu ile ilgili çeşitli tasnif denemeleri yapılmış tek bir tasnif modeli belirlenememiştir. Tasnifi zorlaştıran etmenler ve daha sonrasında da tasnif türlerine ait örnekler aşağıda sıralanmıştır:

Mecmuanın derlemesini zorlaştıran etmenleri Atabey Kılıç’ın makalesinde ise şöyle sıralanmıştır:¹

1. “Mecmuaların derleyeni ve derleniş tarihi her zaman kesin olarak bilinmemektedir. Belki muhtevası ve dil özellikleri bakımından yazıldığı dönem hakkında tahmini çıkarımlar yapmak mümkündür. Bunun neticesinde mecmuanın

¹Atabey Kılıç’ın “Mecmua Tasnifine Dair” makalesinden istifade edilerek yazılmıştır. Makalede ayrıca mecmuanın tanımı ve çeşitli mecmua tasnifleriyle ilgili de bilgi verilmiştir. Makalede mecmua tasnifi yapılırken her türe ait örnek mecmua da verilmiştir. Bk.:(KILIÇ, A. ,2012. “Mecmua Tasnifine Dair”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkamarı, Turkuaz Yay., ss. 77-96.)

derlendiği dönemin şiir zevki beğenilen şairlerin ve şiirleri hakkında fikir sahibi olunabilmektedir. Mecmualar bu yönüyle günümüz antolojileriyle benzerlik göstermektedir.

2. İtina ile hazırlanmış mecmualar olabileceği gibi dağınık ve düzensiz hatta kâğıdının boyutları, renkleri birbirine uymayan mecmulara da rastlanabilmektedir. Hem farklı türlerde pek çok eseri barındırmaları hem de sahibinin el değiştirmesi sonucu çeşitlilik arz eden hattının zor çözümlenmesi bu metinleri okuma ve daha zor olanı, neşretme konusunda araştırmacıları müşkül duruma sokmaktadır.” (Kılıç, 2012: 78).

Yukarıda bahsedilen nedenler mecmuanın tasnifini zorlaştırırken çeşitli kıstaslara dayanılarak bazı tasnif çalışmaları da yapılmıştır. Bu tasnif çalışmalarından bazıları aşağıda verilmiştir.

Muhteva açısından ilk tasnif Agâh Sırrı Levent’e aittir. Levent mecmuayı şöyle tasnif eder:

a. Nazire mecmuaları (Divan edebiyatında manzumeler arasında nazirecilik oldukça yaygın bir gelenektir. Nazirecilik edebiyat tarihçisi adına kötü bir taklitçilik olarak adlandırılmaz. Yüzlerce naziresi olan bir şiirin aslını bulmak onun işine yarayacaktır. Yani nazire mecmualarını gözden geçiren bir edebiyat tarihçisi şiirlerin asıllarını ve divan tertip etmemiş şairlerin manzumelerini bulabilir. Nazire mecmualarına örnek mecmuatü’n nazirleri örnek verilebilir.)

b. Meraklılarınca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları (Bunların sayıları çoktur. Tanınmış olanlardan bir tanesi İbrahim Bey Külliyyâtı’dır.

c. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar (Bu mecmualarında sayısı oldukça fazladır. Önemli olanlardan bir tanesi Câmiu’l-Maâni’dir.)

ç. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar (Eş’âr-name-i Müstezadi, Aşçı İbrahim Dede Mecmuası.)

d. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Fasih Ahmed Efendi Mecmuası) (Levent, 1998:166-167).

Bu konudaki ikinci tasnif denemesi Günay Kut’a aittir. Kut, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi’nde mecmuaları şöyle sınıflandırır:

a. “Nazire mecmuaları

b. Seçme şiir mecmuaları (mecnûa-i eş’âr, mecnûa-i devâvîn)

c. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar (Mecnûa-i edviye, mecnûa-i ed’iye, mecnûa-i tevârih, mecnûa-i mu’ammeyât, mecnûa-i münşe’ât, mecmuatü’r-resâ’il gibi.)

d. Karışık mecmualar (Bu tür mecmualar nazım-nesir karışık olabilir. Ayrıca Arapça, Türkçe ve Farsça gibi farklı dillerde de yazılmış olabilir.)

e. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar” (Kılıç, 2012: 79)

1.3. Mecmuaların Türk Edebiyatında Önemi

“Mecmualar, edebiyat tarihinde büyük bir boşluğu doldurur. Bazen edebiyat tarihinin asıl kaynaklarına yardımcı olur, bazen yegâne kaynak olarak işlev üstlenir.” (Aydemir, 2007: 123)

Mecmuaların öneminden bahsedenlerden ilki Ali Canip Yöntem’dir. Ali Canip mecmuaların edebiyat araştırmacılarını şahsi hükümler vermekten alı koyduğunu mecmualarda bir eserin en eski metnine ulaşabildiği için son derece önemli olduğunu

belirtir. Ayrıca tezkirelerde yer alan bir şairin hakkında abartılı övgülerin bizi yanıltacağını, o şair hakkında doğru fikir edinebilmek için onun devrinde kaleme alınmış mecmuaların incelenmesi gerektiğini de söyler. Yani bu yargısı ile mecmuaların bulundukları dönemlerin edebi zevklerini en doğru şekilde yansıttığını bu açıdan da mecmuaların oldukça önemli olduğunu söyler (Gıynaş, 2011: 247).

Genelde mecmuaları, özelde şiir mecmualarını önemli kılan temel unsurlar Köksal tarafından ise şöyle sıralanır:

1."Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

2. Bilinen şairlerin bilinmeyen divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.

4. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır. Özellikle kırk hadis, mi'raciye, yüz hadis, mevlid, şehrengiz, biladiye, hasb-i hâl, kimi mektup ve münşeâtâ dair risaleler vb. fazla uzun olmayan türlerin çoğu bu mecmuaların arasında gizlidir.

5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de mecmualarda karşılaşabiliriz.

6. Mecmualarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır. Bu, ölüm tarihi bilinmeyen bir şairin ölümü için düşünülmüş bir tarih manzumesi şeklinde olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşünülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde de olabilir.

7. Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyeninin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

8. Mecmualar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir sever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Bu itibarla derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda o şahsın / şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür. Bir şairin o dönem mecmualarında çok şiirinin bulunması o devirde çok beğenildiğini, keza nazım şekillerinin sıklığından o nazım şeklinin gördüğü rağbeti, çok kullanılan aruz kalıpları ve kafiye yapıları devrin aruz ve zevkini bize bildiren önemli işaretlerdir.

9. Şiir mecmualarında genel olarak dönemin zevklerini, edebî tercihlerini vs. anlamak kabil olduğu gibi ferdî temayüllerin de izini sürmek mümkündür. Nazire mecmuası olmasa da kimi mecmualarda nazire şiirler bulunduğundan- şairler arasındaki etkileşimi, teselsül bağlarını takip etmek de mümkün olur.

10. Mecmualar dışındaki eserlerin fevayid ve vikaye yapraklarında da zaman zaman rastlamak mümkünse de özellikle mecmualarda çok sık rastladığımız edebiyat dışı kimi konular da ayrıca ele alınması gereken önemli noktalar. Şöyle ki hemen her mecmuanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların der-kenarlarında çeşitli dualar, otlarla ilaç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe'ül gibi gizli ilimler (havâs) denilen itikatlara dair notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla' ve müfredler, bazı münşeât örnekleri, kimi resmî kayıtların örnekleri çokça rastlanan -asıl mecmua konusuyla ilgisi olmayan- kayıtlardır. Bütün bunlar edebiyat araştırmacıları kadar hatta onlardan da fazla sosyoloji, tarih (özellikle kültür tarihi), kültürel antropoloji, dinler tarih, halkbilim gibi

farklı bilim dallarından kişilerin de ilgi alanına giren çok önemli ama ihmal edilmiş bilgi kırıntılarından. Bunları bileşkesi Türk milletinin kültür kodlarını ortaya koyacaktır. Bütün mecmuaların bir de bu gözle alınması çok çok önemlidir.

11. Bütün bunlarla beraber, özelde şiir mecmualarının, genelde de bütün mecmuaların yukarıda sayılan fayda ve önemleri tek tek ve birbirinden bağımsız olarak incelendiğinde çok fazla bir anlam ifade etmezler. Meselâ Baki'nin divanında bulunmayan şiirlerini inceleyecek olsak bir tek mecmuayı taramamız ne ifade eder? Yahut bir mecmuada falan şairin şu kadar filan şairin bu kadar şiirinin bulunmasının bir anlamı var mıdır? Bu olsa olsa bize o derleyicinin şiir zevkini yansıtan bir işareti verir. Ama aynı dönemde derlenmiş yüzlerce mecmuanın taranmasından ortaya çıkacak manzara devrin müşterek anlayış ve zevkini ortaya dökcektir.” (MESTAP,08.03.2018,<http://mecmualar.tr.gg>,2014).

1.4. Şiir Mecmuaları Ve Şiir Mecmualarının Tasnifi

“Divan edebiyatı denilince akla şiir gelir. Bu sebeptendir ki mecmuaların da büyük bir çoğunluğu şiirlerden müteşekkildir. Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalara şiir mecmuası diyoruz. Bu eserler, kütüphanelerde “şiir mecmuası” adı altında kayıtlı olabileceği gibi genellikle mecmua-i eş’âr veya mecmuatü'l- eş’âr olarak kayıtlıdır. XIX. yüzyılın sonlarında ise şiir defteri adını aldığını görürüz.” (Alıcı, 2016: 371)

“Herhangi bir nazım türü veya nazım şekil birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalara şiir mecmuası denir. “(MESTAP,03.08.2018,<http://mecmualar.tr.gg>,2014).

Özellikle 16. Yüzyılda moda haline gelerek birçok örneği verilen ve her dönemde rağbet gören şiir mecmuaları edebiyat dünyası açısından çok önemlidir. Öyle ki mecmua ifadesi ile şiir mecmuası kastedilmiş ya da bu adlandırmadan şiir mecmuaları anlaşılmıştır (Gülbüz, 2012: 104).

Mehmet Gülbüz’ün “ Şiir Mecmûları Üzerine Bir Tasnif Denemesi “adlı makalesinde şiir merkezli olarak derlenen mecmualar içerdikleri şiirlerin nazım şekillerine şöyle sınıflandırılır:

I. Şiirlerin şekillerine göre oluşturulan şiir mecmualar:

Bu şekilde tasnif edilen mecmualarda mürettibin seçimini yönlendiren etmen nazım şekilleridir. Eldeki seçme şiir mecmuaları gazel, kıt’a, terci-i bend, terki-i bend gibi değişik nazım şekillerini ihtiva etmekle birlikte tek bir nazım şekline odaklanan mecmualardan da oluşabilir. Mecmualar nazım türlerine göre şöyle sınıflandırılabilir:

- 1.Gazel mecmuaları (Mecmû’a-i gâzelliyyat)
- 2.Kaside mecmuaları (Mecmû’a-i kasâid)
- 3.Müstezad mecmuaları
- 4.Matla mecmuaları (Mecmû’â-i metâli)
- 5.Beyit mecmuaları (Mecmû’a-i ebyât)
- 6.Mısra mecmuaları (Mecmû’a-i mesâri)
- 7.Farklı nazım şekilleriyle yazılmış şiirlerden oluşan mecmualar

II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları

Mecmuaların büyük çoğunluğu farklı konuları bir araya getirirken tek bir konuya odaklanmış şiir mecmuaları da bulunmaktadır. Tema esas alınarak sınıflandırılan mecmualar şöyle sınıflandırılabilir:

- 1.Tarih mecmuaları (Mecmû'a-i tevârih)
- 2.Na't mecmuaları (Mecmû'a-i nu'ût)
- 3.Mu'ammâ mecmuaları (Mecmû'a-i mu'ammeyât)
- 4.Lügaz mecmuaları (Mecmû'a-i elgâz)
- 5.Medhiye mecmuaları (Mecmû'a-i medâiyih)
- 6.Şehrengiz mecmuaları
- 7.Farklı konularda yazılmış şiirleri içeren mecmualar

III. Nazire mecmuaları

Birbirlerine nazire olarak yazılan şiirleri toplayan mecmualar bu sınıflandırmada değerlendirilir.

IV. Şairlerin aidiyet /mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmualar

1. Aynı zümreye(tasavvufî oluşum, meslek grubu vb.) mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
  - a. Mevlevî şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
  - b. Hurufî Bektaşî şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
2. Aynı coğrafyada ya da aynı şehirde yetişmiş veya aynı milliyete mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar

V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını / şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar

Bu mecmuayı tertip eden kişi kendi beğendiği şairlerin şiirlerini adeta yeni bir divan oluşturur gibi tertip eder. Burada diğer mecmua çeşitlerinden farklı olarak seçki faaliyetinin merkezinde şiirden ziyade şairin alınmasıdır.”(Gülbüz,2012:108- 112).

2. MECMUANIN İNCELENMESİ

Çalışmamıza temel teşkil eden XIX. yüzyıla ait şiir mecmuası, Konya Yazma Eserler Bölge Kütüphanesi Kahramanmaraş Karacaoğlan İl Halk Kütüphanesi Koleksiyonu 128 numarada kayıtlıdır. Tamamı 578 varak olan bu mecmuanın (v.: 410b-552a) kısmı tezimizin konusudur. Genellikle XVIII ve XIX. yüzyıl şairlerinin şiirlerini ihtiva eden mecmua, daha önceki yüzyıl şairlerinin şiirlerini de ihtiva etmektedir. Mecmua, Maraş'ta istinsah edilmiştir. Çoğunlukla dini-tasavvufi şiirlerden müteşekkil eserin mürettibi bilinmemektedir. Mecmuanın başındaki şiir Hamî Abdulgaffâr Baba'ya ait olduğu için mecmua onun adına kaydedilmiş görünmektedir. Çalışmamızın amacı mecmuayı günümüz alfabesine aktararak sistematik tasnifini yapmaktır.

Çalışmamızın temelini teşkil eden XIX. yüzyıla ait şiir mecmuasında (v.: 410b-552a) 25 şaire ait toplam 262 şiir bulunmaktadır. Bunlardan 169 tanesi gazel, 6 tanesi nazm, 4 tanesi müseddes, 9 tanesi murabba, 1 tanesi muhammes, 1 tanesi tahmis, 66 tanesi ilahi ve 1 tanesi de kıtadır.

Mecmua metni harekeli nesih hattıyla yazılmıştır. Kelimelerin yazımında hattın imlasına riayet edilmiştir (cellâd-cillâd,kākül-kākil...).

Dini-tasavvufî türlerin sıkça yer aldığı mecmuda 9 münâcat, 12 na't bulunmaktadır. Bunun dışında özellikle 108 şiirle en fazla ilahi aşkın terennüm edildiği aşıkâne türde şiirler yer almaktadır. Diğer şiirler de arifâne, hikemî, rindâne, nasihatnâme, sofiyâne gibi dini tasavvufi türlerde yazılmıştır.

2.1. Mecmuanın Sistematik Tasnifi

Mecmualar, edebiyat tarihi açısından oldukça önemli kaynaklardır. Günümüz Türkçesine çevrilen ve edebiyat dünyasına kazandırılan mecmuaların -daha önce de belirttiğimiz gibi - tek bir tasnif modeli yoktur.

Sistematik tasnif, Prof. Dr. M. Fatih Köksal'ın başlattığı bir projedir. Köksal bu projedeki hedefini Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi makalesinde şu cümleler ile ifade etmiştir. “Bu projenin hedefi, öncelikli olarak şiir mecmuaları, nihaî olarak da edebiyatla ilgili –cönkler de dahil olmak üzere- bütün mecmuaların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasıdır. “(Köksal, 2012 :422). Proje hedeflendiği gibi yürürse bütün tasnifler bir veri bankasında toplanmış olacak. Böylece herhangi bir divan şairi hakkında araştırma yapan biri, çok kısa süre içinde istediği bilgilere ulaşacaktır. Bu projeye birlikte en çok kullanılan aruz kalıpları, kafiyeler, redifler vb. kolaylıkla tespit edilebilecektir.

Yukarıda adı geçen tasnife göre çalışmamızdaki şiirler, sistematik bir şekilde aşağıdaki tabloda yer almaktadır.²

² Bu tasnif M. Fatih Köksal'ın , “Şiir Mecmûalarının Önemi ve Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)” adlı çalışması örnek alınarak yapılmıştır. (KÖKSAL, M.F. , 2012: ,ss. 411-431.)

V.No	Mahlas	Matla beyti/bendi	Nazım şekli/birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklama
410b	Hâmi	Ey cemâlin mazhar-ı envâr-ı zât-ı pâk-i Hâk Seyyid-i âlem habîb-i hazret-i Rabbü'l-felağ	Gazel/5 beyit	Na't	._._./._._./._._./._._.	
410b	Hâmi	Olanlar zâhir ü bâında elîf-ı Hâkka lâîk Gönülden Muştafâ vü Murtaza'ya oldılar âşik	Gazel/5 beyit	Methiye	._._./._._./._._./._._./	
411a	Hâmi	Bir dil k'ola yîne-i esrâr-ı hâkâyîk Âlûde-i jengâr-ı mecâz itme ne lâîk	Gazel/6 beyit	Âşıkâne	._._./._._./._._./._._./	
411a	Hâmi	Nüş iden bezm-i ezelde sâgar-ı şahbâ-yı ıışk Oldı tâ rûz-ı ebed ser-mest ü bî-pervâ-yı ıışk	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	._._./._._./._._./._._.	
411b	Hâmi	Terk ider vâriyyetin kim olsa meftûnîñ senin Cân virir bir kez gören ruhsâr-ı gül-günîñ senin	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	._._./._._./._._./._._.	
412a	Hâmi	Meded ey pâdişâh-ı mesned-i iklîm-i “erselnâk” Meded ey zübde-i nesl-i benî âdem şeh-i “levlâk”	Gazel/7 beyit	Na't	._._._./._._._./._._._./._._._/	
412b	Hâmi	Vücûdî nâr-ı peyker-sûz-ı ıışkıñla kebâb itdik Girüp mey-hâne-i ehl-i dile nüş-ı şarâb itdik	Gazel/5 beyit	Rindâne	._._._./._._._./._._._./._._._/	
413a	Hâmi	Nigârâ olmasa zülfüñ niğâb-ı rûy-ı gül-nârîñ Yağar pervâneâsâ mihr ü mâhı tâb-ı ruhsârîñ	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	._._._./._._._./._._._./._._._/	
413a	Hâmi	Nigârâ nûkhet-i anber-fişân-ı zülf-i pür-çîñîñ Vağandan ben gibi âvâre itmiş nâfe-i Çîñîñ	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	._._._./._._._./._._._./._._._/	
413b	Hâmi	Ser çeküp taraf-ı külehden zülf-i anber-bûlarıñ Şaldı şad sevdâya uşşâkı siyeh gîsûlarıñ	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	._._._./._._._./._._._./._._.	
414a	Hâmi	Çekme gam ey dil ne ise hükm-i tağdîrîñ seniñ Ol olur âlemde itmez kâr tedbîrîñ senin	Gazel/7 beyit	Hikemî	._._._./._._._./._._._./._._.	

414b	Hâmî	Ruḥ-ı mâhîñ görende kâş ideydim cânı kırbânıñ Elimden çıkmayaydı ey şanem tâ böyle dâmânıñ	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
415a	Hâmî	Gören bir kerre ey mihr-i ezel ruḥsâr-ı tâbânıñ Virüp hep varını yağmâya oldu mest ü ḥayrânıñ	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
415b	Hâmî	Ey dost firḫatîñle beni pür-ğam eyledin Yâr olmadıñ belâlar ile hem-dem eyledin	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ _ _ . / _ _ . . / . _ _ . / _ _ .	
415b	Hâmî	Nâzıkdır incünür disem ey meh teniñ senin Gül-berg-i tâzeden ola pîrâheniñ senin	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ _ . / _ _ . . / . _ _ . / _ _ .	
416a	Hâmî	Gelmişem dergâhıña bir kez şehâ yâd itmediñ Şormadıñ aḥvâl-i zârım ḥâtırım şâd itmedin	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ _ _ _ / _ _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	
416b	Hâmî	Ol ki maṭlûb-ı dil olmuştur qarîn-i cândır ol Bî-ḥaber andan kim olsa ğâfil ü nâ-dândır ol	Gazel/7 beyit	Hikemî	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	
417a	Hâmî	Ey gönül bil râh-ı ʿirfâna gidilmez bî-delîl Cehd idüp bir kâmile teslîm ol itme ḳâl u ḳî	Gazel/7 beyit	Hikemî	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	
417b	Hâmî	Sende tâ var ey şanem bu şîve-i ḥüsn ü cemâl Yüz sürer ḥâk-i rehiñde şübhesiz ehl-i kemal	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	
418a	Hâmî	Pâk olup ḥâne-i dil olalı dildâra maḥal Ḳalmadı şıḳlet-i aġyâr-ı siyeh-rûy-ı daġal	Gazel/8 beyit	Âşıkâne	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _	
418b	Hâmî	Vaḳt-i şafâdır faşl-ı gül luṭf eyle ey cânâne gel Eyyâm-ı gül bâḳî değil bezm itmege gülşâne gel	Gazel/5 beyit	Rindâne	_ _ _ . / _ _ _ . / _ _ _ . / _ _ . -	
418b	Hâmî	Olmasaydı bezm-i vaḥdet içre cânân yâr-ı dil Kim olurdu keşret içre mûnis ü ğam-ḥʿâr-ı dil	Gazel/ beyit	Hikemî	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	
419a	Hâmî	Himmet-i kâmil götürdi mâ-sivâdan raġbetim Ṭâʿir-i ʿarş-âşiyân oldu hümâ-yı himmetim	Gazel/7 beyit	Hikemî	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / _ _ .	

419b	Hâmi	Fürûzân eyleyüp şem'-i ruhuñ gülşende gül gül hem Yanup pervâneāsâ 'âşıkıñ kül ola bülbül hem	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
420a	Hâmi	Câm-ı 'ışkıñ mestiyem deyr-i muğandır meskenim Gülşen-i firdevsden yekdir kenâr-ı külhenim	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
420b	Hâmi	Ser-i küyüñda cânâ şevk-i rüyuñla mağâm itdim Reh-i 'ışkıñda terk-i neng ü nâmûs ile nâm itdim	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
420b	Hâmi	Vücûdî nâr-ı dil-süz-ı muhabbetle kebâb itdim Ki tâ şâh-ı serîr-i mülk-i hüsne intisâb itdim	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
421a	Hâmi	Saña ma'lûm iken hâl-i dil-i zâr-ı perîşânım Kime 'arz eyleyem hâcâtımı devletlü sulţânım	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
421b	Hâmi	Perîşân itdi halk-ı 'âlemi feryâd u efğânım İder kâfir teraḥḥum görse aḥvâl-i perîşânım	Gazel/9 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
422a	Hâmi	Ṭarf-ı gülşende o büt nâz ile eylerse ḥurâm Ola reftârına biñ serv-i kemer-beste gulâm	Gazel/8 beyit	Âşıkâne	. . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _	
422b	Hâmi	Sâkiyâ şun bize şahbâ-yı meserret encam Mey ile def'-i küdüret idelim şubḥ ile şâm	Gazel/7 beyit	Rindâne	. . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _	
423a	Hâmi	İçüp şahbâ-yı 'ışkıñ ey perî-rû mest ü medhûşım Reh-i 'ışkıñda mecnûnım ḥarâbım ḥâne-berdüşım	Gazel/7 beyit	Rindâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
423b	Hâmi	Ḥayâl-i qadd-i mevzûnuñla ey serv-i gül-endâmım Füzündür laḥza laḥza dilde derd ü renc ü âlâmım	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
424a	Hâmi	Ḥayâl-i 'arız-ı cânânı tâ ḥâṭır-nişin itdim Düşüp hāmûn-ı derde terk-i cân u 'aql u dîn itdim	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
424a	Hâmi	Beyt-i dilde tâ ki me'vâ itdi dildârım benim Qalmadı ḥıç gayrılarla ṭaşrada kârım benim	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _	

424b	Hâmî	Ey nihâl-i nâz esîr-i kâmet-i dil-ıhâhînam Zülfüne dil-beste[y]em hayrân-ı rûy-ı mâhînam	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
425a	Hâmî	Güneş bir zerredir ol âfetiñ mihr-i cemâinden Meh-i nev şerm ider bağıdıkça ebrû-yı hilâinden	Gazel/7 beyit	Methiye	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
425b	Hâmî	Şem°-i rûyuñ pertev-efzâdır çerâğ-ı Tûrdan Kâkülûñ yek-tâ siyehlikde şeb-i deycûrdan	Gazel/7 beyit	Methiye	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
426a	Hâmî	Vir sâkiyâ piyâle şarâb-ı şübbânenen Kurtar bizi küdüret-i devr-i zamaneden	Gazel/7 beyit	Rindâne	_. _ _ / _ . _ _ / . _ _ _ / _ . _ _	
426b	Hâmî	Çam hayâlinden gelür gelmez baña cânânenen Âşinâ cevri ne mümkündür gele bîgânenen	Gazel/5 beyit	Rindâne	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
427a	Hâmî	Saňa ey nâzenîñ sû her gönülden şad siyâh olsun Ne yerde °azm kılsañ cân-ı pākāñ hāk-i rāh olsun	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
427b	Hâmî	Nişîmengeh saňa ey gül bahâr eyyâmı bağ olsun Müzeyyen °ış içün evrāk-ı gülden bir otağ olsun	Gazel/7 beyit	Rindâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
428a	Hâmî	Götürdükçe niķāb ol şahid-i nâz °arız-ı gülden Füzûn oldu figān-ı °aşıķ-ı şûride bûlbûlden	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
428b	Hâmî	Cemâl-i yâr tâ dūr oldu çeşm-i hûn-feşānımdan Yemāsâdır kenārım cûşîş-i eşķ-i revānımdan	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
428b	Hâmî	Füzûndur bu bugün şehir içre ol zülf-i mutarrâdan Meger geldi büt-i nev-res fidānım seyr-i şahrâdan	Gazel/7 beyit	Rindâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
429a	Hâmî	Perişān āhı zārımla ser-ā-ser °ālem-i imkân Velî tuymaz ne tedbîr eyleyem ol âfet-i devran	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
429b	Hâmî	Mezāk-ı °ışķla dil geçdi zevķ-i cām-ı şahbâdan Sezâdır kām alursa ni°met-i vaşl-ı dil-ārâdan	Gazel/11 beyit	Rindâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	

430b	Hâmî	Fırkâtîñle derd-i pinhânım olur her dem füzûn Yâd-ı ruhsârîñladır hûn-âb-ı eşkim lâle-gün	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
431a	Hâmî	Âteş-i 'ışkıñla yandım giryeden hâlim yaman Yakma cânım ey büt-i nev-reste luţf it el-amân	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
431b	Hâmî	Habîr olsaydı zâhid lezzet-i câm-ı muhabbetden Geçerdi ârzü-yı ni'met-i elvân-ı cennetden	Gazel/7 beyit	Hikemî	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
432a	Hâmî	İtmiş beni gedâ seni ey şüh şâh iden İcâd-ı arz u nüh felek ü mihr ü mâh iden	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ _ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _	
432a	Hâmî	Kerem kıl bir zamân ref'-i hicâb it ey perî rûdan Gelür sensiz bize derd ü belâ her lahza her sudan	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
432b	Hâmî	Baňa mîrâşdır şûr-ı cünûn 'âlemde Mecnûndan Teşekkî idemem aşlâ rızâyım baht-ı vârandan	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
433a	Hâmî	Ey dil-i zâr el tutup bir şâhib-i irşâddan Devlet-i câvid bul geç dehr-i bî-bünyâddan	Gazel/7 beyit	Hikemî	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
433b	Hâmî	Göster çemende rüy u kıddâh şüh-ı tünd-hû Gördükçe gül hicâb ide serv ide ser-fürü	Gazel/8 beyit	Âşıkâne	_ _ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _	
434a	Hâmî	Beni mecnûn iden sevdâ-yı târ-ı zülf-i 'anber-bû Degil hâlî bu sevdâdan vücûdumda ser-i yek-mû	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
434b	Hâmî	Esîr-i ğamze-i fettânîñ oldum ey kemân-ebürü Teraħħum kıl amânâ el-amân ey gözleri âhû	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ /	
435a	Hâmî	'Aqlımı aldı yine bir şüh-ı çeşm-i kec-külâh Şabra tākāt koymadı oldu işim feryâd u âh	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
435a	Hâmî	'İşkıñ ey nûr-ı başar oldu dil iklîmine şâh Aldı bizden bizi esrârına itdi âgâh	Gazel/7 beyit	Rindâne	. . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _	

435b	Hâmî	Dil oldı himmet-i pîr ile mazhar nûr-ı ʿirfâna Sivâdan geçdi hamd olsun maḥaldır ḥubb-ı Yezdâna	Gazel/9 beyit	Methiye	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
436b	Hâmî	ʿAzîz olmak dilerseñ Yûsufâsâ Mısr-ı ʿirfâna Zen-i dünyâdan el çek kıl taḥammül cevri-i ihvâna	Gazel/8 beyit	Hikemî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
437a	Hâmî	Oḡunsa âyet-i tenzîl-i ḥüsnüñ büt-perestâna Geçüp Lât u Menâtından gelürdi cümle îmâna	Gazel/7 beyit	Methiye	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
437b	Hâmî	Bugün bir mâh-ı nev gördüm mazâhir nûr-ı Yezdâna Şuʿâ-ı şems-i rûyî taʿn ider ḥurşîd-ı tâbâna	Gazel/6 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
438a	Hâmî	ʿAzîz olmuş gönül ol meh-liḳâ Mısr-ı melâḥatde Vefâsız olmasa emsâli yok nâz u nezâketde	Gazel/9 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
438b	Hâmî	Benim tek her kimi pîr-i muḡân cezb itse irşâda İder bir câm-ı himmetle cihân kaydından âzâde	Gazel/5 beyit	Hikemî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
439a	Hâmî	Saḡa cânâ bulunmaz gerçi hem-tâ sîm-berlikde Seniñ ʿışkıñla oldum ben de yek-tâ pür-kederlikde	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
439b	Hâmî	Pâk olur âyîne-i dil şoḡbet-i merdân ile Tîre vü ḳâsî olur hem ülfet-i nâdân ile	Gazel/ beyit	Hikemî	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
439b	Hâmî	Gelmedi böyle bir şanem ʿâleme dil-sitân ola Nâz ile ḳoysa bir ḳadem külhene gül-sitân ola	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ . . _ / _ . . _ / _ . . _ / _ . . _	
440a	Hâmî	Luṭf umup ehl-i vefâ urmuşken el dâmânıña Böyle bî-dâd eylemek düşmezdi şâhım şânıña	Gazel/9 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
440b	Hâmî	Baḳup şıḳ şıḳ o çeşm-i mest ü ḫaṭṭ u ḫâl-i hindüya Dil-i dîvâneyi ḫayfâ düşürdüm dâm-ı gîsüya	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
441a	Hâmî	Esîr oldı yine dil bir perîveş tıfl-ı tersâya Düçâr oldı anıñ ʿışkıyla bî-ḫad şûr u ḡavḡâya	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	

441b	Hâmî	Bu hüsn ü bu melâhat bu leţâfet sende oldukça Seni terk idemem cânâ bu cânım tende oldukça	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
442a	Hâmî	O tıfl-ı nev-süvâr âşüb-ı devrân oldı gitdikçe Leţâfetle ol âfet âfet-i cân oldı gitdikçe	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
442b	Hâmî	Esîr oldum kemend-i halka-i gîsûsuna ³ Bağmadım dehrîñ cemâl-i şâhid-i meh-rûsuna	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
442b	Hâmî	Nesîm-i şubh hem-âgûş olup ol zülf-i pür-çîne Düşürdi fitneler İrân u Tûrân Çîn ü Mâçîne	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
443a	Hâmî	Mihnet-i hicri şabâ söylese cananımıza Şübhesiz rahm ider ol nâle vü efgânımıza	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _	
443b	Hâmî	Yetmese lutf ile ol şâh-ı cihân dadımıza Merhamet yâ kim ider nâle vü feryadımıza	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _ _ / . . _ _	
444a	Hâmî	Ey bād-ı şubh rahm idüp efgân u ahıma °Arz eyle hâlimi şeh-i naḥvet-sipâhıma	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ _ . _ / _ . _ . / . _ _ . / _ . _ .	
444b	Hâmî	Çeşm-i cân ile başkanlar şüret-i cânâneye Döndürüp yüz Ka°beden °azm itdiler büt-ḥâneye	Gazel/5 beyit	Rindâne	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
444b	Hâmî	Dil çü vâkıf oldı sırr-ı °ışk-ı maḥbûb u meye Terk idüp dünyâ vü mâ-fîḥâyı bağmaz bir şeye	Gazel/5 beyit	Rindâne	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
445a	Hâmî	Himmeti °âlî idüp virme dili âb u kile Eyleme cevri-sipîhr-i sifle-perverden gile	Gazel/5 beyit	Hikemî	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
445b	Hâmî	Çok perîşân itme gel lutf eyle yüz vir gül güle Rahm kıl ey gönçe-i bağ-ı leţâfet bülbüle	Gazel/5 beyit	Hikemî	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
446a	Hâmî	Düşmüşem bir derde kim izḥârî müşkil herkese Dil giriftâr oldı bir ḥûn-rîz-i zâlim Çerkese	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	

³ Mısra da hece eksikliği vardır.

446b	Hâmi	Düşelden sâkı-i gül-çehreniñ 'aks-i lebi cāma Dil-i dīvāne düşmüş rûz u şeb şahbâ-yı gül-fāma	Gazel/7 beyit	Rindâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
447a	Hâmi	Olaydı sâcid-i hâk-i deriñ dil pür-ğam olmazdı Ruhuñ görsem kenârım âb-ı çeşmimle yem olmazdı	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
447b	Hâmi	Biz itdik dostlar 'azm-i sefer cânānemiz kaldı Dönüp şem'-i ruḥunda hâtır-ı pervānemiz kaldı	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
447b	Hâmi	O mest-i nâz tîz itmiş gelür şemşîr-i bî-dâdı Görüp derd ehliniñ eflâke irdi âh u feryadı	Gazel/7beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
448a	Hâmi	Şarâb-ı nâr tâ ruḥsârîñ ey meh lâle-gün itdi Beni rüsvâ-yı hâş u 'ām idüp şâhib-cünün itdi	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
448b	Hâmi	Hân-ı vaşlîñdan efendim behre-yâb itdiñ beni Bende-i nâ-çîz iken 'âlî-cenâb itdiñ beni	Gazel/6 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
449a	Hâmi	Âh esîr itdi yine bir mehveş tersâ beni Kaysveş şahrâya saldı ol şaçı Leylâ beni	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
449b	Hâmi	Sâkiyâ bir cām ile kıl mest ü bî-pervâ beni İtme pâ-mâl ü esîr-i külfet-i dünyâ beni	Gazel/7 beyit	Rindâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
449b	Hâmi	Âh kim bir âfet-i devrân esîr itdi beni Şâb iken derd ü ğam u ḥasretle pîr itdi beni	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
450a	Hâmi	Terk idüp variyetiñ ey dil be-kām itdiñ beni Fâriğ ez-sevdâ vü sûd u neng ü nām itdiñ beni	Gazel/5 beyit	Rindâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
450b	Hâmi	Dâd eliñden ey şanem cevri ile yaqdiñ cânımı Hancer-i müjgân-ı hûn-rîz ile dökduñ kanımı	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
451a	Hâmi	Nazargâhımda olsa ol bütüñ ruḥsâr-ı tâbânı İderdim şevkile kırbân aña bu cism ile cânı	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	

451b	Hâmî	Hayâlîñ ey kamer-ṭal°at beni hayrân u mest itdi Düşürdi deşt-i ıṣṣa çâresiz bî-pâ vü dest itdi	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
451b	Hâmî	Esîrân-ı ğamze-i sâķî bize şun bâde-i nâbı Kerem kıl rûşen it şem°-i ruḥuñla bezm-i aḥbâbı	Gazel/7 beyit	Rindâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
452a	Hâmî	Olaldan maṭla°-ı nûr-ı melâḥat kaşı tuğrâsı Ḥarâb itdi bütün dünyâyı çeşm-i mest-i şehlası	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
452b	Hâmî	Mâ-sivâ dilde kıomaz şöḥbet-i maḥbûb ile mey Çâk ider perde-i variyeti hep nâle-i ney	Gazel/7 beyit	Rindâne	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _	
453a	Hâmî	Ey bād-ı şubḥ söyle o şâha selamımı Feryâd u âḥ u nâle-i her şubḥ u şâmımı	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ _ . / _ . . / . _ _ . / _ . _	
453b	Hâmî	O leylî-kad şanem tâ ḥalka-i zülfîn kemend itdi Düşürdi dâm-ı sevdâya dil-i Mecnûnı bend itdi	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
454a	Hâmî	Dilâ maḥbûb-ı Ḥaķdır °âşık-ı dil-ḥṣāḥ-ı Mevlânâ Sa°âdet ehlidir hep sâlikân-ı rāḥ-ı Mevlânâ	Nazm/2 beyit	Methiye	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
454a	Hâmî	Nâyı gûş eyle gel ey ṭalib-i esrâr-ı Ḥudâ Ki dil-i mürde[y]i bir nefḥası eyler iḥyâ	Nazm/2 beyit	Methiye	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _	
454a	Hâmî	Ey Ḥaķķiñ °âşıkı gel diñle ḳudüm u nâyı Söyler esrâr-ı °Alî añla da bil Mevlâyı	Nazm/2 beyit	Methiye	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _ _	
454a	Hâmî	Gel ey dil olmak isterseñ künûz-ı sırr-ı Sübhāñı Ṭarîķ-i Ḥṽācegāna sâlik ol bil cān u cānānı	Nazm/2 beyit	Sofiyâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
454b	Hâmî	Gel ey âzâde-serlik isteyen ḳayd-ı dü-°âlemden Mürîd-i şâḥ-ı °Abdül-kâdir ol ḳurtul ebed ğamdan	Nazm/2 beyit	Sofiyâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
454b	Hâmî	Şeh-i şâḥân-ı °âlemsin eyâ maḥbûb-ı Sübhān Ser-efrâz-ı gürûḥ-ı evliyâ hem ḳuṭb-ı Rabbāñı	Nazm/2 beyit	Methiye	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	

454b	Hâmî	Tahtgâh-ı dilde dâ'im pâdişâhımdır Hüseyn Sîne eflâkinde bi'llâh mihr ü mâhımdır Hüseyn Hem ezelden tâ-ebed püşt ü penâhımdır Hüseyn Rûz-ı mahşer şâfi ^c -i cürm ü günâhımdır Hüseyn Nûr-ı İmânım imâmım kıblegâhımdır Hüseyn Kancaru 'azm eylesem hâdî-i râhımdır Hüseyn	Müseddes/ 7 bend	Mersiye	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	
455b	Hâmî	'Âlem-i lâhûta [.....] dehre menfûr olmadan "Men 'aref" sırrına [.....] eşyâya mecbûr olmadan Zikr-i tevhîd it dem-â-dem dilde ma'zûr olmadan Vâsıl olmaz kimse Hâkka cümleden dûr olmadan	Murabba/ 2 bend	Mersiye	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	
456a	'Aṭâ	Bezm-i ıışkda cüş idelüm Yanalum biz yâ Hû diyü 'Işk bâdesin nüş idelüm Kanalum biz yâ Hû diyü	İlahi/7 dörtlük	Sofiyâne	8'li hece vezni	
456b	'Aṭâ	Seğerde pîrimiz geldi Görün kardaş şehirlerde Niçeler himmetin aldı Alın kardaş şehirlerde	İlahi/ 6 dörtlük	Sofiyâne	8'li hece vezni	
457a	'Aṭâ	Allâhı ikrâr ider Halveti dervişleri Râhı resûle gider Halveti dervişleri	İlahi/9 dörtlük	Sofiyâne	7'li hece vezni	
458a	'Aṭâ	Ne bilsün ol câhilân Sözüm ehl-i İḳâna Yırsın ballı böregi Dime ehl-i şamâne	İlahi/11 dörtlük	Nasihat-nâme	7'li hece vezni	

458b	°Aṭā	Gel berü dilber- ra°nā Çü sensin lü'lü°-i lālā Yokdur mişlîñ birsin dānā Çü sensin lü'lü°-i lālā	İlahi/9 dörtlük	Methiye	8'li hece vezni	
459b	°Aṭā	Gel cāhili ḥar-ı nādān Yarın Ḥaḫdan utanmañ mı Zemmi eyleñ sen dervîşān Yarın Ḥaḫdan utanmañ mı	İlahi/6 dörtlük	Nasihat-nâme	8'li hece vezni	
460a	°Aṭā	Fikr idelüm qarındaş Ehl-i ḳubūr ḥālını Âḫiret ḳaydın görelim N'ideñ düyā malını	İlahi/9 dörtlük	Nasihat-nâme	7'li hece vezni	
460b	°Aṭā	Yokdur °amel yüzüm ḳara Yā Ğıyāş-ı müstegâş Yaḳma beni yarın nāra Yā Ğıyāş-ı müstegâş	İlahi/ 7 dörtlük	Methiye	8'li hece vezni	
461b	°Aṭā	Nām u nişānı geçmeyen °İrfān ne idüğün añlamaz Yāri aḡyārdan seçmeyen °İrfān ne idüğün añlamaz	İlahi/7 dörtlük	Hikemî	8'li hece vezni ile yazılmıştır	
462a	°Aṭā	Dünyāya gelmekden murād İnsān bilmekdir hüner Sekrāne olmaḳdan murād Nefsini bilmekdir hüner	İlahi / 5 dörtlük	Hikemî	8'li hece vezni	

462b	°Aṭā	Rāha girdim yoldaşım yok Rabbi kı l sen el-ğıyāş Sır virecek sırdaşım yok Rabbi kı l sen el-ğıyāş	İlahi/ 6 dörtlük	Münâcat	8'li hece vezni	
463a	°Aṭā	Şükr idelüm hâlimizi Bula gönül iltizâz Şarf idelüm mâlımızı Bula gönül iltizâz	İlahi/7 dörtlük	Nasihat-nâme	8'li hece vezni	
463b	°Aṭā	Gözleri âhû Şun bize kadeh Cebhesi mâh-rû Şun bize kadeh	Koşma/ 9 dörtlük	Methiye	5'li hece vezni	
464a	°Aṭā	Adım adım gel berü Toğru iseñ gel berü Kalma bir adım girü Egriyü n'idem yürü	Koşma/12 dörtlük	Nasihatnâme	7'li hece vezni	
465a	°Aṭā	Merhabâ ey rûh-ı revân Câna cânân merhabâ Merhabâ ey nûr-ı °aynım °Ayn-ı nûrân merhabâ	İlahi/ 7 dörtlük	Kudûmiye/istikbâliye	8'li hece vezni	
465b	°Aṭā	İrdim bezm-i hum-hâneye Geldi hayât câna bu ân Virdiler yine peymâne İçdim kana kana bu ân	İlahi/7 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	

466a	°Aṭā	Bu dil bir hāle düş oldı Nedir bilmem °aceb hāli Ḥazān irdi güli şoldı Nedir bilmem °aceb hāli	İlahi/7 dörtlük	Hayret-nâme	8'li hece vezni	
467a	°Aṭā	Gülistānıñ müştāḳıyam Gül-i cānā gülüvir Bāğ-ı ḥüsnüñ güllerinden Gül-i ra°nā gülüvir	İlahi/5 dörtlük	Münâcat	8'li hece vezni	
467a	°Aṭā	Cân içre mäh-ı cānânım Yandı cân âbı şunuvir Kuruyor da mürde kanım Yandı cân âbı şunuvir	İlahi/7 dörtlük	Münâcat	8'li hece vezni	
468a	°Aṭā	Tâ elestden şāh-ı merdān Bendesiyem bendesi Ol ḥaḳîḳat ülk-i sulṭān Bendesiyem bendesi	İlahi/7 dörtlük	Methiye	8'li hece vezni	
468b	°Aṭā	Sīnemde açılur yara Aña nedir çāre hey Ḥaberin Loḳmāna viriñ Merhemini şara hey	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
469a	°Aṭā	Ey gönül mecnûn mı olduñ Bir gül-i ḥamrâ için Dillere destān mısın hem Ruḥları rahşān için	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	

469b	°Aṭā	Ey gönül niçün melîlsin Derdiñe dermân mı yok Yine ğam mı geldi sere Hâliñi şoran mı yok	İlahi/7 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
470a	°Aṭā	Ey gönül kimden öğrendiñ Pervâz idüp dönmeyi Pervâneden mi aḥz itdiñ Nâr-ı şem'e yanmayı	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
470b	°Aṭā	°Âşıkân bî-ğam olupdur Şubḥ u şâm üzre küşâd Fâriğ-i cihân oluban Gözler ol dâ'im ma'âd	İlahi/7 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
471a	°Aṭā	°Işık gelürse bir dile Gice gündüz zâr ider Niçe qarındaşları Kendüye ağıyâr ider	İlahi/9 dörtlük	Âşıkâne	7'li hece vezni	
471b	°Aṭā	Cismiñdir zâtıma mazḥar A dilber yaqmağıl cânı Kâmetiñ tûbâ-i °ar°ar A dilber yaqmağıl cânı	Koşma/ 5 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
472a	°Aṭā	Nefsin bilmek dürür sâlik Ḥaḳḳa ṭa°atden ğaraḫ Rabbisin bilmek dürür mürşide ḥidmetden ğaraḫ	Gazel/6 beyit	Hikemî	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	
472b	°Aṭā	Derdliyam dermâna geldim yâ Muḥammed Muşṭafâ Ḥastayam Loḳmâna geldim yâ Muḥammed Muşṭafâ	Gazel/5beyit	Na't	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	

473a	°Aṭā	Zāhidā aç cān gözünü aḡra-i Ḳurʿān biziz Dillere destān olan ol āyet-i Raḥmān biziz	Gazel/9 beyit	Sofiyāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
473b	°Aṭā	Cānını cānāna viren dü-cihān sultānı bes Gerçi zāhir °āciz ammā maḥfice °irfānı bes	Gazel/7 beyit	Ârifāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
473b	°Aṭā	Bir ma°ānī iki degil ḡan iden ḡaldı taña Ḥaḡ bu ma°nādur diyene °ışḡ ola °irfān aña	Gazel/5 beyit	Ârifāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
474a	°Aṭā	Tā ezelden mest olup mestāne gelmişlerdeniz Birligin iḡrār idüp dīvāne gelmişlerdeniz	Gazel/6 beyit	Rindāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
474b	°Aṭā	Zāhidā °ucbını terk it ḡalbiñi gel eyle şāf °İzzet isterseñ cihānda aṡlā söyleme ḡilāf	Gazel/6 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
175a	°Aṭā	Meyliñi virme fenāya anıñ hiçbir beḡası yoḡ Daḡı ḡaddār-ı zālîmdir raḡm ḡılmaz likāsi yoḡ	Gazel/7 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
475a	°Aṭā	Meṡḡul ol ḡālîñe zāhid ḡalkıla ḡavḡâyı kes Olma cāhil zātını bil rāh-ı Ḥaḡḡa ḡıl heves	Gazel/6 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
475b	°Aṭā	Sā°iliyiz erenlerin bâb-ı °irfān gözleriz Bir alay mestāneyiz ki dilde bürhān gözleriz	Gazel/7 beyit	Hikemî	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
476a	°Aṭā	Şem°-i yāre pervāneveṡ yanmak her ān isteriz Cānı cānāne virüben cāna cānān isteriz	Gazel/7 beyit	Ârifāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
476b	°Aṭā	Ey ḡönül gel şānını bil sendedir ş°ol °ālî zāt Bilür iseñ kendüziñ °ıyd hem gicek ḡadr ü berat	Gazel/7 beyit	Ârifāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
477a	°Aṭā	Pertev-i nūr-ı Ḥudādır maḡzar-ı insāna baḡ Aḡsen-i taḡvīm dinilen şüret-i Raḡmānaa baḡ	Gazel/5 beyit	Hikemî	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
477b	°Aṭā	Derviş iseñ ey ḡarındaṡ māsivādan ol ḡalāṡ Vechiñi beḡāya dönder şu fenādan ol ḡalāṡ	Gazel/7 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	

478a	°Aṭā	Evvelā °aşık nişanı ma°şūka hizmetledir Şāniyā anın şafası derd ile miḥnetledir	Gazel/9 beyit	Nasihāt-nâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
478b	°Aṭā	Olmışız biz bir dīvāne uşlan ḥālin söyleriz Gezeriz mest ile medhūs sekrān ḥālin söyleriz	Gazel/6 beyit	Rindâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
479a	°Aṭā	Sen saña gel sen seni bil var yürü bul sen felāḥ Ger bilürseñ sen seni sen bes işiñ olur mübāḥ	Gazel/6 beyit	Nasihāt-nâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
479b	°Aṭā	Cān içinde kimse bilmez gizlū bazār var imiş Ol bazārdan °ışkı almak ne güzel bir kār imiş	Gazel/7 beyit	Ârifâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
480a	°Aṭā	Zātını bilmem diyene gerekdür cānda ḥulūş Vuşlat isteyen cānāne gerek her anda ḥulūş	Gazel/7 beyit	Nasîhat-nâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
480a	°Aṭā	Eylemez zerre taḥarrük ızn-i Ḥudā olmayınca Kāmil olmaz her bir insān bir °arîfi bulmayınca	Gazel/7 beyit	Nasihāt-nâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
480b	°Aṭā	İnsān insāndır ḥaḳîḳat olmasa ger bir pulı Ḥayvān ḥayvāndır ḥaḳîḳat olmasa altundan çulı	Gazel/10 beyit	Nasîhat-nâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
481b	°Aṭā	Dil-ārā semtgāhında siyāḥ baḥtım güşād oldı Şeb-i zülmeti nūr olup fari° furū° ma°ād oldı	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
481b	°Aṭā	Mest olmuşam tā elestden böyle bir divaneyim İçmişem °ışkıñ şarābın böyle bir sekrāneyim	Gazel/7 beyit	Rindâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
482a	°Aṭā	Güzeller şāhını gördüm yanağı al al üzre Yüzünde berķ urur tābān bedirlenmiş hilāl üzre	Gazel/9 beyit	Hüsniyât	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
482b	°Aṭā	Vuşlat-ı eyyām açıldı güldi dilim °an-ķarīb Dost cemāline müşerref oldı dilim °an-ķarīb Nīm baḥşda ḥār u ḥāsı sildi dilim °an-ķarīb Ḥamd ü şenā birliğine kıldı dilim °an-ķarīb	Murabba/5 bend	Tahmid	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	

483b	°Aṭā	Oḡudum ḡaşı kemānda sırr-ı müsemmāyı men Vaşfına ḡādir degilem dü-cihān-ārāyı men	Gazel/9 beyit	Hikemī	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
484a	°Aṭā	Çünkü maḡbūbım bir imiş bunca yā ḡavḡā nedir Taḡḡīḡan esmāsi eşyā okunan esmā nedir	Gazel/7 beyit	Hikemī	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
484b	°Aṭā	Saḡa müştāḡ cihāni cān efendim Gürūh-ı vaḡdeti insān efendim	Gazel/15 beyit	Na't	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
485b	°Aṭā	Şem°-i nāre yanmaḡ ister °aşıḡ-ı pervaneler Birikiben bir olurlar şādıḡ-ı dīvāneler	Gazel/7 beyit	Âşıkāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
485b	°Aṭā	Bir bilirim iki dimem lakin itmeme sırrı fāş Görünürem keşret içre ḡoymuşam vaḡdete baş	Gazel/7 beyit	Âşıkāne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
486a	°Aṭā	Zāhidā mestlik ḡālını dosta mestān olandan şor Cān u dilden rāh-ı Ḥaḡḡa ebdāl °uryān olandan şor	Gazel/7 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
486b	°Aṭā	Bu dīdeler cūş eyleyüp aḡıyor İmdād eyleñ ḡardaşlarım siz baḡa °İşḡın āteşleri sīnem yaḡıyor İmdād eyleñ ḡardaşlarım siz bana	İlahi/6 dörtlük	İmdat-nāme	11'li hece vezni	
487a	°Aṭā	Sen bu vücūdını pāk it ḡoyma ḡaflet °aynıñ aḡ Âşinā ol kenz-i dile lü'lü° mercān saḡ	Gazel/5 beyit	Nasihat-nāme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
487b	°Aṭā	Ey cemāli ism-i a°zam oḡursın Kemālinde bize virgil bir ḡaber Būlbūliveş niçün böyle şaḡırsın Kemālinde bize virgil bir ḡaber	İlahi/ 5 dörtlük	Methiye	11'li hece vezni	

488a	°Aṭā	Muḥabbet bādesin içdim Yāriñ raḥṣān yanağından Gönül cāmisini açdım Yāriñ raḥṣān yanağından	İlahi/8 dörtlük	Ârifâne	8'li hece vezni	
488b	°Aṭā	Ol vücūd iḳliminiñ bāğına pervāz idinen Varını dellāle virir yārine nāz idinen	Gazel/7 beyit	Hikemî	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _	
489a	°Aṭā	Bir behrem cān içinde kimse hiç āgāh değil Zāhidāne ifṣā itsem dir ki lāzım rāh değil	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
489b	°Aṭā	Gel gel gidelüm Bülbül çemene Gulğul idelüm Bülbül çemene	İlahi/11 dörtlük	Âşıkâne	5'li hece vezni	
490a	°Aṭā	Tevhîdimiz ḥatmim oldu Amān yā Rab ḳabül eyle Celāl ismi virdim oldu Amān yā Rab ḳabül eyle	İlahi/7 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni ile yazılmıştır	
490b	°Aṭā	İzn-i destūr ile girdik biz de yine gülşene Rûz u şeb eyle hidāyet söylesün yā Rab bu dil Bülbülîveş başlayuruz āh ile hem fiğāna Rûz u şeb eyle °ināyet söylesün yā Rab bu dil	Murabba/6 bend	Münâcat	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
491b	°Aṭā	Yir yogiken gök yogiken rūḥı yaratdı °azîm °Arş u kürs ü levh ü ḳalem cümle var itdi °azîm Uçmağı gülşen idüp ṭamuyı nār itdi °azîm Dünyāniñ çār kūşesini ḳāf ḥişār itdi °azîm	Murabba / 5 bend	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	

492b	°Aṭā	Vaḳt-i bahār hūblar çıḳmıř seyrāna Seyr iderim benim nāzlım görünmez Mest-i medhūřlayın ḳaldım hayrāne Devr iderim benim dostum bulunmaz	Koşma /6 dörtlük	Âřıkāne	11’li hece vezni	
493a	°Aṭā	Zahid Ḥaḳḳı bilem dirseñ Ṭut mürřidiñ dāmānını Niçe °amel ḳılam dirseñ Ṭut mürřidiñ dāmānını	İlahi/7 dörtlük	Âřıkāne	8’li hece vezni	
493b	°Aṭā	°Âřıḳ olan cānlarıñ Her ān işi zār olur Şādıḳ olan cānlarıñ Dilediḡi var olur	İlahi/5 dörtlük	Ârifāne	7’li hece vezni	
494a	°Aṭā	°İřḳıñ āteřine yandım Devāsı sendedir yā Rab Renk ü elvāna boyandım Devāsı sendedir yā Rab	İlahi/5 dörtlük	Münâcat	8’li hece vezni 5	
494b	°Aṭā	Olmışam ben bir dīvāne Ḥayālinden māh cemālîñ Dīdeler tā ṭoldı ḳane Ḥayālinden māh cemālîñ	İlahi/6 dörtlük	Âřıkāne	8’li hece vezni	
495a	°Aṭā	Sırrı sır it fāř eyleme Gūř itmez ehl-i ribā Şarf eyleme ol gevheri Emeyiñ olur heba	İlahi/6 dörtlük	Nasihat-nāme	8’li hece vezni	

495b	°Aṭā	Bād-ı şabā dost ilinden gelürsin Dost ilinden bize virgil bir haber Bād-ı şabā dost ilinden söylersin Dost ilinden bize virgil bir haber	İlahi/7 dörtlük	Hasret-nâme	11'li hece vezni	
496a	°Aṭā	°Āşık olan bezm-i °ışkıñ cur °asın içmek gerek °Ārif-i bi'llahı bulup özünü açmak gerek Terk idüp mā-sivâyı hem dünyâdan geçmek gerek Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek	Murabba/ 5 bend	Nasihât-nâme	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
497a	°Aṭā	Yâ Muştafâ bûlbûlüveş bî-çarâr itdiñ beni Açuban gonce gülüñi hâr-ı zâr itdiñ beni	Gazel/8 beyit	Na't	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
497b	°Aṭā	Giymişiz ahḍarı libâsın dilber-i yık-dânenen İçmişiz bir cur°a-i cāmı teşne-i hûbânenen	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
497b	°Aṭā	Yâ ilâhi kıl bu dili nefis ü hevâdan beri İt ḥalâş mekkâr elinden daḥi iğvâdan beri	Gazel/7 beyit	Münâcat	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
498a	°Aṭā	Ṭalibiyiz yık ḳadeḥin varırız meyḥâneye Arayuban Ḥaẓr-ı sâḳî çıkarız kâşaneye	Gazel/7 beyit	Ārifâne	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
498b	°Aṭā	Viren cāmı cānāna İrer dârü'l-emāna Memât ḳalkar aradan Gelir ḥayât o āne	İlahi/9 dörtlük	Âşıkâne	7'li hece vezni	
499a	°Aṭā	Niçe idem derdimi Ṭabîb bilmez derdimi Bir oñulmaz yaradır Derdim bilür derdimi	İlahi/27 dörtlük	Nasihat-nâme	7'li hece vezni	

501a	°Aṭā	Nitsün °āşık vech-i civân bir cān el virir faḳaṭ İstemez ḥur ile ḡılman cānān el virir faḳaṭ	Gazel/6 beyit	Hikemî	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
501b	°Aṭā	Ol gürüh-ı sâlikânîñ ḥānıdır bu mürşidim Ḥasta olan cānlarıñ Loḳmānıdır bu mürşidim	Murabba / 5 bend	Methîye	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
502a	°Aṭā	Terk idüp varımı irdim mürşide Himmet oldu bir gün vardım mürşide Niçe müşkilimi şordum mürşide Çok şükür Ḥudāya irdim mürşide	Murabba/ 6 bend	Vuslatnâme	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _	
502b	°Aṭā	Yine gönül zāra düşdi Çağırır dil dosta yâ dost Ḳaṭre °ummān oldı coşdı Çağırır dil dosta yâ dost	İlahi/7 dörtlük	İmdât-nâme	8'li hece vezni	
503a	°Aṭā	Cānı ol cānāna virmek Ne güzeldir ne güzel Vuşlat-ı eyyāma irmek Ne güzeldir ne güzel	İlahi/7 dörtlük	Vuslat-nâme	8'li hece vezni	
503b	°Aṭā	°Āşık-ı gūlzār iseñ sen Olma cānım bî-edeb Ṭālib-i dīdār iseñ sen Olma cānım bî-edeb	İlahi/6 dörtlük	Edeb-nâme	8'li hece vezni	
504a	°Aṭā	Mazāhir-i müsemmādan ne kīller ḳālını söyler Gelüp bu dünyāya şimdi kimesne ḥālını söyler	Gazel/7 beyit	Hayret-nâme	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
505a	°Aṭā	Çeşm-i °uşşāk ma°şūḳına rüz u şeb giryāndadır Varı dellāle virüben dosta cān ḳurbāndadır	Gazel/6 beyit	Āşıkâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	

505a	°Aṭā	Dilberā °arż it cemāli vecde gelsün °aşıḳān Kūh u ḳāfa mürġ-i °anḳā ḳıla ol dem cāvidān	Gazel/7 beyit	Ârifâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
505b	°Aṭā	Geçmişiz ad ile şandan nā-murāddır şanımız Ḥāb-ı nāzı alan alsun yağma ḥānemānımız	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
506a	°Aṭā	Tefekkür üzre ḥalvetde gönül bürhāna düş oldu Yitirdi kendi kendini nār-ı nīrāna düş oldu	Gazel/5 beyit	Ârifâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
506b	°Aṭā	Beni yakdıñ ayā cānān şehirde dil-güşād üzre Duḥānım °arşa °azm itdi murādım nā-murād üzre	Gazel/7 beyit	Ârifâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
507a	°Aṭā	Gel berü cānım cāna cānānım Gizlice yārim sırr-ı Yezdānım	İlahi/10 beyit	Âşıkâne	10'lu hece vezni	
507b	Râsih	Ey dil dem-i feryād u fiġān irdi Muḥarrem Ṭut şāh-ı şehīdān-ı Ḥüseyn °ışkına matem	Gazel/7 beyit	Matemiyye	_ _ . / . _ _ _ / . _ _ . / . _ _	
508a	Müşṭāḳ	Dilā geldi yine eyyām-ı matem Be-rüz-ı bī-vefāda olma ḥurrem Hemān ḥasretle ḳan ağla dem-ā-dem Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem	Murabba/ 8 Bend	Matemiyye	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ /	
509a	Yehūd	Şāh-ı iḳlīm-i risāletde mu°azzam pādişāh Nāzenin-i Rabb-i °izzet bende-i ḥāliş-i İlāh Ḥāk-i pāyı olmayan bulmaz cenāb-ı Ḥaḳḳa rāh Anıñ içün ḥaḳ olundı nüh-felek şems ile māh Sellimu şallü °alā bedri'd-ducā nūru'l-hüdā Nūr-ı Ḥaḳdır Muşṭafā maḥbūb-ı dergāh-ı Ḥudā	Müseddes/ 5 Bend	Na't	_. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
509b	Rūḥī	Ol Yūsuf-ı şāni ki güzeller güzelidir Gül gibi bugün yir yüziniñ bedelidir	Gazel/5 beyit	Ârifâne	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	

510a	Rûhî	Bilmem bu felek vefk-i murâd üzre döner mi Bir dem elimiz devlet-i iqbâle irer mi Dîvâne gönül ʿaqlını başına direr mi Bir merd-i Hudânî ele dâmânı girer mi Yâ Rab bize bir er bulunur himmet ider mi Yohsa günümüz böyle felâketle gider mi	Müseddes/ 5 bend	Münâcat	__./__./__./__	
510b	Rûhî	Ayak çek bizim ʿâlemden ki ʿâlem menzîl-i gamdır Ferâgat ʿâleminden şaşma kim ʿâlem bu ʿâlemdir	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. ___./___./___./___./	
511a	Rûhî	Mest olup ey gel kıya zerrîn külâhın bir yana Eyle daʿvâsın bu gün hürşîd ü mâhın bir yana	Gazel/6 beyit	Âşıkâne	__./__./__./__	
511b	Rûhî	Dime dâğ-ı belâya şabrı yok tırmaz figân eyler Benim rûhım muhabbet âdemiñ bağırını kan eyler	Gazel/8 beyit	Âşıkâne	. ___./___./___./___./	
512a	Rûhî	Yıl esmez üstümüzden hâk-i burc-ı evliyâyuz biz Muķîm-i bâb-ı hâcet baķş-ı şâh-ı kerbelâyuz biz	Gazel/7 beyit	Methiye	. ___./___./___./___./	
512b	Rûhî	Halâş eyle belâ-yı hicriden al cânımı yâ Rab Müyesser eyle yâhûd vuşlat-ı cânânımı yâ Rab	Gazel/7 beyit	Münâcat	. ___./___./___./___./	
513a	Rûhî	Başda zaķm-ı hançeriñ devlet nişânıdır baña Dilde dâğ-ı miñnetiñ luķf-ı nihâyetdir bana	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	__./__./__./__	
513a	Hakkı	Düşdi cânâ ʿâkıbeť sevdâ-yı ʿışķ Eyledi rüsvâ beni leylâ-yı ʿışķ	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	__./__./__	
513b	Rûhî	Cihânda ehl-i ʿışķa mihr ider bir meh-liķâ yokdur Bu bağın güllerinden âh kim bûy-ı vefâ yoktdur	Gazel/5 beyit	Âşıkâne	. ___./___./___./___./	
513b	Şakiri	Cevher-i cân turre-i turrârîñ eyler ârzü Âşıkı rüsvâ ider esrârîñ eyler ârzü	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	__./__./__./__	

514a	Hâfız	Küfr-i zülfün seyr idenler nûr-ı îmân istemez Nûr-i îmân isteyen küfründe noķşân istemez	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	._._._/_._._/_._._/_._	
514b	Hâfız	Tutdı bahâr hüsni çemenler taraf taraf Seyrâne çıkdı sarı semenler taraf taraf	Gazel/5 beyit	Bahâriye	._._/_._._/_._._/_._	
515a	Hâfız	Seniñ şem ^c -i ruhın varsa benim pervâne cânım var Seniñ tîr-i müjûn varsa benim kanlu nişânım var	Gazel/7 beyit	Âşıkâne	. _ _ _/_ _ _ _/_ _ _ _/_ _ _ _/_	
515b	Hâfız	Buķ ^c a-i Tûr-ı Sînâ üzre kelîm isterler Yed-i beyzâ-yı temâşâ fehîm isterler	Gazel/7 beyit	Hikemî	.. _ _/_ _ _/_ _ _/_ _ _	
516a	Nüzûlî	‘İşkıñla sînem ben yana geldim Merhem şarmağa dildâre geldim	İlahi/8 beyit	Âşıkâne	10’lu hece vezni	
516b	Naķşî	Maķşadı ‘âşıklarıñ Menzil-i cânân olur Ekşeri şadıķlarıñ Vâlih ü hayrân olur	İlahi/ 6 dörtlük	Âşıkâne	7’li hece vezni	
517a	‘Abdî	Dolaşdı meded gönîlüm Bir zülf-i siyâhkâre Dönderdi müslimânlar Tesbîhimi zünnâre	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	7’li hece vezni	
517a	Şemsi	Göster cemâliñ şem ^c ini Yansun oda pervâneler Devlet degil mi ‘âşıkā Şem ^c iñe karşı yanalar	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	8’li hece vezni	

517b	Nürî	Semâda sırr-ı tevḥîdî Ṭıyan gelsün bu meydâna Derûnından bugün Allah Diyen gelsün bu meydana	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
518a	Ümmî Sinân	Meded Allah saña şundum elimi Bizi ol dost Muḥammedden ayırma Yâ ben kime 'arz ideyim ḥâlimi Bizi ol dost Muḥammedden ayırma	İlahi/5 dörtlük	Âşıkâne	11'li hece vezni	
518b	Vesîm	Ey gönül sen mahrem-i bezm-i şebistân olmadın Şu'le-i şem'î-i ḥaḳîḳat birle sūzân olmadın	Gazel/7 beyit	Hikemî	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
519a	Şükri	Noḳta-i nâçiz iken bu şimdi ten âbâdîma Kıldı Ḥaḳ rûḥ-ı 'atâsın ḥilḳat-i îcâdîma Aḥsen-i taḳvîm ile kıldı kerâmet adîma Şad-hezârân âferîn olsun benim üstâdîma Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdîma Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdadîma	Müseddes / 6 Bend	Münâcat	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
519b	Şeyyid	Mefḥar-ı rûy-ı zemînsin yâ Resûla'llah meded Mazḥar-ı dîn-i mübînsin yâ Resûla'llah meded	Gazel/6 beyit	Na't	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
520a	Rüşenî	Ey cenâb-ı şeh-i kevneyn ü resûl-i Kureşî Ey meh-i burc-ı kerem evc-i sa'âdet güneşi Câm-ı feyzîñ giderir dilde ğumûmı 'atâşî Çün toĝup tutdı cihân yüzini ḥusnûñ güneşi Kim ola sevmeye bu vech ile sen mâhveşi	Muhammes / 9 bend	Na't	_. _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _	
522a	'İzzet	Kilîd-i bâb-ı Ḥudâ lâ ilâhe illa'llah Ṭılsım-ı genc-i hüdâ lâ ilâhe illa'llah	İlahi/ 5 beyit	Tevhid-nâme	14'lü hece vezni	

522a	Ġazalî	Yatma uyan itme ziyan Vaqt-i seher kum kum Tâ olasin vâkıf-ı cân Vaqt-i seher kum kum	İlahi/ 4 dörtlük	Nasîhat-nâme	8'li hece vezni	
522b	Ġazalî	Hudânın çok nebîsi var Resûl-i Ekremi başka Şerî'at bâbının içinde İmâm-ı A'zamı başka	İlahi/4 dörtlük	Methiye	8'li hece vezni	
522b	Ġazalî	Ey risâlet burcunuñ hırşîd ü mâh-ı enveri Ey nübüvvet mazharı âhîr zamân peygâm-beri	Gazel/5 beyit	Na't	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	
523a	Nefî	Yeşildir sancağı nûrdan ıalemi Delîlsiz gidilmez yollar haramî Muhammed geliyor sancağ elinde Gel ölüm gelmeden Hakkı zikr eyle Gezdigiñ yerlerde tevhidler söyle	İlahi/	Nasihat-nâme	11'li hece vezni	
523b	Nefî	Derviş kişileri tahkîr iderler Er yarın Hakk dîvânında belli olur Zikre çalışanlar şanlı erenler Er yarın Hakk dîvânında belli olur	İlahi/8 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
524a	Nefî	Müfsidlerin işi cihânı teşvîş Er yarın Hakk dîvânında belli olur Eyülerin kârı ahlakı teftîş Er yarın Hakk dîvânında belli olur	İlahi / 16 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	

526a	Nef'i	Beşer şerler ider şoñra cezâ var Er yarın Hâk dîvânında belli olur Hayr işleri ise anda rızâ var Er yarın Hâk dîvânında belli olur	İlahi / 10 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
527a	Nef'i	Bî-kese zulm iden bunca hükümdâr Ayağlar altında çala sitemkâr Yüzleri kabkara kalbleri efkâr Er yarın Hâk dîvânında belli olur	İlahi / 5 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
527b	Nef'i	Lâf ile kâf ile kimse seçilmez Er yarın Hâk dîvânında belli olur Sünnetden kaçmağla kevşer içilmez Er yarın Hâk dîvânında belli olur	İlahi / 15 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
529a	Nef'i	Yan yana gelince mü'minle kâfir Fâcir yüzi kara mü'minler zâkir Zîkr ile turma ol razıça şâkir Er yarın Hâk dîvânında belli olur	İlahi / 15 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
530a	Nef'i	Turma oğu incüdür Lâ ilâhe illa'llah Sim ü zerdîr dil-cüdır Lâ ilâhe illa'llah	İlahi / 3 dörtlük	Tevhid-nâme	7'li hece vezni	
530a	Nef'i	Di Allah Allah Allah Keşretde olsun her gâh Göstermez renci Allah Di Allah Allah Allah	İlahi / 8 dörtlük	Zikir-nâme	7'hece vezni	

531a	Nefî	Ḳudret-i Ḳāhireye dāl-ı felek Ṭolı °arş ile felek içi melek °Āḳıla ḥālḳı bir bilme gerek Er yarın Ḥaḳ dīvānında bellü olur	İlahi / 19 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
532b	Ümmî Kemâl	Derdim diyem hiç bilmezsin Ḳanḳı birin ağlayayın Bunca firâḳ u âh ile Cân u gönül taḡlayayın	İlahi / 6 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	
533a	Ümmî Kemâl	N'ideyim bilmezem senün ile yâre gönül Ki şapup yoldan uçarsın dün ü gün yâre gönül	Gazel/ 7 beyit	Âşıkâne	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _	
533b	Ümmî Kemâl	Ey dirîḡâ ki seni bulmazam bende Nişe âzâde yürürken düşesin bende gönül	Gazel/ 12 beyit	Telvin-nâme	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _	
534b	Ümmî Kemâl	°Aceb bu derdimiñ bilsem emine Ya bu zaḥmıñ cihânda merhemine	Gazel/ 13 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
535a	Ümmî Kemâl	Ġarîbem ḡurbete düşdüm ilümden Ža°îfem nesne gelmez hiç elümden	Gazel/ 11 beyit	Âşıkâne	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
536a	Ümmî Kemâl	Hîç n'ideyim bilmezem âh u vâh °Ahde vefâ kılmazam âh u vâh	İlahi/10 beyit	Âşıkâne	10'lu hece vezni	
536b	Ümmî Kemâl	Âh ey gönül ki bi ḳarâr Âvâresin âvâresin Her dem firâḳ u derd ile Pür-yâresin pür-yâresin	İlahi / 16 dörtlük	Âşıkâne	8'li hece vezni	

538a	Nef'i	Haṭâdır ḥorî görmek bir gedayı Ḥudâ insâne virmiş 'aqlı şanı Eridir başda âşârın nişanı Er yarın Ḥaḫ dîvânında belli olur	İlahî / 19 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
539b	Nef'i	Şafâ cennet kamu mü'mînler için Cefâ duzaḥ kamu 'âşîler için Abâlise qarîn olduklar için Er yarın Ḥaḫ dîvânında belli olur	İlahî / 20 dörtlük	Ârifâne	11'li hece vezni	
541b	Nef'i	Zekâtı vermeye zengin öşür var Öñümüzde niçe usri yûsr var Baḥîlâne tükenmez çok ḥüsr var Er yarın Ḥaḫ dîvânında belli olur	İlahî / 19 dörtlük	Ârifâne	11 li hece vezni	
543b	Nef'i	Bildirmeden daḥî Qur'ândaki te'sîri kavî Şerḥ ider ḥikmetini nuṭḫı münîf-i nebevî Vahyî Mevlâ ile teşriḥi şerîf-i nebevî Er yarın Ḥaḫ dîvânında belli olur	Murabba / 21 Bend	Ârifâne	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
546a	Sezâ	Ey risâlet nazmının yik-tâ dūr-i şehdânesi Şem'-i cem'-i enbiyâ nūr-ı aḥad sūzânesi Pertev-i 'ilm-i münîrin 'aql-ı kül pervânesi Ḥazret-i Ḥaḫkîn ḥabîbi sevgülü bir dânesi Oldıḡıçün oldı 'âlemḥüsnünün dîvânesi	Tahmis / 5 bend	Na't	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
547a	Sâmî	Cemâlu'llaha oldı vech-i pâk-i Muştâfâ mir'ât Nümâyandır yüzünde pertev-i nūr-ı tecelliyât	Gazel/5 beyit	Na't	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
547b	Nef'i	Virir emrâza ismîn şifâlar yâ Resûla'llah Şalâṭınla bulur İslâm şafâlar yâ Resûla'llah	Gazel/11 beyit	Na't	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	

548a	Nefî	Ḥadīce cümle ezvācın öñidir Diger ezvāc ise bir bir şöñdür Ḳamusı şalṭanat şevket begidir Er yarın Ḥaḳ dīvānında bellü olur	İlahi / 36 dörtlük	Ârifâne/Methiye	11'li hece vezni	
552a	Sezâ	Şems aña dinür kim ola muṭlaḳ feyzi Her lem'aya baḳ mihr-i dıraḥşān dinilür mi	Kıt'a	Ârifâne	--./--./-./--./--	Vezin kusurludur .

3. VEZİN TABLOSU

VEZİN TABLOSU	
Bahr-i Remel	
Fāilātün/Fā'īlātün/Fāilātün/Fā'īlün	89
Fe'īlātün/Fe'īlātün/Fe'īlātün/Fe'īlün (Fā'īlātün) (Fa'īlün)	14
Fā'īlātün/Fāilātün/Fā'īlün	2
Bahr-i Hecez	
Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün	67
Mefā'īlün/Mefā'īlün/Fe'ülün	4
Mef'ülü/Mefā'īlü/Mefā'īlü/Fe'ülün	3
Mef'ülü/Fā'īlātü/Mefā'īlü/Fā'īlün	5
Mef'ülü /Mefâ'īlü/Mefâ'īlü/Fe'ülün	1
Bahr-i Muzari	
Mef'ülü/Fā'īlātü/Mefā'īlü/Fā'īlün	4
Bahr-i Recez	
Müstef'īlün/Müstef'īlün/Müstef'īlün/Müstef'īlün	1
Müfte'īlün/Mefā'īlün/Müfte'īlün/Mefā'īlün	1
Hece Vezni	71

4. ŞAİR TABLOSU

ŞAİR TABLOSU	
ŞAİRİN MAHLASI	ŞİİR SAYISI
°Abdī	1
°Aṭā	96
Ḥāfız	4
Ḥakḳı	1
Ḥāmī	109
°İzzet	1
Ġazalī	3
Müşṭak	1
Naḳṣī	1
Nef'ī	16
Nūrī	1
Nüzulī	1
Râsih	1
Rūḥī	9
Rüşenī	1
Sāmī	1
Şeyyid	1
Sezâ	1
Şākiri	1
Şemsī	1
Şükrī	1
Ümmī Kemāl	7
Ümmī Sinān	1
Vesīm	1
Yehūd	1

5. MECMUANIN ÇEVİRİ YAZISI

1*

Fâilâtün/Fâ'îlâtün/Fâilâtün/Fâ'îlün

- 1 Ey cemâliñ mazhar-ı envâr-ı zât-ı pâk-i Hâk
Seyyid-i 'âlem habîb-i hâzret-i Rabbü'l-felağ
- 2 Muşhaf-ı hüsnünden ey şems-i semâ-yı ma'nevî
Oldı ancak âfitâb-ı çarh-ı çârüm pür-varağ
- 3 Nîm-işârât-ı ser-i engüş-i pâkiñle 'ayân
Ey sürûr-ı sîne kurş-ı mâh-ı gerdün oldı şağ
- 4 Dehre geldiñ dil-rübâlar içre tâ-rûz-ı kıyâm
Sen koduñ âyîn-i dil-berlikde bir zîbâ-nesağ
- 5 İlîfâtıñla debistân-ı edebde dem-be-dem
Aldı **Hâmî**⁴ h'âce-i Hızr-ı ledünniden sebağ

2*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Olanlar zâhir ü bâtında eltâf-ı Hâkka lâyıq
Gönülde Muştafâ vü Murtażaya oldılar 'aşık

* 1 410b

Der-kenârda Hâmî mahlası bulunmaktadır.

⁴ **Gaffar Baba:** Maraş'ta şöret bulmuş mutasavvıf bir şairdir. Buharalı Abdülgafur namında birinin oğlu olan Gaffar Baba, Maraş'ta Alaüddevle evkafında bulunan Çarşı Tekkesi'ni ihya etmiştir. Arapça ve Farsça da vâkıf olan şairin güzel ve büyük bir divanı vardır. Gaffar Baba, şiirlerinde Hâmî mahlasını kullanmıştır. Bazı şiirlerinde Bektaşî neşvesi görülen şairin sonradan Mevlevî tarikatına geçtiği anlaşılmaktadır. Dergâhın mesnevîhânlığını da yapan şair, H.1309/M.1891'de vefat etmiştir (ALICI, G. ve ALICI, L., 2013: s.13-21).

* 2 410b

Der-kenârda Hâmî mahlası bulunmaktadır.

- 2 Dil içre ḥubb-ı Zehrâ vü Ḥasan ile Ḥüseyn olsa
Olur fermân-ber-i Zeyne'l-°abâ vü Bâkır u Şâdık
- 3 Şeh-i Kâzımla sultân-ı Rızâdır pişvâ-yı dîn
Taķı vü bâ-Naķı hem °Askerîdir reh-ber-i Ḥâlîk
- 4 İmâm-ı Mehdî-i şâhib-livâ °uşşâķ-ı rencûra
Nihân u âşikâridir tabîb-i °âlim-i ḥâzîk
- 5 Olaldan mâdiḥ-i âl-i Nebî **Hâmî** biḥamdî'llâh
Bizi °irfân ile aķrâna Mevlâ eyledi fâ'îk

3*

Mef°ülü/Mefâ°îlü/Mefâ°îlü/Fe°ülün

- 1 Bir dil k'ola⁵ âyîne-i esrâr-ı ḥaķâyîk
Âlûde-i jengâr-ı mecâz itme ne lâyîk
- 2 Bî-hûde sitem eylemez °uşşâķına cânân
Maķşûdı budur fark ola kâzib ile şâdık
- 3 Şûfî olamaz mes'ele-i °ışkıdan âgâh
Şad sâl okusa medresede ders-i daķâyîk
- 4 Ser-menzil-i maķşûda sefer eyleseñ ey dil
Evvel bulagör kendiñe bir yâr-ı muvâfîk
- 5 Şâdıklar irer cennet-i °irfâna ta°absız
Esfelde ḳalur sûz u güdâz ile münâfîk

---

* 3 411a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Şad şükr ki kıtmîr-i der-i âl-i ʿabâdır
Maṭlûbına elbette irer **Hâmî**-i ʿâşık

4 *

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Nûş iden bezm-i ezelde sāgar-ı şahbâ-yı ʿışk
Oldı tâ rûz-ı ebed ser-mest ü bî-pervâ-yı ʿışk
- 2 Şad hezârân ʿâkıllı Mecnûn-ı hāmûn-gerd ider
Bî-muḥâbâ pîçtâb-ı kâkil-i Leylâ-yı ʿışk
- 3 İtdi işbât-ı vücûd-ı muṭlaḳ u nefy-i sivâ
Dil olaldan neşve-yâb-ı bâde-i ḥamrâ-yı ʿışk
- 4 Nüh-ķıbâb-ı çarḫı aldı beyzeveş dir-zîr-i pür
Lâne-sâz-ı ķurb-ı ķâf-ı dil olup ʿanķâ-yı ʿışk
- 5 Kâşr-ı ḥûr u ravza-i Rıdvânı itmez ârzû
Kim olursa cûbin-fersâ-yı der-i vâlâ-yı ʿışk
- 6 Vaşl-ı cānâna ḫırîdâr olsa bu bâzârda
ʿÂşıkça sermâye besdir derd ile sevdâ-yı ʿışk
- 7 Bir Mesîḫ-enfâs ʿazîze ķul olaldan **Hâmiyâ**
Meskenimdir himmetiyle ʿâlem-i bālâ-yı ʿışk

---

* 4 411a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

5*

Fâ°ilātün/Fâ°ilātün/Fâ°ilātün/Fâ°ilün

- 1   Terk ider vâriyyetin kim olsa meftûnîñ seniñ
Cân virir bir kez gören ruhsâr-ı gül-günüñ seniñ
- 2   Derd-i °ışkıñdır nigārâ °ayn-ı dermân °aşıka
Şâdimân oldu iki °âlemde maḥzûnîñ seniñ
- 3   Her kıyâm itdikçe bîñ dürlü kıyâmet gösterir
Ehl-i °ışka kâmet-i bâlâ-yı mehzûnîñ seniñ
- 4   Şübhesiz ser-çeşme-i âb-ı beḳâdan el çeker
Görse Hızır âb-ı zülâl-i la°l-i mey-günüñ seniñ
- 5   Çekdi **Hâmî** miḥnet ü derd ü cefâ vü cevriñi
Ḥamdü’lîllâh oldu âḥir şâd u memnûnîñ seniñ

6*

Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün

- 1   Meded ey pâdişâh-ı mesned-i iḳlîm-i “erselnāk”⁶
Meded ey zübde-i nesl-i benî âdem şeh-i “levlāk”
- 2   Ḥaḳîkatde cemâliñ öyle mihr-i pür-ziyâdır kim
Münevver zerresinden mihr ü meh nüh-ḳubbe-i eflāk
- 3   Olaldan dil şehâ mey-ḥâne-i °ışkıñda şahbâveş
Biḥamdî’lîllâh sivâdan pâkdir âyîne-i idrāk

* 5 411b

* 6 412a

Der-kenârda Hâmî Baba Na’t-ı Şerîf’ ifadesi yer almaktadır.

⁶ ‘, erselnāk’: “Vemâ erselnâke illâ raḥmeten lil’âlemîn: Ve biz seni, ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik” ayetinden alıntıdır. (Kur’an-ı Kerim, 21/107).

- 4 O cân kim der-i ʿışkıñ ʿayn-ı dermân bildi her sâʿat
İçer zehr-âb-ı hicriñ kâse kâse istemez tiryak
- 5 Cebîñ-fersâ-yı kûyiñda temennâ-yı cinân olmaz
Cehennemden giriftârân-ı sûz-ı ʿışkıñ itmez bâk
- 6 Der-i ihsâna geldik elde bir sermâyemiz yokdur
Be-cüz kalb-i hazîñ ü âb-ı çeşm ü sîne-i şad çâk
- 7 Mürüvvet eyle ey kân-ı kerem kim **Hâmî**-i bî-kes
Temennâ-yı vişâliñle reh-i ʿışkıñda olmuş hâk

7*

Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün

- 1 Vücûd-ı nâr-ı peyker-sûz-ı ʿışkıñla kebâb itdik
Girüp mey-hâne-i ehl-i dile nûş-ı şarâb itdik
- 2 Harâbât içre girdik hâlka-i rindân-ı mey-nûşa
Pey-â-pey câm-ı şahbâ nûş idüp refʿ-i hicâb itdik
- 3 Hezârân şükr kim pünhân raķîb-i dîv-sîretten
Bu şeb tâ-şubḥ-ı dem cânânemizle bezm-i âb itdik
- 4 Tarîķ-i ʿışkıda sâlik olup naķd-i dîl ü cânı
Fedâ-yı hâk-i pâ-yı dîl-ber-i ʿâlî-cenâb itdik
- 5 ʿÎnâyât-ı Cenâb-ı Hakk ile şad şükr kim **Hâmî**
Tarîķ-i ḥʿâcegân-ı Naķşibende intisâb itdik

* 7 412b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

8*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Nigârâ olmasa zülfün niķāb-ı rüy-ı gül-nārîñ
Yaķar pervāneāsā mihr ü mähı tāb-ı ruķsārîñ
- 2 Degil bir ben esîr-i ķāmet-i bālā-yı mevzūnîñ
Cihān bāğında olmuş hep sehî-ķadler giriftārîñ
- 3 Reh-i ıķķıñda nā-ķār eylediler terk-i dîn ü dil
Görenler bir kez ey meh şîve-i nāz ile reftārîñ
- 4 Hırîdārîñ olurdı cān ile şad mäh-ı Ken'ānî
Göreydi ey 'azîz-i Mıķır-ı dil germî-i bāzārîñ
- 5 Umarken sîb-i ğabğab tāze şeft-ālū-yı la'liñden
Üzöldi hep yeñiden ey tabîb 'uşşāķ-ı bîmārîñ
- 6 Güle ķarşu tekellüm bir dahı itmez bu gülşende
İşitse ey Mesîhā-dem hezār-ı zār güftārîñ
- 7 İderdi Kā'be-i kūyînda **Hāmî** cānını ķurbān
Göreydi dehr içinde bî-ķicāb ey dost dîdārîñ

9*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Nigârâ nūķhet-i 'anber-fişān-ı zülf-i pür-ķîñîñ
Vaţāndan ben gibi āvāre itmiş nāfe-i Çîñîñ

* 8 413a

Der-kenārda Hāmî mahlası bulunmaktadır.

* 9 413a

Der-kenārda Hāmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Düşürdi deşt-i ğam küh-ı belāya Kays u Ferhādı
Seniñ Leylî saçınla ârzü-yı la'ı-i Şiriniñ
- 3 Nigāh-ı nāz-ı çeşm-i mest-i kāfir-kışiñ ey âfet
Karār u şabrın almışdır dilin şad ehl-i temkiniñ
- 4 Bu hüsn ü bu leţâfetle vefâ me'mûl iken senden
Niçün cevır ü sitemdir ehl-i derde resm ü âyiñiñ
- 5 Gedâ-yı kem-ter-i deryûzekâr-ı bâb-ı ehl-i dil
İder faqr ile fahr almaz göze şâh u selâtiñiñ
- 6 Pelâs-ı faqrı ber-düş eyledim şimdengirü ey çarh
Çalunsun başına tâc u kabâ vü taht-ı zerriniñ
- 7 °Aceb var mı seniñ kapuñda ey şüh-ı vefâ düşmen
Cefâ çekmiş bu **Hâmî** gibi hizmetkâr-ı dîriñiñ

10*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Ser çeküp taraf-ı külehden zülf-i °anber-bûlarıñ
Şaldı şad sevdâya °uşşâkı siyeh gisûlarıñ
- 2 Şad hezârân şiri şayd eyler fezâ-yı hüsnide
Dem-be-dem nîmîn-nigehle nergis-i âhûlarıñ
- 3 Ser-te-ser milk-i dili itdi Hülâgüveş harâb
Fitnekâr-ı bî-amandır ğamze-i cādûlarıñ

* 10 413b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Bir daḥı itmezdi zāhid meyl-i miḥrāb u namāz
Ey sehī-ḳad görse miḥrāb-ı ḥam-ı ebrūlarıñ
- 5 Olmadı zāyi° dil-i dildāra te°şīr eyledi
Hāmiyā şām u seḥer feryād-ı hū yā hūlarıñ

11*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Çekme ḡam ey dil ne ise ḥükm-i taḳdīriñ seniñ
Ol olur °ālemde itmez kār tedbīriñ seniñ
- 2 °Ālem-i ecsāmı hep yaḳdıñ dili ey berḳ-i āh
Olmadı sengīn-dil-i dildāra te°şīriñ seniñ
- 3 Bir °aṭā-yı āferīñşdir saña ey mürḡ-i dil
Eyleseñ °azm-i vaṭan feryād-ı şeb-ḡīriñ seniñ
- 4 Çekdiler zencīr-i zūlf-i yāre ber-dār itdiler
Ey dil-i dīvāne bilmem neyidi taḳşīriñ seniñ
- 5 Terk-i tecrīd ol gönül tā kim reh-i taḥḳīḳde
Olmasun ḥubb-ı sivā pā-bend-i zencīriñ seniñ
- 6 Bu ne ḥāletdir saña ey çeşm-i mest-i şūḥ-ı yār
Yek-naẓarda cümle °ālem oldu teşḥīriñ seniñ
- 7 Ġāfil olma bil yaḳīñ dūr olma bir dem **Hāmiyā**
Ka°be-i rūḥāniyāndır dergeh-i pīriñ seniñ

* 11 414a

Der-kenārda Hāmî mahlası bulunmaktadır.

12*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Ruḥ-ı māhıñ görende kâş ideydim cânı kurbânıñ
Elimden çıkmayaydı ey şanem tâ böyle dāmānıñ
- 2 Mişāl-i şāne şad çāk oldı cismim erre-i ğamla
Dil-i şeydā olaldan mā'il-i zülf-i perişānıñ
- 3 Beni seyr-i gülistān-ı İremden fāriğ itmişdir
Ḥayāl-i serv-ķaddiñ verd-i rüyuñ ḥaṭṭ-ı reyḥānıñ
- 4 Neferāsā bulunsun ḥizmetiñde tāze dil-berler
Bu ḥüsn ü ān ile ser-askerisin ceys-i ḥübānıñ
- 5 Kemend-i kākil-i pür-çiniñe üftāde çok ammā
Bulunmaz ben gibi mest ü ḥarāb-ı çeşm-i fettānıñ
- 6 Bulaldan ey şeh-i ālem gönül feyz-i nazar senden
Geçüp cām-ı şafā-āverden oldı mest ü ḥayrānıñ
- 7 Yeter **Hāmī** ki hep rüy-ı zemīni eyledi memlū
Belā-engiz-i tūfān-ı sirişk-i çeşm-i giryānıñ

13*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Gören bir kerre ey mihr-i ezel ruḥsār-ı tābānıñ
Virüp hep varını yağmāya oldı mest ü ḥayrānıñ

* 12 414b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 13 415a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Murâdımca cemâl-i bâ-kemâliñ bir dahı görsem
Hûzûrında iderdim ey kamer-rû cânı kurbânıñ
- 3 Melâhat birle lâl itdi niçe Hızr u Mesîhâyı
Cihân içre hadîş-i şekkerin-i la'î-i handânıñ
- 4 Nigâh-ı nîm ile şad dîn ü dil yağmâ ider her dem
O mest-i hû'âb-ı nâz olmuş mûkahhal çeşm-i fettânıñ
- 5 N'ola inşâfa gelseñ ey sitem-hû terk-i cevritseñ
Ola devr-i ruhuñda şâd maḥzûn ḳalbi rindânıñ
- 6 İdersin şubḫa dek her şeb figân u âh u nâlim gûş
Dimezsın bir kez ey zâlim kimiñçündür bu efḡanıñ
- 7 Zâmîr âyînesin pâk it sivâ naḳşından ey **Hâmî**
Seniñle hem-dem ola tâ hemîşe dilde cânânıñ

14*

Mef'ûlû/Fâ'ilâtü/Mefâ'ilü/Fâ'ilün

- 1 Ey dost firḳatîñle beni pür-ḡam eylediñ
Yâr olmadıñ belâlar ile hem-dem eylediñ
- 2 Vîrân idüp gönül evin ey ḥânümân ḫarâb
Ḥasretle ḳaddimi ḫam u çeşmim yem eylediñ
- 3 Bir laḫza olmadıñ baña hem-derd rûzi şeb
Kâfir raḳîbe hem-dem olup ḫurrem eylediñ

* 14 415b

Der-kenârda Hâmî mahlası bulunmaktadır.

- 4 Nâz u teğâfûl ü sitem-i bî-ḥesâb ile
Bağrımı kebâb ḥâtırımı derhem eylediñ
- 5 Kâlbînde yok mı ḥavf-ı Hâḡ ey nev-nihâl-i nâz
Câm-ı şafâ-yı ehl-i dili pür-sem eylediñ
- 6 °Uşşâk içinde eyleyüp ey ḥûr ser-firâz
Koyduñ behîst-i vaşla beni âdem eyledin
- 7 Lâyık mı şimdi gözden ırağ eyleyüp şehâ
Hâmî gibi hemîşe gözüm pür nem eylediñ

15*

Mef°ülü/Fâ°ilâtü/Mefâ°îlü/Fâ°ilün

- 1 Nâzıkdır incünür disem ey meh teniñ seniñ
Gül-berg-i tâzeden ola pîrâheniñ seniñ
- 2 Mişl ü bedel bulunmaz idi ey şanem saña
°Âlemde nerm olsa dil-i âheniñ senin
- 3 Alurdım intikâm-ı girîbân-ı çākimi
Bir kerre girse destime ger dâmeniñ seniñ
- 4 °Aql-ı şikenc-i kākül-i dil-berdir ey gönül
Hışn-ı ḥaşîn ü cāygeh-i me°meniñ seniñ
- 5 **Hâmî** o dost yâr olursa ne bâkdir
Hep ḡalk-ı °âlem olsa eger düşmeniñ seniñ

---

* 15 415b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

16*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Gelmişem dergâhıña bir kez şehâ yâd itmediñ
Şormadıñ ahvâl-i zârım hâtırım şâd itmediñ
- 2 Çok zamandır koymuşuz ser âsitânıñ taşına
Rağm idüp bir dem dil-i vîrânı âbâd itmediñ
- 3 Bir mürüvvet bir kerem bir luğf hâl-i zârıma
İtmediñ ey kâfir-i perçem cillâd itmediñ
- 4 Kâm-rân ol hoş-dil ol ey meh-liğâ sağ ol yine
Gerçi ben mazlûma inşâf eyleyüp dâd itmediñ
- 5 **Hâmî** ister dehrîde ğam görmeyüp şâd olduğıñ
Gerçi sen bir lağza anı ğamdan âzâd itmediñ

17*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Ol ki maṭlûb-ı dîl olmuşdur qarîn-i cândır ol
Bî-ḥaber andan kim olsa ġâfil ü nâ-dândır ol
- 2 °Âlem-i hestîde nefsin fehmi idenler şübhesiz
°Ârif-i bi'llâhdır dil mülküne sulṭândır ol
- 3 Ârızûsı her kimiñ olduysa bu dâr-ı ġurûr
Beste-i kayd-ı hevâdır sâkin-i zindândır ol

* 16 416a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 17 416b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4   Āteş-i ʿışka yağan cān u teni bî-iştibāh
Beyt-i maʿmūr-ı dil içre hem-dem-i cānandır ol
- 5   Maḥv idüp kendin olan şems-i ḥaḳāyık mazḥarı
Kaṭredir zāhirde lākin baḥr-ı bî-pāyandır ol
- 6   ʿİşk esrārını fehm itmez faḳīh-i medrese
Ehl-i vecd ü ḥāl dirlerse yine rindandır ol
- 7   Her kim olsa **Hāmī**āsā bāb-ı pīre cebhe-sā
Şübhe yok kim şāḥib-i dil menbaʿ-ı ʿirfandır ol

18*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1   Ey gönül bil rāh-ı ʿirfāna gidilmez bî-delīl
Cehd idüp bir kāmile teslīm ol itme ḳāl u ḳīl
- 2   “Lā-üḥibbū’l-āfilīn” di itme meyl-i mā-sivā
Ḳıl tevekkül āteş-i ʿışka ḳadem ḳoy ol Ḥalīl
- 3   Sırr-ı maʿşūḳı esīr-i ʿışk olan ādem bilür
Yohsa bilmez sırr-ı ʿışkı bî-ḥaberdır Cebreʿīl
- 4   Dest-i sāḳī-i ezelden cām-ı vaḥdet nūş iden
Ne vişāl-i ḥūrī ister ne zülāl-i selsebīl
- 5   Bāzdir her laḥza ehl-i ʿışka bāb-ı feyz-i dost
ʿĀşıḳın maḥrūm ide ḥāşā o maḥbūb-ı Cemīl

* 18 417a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Bizdedir ʿiṣyān u nisyān sensin ancaḡ ey Kerīm
Şāhib-i iḥsān u faẓl u luṭf u iʿtā-yı cezīl
- 7 N’ola tevfiḡ ü ʿināyātın ile ey pādīşāh
İrse bezm-i vaḥdete **Hāmī** gibi ʿabd-i zelīl

19*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 Sende tā var ey şanem bu şīve-i ḥüsn ü cemāl
Yüz sürer ḥāk-i rehiñde şübhesiz ehl-i kemāl
- 2 Merḡametle şalmadıñ mihr āḡir ey meh sāyeveş
Eyledi sevdā-yı zülfün ben zaʿīfi pāy-māl
- 3 Ser-te-ser ḡalk-ı cihān ʿiṣkıñla hep āvāredir
Ḳayd-ı zülfünde hemān bir ben degil āşüfte-ḡāl
- 4 Gösterüp yüz evvel ey meh göñlümi aldıñ al ile
Bir daḡı bārī gelüp ʿarż-ı cemāl it cānım al
- 5 Dehr içinde laʿl-i cān-baḡsın ḡadışın gūş idüp
Dil-berā Hızr u Mesīḡā oldılar ḡayrān u lāl
- 6 Deşt-i firḡatde beni ḡasret-keş itdiñ rüz u şeb
Eylediñ cānā raḡībi maḡrem-i bezm-i vişāl
- 7 Terk-i şüret eyle ey **Hāmī** ki şevḡ ü zevḡ ile
ʿĀlem-i maʿnāya tā her dem dil açsun ber ü bāl

* 19 417b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

20*

Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilün
 (Fā°ilātün) (Fa°lün)

- 1 Pāk olup ḥāne-i dil olalı dildāra maḥal
 Kalmadı sıklet-i aḡyār-ı siyeh-rūy-ı daḡal
- 2 Eyleyüp terk ḥodı biz olalı ibnü'l-vaḡt
 Gitdi bizden ḡam-ı māzī elem-i müstaḡbel
- 3 Tā-ebed neşvesi bir laḡza serimden gitmez
 İtdi mestāne beni sāḡar-ı şahbā-yı ezel
- 4 Rişte-i mihrinī ḡaṡ° eyleyemez gönlümden
 Çāk çāk itse de cismim şanemā tīḡ-i ecel
- 5 İtse şayyāḡ-ı felek devr-i cihānı şad bār
 Bulamaz ey meh-i tābende saña mişl ü bedel
- 6 Şecer-i bī-şemere beñzer o °ālimler kim
 °İlm ile kibr idüp itmezse ḡulūş ile °amel
- 7 Şūfī ḡülşende içilmez mi bahār eyyāmı
 Şunsa cām-ı meyi biñ nāz ile bir tāze güzel
- 8 **Hāmiyā** tāt-i şad sāleden oldu ḡāmī
 Sālike şoḡbet-i yek-rūze-i pīr-i ekmel

---

* 20 418a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

21*

Müstef'îlün/Müstef'îlün/Müstef'îlün/Müstef'îlün

- 1 Vaqt-i şafâdır faşl-ı gül lutf eyle ey cānāne gel
Eyyām-ı gül bâķī degil bezm itmege gülşāne gel
- 2 Hāzırdır esbāb-ı ʔarab hem cilveger bintü'l-ineb
Hep muntaʔır ey ğonca-leb bu meclis-i rindāna gel
- 3 Cānā kıl °azm-i būstān ol şem°-i bezm-i °aşıkān
Olsun göñüller şādmān mey nūş idüp mestāne gel
- 4 Şahn-ı cemendir dil-güşā muṭṭible bülbüldür nevā
Ey verd-i gülzār-ı şafā kıl bâğı °işret-ḥāne gel
- 5 **Hāmī** kılup terk-i vaṭan yoluñda virdi cān u ten
Başınçün ey gül-pīrehen bu külbe-i aḥzāna gel

22*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Olmasaydı bezm-i vaḥdet içre cānān yār-ı dil
Kim olurdu keşret içre mūnis ü ğam-ḥār-ı dil
- 2 Vaḥdeti keşretde bulmuş keşreti vaḥdetde hem
Terk idüp varın olanlar vāķıf-ı esrār-ı dil
- 3 Dem-be-dem cevır ü cefādan dil ider kesb-i şafā
Ġam olur şādī olunca mihribān dildār-ı dil

* 21 418b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 22 418b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Hep cihân halkın iderdi şübhesiz âşüfte-ḥāl
Çıkısa bir kez nâle-i şeb-gîr ü âh u zâr-ı dil
- 5 Mâ-sivâdan el çeküp bî-kâr u bâr olduk velî
°İşk-ı dil-berdir iki °âlemde kâr u bâr-ı dil
- 6 Maṭla°-ı şems-i ḥaḳîḳat olduḡıçün dem-be-dem
Saldı pertev kâ°inâta şu°le-i envâr-ı dil
- 7 Ebsem u ebkem olurdu °andelîb-i nağme-sâz
Hâmîâsâ gûş iderse şekkerîn-güftâr-ı dil

23*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Himmet-i kâmil götürdi mâ-sivâdan rağbetim
Ṭâ°ir-i °arş-âşiyân oldu hümâ-yı himmetim
- 2 Bilmişem kim hücb-i ekberdir °anâşır câmesi
Terkin idüp °âlem-i lâhûta gitmek niyyetim
- 3 İştîyâḳ-ı vaşl-ı cānān öyle maḥv itdi beni
Ḥāl-i dilden fark olunmaz vaḥdetimle keşretim
- 4 Şiddet-i °ışk ile vaşl u hicri idrāk itmezem
Şimdi birdir miḥnet ü derd ile °ış ü rāḫatım
- 5 Ḥālîmi ancak muḥibb-i şâdık-ı °ârif bilür
Kendin idrāk itmeyen cāhil ne bilsün ḥāletim

* 23 419a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6   Ȧˆn idüp ikrâh iderler şûretimden zâhidân
Bilseler âyîne-i ˆâlem-nümâdır sîretim
- 7   Hâne-i dil miskîn-i sultân olubdur **Hâmiyâ**
Nûr-ı pâkinden füzündür lahza lahza hayretim

24*

Mefâˆlün/Mefâˆlün/Mefâˆlün/Mefâˆlün

- 1   Fürûzân eyleyüp şemˆ-i ruhuñ gülşende gül gül hem
Yanup pervâneâsâ ˆâşıkıñ kül ola bülbül hem
- 2   Hayâl-i ebruvânyla büküldi kâmetim şad âh
Ümîdim şöhbeti şâm-ı gam itdi zülf-i sünbül hem
- 3   Egerçi kayd-ı kâkilde perîşân oldu ahevâlîm
Nesîm-i âh-ı serdimle perîşân oldu kâkil hem
- 4   Emân zahm-ı hadeng-i tîr-i müjgânından isterken
Kodı biñ dâğ-ı hasret sînem üzre hâl-i fülful hem
- 5   Düşelden ˆaks-i yâkût-ı leb-i mey-günü câm içre
Ser-â-ser mestdir sāğar kadeh-mînâ ile mül hem
- 6   Kō zühd-i hāmı zâhid meclis-i rindâna gel güş it
Ki Hâk Hâkdır şurâhîden gelen âvâz-ı kulkul hem
- 7   Olur elbet perîşân her gören ol sâde-fes şûhı
Döner başında **Hâmî** serde sevdâsıyla püskül hem

* 24 419b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

25*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Câm-ı °ışkıñ mestiyem deyr-i muğandır meskenim
Gülşen-i firdevsden yekdir kenâr-ı külhenim
- 2 Bir nazâr kıldı teraḥḥumla baña pîr-i muğân
Himmetinden kuḥl-ı çeşmân oldu gerd-i dâmenim
- 3 Şeş cihetden ḥamle eylerse °adū-yı dîn ne ğam
Ḥalka-i zıkr-i °azîzân oldu cāy-ı me°menim
- 4 Âl-i evlād-ı °Alîniñ kem-terin kıtmîriyem
Zü'l-feḳâr-ı şâh ile ḳaṭ° oldu re°s-i düşmenim
- 5 Bende-i pîr-i ḥarâbât olduğumdan Ḥâmiyâ
Jengden pâkîzedir mir°ât-i ṭab°-ı rûşenim

26*

Mefâ°ilün/Mefâ°ilün/Mefâ°ilün/Mefâ°ilün

- 1 Ser-i kūyuñda cānā şevḳ-i rûyuñla maḳām itdim
Reh-i °ışkıñda terk-i neng ü nāmūs ile nām itdim
- 2 Görüp gülzâr-ı ḥüsnüñde perişân sünbül-i zülfi
Düşüp sevdāya şubḥ-ı °ömrümi ḥasretle şām itdim
- 3 Ğam-ı hicriñ beni öldürse de şahbāya meyl itmem
Mey-i gül-fāmı cānā kendime sensiz ḥarām itdim

* 25 420a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 26 420b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Beni zevk-i leb-i la'liñ kılıbdır mest-i bî-pervā
Şafā-yı bādeden geçdim anıñcün terk-i cām itdim
- 5 Seniñ Mecnūnuñ oldum **Hāmī**āsā ey saçı Leylā
Hayālīñ mūnis itdim cāna terk-i hāş u °ām itdim

27*

Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün

- 1 Vücūdı nār-ı dil-sūz-ı muḥabbetle kebāb itdim
Ki tā şāh-ı serīr-i mülk-i ḥüsne intisāb itdim
- 2 Hayāl-i °ışk-ı dil-berle ser-ā-ser deşt-i ḥayretde
Teb ü tāb ile cismim cūşış-i mevc-i siylāb itdim
- 3 Mezāyā-yı muḥabbetden ḥabīr oldum biḥamdi'llāh
Reh-i °ışk içre terk-i °ilm-i tadrīs ü kitāb itdim
- 4 Revādır himmetim °ālī olursa °arşdan zīrā
Serim ferş-i kudūmı bir şeh-i °ālī-cenāb itdim
- 5 Reh-i takvāda **Hāmī** görmedim ben °ışkı sevdāsın
Anıñcün sübḥai seccādei rehn-i şarāb itdim

28*

Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün

- 1 Saña ma°lūm iken ḥāl-i dil-i zār-ı perişānım
Kime °arz eyleyem ḥacātımı devletlü sulṭānım

* 27 420b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 28 421a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   Seniñ gibi benim hâzık tabîbim var iken cānā
N'idem Loķmānı kim bilmez devā-yı derd-i pinhānım
- 3   Ümîd ancak saña kaldı rızâyım her ne hüküm itseñ
Dilerseñ gel beni qatl it helâl olsun saña qanım
- 4   Nüvîd-i vaşl ile şād eyle göñlüm gayrı inşāf it
Fırāķıñ âteşiyle tā-be-key yansun ten ü cānım
- 5   Qurutdı göz nemini tāb-ı sūz-ı sīnemiz yoħsa
Virirdi  alemi siylāba eşk-i çeşm-i giryānım
- 6   Ser-ā-pā zaħm ile olmuş  adū-yı pister-i rāħat
Nişān-ı nāvek-i ğamzeñ olaldan cism-i sūzānım
- 7   Tūrāb-ı dergeh-i pīrim budur **Hāmî** ümîdim kim
Tamām ola  azizān himmetiyle cümle noķşānım

29*

Mefā l n/Mefā l n/Mefā l n/Mefā l n

- 1   Perişān itdi halk-ı  alemi feryād u efgānım
İder kāfir teraħħum görse aħvāl-i perişānım
- 2   Helāk itdi beni derd ü ğam-ı hicrānıñ ey āfet
Yetiş imdāda başıñc n tenimden çıķmadan cānım
- 3   S c d-ı āsitānıñ t  atim sermāye-i d n m
F z ndur k fr-i z lf   zulmetinden n r-ı  mānım

---

* 29 421b

Der-ken rda H m  Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Çıkarđı ârzü-yı huldı dilden zevk-i dîdârîñ
Lebiñ kevşer kıaddîñ tûbâ vü küyuñ bağ-ı Rıdvânım
- 5 Şemîm-i kâkül-i °anber-feşânîñ râhat-ı kalbim
Zülâl-i la°l-i mey-gûnuñ devâ-yı derd-i pinhânım
- 6 Yaķar cânım dem-â-dem çeşm-i mest-i fitne-engîziñ
Hadeng-i tîr-i müjgânîñ deler bağrım döker kıanım
- 7 Niyâz u °acz ü hüzn ü rûy-ı zerd ü kıamet-i hamlâ
Kıodum ser bâb-ı ihsâna mürüvvet eyle sulţânım
- 8 Cefâ vü cevri arturma hâzer kııl çıkmaya âhım
Yaķar dünyâyı cânâ kııksa berķ-i âh-ı süzânım
- 9 Murâd u maķşadım her dem budur dünyâda ey **Hâmî**
İdem cân u dili kıurbân-ı °îd-i vaşl-ı cânânım

30*

Fe°ilâtün/Fe°ilâtün/Fe°ilâtün/Fe°ilün
(Fâ°ilâtün) (Fa°lün)

- 1 Târf-ı gülşende o büt nâz ile eylerse hırâm
Ola reftârına biñ serv-i kemer-beste gulâm
- 2 Öyle bir mihr-i ziyâ-bağş dil-ârâdır kim
Ser-i engüştini görse şaķ olur mâh-ı tamâm
- 3 Nîm nigâh ile hezâr °âşık-ı üftâdesine
İtdi ol şûh bu dünyâ ile °uķbâyı harâm

---

* 30 422a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Düşse bîñ derde dañı istemez âzâdeligi
Beste-i turre-i zülf-i siyeh-i °anber-fâm
- 5 °Āşık-ı zât-ı dil-ārām olana hep bir olur
Vuşlat u firķat ile rāhat u renc ü ālām
- 6 Mest-i la°l-i lebiyim bâde-i nābı içemem
Meger ol şüh-ı kamer tal°at iderse ibrām
- 7 Āsitānına ķoduķ başımızı şāyed o şüh
Raħm idüp ķalb-i ģazîne ide vaşlıyla be-kām
- 8 **Hāmiyā** rüz-ı ezelden bize °ışķ oldu naşīb
Şükr kim mazħar-ı luţf itdi bizi Rabbü'l-enām

31*

Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilün
(Fā°ilātün) (Fa°lün)

- 1 Sāķiyā şun bize şahbā-yı meserret encām
Mey ile def°-i kūdūret idelim şubħ ile şām
- 2 Olalım vesvese-i °aķl-ı denīden āzād
Naķl idüp la°l-i lebiñ vir bize cām-ı gül-fām
- 3 Geh kesüp başımızı gāħ delüp bağrımızı
Yine döndürdi bizi gör bu cefā-yı eyyām
- 4 Tarf-ı gülşen şanemā turfe şafā-baħş olmuş
Kerem it gel gidelim eyleyelim °ış-i müdām

---

* 31 422b

Der-kenārda Hāmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 5 Niçe bir hūzn ile peygūle-i ğamda oturup
Çekelim hicriñ ile renc ü humār u ālām
- 6 Nahl-i bār-āver-i yek-tāsın °azīz başıñ içün
Mīve-i vaşl ile kıl °aşık-ı nā-kāmı be-kām
- 7 Esved-i hāliñi būs itmek içün kūyuñda
Eyleyüp sa°y-ı Şafā bağladı **Hāmī** iħrām

32*

Mefā°lün/Mefā°lün/Mefā°lün/Mefā°lün

- 1 İçüp şahbā-yı °ışkıñ ey perī-rū mest ü medhūşım
Reh-i °ışkıñda mecnūnım ħarābım ħāne-berdūşım
- 2 Maķāmım kūşe-i mey-ħānedir şevķiñle rūz u şeb
Ĥum-ı şahbā-şıfat verd-i mey-i °ışk iledir cūşım
- 3 Ĥayālīñ ey büt-i çīñ ħālī itmişdir beni benden
Otursam maħfil-i aħbāba bī-pervā vü ħāmūşım
- 4 Terahħum kıl beni dūr etme ħāk-i āsitānıñdan
Saña cānā ebed ben bir ğulām-ı ħalka ber-ġuşam
- 5 Baş egmem devlet-i İskender ü Dārā vü Cemşīde
Ĥarābāt-ı muġānda gerçi bir ednā °abā-pūşım
- 6 Ĥayāl-i la°l-i mey-ġūnuñla ey maħbūb-ı bī-hem-tā
Hemişşe ben bu bāzār-ı melāħat içre ser-ħūşım

---

* 32 423a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 7 Hezārān şükr kim zühd ü riyādan fāriḡam **Hāmī**
Kemīne bende-i pīr-i muḡānım rind-i mey-nūşım

33*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Ḥayāl-i ḡadd-i mevzūnuñla ey serv-i gül-endāmım
Füzündür laḡza laḡza dilde derd ü renc ü ālāmım
- 2 Ḥam oldu ḡāmetim bār-ı ḡamıñdan ey kemān-ebrū
Fırāḡıñ yaḡdı cānım ḡalmadı hıç şabr u ārāmım
- 3 Amān ey şāh-ı ḡūbān raḡm idüp aḡvāl-i zārım gör
Sevād-ı kākülünden farḡ olunmaz şubḡ ile şāmım
- 4 Ne şabr eyler fırāḡa ne vişāl ile olur teskīn
Dil-i dīvāneden şaşdım n'ola yā Rab ser-encāmım
- 5 Kemend-i kākül-i müşḡīnine dil tā esīr oldu
Olup rüsvā-yı ʿālem ḡalmamışdır neng ile namım
- 6 Suāl eylerse ol meh-rū nedir maḡşūduñ ey şeydā
Murādı n'oldıḡın bilmez dil-i maḡzūn-ı nā-kāmım
- 7 Getürmem başımı ḡāk-i der-i mey-ḡāneden **Hāmī**
Mey-i pūr-neşve-i ʿışḡıyla ser-şār olmadan cāmım

* 33 423b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

34*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Hâyâl-i 'arîz-ı cânânı tâ hâtır-nişîn itdim
Düşüp hāmūn-ı derde terk-i cân u 'aql u dīn itdim
- 2 Bu şeb hüccâcâsâ Kâ'be-i kûy-ı dil-ârâyı
Tolandım şubha dek kan ağlayup âh u enīn itdim
- 3 Baña ol şüh tiğ-i nâzı bî-bākâne urduqça
Niyâz itdim türâb-ı râhına vaz°-ı cebīn itdim
- 4 Hezârân şükr kim būs-ı leb-i kândīn-i dil-berle
'îlâc-ı zahm-ı nâşûr-ı dil-i zâr u hazīn itdim
- 5 Olaldan mahrem-i halvet-serây-ı dost ey **Hâmî**
Ferâğ ez-vaşl-ı hûr u ravza-i Huld-ı berīn itdim

35*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Beyt-i dilde tâ ki me'vâ itdi dildârım benim
Kalmadı hiç gayrılarla taşrada kârım benim
- 2 Sâye-i luṭfunda ol sulṭân-ı iḳlīm-i diliñ
Şükr kim iḳbâle tebdīl oldu idbârım benim
- 3 Şeş cihetden ger baña kaçd itse ceş-i derd ü ğam
Ğam degil yâr-ı vefâdâr olsa ğam-h'ârım benim

* 34 424a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 35 424a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Eylemez dil ârzû-yı ravza-i bâğ-ı İrem
Hâk-i kuyuñdur behişt-âbâd gülzârım benim
- 5 Râz-ı ʿışkıñ dilde hıfz eylerdim ammâ n'eyleyem
Âb-ı çeşmim halka ifsâ itdi esrârım benim
- 6 Lahza lahza rûşen eyler külbe-i aḥzânımı
Leyl-i ğamda şuʿle-i âh-ı dil-i zârım benim
- 7 Vaşf-ı laʿl-i şekkerîn-i yâr idelden **Hâmiyâ**
Tâze vü şîrîn rengin oldu eşʿârım benim

36*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Ey nihâl-i nâz esîr-i kâmet-i dil-ḥâhıñam
Zülfüne dil-beste[y]em ḥayrân-ı rûy-ı mâhıñam
- 2 ʿÂşıkam ser-geşte[y]em âşüfte-ḥâlem Tañrıçün
Raḥm kıl kim cebhe-fersâ-yı der-i dergâhıñam
- 3 Çok zamândır ârzû-yı maḥdemiñle dil-berâ
Gözlerem her dem yoluñ ey dost ḥâk-i râhıñam
- 4 Nev-heveslerden beni şanma tarîk-i ʿışkda
Şâdıkam ser-defter-i ʿuşşâk-ı dil-i âgâhıñam
- 5 Dergehiñden luṭf idüp dür itme sultânım beni
Hâmîâsâ bende-i dîrîn-i devlet-ḥâhıñam

* 36 424b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

37*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Güneş bir zerredir ol âfetiñ mihr-i cemālinden
Meh-i nev şerm ider bağıdıkça ebrū-yı hilālinden
- 2 Dil-i 'āşık şafā-yı sāye-i tūbāyı n'eyler kim
Tesellīdir hayāl-i kāmēt-i nev-res nihālinden
- 3 Ne deñlü cevri ü ālām u sitem görse gönül bir dem
Ferāğat eylemez sevdā-yı zülf ü haṭṭ u hālinden
- 4 Temennī eylemezler ni'met-i elvān-ı firdevsi
Cihānda kām alanlar ni'met-i h'vān-ı vişālinden
- 5 Beni men' eylemezdiñ sende inşāf olsa ey şūfī
O maḥbūbuñ temāşā-yı ruḥ-ı ferḥunde-fālinden
- 6 Bu kıḻ ü kāl ü zühd-i huşk u ḥod-bīnlikdir ey zāhid
Seni maḥrūm iden ehl-i kulūbuñ zevk-i hālinden
- 7 Kabā-yı atlas-ı dībāya meyl itmezler ey **Hāmī**
Hemişe faḥr iderler zevk alanlar faḥr şālından

38*

Fā'ılātün/Fā'ılātün/Fā'ılātün/Fā'ılün

- 1 Şem'-i rüyuñ pertev-efzādır çerāğ-ı Tūrdan
Kākülün yek-tā siyehlikde şeb-i deycūrdan

* 37 425a

Der-kenârda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 38 425b

Der-kenârda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Cebhesi üzre gören ʿāşık münevver perçemin
Şandı kim mihrāba bir ʿandīl aşılmış nūrdan
- 3 Söyle cānā bu leʿāfetle beşersin yā perī
Yā meleksin kim tevellüd eylemişsin hūrdan
- 4 Sensin iqlīm-i melāḥatde Süleymān-ı zamān
Niʿmet-i vaşlı dirīğ itmek revā mı mūrdan
- 5 Hüsne maḡrūr olma ʿışk ehline çok itme cefā
Ey sitem-hū kıl ḥazer āh-ı dil-i meksūrdan
- 6 Mest-i bī-pervāsın ey meh-rū içüp şahbā-yı nāz
Bī-ḥabersin ḥāl-i zār-ı ʿāşık-ı mehcūrdan
- 7 Çāre-sāz-ı ʿāşık-ı bīmār sensin sāḳiyā
Kesme başıñcūn ayaḡıñ **Hāmī**-i rencūrdan

39*

Mefʿūlū/Fāʿilātū/Mefāʿilū/Fāʿilūn

- 1 Vir sāḳiyā piyāle şarāb-ı şübbāneden
Kurtar bizi küdürēt-i devr-i zamāneden
- 2 Mestāne elde cām-ı şafā bezm-i āba gel
Birkaç ḳadeḥle refʿ-i ḥicāb it miyāneden
- 3 Muṭrib nevāya başlayup ʿuşşāk-ı bī-dili
Mest it şadā-yı nāy ile çeng ü çeḡāneden

* 39 426a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Nesl-i beşerde şimdi cihân içre ey şanem
Sen gibi nâz-perver oğul gelmez anadan
- 5 Maşûr gibi zülfüne ber-dâr olursa da
Geçmez dil-i hâzîn rûşen-i ʿâşıkânen
- 6 Kânlar töker mürüvveti bilmez o mest-i nâz
Tîğ-i sitem alup ele çıkdıkça hânen
- 7 **Hâmî** vücûdî şâne-şîfat çâk çâk ider
Til til olunca kâkül-i dildâr şânen

40*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Ğam hayâlinden gelür gelmez baña cânânen
Âşînâ cevri ne mümkindir gele bîgânen
- 2 Şad hased ol rinde kim bilmez ğam-ı ʿâlem nedir
Elde cām-ı bâde çıkmaz bir nefes mey-hânen
- 3 Elde fırsat var iken gül mevsiminde zâhidâ
Cām-ı mey tut geç şümâr-ı sübhâ-i şad dânen
- 4 Bûs ider mi dest-i şûfî-i riyâ-âlûde[y]i
Kesb iden zevk ü şafâ bûs-ı leb-i peymânen
- 5 Bir bütûn mihrâb-ı ebrûsını kılmış secdegâh
İdebilmez fark **Hâmî** mescidi büt-hânen

* 40 426b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

41*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Saña ey nāzenīn sū her gönülden şad siyāh olsun
Ne yerde 'azm kılsañ cān-ı pākān hāk-i rāh olsun
- 2 Olur āzürde cismiñ deyü ger havf itmesem dirdim
Saña her şeb bu beyt-i çeşmim ey meh h'ābgāh olsun
- 3 Seniñ 'ışkıñ baña viridi ferāgat 'aql-ı hükminden
Hemişe 'ışk-ı pākiñ mülk-i dilde pādişāh olsun
- 4 Revā mu sen Süleymān-ı zamāniñ devr-i hüsñünde
Benim tek mūr-ı nā-çiziñ işi feryād u āh olsun
- 5 Şehisin mülk-i hüsñüñ 'āşıka cevri itme dād it kim
Hudā-yı lem-yezel dā'im saña püşt ü penāh olsun
- 6 N'ola inşāfa gelseñ dest-i şefkatle elim tutsañ
Cefālarla 'azizim niçe bir hālim tebāh olsun
- 7 Hayālīñ ile ey büt oldı büt-hāne dil-i **Hāmī**
Serinde ne hevā-yı mescid ü ne hāne-ķāh olsun

42*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Nişimengeh saña ey gül bahār eyyāmı bağ olsun
Müzeyyen 'iş içün evrāk-ı gülden bir otağ olsun

* 41 427a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 42 427b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   K̄arār it mesned-i h̄usne yüzüñ gördükçe her sâ°at
Yağasın çāk idüp gül lāle bağır dağ dağ olsun
- 3   Seniñle hem-dem olsun varını yok eyleyen °aşık
Reh-i °ışka dil ü dīn vermeyen kâzib ırağ olsun
- 4   Baña cev̄r itse de cānān yine H̄ağdan niyāzımdır
Hemiş̄e kām-rān olsun cihān olduğça sağ olsun
- 5   H̄umār-ı neşve-i meyden füzūn derd-i serim her dem
Amān sākī yetişdir bāde bārī bir ayağ olsun
- 6   Budur şimdengerü rāy-ı şavāb ey cem°-i rindīler
Bu meclisde meyi maḥbūbsuz içmek yasağ olsun
- 7   Temāşā itmezem olmazsa **H̄āmī** şahid-i gül-rū
Gerekse ba°d-ezīn °ālem ser-ā ser bāğ [u] rāğ olsun

43*

Mefā°lūn/Mefā°lūn/Mefā°lūn/Mefā°lūn

- 1   Götürdükçe niḳāb ol şahid-i nāz °arız-ı gülden
Füzūn oldı fiğān-ı °aşık-ı şūrīde bülbulden
- 2   Deyr-i meşşāt her dem dest-i kudret ṭal°atıñ gör kim
Ne hoş revnaḳ-fezādır rûy-ı dil-ber ḥāl-i fülfulden
- 3   Nesīm-i şubḥa ḳurbān eylerem cān u dili bi'llāh
Getürse bir şemīm ihdā baña ol zülfi sünbulden

* 43 428a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Dil-i dīvāneyi bend itdiñ ey hūr-ı melek-sīmā
Be-kām it luṭf ile yāhūd rehā kıl kayd-ı kāküldeñ
- 5 Mürüvvet kıl ğurūr-ı hüsñ ile cevñ itme ey āfet
Periřāñ oldum el çek Tañrıçün nāz u teĝāfülden
- 6 Mesīh-enfāsdir pīr-i muĝānıñ zikri hayr olsun
Ġam öldürse bizi ihyā ider ol bir kadeh mülden
- 7 Nigāri sāde kılsa gördüğim dembeden **Hāmī**
Füzündür serde sevdā her nefes cevln-ı püsküldeñ

44*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Cemāl-i yār tā dūr oldı çeşm-i hün-feşānımdan
Yemāsādır kenārım cūşıř-i eşk-i revānımdan
- 2 Ruḥ-ı zerd üzre kerrāt ile hālīm kilik-i müjgānım
Yazarken il okur vākıf olur rāz-ı nihanımdan
- 3 Şeb-i hicr ol kadar kan ağlayup feryād [u] āh itdim
Periřāñ oldı hep halk-ı cihāñ āh u figanımdan
- 4 İderdim şevkile bād-ı şabāya cānımı kurbāñ
Getürse bir selām ol ğonçe-fem ārām-ı cānımdan
- 5 O tersā-zāde şūhı görmesem de hayret-i ıřkı
Dem-ā-dem artar eksilmez vücūd-ı nā-tüvānımda

* 44 428b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Hınâ rengi degildir pâyına ol çeşm-i cellâdın
Dökerken kanımı pâyını gül-gün itdi kanımdan
- 7 Dili dildâra teslîm itdügüm demden berü **Hâmî**
Kim olmaz şubh u şâm ol âfetiñ zikri zebanımdan

45*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Füzündür bu bugün şehr içre ol zülf-i muṭarrādan
Meger geldi büt-i nev-res fidānım seyr-i şahrādan
- 2 Perişān kākül-i yāri görelden āh kim bir dem
Ḥalāş [oldı]⁷ gönül ğamdan ser-i şūrîde sevdādan
- 3 O cellād-ı sitemger dem-be-dem itdikçe istiğnā
Geçer āh u fiğān u nāle-i 'āşık Süreyyādan
- 4 Beni men' eylemek lāyık mı inşāf eyle ey şūfî
Temāşā-yı cemāl-i yār u rāḥ-ı rūḥ-efzādan
- 5 Kemend-i kākül-i cānānede bir ṭurfe ḥālet var
Giriftār olsa her kim el çeker dünyā vü 'uḳbādan
- 6 Vişālinden baña bir müjde virdi dostlar am mā
Ne ḥāşıl cāna yetdim va' de-i imrūz u ferdādan
- 7 Ḥayāl-i la' l-i mey-gün ile ikrāh itmişem **Hâmî**
Ḳadeḥden bādeden hem sāğar u şahbā vü mīnādan

* 45 428b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

⁷ Mısraın vezni kelime eksikliği sebebiyle bozuktur. [Oldı] kelimesi tarafımızdan ilave edilmiştir.

46*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Perîşân âhı zârımla ser-â-ser 'âlem-i imkân
Velî tuymaz ne tedbîr eyleyem ol âfet-i devrân
- 2 Görüp ahvâlimi dil-seng olan kâfir de raḥm eyler
Niçün yâ Rab yetişmez dâdıma bir dem şeh-i ḥübân
- 3 Girişme bir taraf ğam bir taraf tenhâ ben üftâde
Götür ḥâk-i mezelletden serim başıñcün ey cânân
- 4 Ğamıñla rûz u şeb beytü'l-ḥazendir meskenim n'ola
Cemâliñle münevver olsa çeşm ey Yûsuf-ı Ken'ân
- 5 Göz açup görmesem sen âfitâb-ı 'âlem-ârâyı
Yumunca göz tutar dehri sirişk-i dîde-i giryân
- 6 Olaldan bende-i pîr-i muġân dilde şafâmız var
Bize şunmaḳdadır sâķî pey-â-pey bâde-i 'irfân
- 7 Muḳayyedir gönül bir kâkül-i Leylâya ey **Hâmî**
Gezer hāmûn-ı ğamda Ḳaysveş ḥayrân u ser-gerdân

47*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Mezâķ-ı işķla dil geçdi zevķ-i câm-ı şahbâdan
Sezâdır kâm alursa ni'met-i vaşl-ı dil-ârâdan

* 46 429a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 47 429b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   Şaḥiñ şebbū ile sūnbūlden aʿlādır ʔarāvetde
Leṭāfetde ruḥuñ cānā füzūndur verd-i ḥamrādan
- 3   Ṭabīb-i çāre-sāz-ı derd-i dilsin ey ḳamer-ṭalʿat
Yazıḳ dārū-yı vaşl itme dirīğ ʿuşşāḳ-ı şeydādan
- 4   Firāḳıñ nār-ı peyker-sūzı itdi cismimi aḥker
Meded ey çeşm-i ḳātil olma bī-pervā eḥibbādan
- 5   Yaḳup şemʿ-i ruḥuñ aḡyār-ı bezmin eylediñ rüşen
Esīrān-ı ḡamı maḥrūm idüp zevḳ-i temāşādan
- 6   Olaldan ʿāşıḳıñ ḥāk-i rehiñde cebhe-fersāyım
Ne var ger cānıma minnet ḳosıñ būs-ı kef-i pādan
- 7   Füzūn olmaḳda mihriñ dilde her dem bu yaḳındır kim
Uşanmaz bu melāḥat sende tā dār dil bu sevdādan
- 8   Nesīm-i şubḥ idelden nūkhet-i zūlfuñ baña iḥdā
Fiḡān u nālem ey meh-rū geḳer nūḥ ṭāḳ-ı mīnādan
- 9   Dil-ārā niʿmet-i vaşlı hep aḡyārāna bezl itmiş
Naşibi yok mı erbāb-ı diliñ ol ḥʿān-ı yaḡmādan
- 10   Yüzüñ kim her ne deñlü berg-i gülden tāze vü terdir
Dil-i bī-mihriñ ammā saḥt-terdir seng-i ḥārādan
- 11   Murād-ı dil budur senden şehā luṭf eyle başıñçün
Ya kāmın vir ya öldür **Hāmī**yi ḳurtar bu ḡavḡādan

48*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Fırqatîñle derd-i pinhânım olur her dem füzûn
Yâd-ı ruhsârîñladır hûn-âb-ı eşkim lâle-gûn
- 2 Câm-ı hicriñ eyleyelden mest ü lâ-ya'kıl beni
Ey şeh-i hûbân ser-i râhıñda düşdüm ser-nigûn
- 3 Tîğ-i ğamla sîne-i mecrûhum oldu çâk çâk
Oldı seyl-âb-ı sirişkimden kenârım baħr-ı hûn
- 4 Eylereñ bi'llâh fedâ dîn ü dil ü îmânımı
Ger şabâ tavf-ı ser-i küyuñda olsa reh-nümün
- 5 Kayd-ı zülfüñden ħalâş olmak ne mümkün ey perî
Dem-be-dem artar baña zencîr-i zülfüñden cünûn
- 6 Bunca 'âşıklardan i'câz itmege bâ'îş nedir
Yâ melûl itdi seni ta'n-ı seg-i aġyâr-ı dūn
- 7 N'ola bir luṭf ile şâd itseñ dil-i maḥzūnumı
Bâr-ı ğamdan **Hâmî**âsâ kıddim oldu mişl-i nūn

49*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Āteş-i 'ışkıñla yandım giryeden ħâlim yaman
Yaḳma cânım ey büt-i nev-reste luṭf it el-amân

* 48 430b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 49 431a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Seyl-i ekşimden perişân oldu sükkân-ı zemîn
Şu'le-i âhımla ğamnâk oldu ehl-i âsmân
- 3 Hâsretiñden lezzet-i ʿömri ferâmûş eyledim
Sensiz ey meh merg kaçd-ı cânım eyler her zaman
- 4 Mürğ-i dil vâ-beste-i dâm-ı belâdır rûz u şeb
N'ola bir dem luṭf u iḥsân ile itseñ şâdmân
- 5 Tavf ider dil Kâ'be-i küyuñ şafâ-yı sa'ý ile
Bûs-ı hâl-i esvediñden itme maḥrûm ey cevân
- 6 Kıl hâzer tâ çıkmasun sûz-ı nihânım nîm-şeb
Kûh u şahrâyı yaḳar âh-ı dil-i üftâdegân
- 7 Şerḥ iderdi Hâmî-i üftâde bir bir hâlini
Bir gice ḥ'ân-ı vişâliñ üzre olsa mihmân

50*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Hâbîr olsaydı zâhid lezzet-i cām-ı muḥabbetden
Geçerdi ârzû-yı ni'met-i elvân-ı cennetden
- 2 İkilikden geçüp variyetin maḥv eyleyen ey dil
Olur vâḳıf mezâyâ-yı rumûz-ı sırr-ı ḥikmetden
- 3 Göñülde pertev-i nûr-ı tecellâyı gören ʿâşık
Tesellîdir temâşâ-yı gül-i gülzâr-ı behcetden
- 4 Murâd-ı dil ise âzâdelik dervîş-meşreb ol
Çekenler ğayret-i akrân ḥalâş olmaz meşakḳatden

---

* 50 431b

- 5 Görem dirseñ ruḥ-ı zībā-yı yāri dīde-i cāna
Varı ol tūtiyā çek ḥāk-i rāh-ı ehl-i himmetden
- 6 Degildir gevher-i kem-yāb vaşl-ı dil-bere lāyık
Olan āzürde-ḥāṭır saḥṭi-i eyyām-ı firḳatden
- 7 Ma‘ānī iste terk-i şūret it bilmez misin **Hāmī**
Mecāzı geçmeyen bī-behre ḳalmışdır ḥaḳīḳatden

51*

Mef‘ülü/Fā‘ilātü/Mefā‘ilü/Fā‘ilün

- 1 İtmiş beni gedā seni ey şūḥ şāh iden
İcād-ı arz u nüh felek ü mihr ü māh iden
- 2 Baḥtım siyāh eyledi cānā dem-i ezel
Ebrū vü çeşm ü kākül ü ḥālīñ siyāh iden
- 3 Bī-iştibāḥ menzil-i maḳşūdına irer
Varıñ saña fedā iderek ‘azm-i rāh iden
- 4 İrmez murāda yolda ḳalır ḥasretin çeker
‘Ömr-i ‘azīzi şarf-ı reh-i māl ü cāh iden
- 5 Feyz-i ‘amīmden ola ḥāşā ki nā-ümīd
Bağrın idüp kebāb seḥerlerde āh iden
- 6 Keşretde ḳaldı bulmadı bī-şübhe vaḥdeti
Tefriḳ-i deyr ü mey-kede vü ḥānḳāh iden
- 7 **Hāmī** hemişe ḥavf u ḥaṭardan emīn olur
Dergāh-ı pīri melce ü cāy-ı penāh iden

---

* 51 432a

52*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Kerem kıl bir zamān ref'-i hicāb it ey perī rūdan
Gelür sensiz bize derd ü belā her laḥza her sūdan
- 2 Mişāl-i şāne çāk olduysa da dil erre-i ğamla
Ḥaberdār oldu āḥir mū-be-mū esrār-ı ğisūdan
- 3 Cefāda cevride hem ğāret-i milk-i dil itmekde
Füzündür ğamzesi şad ceş-i perçem-i Hülāgūdan
- 4 Ḥarābāt ehli kıl ü kâle meyl itmezse de zāhid
Füzündür her biri fenn-i muḥabbetde Aristodan
- 5 Siyehlikde perişānlıkda **Hāmī** baht-ı nā-fercām
Degildir kim nazar kılsañ perişān zūlf-i şebbūdan

53*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Baña mīrāşdır şūr-ı cünün 'ālemde Mecnūndan
Teşekkī idemem aşlā rızāyım baht-ı vārundan
- 2 Nihān idi gönül gencīnesinde kenz-i 'ışk ammā
Ne çāre ḥalka izhār oldu sırrım eşk-i gül-gūndan
- 3 Ne ğam ger ğamze-i cellādıñ oldu bā'ış-i mevtim
Ḥayāt-ı tāze buldum ol zülāl-i la'l-i mey-gūndan

* 52 432a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 53 432b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4   Kānā°at kūşesinde bir gedā-yı bī-ser ü pāyım
Bihāmdi'llāh tesellī oldı gön'lüm genc-i Kārūndan
- 5   Beyābān-ı °ademde kalsa da hayrān u ser-gerdān
Gön'ül bir ḥabbe çekmez bār-ı minnet merdüm-i dūndan
- 6   Cihānda bī-meded bī-çāre kalsam şad hezārān sāl
Meded ümmīdin itmam dūn-perver çarḥ-ı gerdūndan
- 7   Harābāt ehliyem peşmīn-külāh [u] hırka ey **Hāmī**
Baña bi'llāh yegdir ḥil°at ü tāt-ı Ferīdūndan

54*

Fā°ilātūn/Fā°ilātūn/Fā°ilātūn/Fā°ilūn

- 1   Ey dil-i zār el tutup bir şāḥib-i irşāddan
Devlet-i cāvid bul geç dehr-i bī-bünyāddan
- 2   Varıñı yağmāya hep vir sen seni bil °ārif ol
Rind-i mey-nüş ol ırağ ol zümre-i zühhāddan
- 3   Bārverdilikde nihāl-i ḳaddiñ efzūndur şehā
Sidre vü tūbā vü serv °ar°ar u şimşāddan
- 4   Bu yakıñdır kim bu cism-i zārdan cān çıksa da
Çıkmaya cānān ḥayālī ḥātır-ı nā-şāddan
- 5   Çekdiler çok cevriñi ehl-i muḥabbet zerrece
Görmediler mihr o meh-rū-yı cefā-mu°tāddan
- 6   Yok elif ḳaddiñden özge levḥ-i dilde başka şey
N'eyleyim bir başka ḥarf öğrenmedim üstāddan

* 54 433a

- 7 Yâr gûş itmezse de elbet olur bir gün ider
Sen hemân ayrılma **Hâmî** nâle vü feryâddan

55*

Mef'ûlû/Fâ'ilâtü/Mefâ'ilü/Fâ'ilün

- 1 Göster çemende rûy u kuddâh şûh-ı tünd-hû
Gördükçe gül hicâb ide serv ide ser-fürû
- 2 Şaldı belâya zâr u nizâr eyledi beni
Sevdâ-yı târ-ı halka-i gîsû-yı müşg-bû
- 3 Sensiz şehâ bu çâk-i dil olmaz devâ-pezîr
Şad bâr olunsa sûzen-i Meryem ile rûfû
- 4 Nesl-i beşerde gelmedi sen gibi ey perî
Bir şûh-ı nâzenîn-i gül-endâm [u] mâh-rû
- 5 Püşt ü penâhı sen olıcağ ey nigâr-ı cân
Pervâ ider mi 'âşıkîñ olsa cihân 'adû
- 6 Sen itmeyince merhamet ey yâr-ı dil-nüvâz
Söyle kim olsun 'âşık-ı bîmâra çâre-cû
- 7 Çirk-i riyâ ile olan âlûde zâhidâ
Nâ-pâkdir olunsa da şad bâr şüst ü şû
- 8 **Hâmî** muķîm-i hâk-i derîñ olsa eylemez
Bâğ-ı na'îm ü ravza-i Rıdvânı ârzû

---

* 55 433b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

56*

Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün

- 1 Beni mecnûn iden sevdâ-yı târ-ı zülf-i °anber-bû
Degil hâlî bu sevdâdan vücûdumda ser-i yek-mû
- 2 Selâmetle çıkardım taşra bâzâr-ı melâmetden
Rehâ itmez n'idem bir dem kemend-i hâlka-i gîsû
- 3 İçer kanım dem-â-dem mesken itmiş gerçi mihrâbı
Meyi pinhân içen zâhid gibi ol gamze-i cādû
- 4 İki ebrû ile °aqlım alup kıddim kemân itdi
N'ola hâlim eger ol şûh-ı cellâd olsa çâr-ebrû
- 5 Benim sûz u güdâzımdan degil bî-derdler âgâh
Bilürler hâlimi ancak düşenler yârdan ayru
- 6 Sen ü şüfî namâz u mescid ü mihrâb ile minber
Ben ü mey-hâne vü âh u figân u na°re-i yâ-Hû
- 7 Girîbân-çâk idüp **Hâmî** kime dâd eyleyem bilmem
Harâb itdi beni bir şûh-ı tersâ-zâde-i meh-rû

57*

Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün

- 1 Esîr-i gamze-i fettânîñ oldum ey kemân-ebrû
Terahhûm kıl amânâ el-amân ey gözleri âhû

* 56 434a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 57 434b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   Düzülmüş gerden-i kâfûra müşğîn kâkülûñ gûyâ
Boğazdan hâvere şaf şaf çekilmiş asker-i Hindû
- 3   Vücûdum nâ-tüvân oldu dahı efzûn olur her dem
Ser-i şürîdeme sevdâ-yı zülfüñ ey büt-i dil-cû
- 4   Temennâ-yı leb-i la'liñde âh u zârım eksilmez
Haţt-ı sebziñ hayâl itdikçe artar hasret ü kaygû
- 5   Ham oldu kâmetim bâr-ı ğam-ı hicriñle ey âfet
Mürüvvet yok mı ey zâlim ne bî-dâd u sitemdir bu
- 6   Bilür ancak şafâ-yı vuşlatı ol kimse kim ben tek
Olursa câm-ı zehr-âlûd hicr-i yârdan şayru
- 7   Bırakma elden ol câm-ı zümür-rûd-fâmı ey **Hâmî**
Görende ef'îsâ dîde-i zühhâda insün şu

58*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1   °Aqlımı aldı yine bir şûh-ı çeşm-i kec-külâh
Şabra tākāt koymadı oldu işim feryâd u âh
- 2   Biñ niyâz ile sürerdim yüz o şûhuñ pâyına
Yâr olup ger bir dem itseydi meded baht-ı siyah
- 3   Kışsa-i hicri beyân eylerdim ammâ n'eyleyim
°Arz-ı hâlim eylemez gûş ol şeh-i naḥvet-sipâh

* 58 435a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 N'ola va^cd-i vaşl ile dil-ber beni şād eylese
Āteş-i dil-süz-ı hicri itmeden hālim tebāh
- 5 Ol nihāl-i kām̄eti naḥl-i tecellī der disem
Ehl-i dil taşdıķ iderler kavl̄imi bī-iştibāh
- 6 ʿİşķ-ı cānān sırrını ser-bāz olan ʿāşık bilür
Olamaz ol hāle vāķıf zāhid-i gem-kerde-rāh
- 7 Cām-ı ʿişķıñ mestidir **Hāmī** anıñcün çeşmine
Şimdi birdir Ka^cbe büt-hāne deyr ü hān-ķāh

59*

Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilün
(Fā^cilātün) (Fā^cilün)

- 1 ʿİşķıñ ey nūr-ı başar oldu dil iķlīmine şāh
Aldı bizden bizi esrārına itdi āgāh
- 2 Şükr kim vesvese-i ʿaķldan olduk fāriğ
Mest olup cām-ı mey-i ʿişķla gāh u bī-gāh
- 3 Sensiz ey rūḥ-ı muşavver bize rüz-ı rūşen
Hāķ bilür kim şeb-i deycūr-şifat oldu siyāh
- 4 Hāk-i pāyıñ ideriz kuḥl-ı dü-çeşm-i rūşen
Dergeh-i luṭfuñ eger olsa bize cāy-ı penāh
- 5 Bu leṭāfetde beşer görmedim ol hūrveşıñ
Ġālibā mihr-i felekdir pederi māderi māh

* 59 435a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Reh-berindendir anıñ küfr ü haṭāsı yoḥsa
İrse bir kāmile olmaz idi zāhid güm-rāh
- 7 Nāʾil-i devlet-i cāvid olurduñ **Hāmī**
Dil-beriñ itse saña luṭf ile bir nīm-nigāh

60*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Dil oldı himmet-i pīr ile maḥzar nūr-ı ʿirfāna
Sivādan geçdi ḥamd olsun maḥaldir ḥubb-ı Yezdāna
- 2 Muḥabbetle olup şerʿ-i şerīf-i Aḥmede tābiʿ
Olap sālīk ṭarīḳa bende oldı şāh-ı Merdāna
- 3 İdüp hep varını Āl-i ʿabānıñ yoluna ifnā
Hevālardan geçüp ġarḳ oldı baḥr-ı feyz-i Raḥmāna
- 4 ʿAlī vü āline kim itse cism ü cānını ḳurbān
Ḥaḳīḳat ehli oldı döndi ḳalbi pāk Selmāna
- 5 Muḥibb-i ḥazret-i Zehrā Ḥasan ḥulḳ-ı Rızāyız biz
Ġulām olduḳ Ḥüseyn-i Kerbelā şāh-ı şehīdāna
- 6 İmām oldı bize Zeynü'l-ʿabā vü Bāḳır u Caʿfer
Türābız dergeh-i Kāzımla sulṭān-ı Ḥorāsāna
- 7 Bize Ḥaḳ reh-beridir şāh Taḳī ile Naḳī bi'llāh
İmām-ı ʿAskeriçün başımız ṭop oldı meydāna

---

* 60 435b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 8 Olaldan Mehdî-i şâhib-zamânîñ ʿâşık-ı pâki
Dil itmez ser-fürû mülk-i Sikenderle Süleymâna
- 9 Tarîk-i Hâcêgâni biz olaldan reh-rev ey **Hâmî**
Bulup fakr u fenâyı mazharız lutf-ı ʿazizâna

61*

Mefâʿilün/Mefâʿilün/Mefâʿilün/Mefâʿilün

- 1 ʿAzîz olmak dilerseñ Yûsufâsâ Mısr-ı ʿirfâna
Zen-i dünyâdan el çek kıl taḥammül cevri-i ihvâna
- 2 Eger âzâdelik maḳşûd ise dervîş-meşreb ol
Belâdır çekme ğayrîñ ğayretin çek pây-ı dâmâna
- 3 Sürüp yüz dergeh-i pîre ḥodî kaydından âzâd ol
Olup teslîm döndür kaṭreñi deryâ-yı ʿummâna
- 4 Göñül Yaḳûbuna yüz virdi ammâ Yûsuf-ı maṭlab
Aĝardı çeşmi yandı cism ü cânı nâr-ı hicrâna
- 5 Hemân sen idegôr ḳadriñ vülâ sencide-i raĝbet
Zamâne Yûsuf olsañ da çeker bî-şübhe mîzâna
- 6 Tevekkül ehli ol esbâba itme iʿtimâd ey dil
Müsebbibden murâd olmazsa gelmez dâne dendâna
- 7 Beḳâ kesbiyle fâriğ-bâl olup ğam çekmeyim dirseñ
Dili dildâra teslîm it nişâr it cânı cânâna

---

* 61 436b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 8 Düşüp ıışķa şanemler secdesin tãˆat bilen **Hãmi**
Ėariķ-i lücce-i ĥubb oldu baķmaz küfr ü ĩmãna

62*

Mefãˆılün/Mefãˆılün/Mefãˆılün/Mefãˆılün

- 1 Oķunsa âyet-i tenzıl-i ĥüsnüñ büt-perestãna
Geçüp Lât u Menâtından gelürdi cümle ĩmãna
- 2 Nesım-i şubĥ eger ˆarz itse küfr-i zülfüñ ˆuşıķa
Hep ĩmãndan geçüp cân terkin eylerler bu iĥsãna
- 3 Eger Hârût ile Mârût görse çeşm-i sehĥârıñ
Olurdi tã-ebed derman-de ol çãh-ı zeneĥdãna
- 4 Çıkarırdı göñülden ârzü-yı gülşen-i Mısrı
Yetişse büy-ı vaşlıñ ger meşãm-ı pır-i Kenˆãna
- 5 Açılsun dıde-i Yãˆķübveş dil nûr-ı vechiñle
Yetiş ey Yûsuf-ı Mısr-ı melâĥat beytü'l-aĥzãna
- 6 Ėarım-i Kaˆbe-i kūyuñda cânã ger muķım olsa
Türãb-ı dergehiñ bi'llãh deĥişmem bâĥ-ı Rıdvãna
- 7 Ne ĥam ger dıde-i bed-ĥˆãha olsam ĥãk-i reh **Hãmi**
Yerimdir tütüyãveş dıde-i erbãb-ı ˆirfãna

* 62 437a

Der-kenârda Hãmî Baba mahlası bulunmaktadır.

63*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Bugün bir mäh-ı nev gördüm mazâhir nûr-ı Yezdâna
Şuʿâ-ı şems-i rûyî ʿaʿn ider ʿhurşîd-ı tâbâna
- 2 Bulunsun ʿhizmetinde meh-liķâlar hep neferâsâ
Ki ʿhüsñ ü âñ ile mîr-i livâdır cemʿ-i ʿhübâna
- 3 Yaķasın ʿçâķ ider gül nâr-ı firķatle yanar bûlbûl
Olup ser-mest câm-ı nâz ʿazm itse gülistâna
- 4 Olurdu yoluna ʿkurbân hezârân cism ü cân bir kez
Keremle itse teşrîf ol sehî-ķadd bezm-i rindâna
- 5 Eger küfr ehline îmânı ʿarz eylerse müʾminler
İderler ʿarz ehl-i ʿışķ küfr-i zülfin îmâna
- 6 Görüp bir kerre mirʿât-i cemâl-i pâķ-i cânânı
Bu eşʿâr-ı laţîfî söyledi **Hâmî** muḥibbâna

64*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 ʿAzîz olmuş gönül ol meh-liķâ Mısr-ı melâḥatde
Vefâsız olmasa emşâli yok nâz u nezâketde
- 2 Hevâlardan geçüp fâriğ iken dil ʿçesm-i şehlâsı
Düşürdi dâm-ı zülfe ʿkoymadı kâfir ferâğatde

---

* 63 437b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 64 438a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Cihānīñ şehdi semdir çeşm-i ehl-i hāle anıñçün
Dil ehli āb-ı rû tökmez der-i her bī-sa°ādetde
- 4 Zimām-ı rāhatı nā-dāna gerdün eyleyüp teslīm
Kıomaz erbāb-ı faẓl u dānişi bir lahza rāhatda
- 5 Ser-ā-ser ehl-i dünyā şüret-i dīvār mübrezdir
Aña ancak bakar pākīze-diller hīn-i hācetde
- 6 Felek şimdengeri zıll-ı hümāsın başına çalsun
Ki ben °anķāyı buldum °ışķla Kāf-ı kanā°atde
- 7 Cihānīñ °izz ü cāhı bir kuru ğavġā imiş ancak
Gürūh-ı cāhil ü nā-dān düşer hubb-ı riyāsetde
- 8 Hālāş olmaz seri seyf-i kazağan kimseniñ aşlā
Ne deñlü rüz u şeb olsa kalem tek istiķāmetde
- 9 Olur pür-jeng dil āyīnesi nās ihtilālından
Şafā-yı kalbi bul **Hāmī** otur künc-i selāmetde

65*

Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün

- 1 Benim tek her kimi pīr-i muġān cezb itse irşāda
İder bir cām-ı himmetle cihān kaydından āzāde
- 2 Ne ğam şimdengerü ger kaşd-ı cān eylerse ceys-i ğam
Ayağıyla yetişdi sāķi-i gül-çehre imdada

* 65 438b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Zifâf-ı duẖter-i rezdir bugün muṭrib müheyyâ ol
Nevâ-sâz ol ki hep esbâb-ı ʿişret oldı âmâde
- 4 İçüp mey zâhidâ maḥbûba meyl it feẖm it illâyı
Bu ḳîl ü ḳâl ile yoḥsa ḳalursun tâ-ebed lâda
- 5 Olurdı **H̱amiyâ** nûr-ı tecellî dem-be-dem zâhir
Göñül levḥi ger olsa naḳş-ı ğayr-ı dostdan sâde

66*

Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün

- 1 Saña cānâ bulunmaz gerçi hem-tâ sîm-berlikde
Seniñ ʿışḳıñla oldum ben de yek-tâ pür-kederlikde
- 2 ʿAceb tâbendedir evc-i semâ-yı dilde ey âfet
Ḥayâl-i ʿarızıñ şâm u seḥer şems ü ḳamerlikde
- 3 Giriftârân-ı ʿışḳa sidre-i tûbâdan efzûndur
Nihâl-i naḥl-i ḳadd-i dil-pesendiñ bārverlikde
- 4 Ser-â-ser çâr-bâğ-ı dehr içinde ey gözüm nûrı
Füzûndur şöhret-i çeşmiñ siyeh bādām terlikde
- 5 Raḳîbiñ mekrde ʿâlemde yokdur mişli ey meh-rû
Meleksin uyma ol dîv-i pelîde ḥîlegerlikde
- 6 Taʿannüd eyleyüp şüfî didi lâ dimedi illâ
Anıñcün bulmayup âdem şifâtın ḳaldı ḥarlıḳda
- 7 Ser-â-pâ naḳş iken eltâf-ı pîrân ile ʿindeʿl-kül
Bu **H̱amî** oldı meşhûr ehl-i dil şâḥib-naazarlıḳda

---

* 66 439a

67*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Pāk olur âyīne-i dil şoḥbet-i merdān ile
Tīre vü ḳāṣī olur hem ūlfet-i nādān ile
- 2 Lāf u da'vā ile ey ṭālib bulunmaz vaṣl-ı dost
Buldı 'arīf ḥüzn-i ḳalb dīde-i giryān ile
- 3 Ol mücāhid levḥ-i ḳalbiñden sivā naḳşın gider
Tā ki ṭolsun ḥāne-i dil ḥikmet ü 'irfān ile
- 4 Maḥv idüp nār-ı muḥabbetle vücūdı 'āşıḳān
Buldılar zevḳ ü şafā-yı vuṣlatı hicrān ile
- 5 Bir 'aceb sevdāya düşmüş **Hāmī**-i ūftāde kim
Ḥaḳḳa maḳbūl olmaḳ ister bī-'ad ü noḳşān ile

68*

Müfte'îlün/Mefā'îlün/Müfte'îlün/Mefā'îlün

- 1 Gelmedi böyle bir şanem 'āleme dil-sitān ola
Nāz ile ḳoysa bir ḳadem külhene gül-sitān ola
- 2 Dil seveli ol dil-beri dīdelerimdedir perī
Böyle ḳalursa ol perī āfet-i dīn ü cān ola
- 3 Dil-ber odur ki dem-be-dem nāz ide gāh geh sitem
'Ahdine ṣādıḳ ola hem 'āşıḳa mihrbān ola

* 67 439b

* 68 439b

- 4 Gerçi o ıfl-ı dil-rübâ bilmese ger nedir vefâ
Gün ola kim o meh-liķâ fitneger-i zamân ola
- 5 **Hâmî** gulâm-ı şadıkıñ cân ile oldı ʿâşıkıñ
Görme revâ muvâfıkıñ hicr ile nâ-tüvân ola

69*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Luṭf umup ehl-i vefâ urmuşken el dāmānıñ
Böyle bî-dâd eylemek düşmezdi şâhım şanıñ
- 2 Hadden efzün bağı yanıķ ʿâşık-ı şadıklara
Eyleme zulm inkisâr alma yazıķdır cânıñ
- 3 Rûy-ı hırşîd ü meh-i tâbâna kılmazlar nâzar
Dil virenler ey melek-sîmâ ruḥ-ı tâbānıñ
- 4 Cism ü cân u ʿaql u îmân u dili itdiñ fedâ
Hâl ü haṭṭ u çeşm ü ebrû zülf-i müşg-efşānıñ
- 5 Sen saçı Leylâ için dil düşdi hāmün-ı ğama
Başın için raḥm kıl Mecnûn-ı ser-gerdānıñ
- 6 Her ne vaʿd itdiñse andan döndüñ ey peymân-şiken
Baʿd-ezîñ bi'llâh inanmam ʿahdiñe peymānıñ
- 7 Hep mükâfât-ı vefâdır ben ne çekdimse velî
Her ne zulm itdiñse kâfir cümle qaldı yanıñ

* 69 440a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 8   Kûl olaldan ben saña şıdķ iledir kârım vefâ
Kemligim gördünse söyle dîniñe îmânıña
- 9   Çok cefâlar eylediñ cânâ yeter gel ba°d-ezîñ
Hâlini şor iltifât it **Hâmî**-i hayrânıña

70*

Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün

- 1   Baķup şık şık o çeşm-i mest ü haţţ u hâl-i hindûya
Dil-i dîvâneyi hayfâ düşürdüm dâm-ı gîsûya
- 2   Töķunma ey şabâ bilmez misin incitme °uşşâķı
Göñüller olduğın vâ-beste ol zülf-i semen-bûya
- 3   Bu deşt-i hüsnde şad şîrinidirinle her sâ°at
Virir cân nîm-nigâh-ı nergis-i fettân cādûya
- 4   Nazar serv ile şimşâda ider mi dehr bâğında
Olan mâ°il o reftâr u o naħl-i kıadd-i dil-cûya
- 5   Olur mı secde-i mihrâba ĥam zâhid sen inşâf it
Teveccüh eyleyenler rûz u şeb mihrâb-ı ebrûya
- 6   Göñül şimdi perestîşkâr bir şûĥ-ı ĥaţ-âverdir
Anıñcün tâlib olmaz şöĥbet-i her sâde gül-rûya
- 7   °Aceb bir luţf ider mi **Hâmî** aĥvâl-i dil-i zâra
Bulup tenhâca fırsat °arz idersem ol sitem-ĥûya

---

* 70 440b

71*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Esîr oldu yine dil bir perîveş tıfl-ı tersâya
Dûcâr oldu anıñ ışkıyla bî-ħad şûr u ğavġâya
- 2 Ne ħurşîd-i münevverdir yüzi bilmem o cellâdıñ
Kim itse bir nazar ħayrân olur ol ħüsn-i zîbâya
- 3 Degil câyiz ħadd-i dil-cûsuna serv-i sehî dirsem
Ĥaťâdır ruĥların teşbîh idersem verd-i ħamrâya
- 4 Çıkup fesden bilâd-ı Rûmı teşhîr eyleyüp perçem
Ser-â-ser fitne salmış Avrupâdan yeñi dünyâya
- 5 O tıfl-ı nâzenîniñ zülf ü ĥâl ü çeşmi kâfirdir
Virir dîn ü dil ü îmânı perçemâne yaġmâya
- 6 Bu arziñ taşu topraġı tamâmen müşg ü °anberdir
Şalaldan bû şabâ sünbül saçından şehri ü şahrâya
- 7 Eger bir lahza tenhâ olsa hem-dem **Hâmî**-i şeydâ
Fedâ eyler idi cân u dilin şevk ile ol aya

72*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Bu ħüsn ü bu melâĥat bu leťâfet sende oldukça
Seni terk idemem cânâ bu cânım tende oldukça

* 71 441a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 72 441b

- 2   Girībānım ile dāmānımın tefrīķi müşkildir
Dem-ā-dem gonçaveş la^l-i lebiñ pür-ḥande oldukça
- 3   Yetişmez ey perī dāmān-ı vaşla dest-i ümmīdim
O istiğnā saña bu ṭālī^c-i bed bende oldukça
- 4   Nazar kılmaz cemāl-i meh-liķāyāna giriftārān
Fezā-yı dehrde mihr-i ruḥuñ tābende oldukça
- 5   Revāc-ı kāle-i vaşlın dem-ā-dem artar eksilmez
Saña **Hāmī** gibi bir ehl-i dil efgende oldukça

73*

Mefā^cılün/Mefā^cılün/Mefā^cılün/Mefā^cılün

- 1   O ıfıl-ı nev-süvār⁸ āşüb-ı devrān oldu gitdikçe
Leṭāfetle ol āfet āfet-i cān oldu gitdikçe
- 2   Muḥabbet resmini öğrenmeden ol ğamzesi kāfir
Füsüngerlik ile dillerde destān oldu gitdikçe
- 3   Umarken çeşm-i mestinden nigāh-ı merḥamet-āmīz
Meger ğāretger-i dīn ile īmān oldu gitdikçe
- 4   Şerār-ı şu^cle-i āhımla yaqđım şem^c-i ruḥsārın
Çerāğ-ı Tūrdan her dem fūrūzān oldu gitdikçe
- 5   Egerçi ıışkdan men^c itdi zāhidler beni ammā
Vücūdum vaķf-ı derd-i ıışk-ı ḥübān oldu gitdikçe

* 73 442a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

⁸ Eski harfli metinde “ney-süvār” şeklinde yazılan kelime, mana gözetilerek “nev-süvār” olarak alınmıştır.

- 6 Girüp halvet-serây-ı vaşda rāḥat olam dirken
Dil-i ḥunīn kebāb-ı nār-ı hicrān oldu gitdikçe
- 7 Biḥamdi'llāh ki **Hāmī** himmet-i pīr-i ṭarīkatle
Vücūd-ı kaṭremiz deryā-yı ʿummān oldu gitdikçe

74*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 Esīr oldum kemend-i ḥalḳa-i gīsūsuna⁹
Baḳmadım dehrīn cemāl-i šāhid-i meh-rūsuna
- 2 Sünbül-i cennet disem zülfin ḥaṭadır ol bütün
Sidre vü ṭübā diyem ḥāṣā ḳadd-i dil-cūsuna
- 3 Cism ile cān u dilim olsun fedā cānāneniñ
Bir şemīm-i kākül-i müşğīn [ü] ʿanber-būsuna
- 4 N'ola būs-ı esved-i ḥāliçün eylersem sücūd
Kāʿbe-i rüyunda miḥrāb-ı ḥam-ı ebrūsuna
- 5 Ol beni rüsvā deyüp ṭaʿn eyleyen şūfī eger
Görse ruḥsārın virir dīn ḡamze-i cādūsuna
- 6 Çāresi mümķīn degildir didiler derd-i dilim
Söyledim Loḳmān u Eflātūn u Cālīnūsuna
- 7 Sen ḥakīm-i ḥāzık-ı **Hāmī**sin ey sulṭān-ı ḥüsn
Başın içün bir ʿilāc eyle ḡamīñ şayrusuna

* 74 442b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

⁹ Mısrada hece eksikliği vardır.

75*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Nesīm-i şubḥ hem-āgūş olup ol zülf-i pür-çine
Düşürdi fitneler Īrān u Tūrān Çin ü Māçine
- 2 Anıñ her tārına Manşūrveş ber-dār olur şad dil
Çıkarsa sünbülāsā kākülün tārķ-ı ʿaraķ-çine
- 3 İder yağmā dil ü dīn gerçi çeşm-i mest-i cellādı
Görünse nūr-ı vechi münkirān-ı dīn gelür dīne
- 4 Kāzādan düşdi nāgeh reh-güzārı gülşen-i ḥüsne
Giriftār oldu ḥayfā bülbül-i dil çeng-i şāhine
- 5 O dem ben cān u dilden el çeküp kaṭ-ı ümīd itdim
Süvār oldu urup zeyn serv-i nāzım esb-i nazına
- 6 Ne tenhā kūhken oldu şehīd-i tiğ-ı ʿışķ ey dil
Hezārān Ḥusreviñ kanı ḥinādır pāy-ı Şirine
- 7 Oķunsa bezm-i ʿirfān içre nazm-ı dil-keşim **Hāmī**
İderler āferīn inşāf idüp bu şi'r-i rengine

76*

Fe'ılātün/ Fe'ılātün/ Fe'ılātün/ Fe'ılün
(Fā'ılātün) (Fa'lün)

- 1 Miḥnet-i hicri şabā söylese cānānımıza
Şübhesiz raḥm ider ol nāle vü efgānımıza

* 75 442b

* 76 443a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   Derdmendân unudur derdini itdikçe nazar
Elem ü derd ü ğam u hâl-i perîşânımıza
- 3   Çarha baş egmez idik yâr mübârek kâdemin
Koysa luğf ile ser ü dîde-i giryânımıza
- 4   Dil sever terk idemez ol şanem-i ʿişvegeri
İtse de laḫḫai biñ cevır ü cefâ cânımıza
- 5   İderiz yoluna bi'llâh dil ü cânımızı kurbân
İtse teşrîf bizim külb-i aḫzânımıza
- 6   Dil saña mâ'il iken ğayrıya bakmaz ey dost
Gelse de mihr-i cihân-tâb-ı felek yanımıza
- 7   **Hâmiyâ** atlas u dîbâyı taleb itmedi dil
Şâl-ı fakrı çekeli biz ten-i ʿuryânımıza

77*

Fe'îlâtün/Fe'îlâtün/Fe'îlâtün/Fe'îlün
(Fâ'îlâtün)   (Fa'îlün)

- 1   Yetmese luğf ile ol şâh-ı cihân dâdımıza
Merḫamet yâ kim ider nâle vü feryâdımıza
- 2   Gitdi Mecnûn biziz vârişi dehr içre bugün
Oḫunur ḫutbe-i rüsvâyî bizim adımıza
- 3   ʿAndelîb-i dili hicrân ile zâr olduğunu
Raḫm ider dinse o gül-ğonca-i nev-zâdımıza

---

* 77 443b

- 4 Ceyş-i endüh u ğam eyler bizi her dem pâ-mâl
Meded ey sâki-i gül-ruh yetiş imdâdımıza
- 5 ‘İlm-i ‘ışkı bize bildirdi tamâmen **Hâmî**
Luţf kıldı bize rahmet ola üstâdımıza

78*

Mef‘ûlü/Fâ‘ilâtü/Mefâ‘ilü/Fâ‘ilün

- 1 Ey bād-ı şubh rahm idüp efġân u âhıma
‘Arz eyle hâlimi şeh-i nahvet-sipâhıma
- 2 Baġdıķça rahm ider dil-i kâfir hâzîn olur
Eyyâm-ı hicr-i sūziş ü hâl-i tebâhıma
- 3 Bâġ-ı behiştî istemez ‘âlemde yüz süren
Ĥâk-i der-i ‘azîz-i felek-destgâhıma
- 4 Dünyâ vü âhîret eleminden ĥalâş olur
Şıdķ u ĥulûş ile ĥul olan padişahıma
- 5 İtmem bedel kabâ ile tâc-ı Sikenderi
Bi’llâh ‘abâ-yı faķr ile peşmîn külahıma
- 6 Kıtırmîr-i bâb-ı ĥazret-i pîr itdi Ĥâķ beni
Şad şükr kim şefî‘dir ol şeh günâhıma
- 7 Kesdim ümîd riştesini **Hâmî** ĥalkdan
Qaldı işim ‘inâyet ü luţf-ı İlâhıma

* 78 444a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

79*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Çeşm-i cân ile baķanlar şüret-i cânāneye
Döndürüp yüz Ka°beden °azm itdiler büt-ḡāneye
- 2 Satdılar rindān-ı bī-sāmān-ı °ālī-meşrebān
Ser-te-ser dünyā vü mā-fīḡāyı bir peymāneye
- 3 Zāhid olsaydı rumüz-ı sırr-ı ḡikmetden ḡabīr
Ṭa°ne itmezdi dem-ā-dem dā°ir-i mey-ḡāneye
- 4 Tāze dil-ber eski şahbā olsa ḡāzır bezmde
Güş tutmaz °āşık ey zāhid ḡuru efsāneye
- 5 Ğāfil olma rüz u şeb ol bāb-ı dilde pāsban
Genc-i sulṭandır nihān **Ḥāmī** dil-i vīrāneye

80*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Dil çü vāḡıf oldu sırr-ı °ışık-ı maḡbūb u meye
Terk idüp dünyā vü mā-fīḡāyı baḡmaz bir şeye
- 2 Ḥançer-i hicriñ ile baḡrım delik başım kesik
°Āķıbet °ışkıñla döndüm ey leb-i şeker neye
- 3 Kim gedā-yı ḡırķa-pūş-ı dergeh-i pīr-i muḡān
İltifāt itmez ḡabā-yı Ḥusrev ü tāc-ı Keye

* 79 444b

Der-kenārda Ḥāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 80 444b

- 4   Āşkārā ʿarīz-ı bī-miṣl-i cānānın görür
Varını ifnā iden ʿāşık bakarsa her neye
- 5   **Hāmī**-i bī-hānümān şad şükr kim itdi Hudā
Cism ü cānı hāk-i rāh-ı mürşid-i ferruḥ-peye

81*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1   Himmeti ʿālī idüp virme dili āb u kile
Eyleme cevri-i sipihr-i sifle-perverden gile
- 2   Kıl tevekkül ʿarż-ı hācet itme dünyā ehline
Hāk bilürken hālīni düşme ʿabeş dilden dile
- 3   Hañcer-i müjgān ile tıġ-ı nigāhıñ dil-berā
Ben ġarīb [ü] bī-kese döndürdi mürġ-i bismile
- 4   Pür-vefā ʿāşıkları lāyık mı inşāf eylesen
Ey perī-rū hep fedā itmek raķīb-i mübṭile
- 5   Vāķıf-ı sırr-ı kemān-ebrūlarıñ oldum velī
Hāmīāsā tekye-i ışkında çok çekdim çile

82*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1   Çok perişān itme gel luṭf eyle yüz vir gül güle
Raḥm kıl ey ġonçe-i bāġ-ı leṭāfet bülbüle

* 81 445a

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

* 82 445b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   Gülşen içre bülbül-i zârîñ işitdi nâlesin
Bezm-i meyde cûş idüp şaldı şurâhî ğulgüle
- 3   Ger zenehdânîñ nemek-dân-ı simât-ı hüsni ise
°Ârız-ı mâhîñdaki hâlîñ de beñzer fülûle
- 4   Zâhidiñ seyri ne mümkün ola °âşıklar gibi
Râķib-i merkeb ber-â-ber mi süvâr-ı düldüle
- 5   Kıl tevekkül Hâķķa **Hâmî** Mânî° vü Mu°tî odur
Olmayınca emr-i Hâķ bir habbe virmez ķul ķula

83*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1   Düşmüşem bir derde kim izhârı müşkil herkese
Dil giriftâr oldu bir hûn-rîz-i zâlim Çerkese
- 2   °Âşıķânîñ olmaz idi hâl-i zârı Çerkesî
°Aķlını yağmâya ol şûh-ı sitem-hû virmese
- 3   Eyledim biñ kerre feryâd itmedi bir iltifât
Bilmem ol şeh-bâz-ı hüsni ü ân niķün gelmez sese
- 4   Hâķ bilür bir taĝı bir taĝ üzre ķordum lutf ile
Yâr-ı şîrînim eger bir kerre Ferhâdım dise
- 5   Bâĝ-ı hüsni lâ°ubâlî seyr iderdi mürĝ-i dil
Pençe-i şâhîñ-i °ışķıñdan hirâsân olmasa

* 83 446a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Hâķ virirdi ٱa°ne itmezdi ħarābāt ehline
Sırr-ı °ıřķa vākıf olsaydı faķıh-i medrese
- 7 Ben gedāyī-i der-i dildārı virmem **Hāmıyā**
Salṭanat-rān-ı melik-i Mışı u Mağrıble Fasa

84*

Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün

- 1 Düşelden sāķī-i gül-ĉehrenıñ °aks-i lebi cāma
Dil-i dıvāne düşmüş rüz u şeb řahbā-yı gül-fāma
- 2 Cemālınden nıķāb almış gelür ol āfet-i ser-keş
Vedā° itsem °aceb mı °aķl u dın ü şabr u ārāma
- 3 N'ola naķl itse sāķī meclis iĉre şekker-i la°lin
Ĥarāb-ı nergis-i mestī olan rind-i mey-āřāma
- 4 Binā-yı °aķlı ber-bād itmeseydi nükhet-i zülfi
Bıraĝup rāĥatı kim düş olurdu renc ü ālāma
- 5 Nevāl-i vaşldan bī-behre ķalmıř bī-nevāyānız
Ne var gel bir mürüvvet eyle mehcūrān-ı nā-kāma
- 6 Seniñle mā-cerāmız kışşa-i Kaysı unutturdu
Fesānem mu°teberdir şimdi nezd-i ħāř ile °āma
- 7 O deñlü ceyş-i ĝamdan **Hāmı** oldu mülk-i dıl vırān
Revā görmez bu bī-dādı Hulāĝū mülk-i İslāma

---

* 84 446b

Der-kenārda Hāmı Baba mahlası bulunmaktadır.

85*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Olaydı sâcid-i hâk-i derîñ dil pür-ğam olmazdı
Ruhuñ görsem kenârım âb-ı çeşmimle yem olmazdı
- 2 Düşeydi başım üzre sâye-i serv-i kıddiñ hergiz
Serimden tâ-kıyâmet sâye-i devlet kem olmazdı
- 3 Derûnum pür-cerâhat olmasaydı tîr-i ğamziñden
Ciger kanyla çeşm-i hûn-feşânım pür-nem olmazdı
- 4 Reh-i 'ışkıñda kurbân itmeseydim cism ile cânı
Mezâyâ-yı rumûz-ı 'ışka göñlüm mahrem olmazdı
- 5 Şabâ vaqt-i seher ger virmeseydi müjde-i vaşlıñ
Fırâkıñla dil-i dîvâne bir dem hurrem olmazdı
- 6 İdeydi ebruvânıñ sırr-ı haţ meşk-i cünûn ben tek
Ebed mihrâba karşı kâmet-i zâhid ham olmazdı
- 7 Eger şabr itse sırr-ı 'ışkıñı fâş itmese **Hâmî**
Perişân-hâl olup rüsvâ-yı halk-ı âlem olmazdı

86*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Biz itdik dostlar 'azm-i sefer cânânemiz kaldı
Dönüp şem'-i ruhunda hâtır-ı pervânemiz kaldı

* 85 447a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 86 447b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 İrağ olduḡsa da ḥükm-i ḡaderle kūy-ı dīl-berden
Velī zencīr-i zūlfünde dīl-i dīvānemiz ḡaldı
- 3 Şarāb-ı vuşlatı nūş itdi hep aḡyār-ı bed-fercām
O şahbādan tehī ancak bizim peymānemiz ḡaldı
- 4 Fedā-yı küfr-i zūlfı eyledik °aḡl u dīl ü dīnī
Reh-i ıḡkında ber-bād itmedik āyā nemiz ḡaldı
- 5 Ne °aşıḡlıkda kām aldık ne dildāra yakın olduḡ
Hemān dilden dile **Hāmī** ḡuru efsānemiz ḡaldı

87*

Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün/Mefā°ılün

- 1 O mest-i nāz tīz itmiş gelür şemsīr-i bī-dādı
Görüp derd ehliniñ eflāke irdi āh u feryādı
- 2 Ne kāfir tıynet ü perçemdürür ol şūḡ-ı zālīm kim
Cihān mülkünde hep ābād olanlar oldu ber-bādı
- 3 Bu ḡüsn ü bu leṡāfetle vefā me°mül iken senden
°Acebdır sen gibi dildārıñ āzār ola mu°tādı
- 4 Düşürdüñ deşt-i endūha bizi ey ḡāmet-i Leylā
Be-kām itseñ n'ola bir dem dīl-i Mecnūn-ı nā-şādı
- 5 Sipihr-i kec-reviñ ḡālidir ey dīl çekme zaḡmet kim
İder dānāyı ser-gerdān irer nā-dāna imdādı

---

* 87 447b

Der-kenārda Hāmī Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Felek ol şeb ki itdi haclegāh-ı Husrevi tezyīn
Hınā-yı pāy-ı Şīrīn eylemişdi hūn-ı Ferhādı
- 7 Mey ü maḥbūbdan el çekme **Hāmī** pāk-diller ol
Hudādan dūr olur gūş eyleyenler ḳavl-i zūhhādı

88*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Şarāb-ı nār tā ruḥsārīn ey meh lāle-gūn itdi
Beni rüsvā-yı ḥāş u ʿām idüp şāḥib-cünūn itdi
- 2 Ḥayāl-i ebruvānīn cāy olaldan çeşm-i nemgīne
Gözüm merdümelerini ḡarḳa-i girdāb-ı hūn itdi
- 3 Getürdi nūkhet-i zūlfūn baña bād-ı şabā ammā
Bırakdı başımı sevdālara derdim füzūn itdi
- 4 Dem-i vuşlat virüp cān pāyiñe yüz sürmek isterdim
Ne ṭālīʿ yāver oldu ne meded baḥt-ı zebūn itdi
- 5 Ğarīb ü bī-kesem cānā mürüvvet eyle başıñçūn
Fırāḳıñ **Hāmī**āsā sāḡar-ı ʿīşim nigūn itdi

89*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 Ḥān-ı vaşlıñdan efendim behre-yāb itdiñ beni
Bende-i nā-ḡīz iken ʿālī-cenāb itdiñ beni

* 88 448a

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 89 448b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2   °Ömrün eẖzûn ola ey meh vaşl-ı yârîñden dağı
Kâm-yâb itsün seni Hâk kâm-yâb itdiñ beni
- 3   Ey melek-sîmâ şanem tıttuñ vefâ resmin meger
Hâlimi taşdıķ idüp şadık hesâb itdiñ beni
- 4   Mâ°il olmaz dil sipihriñ sâğar-ı şahbâsına
Çünki ser-mest-i zülâl-i la°l-i nâb itdiñ beni
- 5   Didiñ ey zâhid baña el çek mey ü maḥbûbdan
Cehl ile teklîf-i re°y-i nâ-şavâb itdiñ beni
- 6   Söyleme ḥâl-i dil-i süzânîñ ey **Hâmî** yeter
Berķ-i âh-ı âteşîniñle kebâb itdiñ beni

90*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1   Âh esîr itdi yine bir mehveş tersâ beni
Kaysveş şahrâya saldı ol saçı Leylâ beni
- 2   Çeşm-i kâfir-kîş-i maḥmûrı nigâh-ı nâz ile
°Aqlımı yağmâya virdi eyledi şeydâ beni
- 3   Dem-be-dem miḥrâb-ı ebrûsına eylerdim sücûd
Kaysa Allah °ışķına ol nergis-i şehlâ beni
- 4   Sâğar-ı şahbâ-yı zehr-âlûd-ı hicriñ ey şanem
Kıldı medhûş u ḥarâb u mest-i bî-pervâ beni
- 5   Râz-ı °ışķı sînede pinhân tutardım **Hâmiyâ**
İtmeseydi eşķ-i çeşmim °âleme rüsvâ beni

* 90 449a

91*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Sâķiyâ bir cām ile ķıl mest ü bĩ-pervâ beni
İtme pā-māl ü esĩr-i külfet-i dünyâ beni
- 2 Cāna yetdim bu riyâ-yı takvâ vü tāmâtdan
Meclis-i rindāna ķıl hem-şoķbet-i şahbâ beni
- 3 Nuķķ-ı erbāb-ı dilāsâ dem-be-dem ĩķāz ider
Nevm-i ģafletden şadâ-yı ķulķul-i mĩnâ beni
- 4 Cevriñi artur teġāfũl itme zālīm el-amān
Ķılma pā-māl-i semend-i nāz u istiġnâ beni
- 5 Ğamze-i cellād-ı kāfir ģam degil öldürse de
Luķf iderseñ şerbet-i la°liñ ider ihyâ beni
- 6 Şu°le-i nār-ı muķabbet düşdi cism-i zārıma
Maķv idüp variyetimden eyledi ifnâ beni
- 7 Ĥamdũli'llāh fāriġ itmiş mā° ü menden **Ĥāmiyâ**
Ĥubb-ı evlād-ı °Aliyy-i °ālī-i a°lâ beni

92*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Āh kim bir āfet-i devrān esĩr itdi beni
Şāb iken derd ü ģam u ķasretle pĩr itdi beni

* 91 449b

Der-kenārda Hāmî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 92 449b

- 2   Q̇āmetim bār-ı ğam u endūh ile kıldı dü-tā
Nā-tüvān ü zār u hayrān u haq̇ır itdi beni
- 3   Vādi-i ğurbetde maḥzūn ḥatırım şād itmeyüp
Mübtelā-yı ḥasret ü dāğ-ı keş̇ir itdi beni
- 4   Kıldı nefy-i ārzū-yı ʿış ü rāḥat ḳalbden
Ceş̇-i bī-pāyān-ı endūha emīr itdi beni
- 5   Nār-ı ʿışkıñ ey ḳamer-ṭalʿat cilā-yı ḳalb imiş
Yaḳdı cānım şükr kim rüşen-zamīr itdi beni
- 6   ʿĀciz ü nā-çiz idim ben ḥamdüli'llāh ʿışḳ-ı pāk
Maḥzar-ı elṭāf-ı pīr-i dest-gīr itdi beni
- 7   Bir gedā-yı kem-ter idim Ḥāmiyā elṭāf-ı Ḥaḳ
Dil ferāğ ez-minnet-i şāh u vezīr itdi beni

93*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1   Terk idüp variyetiñ ey dil be-kām itdiñ beni
Fāriğ ez-sevdā vü sūd u neng ü nām itdiñ beni
- 2   Mā-sivā ḳaydını çekdiñ ğafletile bir zamān
Ḥamdüli'llāh terk idüp ʿālī-maḳām itdiñ beni
- 3   Nuṭḳ-ı pāk-i pīr-i şāḥib-himmete teslīm olup
Dāḥil-i sir-menzil-i dārü's-selām itdiñ beni
- 4   Fāriğ u āzāde olduḳ lāf u daʿvādan geçüp
Āl-i pāk-i Ḥaydara bir kem ğulām itdiñ beni

* 93 450a

- 5 Sâkiyâ câm-ı feraḥ-encâmı pey-der-pey şunup
Hâmî-i dîvâneveş mest-i müdâm itdiñ beni

94*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Dâd eliñden ey şanem cevri ile yaqdıñ cânımı
 Hancer-i müjgân-ı hûn-rîz ile dökduñ kanımı
- 2 Bunca efğân itdim ey kâfir kapuñda giceler
 Bir mürüvvet eyleyüp güş itmediñ efğânımı
- 3 Kim görürse raḥm ider ey şüh kâfir olsa da
 Eşk-i hûn'ın ile çâk-i sine-i süzânımı
- 4 N'ola nûr-ı vech-i pâkiñ ile ey Yûsuf-liḳâ
 Leyl-i ğam kılsañ münevver külbe-i aḫzânımı
- 5 Nâr-ı hicriñ ser-te-ser ey şüh-ı meh-peyker yaqup
 Lâleâsâ dâğ dâğ itmiş ten-i uryânımı
- 6 Kim bilürdi zâlim ü bî-raḥm u kâfir olduĝuñ
 Küfr-i zülfüñ itmesiyle raḥne-dâr imânımı
- 7 Bir ğazel yazdı bugün yâ baḫrına **Hâmî** kalem
 Sa'y ider itmâmına nâķış görüp dîvânımı

* 94 450b

Der-kenârda Hâmî Baba mahlası bulunmaktadır.

95*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Nazargāhımda olsa ol bütüñ ruhsār-ı tábānı
İderdim şevkile kırbān añā bu cism ile cānı
- 2 Hem-āğüş-ı şabā oldukça dil bî-tāb olur her dem
Nigārıñ tār-ı zülf-i pür-şikenc-i °anber-efşānı
- 3 Ne deñlü mübtelā vü hār u zār olsam da raḥm itmez
°Aceb kāfir midir ol ğamze-i hūn-rîz-i fettānı
- 4 Rehā oldukça her sâ°at kemān-ı ebruvānından
Ten-i mecrūhı çāk eyler ḥadeng-i tîr-i müjgānı
- 5 O şūhuñ pâyına kıor başını şimşād u gül her dem
Gülistān içre olsa cilveger serv-i ḥurāmānı
- 6 Olur şad mürde-i şad sâle ihyā ol perî-rūyuñ
Tekellüm eylese lutf ile bir kez la°l-i ḥandānı
- 7 Geçüp cān u cihāndan yāre **Hāmî** oldılar vāşıl
Olanlar mazhar-ı elṭāf-ı pîriñ kıuṭb-ı Rabbānı

96*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Ḥayālîñ ey kıamer-ṭal°at beni ḥayrān u mest itdi
Düşürdi deşt-i °ışķa çāresiz bî-pā vü dest itdi

* 95 451a

* 96 451b

- 2 Olaldan ʿışk ile āvāre dehr içre beni cānā
Dem-ā-dem ārzū-yı laʿl-i nābiñ mey-perest itdi
- 3 Göñülde koymadı bir zerre mihr-i ğayr ey āfet
Seniñ ʿışkıñ bu beyt-i kalbi tā cāy-ı nişest itdi
- 4 Kemend-i halka-i zülf-i siyāhın ol vefā-düşmen
Hemişe ehl-i dil ʿāşıkların şaydına şest itdi
- 5 Biḥamdi'llāh ki **Hāmī** pāk idüp ḥubb-ı sivādan dīl
Tevāzu'la vücūdın ḥākveş ʿālemde pest itdi

97*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Esīrān-ı ğamze-i sākī bize şun bāde-i nābı
Kerem kıl rüşen it şemʿ-i ruḥuñla bezm-i aḥbābı
- 2 Disem her kaṭresi ʿummān olur bir başka ʿālemdir
Ḥamūş ol şorma benden mā-cerā-yı ʿālem-i ābı
- 3 Ḥayāl-i ḳadd ü rüyuñ cāy olaldan çeşm ile dilde
Göñülde aldı ārāmı kaçırdı dīdeden ḥābı
- 4 Nigāh-ı nīm ile ey meh-liḳā çeşm-i siyeh-mestiñ
Yaḳar āteşlere her dem dil-i şad şeyḥ ile şābı
- 5 Seniñ ʿışkıñ şarābın nūş iden rāh-ı tevekkülde
Olup şābit-ḳadem terk eyledi tedbīr ü esbābı
- 6 Peri-ṭalʿatların seyrinden itmişdir beni fāriğ
O şāh-ı mülk-i ḥüsnüñ şevḳ-i ruḥsār-ı ḳamer-tābı

* 97 451b

- 7 Teğāfūlden geç ey meh bir teraḥḥum kıl ki **Hāmī**niñ
Füzündur laḥza laḥza sūz-ı ʿışkıñla teb ü tābı

98*

Mefāʿlün/Mefāʿlün/Mefāʿlün/Mefāʿlün

- 1 Olaldan maṭlaʿ-ı nūr-ı melāḥat қаşı tuḡrāsı
Harāb itdi bütün dünyāyı çeşm-i mest-i şehläsı
- 2 İdüp rüsvā-yı ʿālem arturur her laḥza sevdāsın
Giriftārān-ı ʿışkı nükhet-i zülf-i muṭarrāsı
- 3 Urur āteş dem-ā-dem penbeāsā cism-i ʿuşşāқа
O şūḥuñ pertev-i ruḥsār-ı mirʿāt-i mücellāsı
- 4 Benim tek mübtelā-yı ʿışқа her dem gösterir şad bār
Ḳıyāmetden ʿalāmetler kıyām-ı ḳadd-i bālāsı
- 5 Ki ḥālā şeh-r-yār-ı mülk-i ḥüsn ü āndır ol āfet
Bulunmaz şāhidān-ı gülşen-i dehr içre hem-tāsı
- 6 ʿAṭā itme recā çarḥ-ı denīden ey gönül zīrā
Ki nüşı nışdır pür-zehrdır cām-ı muşaffāsı
- 7 Vefā yok şübhesiz dünyā vü mā-fīḥāda ey **Hāmī**
Yanup ʿışķ āteşine varı yok itmekdir evlāsı

* 98 452a

99*

Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilātün/Fe°ilün
 (Fā°ilātün) (Fā°lün)

- 1 Mā-sivā dilde kımaz şoĥbet-i maĥbūb ile mey
Çāk ider perde-i variyeti hep nāle-i ney
- 2 Kıl bizi vesvese-i °aql-ı denīden āzād
Sākīyā şun bize şahbā-yı şafā pey-der-pey
- 3 Görmedi sen gibi meh-ṭal°atı seyyāḥ-ı felek
Çok zamāndır ki ider bī-ser ü pā °ālemi ṭay
- 4 Koy qadem meclis-i aḥbāba efendim kerem it
Hasretiñle yuda kıan ehl-i muḥabbet tā-key
- 5 “Men °aref” dersin oku °ārif-i Ḥaḳ ol yoḥsa
Ḥāşıl olmaz kıuru taḳvā ile zāhid bir şey
- 6 Bilür erbāb-ı naḳar serde külāh-ı faḳrın
Bihter ez-efser-i Dārā vü Ferīdün ile Key
- 7 Eyleye pīr-i muġān °ömrini Mevlā efzūn
Eyledi **Ḥāmī**-i dil-mürdeyi bir cām ile ḥay

100*

Mef°ülü/Fā°ilātü/Mefā°ilü/Fā°ilün

- 1 Ey bād-ı şubḥ söyle o şāha selāmımı
Feryād u āḥ u nāle-i her şubḥ u şāmımı

---

* 99 452b

* 100 453a

- 2 Hāk-i reh oldum ʿışkla şimdi zamānıdır
Kim raḥm idüp vire o perī-çehre kāmımı
- 3 Yağdıysa nār-ı ʿışk u muḥabbet vücūdumı
Şükr Hudā ki eyledi hep puḥte ḥāmımı
- 4 Sākī-i bezm-i ünse niyāzım getür şabā
Pīr ide luṭf idüp mey-i vaḥdetle cāmımı
- 5 Luṭf-ı Hudā vü himmet-i pīr ile **Hāmiyā**
Ḥatm eyledim ḥużūrına bâreke kelāmımı

101*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 O leyli-ḳad şanem tâ ḥalka-i zülfin kemend itdi
Düşürdi dām-ı sevdāya dil-i Mecnūnı bend itdi
- 2 Dem-ā-dem zülf ü ḥāl ü ḥaṭṭ ile ruḥsārın ol şūḥuñ
İdüp meşşāṭagerlik dest-i ḳudret dil-pesend itdi
- 3 Şarāb-ı erguvānı nūş idüp aḡyār ile her dem
Beni hicrān ile bīmār u zār u derdmend itdi
- 4 Egerçi cism ü cānım nār-ı ʿışkı yağdı yandırdı
Kerem ḳıldı beni aḳrān içinde ser-bülend itdi
- 5 Açılmış zaḥm-ı nīş-i ḥancer-i ḥūn-rīz-i müjgānı
Biḥamdi'llāh ki āḥir çāre la'l-i nūş-ḥand itdi

---

* 101 453b

Der-kenārda Hāmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Kemāl-ı luṭf ile Ḥaḳ dergeh-i pīr-i ḥarābātı
Penāh-ı ṭālibān u ʿāşıkān-ı müstemend itdi
- 7 Hezārān şükr ol Ḥallāk-ı bī-hem-tāya kim **Ḥāmī**
Bizi kıṭmīr-i bāb-ı ḥʿācegān-ı Naḳş-bend itdi

102*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Dilā maḥbūb-ı Ḥaḳdır ʿāşık-ı dil-ḥʿāh-ı Mevlānā
Saʿādet ehlidir hep sālīkān-ı rāh-ı Mevlānā
- 2 Geçüp hestīden oldı vāşıl-ı ser-menzil-i maḳşūd
Olanlar cebhe-fersā-yı der-i dergāh-ı Mevlānā

103*

Feʿilātün/Feʿilātün/Feʿilātün/Feʿilün
(Fāʿilātün) (Fāʿlün)

- 1 Nāyı gūş eyle gel ey ṭālib-i esrār-ı Hudā
Ki dil-i mürde[y]i bir nefḥası eyler iḥyā
- 2 Maḥrem-i sırr-ı ʿAlī olmaḳ ise maḳşūduñ
Terk idüp vārın ol ḥāk-i der-i Mevlānā

104*

Feʿilātün/Feʿilātün/Feʿilātün/Feʿilün
(Fāʿilātün) (Fāʿlün)

- 1 Ey Ḥaḳḳıñ ʿāşıkı gel dīñle ḳudūm u nāyı
Söyler esrār-ı ʿAlī añla da bil Mevlāyı

* 102 454a

* 103 454a

* 104 454a

- 2 Cümle eşyâda °ayân Hâkkı görem dirseñ eger
Sürme it çeşmiñe hâk-i der-i Mevlânâyı

105*

Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün

- 1 Gel ey dil olmak isterseñ künüz-ı sırr-ı Sübhānī
Ṭarīk-i H°ācegāna sālīk ol bil cān u cānānı
- 2 Der-i dergāh-ı şāh-ı Naqş-bende yüz süren bir kez
Be-kām oldu dü-°ālemde içüp şahbā-yı °irfānı

106*

Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün

- 1 Gel ey āzāde-serlik isteyen kayd-ı dü-°ālemden
Mürīd-i şāh-ı °Abdü'l-kādir ol kurtul ebed ğamdan
- 2 İkilikden geçüp bī-şübhe irdi sırr-ı tevḥīde
Giren bāb-ı ṭarīk-i pīr-i pīrān Ğavşü'l-A°zamdan

107*

Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün/Mefâ°lün

- 1 Şeh-i şāhān-ı °ālemsin eyā maḥbūb-ı Sübhānī
Ser-efrāz-ı gürūh-ı evliyā hem kutb-ı Rabbānī
- 2 Perişān-hāl ü muḫtar dergeh-i elṭāfīña geldim
Kerem kıl vir murādım el-amān yā ğavş-ı Geylānī

---

* 105 454a

* 106 454b

* 107 454b

108*

I

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

Tahtgâh-ı dilde dâ'im pâdişâhımdır Hüseyin
 Sîne eflâkinde bi'llâh mihr ü mâhımdır Hüseyin
 Hem ezelden tâ-ebed püşt ü penâhımdır Hüseyin
 Rûz-ı maşşer şâfi'-i cürm ü günâhımdır Hüseyin
 Nûr-ı îmânım imâmım kıblegâhımdır Hüseyin
 Kancaru 'azm eylesem hâdî-i râhımdır Hüseyin

II

Cedd-i pâki server-i evlâd-ı âdem Muştafâ
 Bâb-ı a'lâ tende cânımdır 'Alîyyü'l-murtażâ
 Ol dür-i pâke şadefdir Fâtıma hayru'n-nisâ
 Zâhir ü bâtında şâhımdır Hasan hulk-ı rızâ
 Nûr-ı îmânım imâmım kıblegâhımdır Hüseyin
 Kancaru 'azm eylesem hâdî-i râhımdır Hüseyin

III

Nûr-ı ebşâr-ı Hüseyin ol şâh Zeyne'l-Âbidîn
 Hem Muhammed Bâkır u Ca'fer imâm-ı şâdıkîn
 Mûsî-i Kâzım Rızâdır pişvâ-yı ehl-i dîn
 Râhat-ı cânım Taķi ile Naķi 'aynel'l-yakîn
 Nûr-ı îmânım imâmım kıblegâhımdır Hüseyin
 Kancaru 'azm eylesem hâdî-i râhımdır Hüseyin

* 108 454 b

IV

‘Askerī ceyşīyle çıkmışdır gönülde mā-sivā
 Şübhesiz rūḥ-ı revānım Mehdi-i şāhib-livā
 Gerd-i na‘leyni ulū’l-ebşāra olmuş tūtiyā
 Āl [u] evlād ‘aşkına olsun dil ü cānım fedā
 Nūr-ı ĩmānım imāmım kıblegāhımdır Hüseyn
 Kāncaru ‘azm eylesem hādī-i rāhımdır Hüseyn

V

Çün boyandı Kerbelā ḥāki Hüseyniñ kanına
 Şabr u tākāt kalmadı ‘arş-ı ‘alā sükkānına
 Kıldı teba‘iyyet melekler ehl-i beyt efgānına
 Didiler la‘net seg-i Şimr ü Yezīdīñ cānına
 Nūr-ı ĩmānım imāmım kıblegāhımdır Hüseyn
 Kāncaru ‘azm eylesem hādī-i rāhımdır Hüseyn

VI

Biz muḥibb-i ḥānedānız āh u feryād eyleriz
 Māteminden bir nefes biñ nevḥa ĩcād eyleriz
 Hāzret-i Hākka girībān çāk idüp dād eyleriz
 Küştegān-ı Kerbelāyı dem-be-dem yād eyleriz
 Nūr-ı ĩmānım imāmım kıblegāhımdır Hüseyn
 Kāncaru ‘azm eylesem hādī-i rāhımdır Hüseyn

.VII

Cem‘oluñ ey dostdārān-ı Hüseyn-i Kerbelā
 Geldi ‘aşūrā tutar mātem heme ehl-i semā
 Yād iden ol şāhı buldı derdine bī-şekk devā
 Hāmdüli’llāh kim budur vird-i zebānım **Hāmiyā**¹⁰
 Nūr-ı ĩmānım imāmım kıblegāhımdır Hüseyn
 Kāncaru ‘azm eylesem hādī-i rāhımdır Hüseyn

109*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

I

°Âlem-i lâhûta [.....] dehre menfûr olmadan
 “Men °aref” sırrına [.....] eşyâya mecbûr olmadan
 Zıkr-i tevḥîd it dem-â-dem dilde ma°zûr olmadan
 Vâşıl olmaz kimse Ḥaḫḫa cümleden dūr olmadan

II

Kenz açılmaz her göñülde tâ ki pür-nûr olmadan
 Senden a°lâyı gözetme dâ°imâ ednâya bak
 Bir °acâ°ib derde düşmüş tûtuşur Şemsî müdâm
 Ḥaḫḫa maḫbûl olmak ister ḥalka menfûr olmadan

BUNDAN BÖYLE °AṬÂYİ BABANIN ĞAZELLERİ

110*

8’li Hece Vezni

I

Bezm-i °ışḫda cûş idelüm
 Yanalum biz yâ Hû diyü
 °İşḫ bâdesin nûş idelüm
 Ḳanalum biz yâ Hû diyü

II

Girmiş °âşıklar meydâna
 Vird oḫurlar yana yana
 İrdirirler zıkr-i câna
 Diyelüm biz yâ Hû diyü

* 109 455b

* 110 456a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Hakdan rahmetler saçılır
Mü'min münâfık seçilir
Vuşlat şarâbı içülür
İçelüm biz yâ Hû diyü

IV

Pervâneveş hem dönülür
Âteş-i ışkâ yanılır
Maṭlabıñ anda bulunur
Bulalım biz yâ Hû diyü

V

Eṭvâr-ı seb'â okurlar
Hazır gelür bile erler
Bâtınından mey virirler
İçelüm biz yâ Hû diyü

VI

Allâhıñ ednâ kuluyuz
Halvetîler kemteriyüz
Erenleriñ kıtmıriyüz
Şükr idelüm yâ Hû diyü

VII

Azık alıñ râha kırdaş
Âriflere oluñ sırdaş
‘Atâ³iyi¹¹ idiñ yoldaş
Ağlaşuban yâ Hû diyü

¹¹ ‘Atâ: “Tezkirelere Göre Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde ‘Atâ mahlaslı 5 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Atâ mahlaslı şiirlerin bu mahlası kullansan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

111*

8'li Hece Vezni

I

Seherde pîrimiz geldi
Görün kardaş şehirlerde
Niçeler himmetin aldı
Alın kardaş şehirlerde

II

Seherde kurulur bazar
‘Aşıklar yâr diyü gezer
Niçe cân mest olup şızar
Kaķın kardaş şehirlerde

III

Seherdür derdlere dermân
Bulunur hastaya Loķmân
Bülbüler gül diyü her ân
Öter vaķt-i şehirlerde

IV

Seherde güller açılır
Mü'min münâfık seçilür
Cinân iline göçilür
Göçün kardaş şehirlerde

V

Seherde görülür dîdâr
Tâlibler turmayup gider
‘Aşıklar âh u vâh ider
İdiñ kardaş şehirlerde

---

* 111 456b

VI

°Aṭā'ī kapuña geldi
Gülşende gül diyü güldi
Rāhı toğrı imiş bildi
Biliñ kardaş şehirlerde

112*

7'li Hece Vezni

I

Allāhı ikrār ider
Ḥalvetī dervīşleri
Rāhı resüle gider
Ḥalvetī dervīşleri

II

Ṭa'ne eyleme zāhidā
Allāh kulu bāy gedā
°İşkī idinir gıdā
Ḥalvetī dervīşleri

III

Seyyid Yaḥyā cānları
Anlar Ḥaḳ erenleri
Ḥazırnıñ yārenleri
Ḥalvetī dervīşleri

IV

Gönlü gözi açıklar
Ḥaḳ rāhına şadıqlar
°İşk oduna yanıklar
Ḥalvetī dervīşleri

---

* 112 457a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Sırları var gizlice
Şaşı değil toğruca
Hak Hû diyü yolluca
Halvetî dervîşleri

VI

On iki pîr yoldaşı
°Abdü'lķâdir kardaşı
Hâcî Bekdaş sırdaşı
Halvetî dervîşleri

VII

Cihâd-ı ekber ġâzi
°Arşâ çıkar âvâzı
Pîre iderler nâzı
Halvetî dervîşleri

VIII

Yana yana zıkr ider
Her şehir dosta gider
°Arşı kürsi seyr ider
Halvetî dervîşleri

IX

°Atâ söyler sözi hak
Yatma h^vâba şehir kaç
Erdir cümle muhakkaç
Halvetî dervîşleri

113*

7'li Hece Vezni

I

Ne bilsün ol cāhilān

Sözüm ehl-i ıķāna

Yirsin ballı böregi

Dime ehl-i şamāne

II

Ḥayvān bilmez ādemi

Bilür ādem ādemi

Ser-güzeşt-i merdi bul

Sırr açma nādāna

III

Çek hırķai başına

Zamān āḥir zamāndır

Kimse kemāl sızmasun

Disün baķ şu çobana

IV

Kıapar sürme gözüñden

Niçe rûy-ı dil ile

Tıĝı alır eline

Çalar seni o ana

V

Mü'min muvaḥḥid iseñ

Her kıadere rāzı ol

Pırindedir cümle iş

Şanma biri yabana

* 113 458a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

Şartı budur el vüzû⁹
İhlâş ehli olursun
Şer^c -i şerîf üzre var
Yürü dârü'l-emāna

VII

Varlığı terk itmeyen
Sırra olmaz âşinā
Milk ü mālī sevenler
Çalır her an gümāne

VIII

Bekle irfān ışığın
Re^s -i cāmı kıl fedā
Nüş idersin bāde⁹i
Uyuñ ehl-i imāna

IX

İşğ kadehi nüş iden
Ebedî ma^cmūr olur
Çalkar ebrū aradan
Toğar māh-ı t̄ābāne

X

Oķu ledün ilmini
Kāmil mürşid dilinden
Fi'l-ḥaķīķa bilesin
Cümle eşyāi dāne

XI

Öğren taşavvuf ʿilmin
 Edeble ʿulāya var
 Bî-edeble bilinmez
 Ey ʿAṭāʾī dīvāna

114*

8'li Hece Vezni

I

Gel berü dilber- raʿnā
 Çü sensin lü'lü'-i lālā
 Yokdur mişliñ birsin dānā
 Çü sensin lü'lü'-i lālā

II

Bizden yaña gelsin bir ān
 Kılam tatlu cānı kurbān
 Bu gönül zülfüne hayrān
 Çü sensin lü'lü'-i lālā

III

Vücüdīñ toptolu nūrān
 Yüzünde sūre-i Raḥmān
 Oḡunan āyet-i Ḳurʾān
 Çü sensin lü'lü'-i lālā

IV

Diller mestdir şanki memāt
 Zehriñ bize āb-ı hayāt
 Şifātīñ maḡharı bî'z-zāt
 Çü sensin lü'lü'-i lālā

---

* 114 458b

V

Kaşındır kıble-i mihrâb
Arasında var mâhitâb
Şunsun bize bir tolu âb
Çü sensin lü'lü'-i lâlâ

VI

Vārımı eyledim ifnâ
Tîğ-i müjgânı irdi cānâ
Raḥm eyle dilber-i ḥānâ
Çü sensin lü'lü'-i lâlâ

VII

Yanar kim ʿışkına özüm
Diyemem kimseye sözüm
Ruḥuñdan kımaşır gözüm
Çü sensin lü'lü'-i lâlâ

VIII

Yanağda açılır güller
Öter gülşende bülbüller
İdemez medḥiñi diller
Çü sensin lü'lü'-i lâlâ

IX

Nikābı bir yaña kıaldır
Şānıñı ʿAṭāya bildir
Şād eyle her zamān güldür
Çü sensin lü'lü'-i lâlâ

115*

8'li Hece Vezni

I

Gel cāhili ħar-ı nādān

Yarın Ħaḡdan utanmañ mı

Zemmi eyleñ sen dervīṣān

Yarın Ħaḡdan utanmañ mı

II

Gel eyleme sen bu bühtān

Yazık tūrur saña her ān

Ne yatarsın bunca zamān

Yarın Ħaḡdan utanmañ mı

III

Ḳur'ān oḡur bu dilleri

Ḥayırda tūrur elleri

Ḥadiṣ tūrur meālleri

Yarın Ħaḡdan utanmañ mı

IV

Mürşidiñ nuṭḡını gözler

Esrārını cāna gizler

Ne olursa Ħaḡdan gözler

Yarın Ħaḡdan utanmañ mı

* 115 459b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Şerî'atla 'amel ider
 Âdâb ile yola gider
 Hâķîķati iķrâr ider
 Yarın Hâķdan utanmañ mı

VI

°Aṭā şuretâ cāhildir
 Bu ḥaķîr bir ednâ ķuldur
 Ammā ma'ṇāda kāmildir
 Yarın Hâķdan utanmañ mı

116*

7'li Hece Vezni

I

Fikr idelüm ķarındaş
 Ehl-i ķubûr ḥālını
 Âḥiret ķaydın görelim
 N'ideñ düyâ mālını

II

Ne lâzımdır bîḥûde
 Hâķķa ṭā'at idelüm
 Şarmayalum muḥibbân
 Başa sivâ şālını

III

Çünkü anlar fānîdir
 Mülk-i beķā bulalım
 Göñlü dosta virüben
 Silk-i zîbâ ḥālını

* 116 460a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Lâzım olan ʿilmidir
Taḥṣīlini idelüm
Bezm-i ʿirfân buluban
Nʾider kıl ü kâlini

V

ʿİlm-i kâlden ne ḥâşıl
Hâl ʿilmine yatalum
Arulayın alalum
Ḥaḳâyıķıñ bālini

VI

Dünyâ âḥiret mezraʿı
Toḥumunu ekelüm
Yarın maḥşer olunca
Vire ol muḡālını

VII

Münker Nekîr gelmeden
Şorķı suʾâl şormadan
Rabbiñ kimdir dimeden
Şimdi vir suʾālını

VIII

İmān kāmīl olmasa
Biz cevābı virmek
Nişān gerek bir pîre
Göstüre aʿmālını

IX

Yokdur bizde bir ʿamel
 Cürm ü ʿișyân içreyüz
 Ayırma yâ Rab rızâdan
 Bu ʿAtâ aḥvâlini

117*

8’li Hece Vezni

I

Yokdur ʿamel yüzüm kara
 Yâ Ğıyâş-ı müsteğâş
 Yakma beni yarın nâra
 Yâ Ğıyâş-ı müsteğâş

II

Ş’ol ʿazâzil iğvâ virir
 Rah-ı Hâkdan men ʿider
 Virme ʿaqlım ol mekkâre
 Yâ Ğıyâş-ı müsteğâş

III

Ana ʿabd-i ʿâşî mücrim
 Yalvarır baba bugün
 Düşdi yine gönölü zâra
 Yâ Ğıyâş-ı müsteğâş

IV

Âh u enîn devr iderken
 Tağıla şahrâları
 Harmanım düş oldu dâra
 Yâ Ğıyâş-ı müsteğâş

---

* 117 460b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Gird-âb-ı ʿışk baħrine dil
 Çarħ urur ğavvâşlayın
 Yine bulmaz derde çâre
 Yâ Ğıyâş-ı müsteġâş

VI

ʿİyd-ı vaşlıñ müştâkıdır
 Raħm eyle ey dilberâ
 Cân u dil uzħıyye vara
 Yâ Ğıyâş-ı müsteġâş

VII

Ne dilerseñ râzı ʿAṭâ
 Emriñe fermâniña
 Nıyyeti ırmek dîdâra
 Yâ Ğıyâş-ı müsteġâş

118*

8’li Hece Vezni

I

Nâm u nişânı geçmeyen
 ʿİrfân ne idüğün añlamaz
 Yâri aġyârdan seçmeyen
 ʿİrfân ne idüğün añlamaz

---

* 118 461b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Mahlûkât ʿaybını yazan
Hādiden muzille azan
Tābiʿī hevāya gezen
ʿİrfān ne idügin añlamaz

III

Varlık mülkini şatmayan
ʿĀrı nāmûsı atmayan
Derdine dermān kıatmayan
ʿİrfān ne idügin añlamaz

IV

Doğru yola gitmez ise
Yağalar çāk itmez ise
Dāne-i ʿışk bitmez ise
ʿİrfān ne idügin añlamaz

V

Gird-āb-ı ʿışka girmezse
Cemiʿden cemʿe irmezse
Cānı cānāna virmezse
ʿİrfān ne idügin añlamaz

VI

Yok ise vıcdānı hāli
Bĩ-vefādır milk ü mālı
Ne kıadar var ise kıālı
ʿİrfān ne idügin añlamaz

VII

Bu °Aṭā hālını bilmez
Dostu müşāhede kılmaz
Göñülden ğayrıyı silmez
°İrfān ne idüğün añlamaz

119*

8’li Hece Vezni

I

Dünyāya gelmekden murād
İnsān bilmekdir hüner
Sekrāne olmağdan murād
Nefsini bilmekdir hüner

II

Rāha erkāna girmeden
Meclis-i °ışķa varmadan
Tevhīdi ķalbe urmadan
°İrfānı bilmekdir hüner

III

Allāh Resūl ḥaķ diyenler
Āyete ma°nā virenler
Ḥadīş-i ķudsī görenler
Ḳur°ānı bilmekdir hüner

IV

Zühd ile taķvā kılasın
Ṭoğrı gel Ḥaķķı bulasın
Cümle eşyayı bilesin
İmānı bilmekdir hüner

---

* 119 462a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

V

°Aṭā °ummānlara var ʔal
 Dü-cihānda bir murād al
 Niye gerek bu milk ü māl
 Cinānı bulmaḡdır hūner

120*

8’li Hece Vezni

I

Rāha girdim yoldaşım yok
 Rabbi kıl sen el-ḡiyāş
 Sır virecek sırdaşım yok
 Rabbi kıl sen el-ḡiyāş

II

Āḡāh olmaz kimse ḡālden
 Gelmez vefā ḡāl u ḡīlden
 Āh didikçe cān u dilden
 Rabbi kıl sen el-ḡiyāş

III

Göñül oldu pāre pāre
 Sīnem olmuş göz göz yāre
 Bilmem nedir aña çāre
 Rabbi kıl sen el-ḡiyāş

IV

Derdimiñ dermānı sende
 ʔapuña esīr bu bende
 °Işḡ āteşi vardur tende
 Rabbi kıl sen el-ḡiyāş

* 120 462b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Işk ile yoldaş olalı
 Yâriñ ʿıtrını alalı
 Nefs ile harbe kılalı
 Rabbi kıl sen el-ğiyâş

VI

ʿAṭā nefsi zebûn kıldı
 Qalbi ol dem pür-nûr oldı
 Cân içinde cānı bildi
 Rabbi kıl sen el-ğiyâş

121*

8'li Hece Vezni

I

Şükr idelüm ḫālimizi
 Bula gönül iltizāz
 Şarf idelüm mālımızı
 Bula gönül iltizāz

II

Cümle sevdādan geçelüm
 Zıkr idelüm dā'imā
 Terk idelüm vārımızı
 Bula gönül iltizāz

* 121 463a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Gezelüm tağ ile şahṛā
Alalum biz ʿibreti
Devr idelüm bāğımızı
Bula gönül iltizāz

IV

Güle ğulġul bülbulīveş
Hengeh-i hengām idelüm
Direlüm ol gülümüzizi
Bula gönül iltizāz

V

Pervāneveş yanalum ol
Şemʿ-i yāre irelüm
Gülşen idiñ nārımızı
Bula gönül iltizāz

VI

Maḥbūbım teşrīf buyursa
Çille-i dil-ḥāneye
Yağmā idek ʿaqlımızı
Bula gönül iltizāz

VII

Geçmeli cān ile serden
Vuşlat isteyen ʿAṭā
Ḳurbān idek cānımızı
Bula gönül iltizāz

122*

I

Gözleri âhû
Şun bize kadeh
Cebhesi mäh-rû
Şun bize kadeh

II

Ġaribe bugün
Ġüsnüñü ögün
Yanağı gül-gün
Şun bize kadeh

III

Kaşları hilâl
Dilden ġamı al
Teşne-i zülâl
Şun bize kadeh

IV

Bir yaña kaçma
Kaınımı saçma
Sırrımı açma
Şun bize kadeh

V

Şâh-ı cihân-bâz
Kâfûrı beyâz
Cilve-i pür-nâz
Şun bize kadeh

---

* 122 463b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

°Āşıklar süstür
İzn ile destür
Sırları mestür
Şun bize adeh

VII

Āli küllüce
Tuṭu dillüce
Dostum gizlüce
Şun bize adeh

VIII

Bir olu vefā
Baḡş eyle şafā
Ne lâzım cefā
Şun bize adeh

IX

Bu °Aṭā °uryān
Dīdesi giryān
Yüregi biryān
Şun bize adeh

123*

7'li Hece Vezni

I

Adım adım gel berü
Toğru iseñ gel berü
Qalma bir adım girü
Egriyü n'idem yürü

II

Tālib-i dīdār iken
Elide fırsat var iken
Nāzik teniñ yār iken
Egriyü n'idem yürü

III

Yürüme sen nāz ile
Hevāi āvāz ile
Ne iderseñ yazıla
Egriyü n'idem yürü

IV

Halk ile gavğayı kes
Virme hevāya nefes
Rāh-ı Haqqā kıl heves
Egriyü n'idem yürü

V

Gel ki neler göresin
Ş'ol varlığı viresin
Hālden hāle giresin
Egriyü n'idem yürü

---

* 123 464a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

Ṭoğrulukla gelesin
Niçe himmet alasın
Dilde dil-dâr bulasın
Egriyü n'idem yürü

VII

Bul mürşidi şükr eyle
Ḥālîkıñı zıkr eyle
Aşlîñ nedir fikr eyle
Egriyü n'idem yürü

VIII

Senden öñdünü xanı
Bilürsin dünyâ fânî
Teslîm ol gel vir cânı
Egriyü n'idem yürü

IX

Ölmeden öñ ölesin
Ulu bahtlu olasın
İki cihân gülesin
Egriyü n'idem yürü

X

Nefis şıfât-ı mevt ola
Boncuğın yâķût ola
Seyrânın lâhût ola
Egriyü n'idem yürü

XI

Ehlu'llāha ol ırāk
Göñle huzūrı bırāk
Şanma şaķın yol yırāk
Egriyü n'idem yürü

XII

Gel teslīm ol özüne
Kıl teveccüh yüzüne
Bu 'Aṭānıñ sözüne
Togru iseñ gel berü
Kılma bir adım girü
Egriyü n'idem yürü

124*

8'li Hece Vezni

I

Merḥabā ey rūḥ-ı revān
Cāna cānān merḥabā
Merḥabā ey nūr-ı 'aynım
'Ayn-ı nūrān merḥabā

II

Seni görüben açılsun
Gönlümüz cennet mişāl
'Āşıķun feryāda gelsün
Bāğ-ı Rıḍvān merḥabā

---

* 124 465a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Ref^c eyle ruḥı niḳābı
Bāğ-ı ḥüsnüñ keşf ola
Ola nūrān zulmetimiz
Ruḥ-ı rahşān merḥabā

IV

Mürğ-i zārım goncai aç
Nāle gelsin bülbülān
Neşv ü nümā revnaḳ alsun
Gül ü gülşān merḥabā

V

İstemem sensiz cinānı
Rāzıyam nārıñā ben
°Aşıḳa nārıñ gülistān
Bāgı bostān merḥabā

VI

Rāzıyam bir kez dir iseñ
Taḥt-ı dil ābād olur
Gülzār olur külḥānımız
Gül-i ḥandān merḥabā

VII

Va^cd-i vişāl itmiş idiñ
Bu^cAṭāya tā-ezel
Va^cdine şādıḳ efendim
Şāh-ı şāhān merḥabā

125*

8'li Hece Vezni

I

İrdim bezm-i ħum-ħāneye
 Geldi ħayāt cāna bu ān
 Virdiler yine peymāne
 İçdim ħana ħana bu ān

II

Cism ile cān mā-beynehüm
 Oldı °ayān °ışķ-ı sūzān
 Pervāz ķılup pervāneler
 Gördüm yana yana b ān

III

Cānım baña mālīk olmuş
 Hüküm idiyor °ālemlere
 Zāhidā meydāna gel gör
 Kimdir o şāhāne bu ān

IV

Ķuruldu pes vaĥdet taĥtı
 Dīvān durur merdāneler
 Er gerek kim teslīm ola
 Seyr ide bürhāne bu ān

V

Dellāl-i rāġīb çağırur
 Gelsün diyü bir müşteri
 Cānı °āşķun virici
 Ol yüce Sübhāna bu ān

* 125 465b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

Ġulġule düşdi cihāna
 Ŗīt ü řadā yā dost diyü
 °Arş-ı a°lāda melā°ik
 Başladı cevłāna bu ān

VII

Mest ü medhüş yüzi siyāh
 Miskīn °Aṭā dīvānedir
 Gember gümbür söyler kelām
 Şanki bir uşlana bu ān

126*

8'li Hece Vezni

I

Bu dīl bir hāle düş oldu
 Nedir bilmem °aceb hāli
 Hāzān irdi güli şoldı
 Nedir bilmem °aceb hāli

II

Seher vaḫti sīneler çāk
 Yüzü yirde oluyor hāk
 Āhından inliyor eflāk
 Nedir bilmem °aceb hāli

III

Ġıdāsı °ıřķ odı oldu
 Vücūdı nār ile řoldı
 Görenler dir buña n'oldı
 Nedir bilmem °aceb hāli

* 126 466a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Gelince sevdâsı başa
 Çalar °arı nāmūs taşā
 Degil dünyā içün hāşā
 Nedir bilmem °aceb hāli

V

Göñül dostdan şabā esdi
 Bu halkla ülfeti kesdi
 Sivâlardan çeker desti
 Nedir bilmem °aceb hāli

VI

Hakka cāndan °āşık olan
 İder bûlbûleş nālân
 Vārını eyledi talan
 Nedir bilmem °aceb hāli

VII

°Atâi akıdır yaşı
 Dimeñ sizler yolu şası
 Gidermez secdeden başı
 Nedir bilmem °aceb hāli

127*

8’li Hece Vezni

I

Gülistānıñ müştākıyam
 Gül-i cānā gülüvir
 Bâğ-ı hüsnüñ güllerinden
 Gül-i ra°nā gülüvir

---

* 127 467a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Gülşen içre bülbülüñem
 Bir gül-i hamrâ için
 Raḥm eyle gül yüzlü ḥünkâr
 Gülü ḥânâ gülüvir

III

°Âlemi mest itdi °ıtrîñ
 Rengile elvân ile
 Dost bâğından bu bu yañaya
 Gülü dānâ gülüvir

IV

Yine gonca gül açıldı
 Düşdi ğulğul bülbüle
 Akıdır kaṭreyi bârân
 Gülü şāna gülüvir

V

Ḳafesinde cān bülbüli
 Güle her dem zâr ider
 İnledi °Aṭâ ahından
 Gülü ruḥnâ gülüvir

128*

8’li Hece Vezni

I

Cān içre māh-ı cānānım
 Yandı cān ābı şunuvir
 Ḳuruyor da mürde ḳanım
 Yandı cān ābı şunuvir

---

* 128 467a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Harâret irdi cânıma
Kimseler gelmez yanıma
Gelmişem kıyma kıyım
Yandı cân âbı şunuvir

III

Gözlerime girmeyor h^vâb
Kıldın cigerimi kebâb
Saña direm ey âfitâb
Yandı cân âbı şunuvir

IV

Bu ne cefâ bu ne sitem
Kapuña kıl hâş ile ʿâm
Raḥm eyle gel bir tolu cām
Yandı cân âbı şunuvir

V

Dîdeler kan ile giryân
Halk içre olmuşam ʿuryân
Bu vücūd nâr ile biryân
Yandı cân âbı şunuvir

VI

Bülbülân öter cemende
Tapuña esîr bu bende
Âteş-i ʿışk vardır tende
Yandı cân âbı şunuvir

VII

Her güzelden olmaz vefâ
İtme gel °Aṭāya cefâ
Sürelim her zamân şafâ
Yandı cân âbı şunuvir

129*

8'li Hece Vezni

I

Tâ elestden şâh-ı merdân
Bendesiye bendesi
Ol ḥaḳīḳat ülk-i sulṭân
Bendesiye bendesi

II

Gerçi cāmı içdik ammâ
Nergis-i mestânen
Ḥayder-i Kerrâr-ı şâhân
Bendesiye bendesi

III

Dīn diregi çarıyârın
Müşṭâkıyam tâ-ezel
Ol şâhib-i gürûḥ-ı cân
Bendesiye bendesi

IV

Sikkedârı ol Ḥüseyniñ
Bir ḥâliş °ayyâriyam
Zülfikâr-ı şâhib-ḳırân
Bendesiye bendesi

---

* 129 468a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

La^cnet olsun ol Yezîdî
 Bed-fi^câliñ kavmine
 Kerbelâ şehîd-i yârân
 Bendesiyem bendesi

VI

Bi^cati ervâhda kıldık
 On iki imâma biz
 Mezhebi çâr-kuṭb-ı zamân
 Bendesiyem bendesi

VII

‘Âşıkdır nev-civânîñ
 Hâkipâyına ‘Aṭâ
 Kiprigi oḡ kaşı kemân
 Bendesiyem bendesi

130*

8’li Hece Vezni

I

Sînemde açılır yara
 Aña nedir çâre hey
 Haberîñ Loḡmâna viriñ
 Merhemini şara hey

II

Raḡîbiñ seddi çekilmiş
 Dost bâğınınîñ râhına
 Hâr bürümüş goncesini
 Düşdi gönül zâra hey

---

* 130 468b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

İrişir ʿitr-i ḥabībī
 Şeş cihetden dimāğa
 Mest ü medhûş fiğân ider
 Gice gündüz yâre hey

IV

Kimse ile ülfeti yok
 Böyle bir dīvānedir
 Dem-be-dem dilinde destân
 Cân içre meh-pâredir

V

Oldı ʿummân kanlı yaşı
 Bâğ-ı hüsnüñ ḥāline
 Şāfī gümüş gerdân için
 Yandı ʿAtâ nâra hey

131*

8'li Hece Vezni

I

Ey gönül mecnûn mı olduñ
 Bir gül-i ḥamrâ için
 Dillere destân mısın hem
 Ruḥları raḥşân için

II

ʿAqlıñı yağmâ mı kıldıñ
 İstiğnâ-yı nâzına
 Halk içre rüsvây imişsin
 Hâlleri cûşân için

* 131 469a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Leyl ü nehâr hârmân-ı dil
 °İşk oduna yanmadı
 Eylediñ mi °ömri telef
 Hübân-ı süzân için

IV

Gözleriñden ciger kanı
 Yaş yirine akdı mı
 Göz göz yürek yara mıdır
 Kible-i Raḥmân için

V

Ey °Atâi mestligi ben
 Tâ elestden almışam
 Vech-i gül-gün °ayn-ı hayât
 Dilleri nālân için

132*

8'li Hece Vezni

I

Ey gönül niçün melîlsin
 Derdiñe dermân mı yok
 Yine ğam mı geldi sere
 Hâliñi şoran mı yok

II

Müjgân tîgi sîneñden mi
 Yâḥûd cânında mıdır
 Ğam içre giryân mısın hem
 Define Loḫmân mı yok

* 132 469b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Düşdün mi ol yârdan cüdâ
Sen diyâr-ı ğurbete
Bu yañaya dost kûyundan
Yoħsa bir gelen mi yok

IV

Esîr iseñ ğurbet içre
Bir dil-beriñ bendine
Ol dilbere recâ kılup
Bendiñi çizen mi yok

V

Gül yüzlü dost hayâline
Gözyaşı  ummân mıdır
Seyr idüben kanlı yaşı
Merħamet kılan mı yok

VI

 Ucbile ħâlden bilür mi
Taħt-ı dilde mâh-ı tâb
Bunca çekdiñ sitemi
Ol şâhıña diyen mi yok

VII

Çokdur derdim ey  Atâi
Kimlere şerħ eyleyim
Ehl-i dilden sır virecek
Bir muħib yârân mı yok

133*

8'li Hece Vezni

I

Ey gönül kimden öğrendiñ
Pervâz idüp dönmeyi
Pervâneden mi aḥz itdiñ
Nâr-ı şem^ce yanmayı

II

Nâr içre gülşen mi bulduñ
Yoḥsa vaḥdet bâğı mı
Bâğıdan menzil mi aldıñ
Güliden güle ḵonmayı

III

Bülbülden hengâm mı aldıñ
Ra^cnâ-yı gülzâr için
Kâr mı itdiñ gice gündüz
Renklere boyanmayı

IV

Cân virdiñ cânâneyiñ
Vuşlatına ırmeye
Âşinâ it esrârından
Ref^c eyle utanmayı

V

Ey ^cAṭâ gönül ḥâlini
Vâḵıf-ı esrâr bilür
^cÂrif iseñ al kâminden
Nefsiñe inanmayı

---

* 133 470a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

134*

8'li Hece Vezni

I

‘Āşīkân bî-ġam olupdur
Şubḥ u şām üzre küşād
Fārīg-i cihân oluban
Gözler ol dā’im ma‘ād

II

Ne gelene sevinirler
Ne gidene yirirler
Bāzārī yār ile devām
Qalbi sivādan āzād

III

Bellidir ‘āşīq nişānı
Bilür iseñ ey püser
Boynı buruq beñzi şarī
Alur her şeyden o dād

IV

Allāhın ‘ışkından anlar
Yig nefes ḥālī degil
Ḥaqq ile āşinā olmuş
Şanma hergiz anı yād

V

Zāhirā mülk-i Süleymān
Anlara ḥabbe degil
Maḥfice ma‘nide anlar
Buldılar kenzi ĩrād

---

* 134 470b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

Bî-nihāye şarf iderler
Rāh-ı dostā sîm ü zer
Faqr ile fahr eyler anlar
İstemez şan ile ad

VII

Bu °Aṭā °ışk içre yanmış
Ḥūb cemālîñ vechine
Āteşi ebed söyünmez
Maḥvı fenâdır murād

135*

7'li Hece Vezni

I

°İşk gelürse bir dile
Gice gündüz zār ider
Niçe qarındaşları
Kendüye ağıyār ider

II

Tâcî tahtı terk ider
İbrāhîm Edhemîveş
°Āşık olan ma°şukıñ
Ḥayālîni yād ider

III

Gelince °ışk sevdâsı
Virir aklı yağmāya
Aḥmak olan kimseler
Anı görür °ār ider

---

* 135 471a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

°İşk olan kişiler
Düni gün deli olur
Kimse bilmez hâllerin
Sırların esrâr ider

V

°İşk olmayan kişi
Hımâr degil ya nedir
Girmesse °İşk dârına
Tesbîhin zünnâr ider

VI

Şaçma °âşık gevherin
Zâhidân meclisine
Zîrâ °uşşâk mezhebin
Hod-perest inkâr ider

VII

Gel °âşıka yoldaş ol
Uyma nefs-i hevâya
Yağar °ışkın çerâğın
Saña bir imâr ider

VIII

Kim ki °âşık olmadı
Cihânda hiç gülmedi
°İşk odına yanmadı
Yarın yirin nâr ider

IX

Bezm-i ʿışkda bu ʿAtā
 Cigeri biryān olur
 Akıdır hem kanlı yaşı
 Gözlerin humār ider

136*

8’li Hece Vezni

I

Cismiñdir zātıma mazhar
 A dilber yakmağıl cānı
 Qāmetiñ tūbā-i ʿarʿar
 A dilber yakmağıl cānı

II

Beyāz cebhe güli düzme
 Cigerimiñ bağın üzme
 Kerem eyle çeşmi süzme
 A dilber yakmağıl cānı

III

Yağmalandı hānümānım
 Qalmadı hıç nāmı şānım
 Gel bu yaña reh-nümānım
 A dilber yakmağıl cānı

IV

Bağışiñ cānıma şafā
 Odur ʿāşıqlara vefā
 İtme gülşen bize cefā
 A dilber yakmağıl cānı

* 136 471b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

On dört yaşında bir merrâr
 Sihr eyledi o dem seḥḥâr
 Bend itdi °Aṭâî nerrâr
 A dilber yakmağıl cânı

137*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Nefsin bilmek dūrūr sâlik Ḥaḳḳa ṭâ°atden ğaraż
 Rabbisin bilmek dūrūr mürşide ḥidmetden ğaraż
- 2 Âdemiñ vechi ṭurur Ḥaḳḳıñ kitâbı zâhidâ
 Ḥaḳḳı ikrâr itmek ṭurur °ilm-i ḥikmetden ğaraż
- 3 Nüşa-i kübrâ dinildi tâ ezelden âdeme
 Şifât-ı zâtını bilmek bunca şan°atdan ğaraż
- 4 Cümle eşyâ Ḥaḳdan aldı rengini elvânını
 Seyr itmekdür kemâlin °ilm ü °ibretten ğaraż
- 5 Esmâlar Ḥaḳ esmâsıdur fi'l-ḥaḳîḳa cümlesi
 °Alleme'l-esmâyı bilmek sırr-ı vahdetden ğaraż
- 6 Kendi kendiñ bildiñ ise ṭoğrı râhıñ ey °Aṭâ
 Vuşlat-ı dil-dâra irmek cümle miḥnetden ğaraż

---

* 137 472a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

138*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1   Derdliyam dermāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā
Hastayam Loḡmāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā
- 2   Baş açuḡ abdālīnām ki gözlerim luṭf u °aṭā
Şānīna °aṭşāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā
- 3   °İşkına düşeli bu dil varlığı terk eyledi
Kenz-i gevher-kāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā
- 4   Armaḡānım tatlu cāndır bāḡ-ı ḡüsñüñ ḡāline
Rāḡīna ḡurbāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā
- 5   Desti baḡlu ednā °Aṭā hicrile emvāc kılar
ḡīzmet-i pīrāna geldim yā Muḥammed Muṣṭafā

139*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1   Zāhidā aç cān gözünü aḡra-i Ḳur°ān biziz
Dillere destān olan ol āyet-i Raḡmān biziz
- 2   Ḳıl temāşā dīḡḡat ile şun°ına üstādınıñ
Hem cemāli vü celālle mir°āt-i cānān biziz
- 3   Gerḡi biz bir ḡākiyiz ammā ḡükm ideriz °āleme
Şeş cihetde görünen ol cümleye bürḡān biziz

* 138 472b

Der-kenārda Medḡ-i Resül Goft Atā Baba ifadesi bulunmaktadır.

* 139 473a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4   Ḵamu eṣyā bizden alur feyṣini kemālini
           ‘Āleme ġāyb-ı ḥazīne taḳṣīm-i ĩmān biziz
- 5   Ezelī ezel dinüldi nüṣḥa-i kübrā bize
           İns ile cinne muḳaddem kıble-i Raḥmān biziz
- 6   ‘Ācizāne ḳaṭreyiz kim ‘ālem-i nāsūtda biz
           Yidi deryā ḳaṭre içre lāhūt-ı ‘ummān biziz
- 7   Yüz ṣuḥufı dört kitābı oḳurız bir noḳṭadan
           Evvel āḥir besmelede noḳṭa-i miḥmān biziz
- 8   Keṣf olup cümle ‘ulūmı enbiyā sırrı bize
           İbrāhīm nārı gülistān Mūsa-i ‘imrān biziz
- 9   Küntü kenz sırrına maḥrem olalı bu dem ‘Aṭā
           Bir ḳarāra dem virici kevn ü lā-mekān biziz

140*

Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilün

- 1   Cānını cānāna viren dü-cihān sultānı bes
           Gerçi zāḥir ‘āciz ammā maḥfice ‘irfānı bes
- 2   Zāhidā gel gör içerü bir ‘aceb ṣāḥāneyi
           Ne bilür ṭaṣrada ayıḳ gezen ol nādānı bes
- 3   ..... ṭa‘n oḳunı ki ṣaḳın saña batar
           Teṣṣīri ‘āṣıḳa olmaz imdi ḳo gümānı bes

* 140 473b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Ey aḥı şāḥib-nefisle rāḥıñ olmaz müstaḳīm
Çāre yok teslīmden özge bir pīr-i muḡānı bes
- 5 Kōdı ʿaḳlı nice erler ʿıṣṣı hem-rāh itdiler
Didiler dünyā vemā-fī ʿāḳıbet īmānı bes
- 6 On sekiz biñ ʿālemiñ varlığıyla var olagör
Sırr-ı vücūda beşāretci olan rūḥānı bes
- 7 Nʿeylersin sen kim naẓarla bu ʿAṭāī mücrimi
Halka kendin ednā kılmış dosuna cīrānı bes

141*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 Bir maʿānı iki degil zan iden qaldı taña
Haḳ bu maʿnādur diyene ʿıṣṣı ola ʿirfān aña
- 2 ʿĀrif olḡıl bil maʿnāyı olma gel gülden cüdā
Dür olursın dü-cihānıñ ḥār olur öñden soña
- 3 Kāl ile maʿnā bilinmez mekteb-i ʿirfāna gel
Bildire aḡsız qarasız ḥāl ile ʿārif saña
- 4 On sekiz biñ ʿālemiñ ʿilminden oluñ āşınā
Lā dime hem bu kelāma gūşı tut ḥaḳdan yaña
- 5 Maḥcūb itme bu ʿAṭāyı dü-cihānda it ʿazīz
Yā Rab cemāliñi göstür ʿāşıḳa şümme baña

* 141 473b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

142*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Tâ ezelden mest olup mestâne gelmişlerdeniz
Birligin ikrâr idüp dîvâne gelmişlerdeniz
- 2 İçmişiz sâķī elinden bezm-i ʿışķıñ curʿasın
Bezm-i ʿışķda sekr olup sekrâne gelmişlerdeniz
- 3 ʿÂlem-i ervâḥdan aldık lezzeti biz zâhidâ
Dîdeleri cüş idüp ḥayrâne gelmişlerdeniz
- 4 Yık ḥiṭâbdan zevķa geldi ʿarş u kürs ü nüh-felek
Tâ o demden zevķ alup devrâne gelmişlerdeniz
- 5 İrüben ʿâşıkā feyz-i rahmete ğarķ oldılar
Ḥamdüli'llâḥ şükr idüp şükrâne gelmişlerdeniz
- 6 Bezm-i hûda mey virirler bu ʿAṭāya dâ'imâ
Cism ü cânı terk idüp kırbâne gelmişlerdeniz

143*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Zâhidâ ʿucbıñı terk it ḳalbiñi gel eyle şâf
ʿİzzet isterseñ cihânda aşlâ söyleme ḥilâf
- 2 Âdem iseñ ṭoĝruca gez egriniñ olmaz yiri
Daḥi ḥıfz eyle lisânı vurmaĝıl kıruca lâf
- 3 Dünyânıñ yokdur vefâsı âḥiret kıydını gör
Er iseñ gel Ḥaķ yoluna varıñı eyle telâf

* 142 474a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

* 143 474b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Sende bu şân var iken gel sen seniñ vechiñi bil
Vechini kim bildi ise buldı cihānda şerāf
- 5 Göñlüñi virme hevāya māsivādan kıl hāzer
Haḳḳa huzūr eyle dā'im böyle didiler selāf
- 6 Kıl hāzer alma şaḳın °aşıkların āhın °Aṭā
Tuttılar rāh-ı tevāzu° senden öñdün her şınāf

144*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Meyliñi virme fenāya anıñ hiçbir beḳası yok
Daḫi ḡaddār-ı zālildir raḥm kılmaz likası yok
- 2 Şanki bir maḥbūb-ı zībā pūş ider elvān-ı renk
Zīneti virir cihāna böyle bir ḫayāsı yok
- 3 Fendine aldanma seni düşürür duzaḡına
Bend olursın ol duzaḡa şoñra bir çāresi yok
- 4 Çok nezāket çok zārāfet göstürür ol kimsene
Cümlesi yalandır anıñ aşlā bir esāsı yok
- 5 Ol cāzīdir ḫalkı aldar niçe ḫīleler ile
Zāhirinde bir cüvāndır şanki hıç bahāsı yok
- 6 Fehm eyle gel sen gibi hem nice biñ şāḫibi var
Benden ḡayrı zan idersin bunun bir āşināsı yok
- 7 Bu °Aṭāya virseler iki cihānı istemez
Maṭlabı dostuñ rızāsı ḡayrıya hevesi yok

* 144 175a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

145*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Meşğûl ol hâliñe zâhid halkıla ğavġâyı kes
Olma câhil zâtıñı bil râh-ı Hâkka kıl heves
- 2 Kâl ile kıl burağ hem gel berü meyhâneye
Vaqt-i seher gele dostdan bir leziz ğuşuñā ses
- 3 Gel Mevlâyı zıkr idelüm cân ü dilden ışkıla
Terk idüp lu'b-ı riyâyı virme hevāya nefes
- 4 Cümle eşyā zevka gelüp aḥz ider na'ra-i ışk
Devrân ider cân cānsız girü qalmaz bir meges
- 5 İdelüm meydānda devrân rüz-ı şeb giryân ile
Pāk idelüm ki vücūdı gide qalbden ḥār u ḥas
- 6 Ğulgule düşmüş cihāna şit ü şadā ey 'Atā
Her zamān ur na'ra kim inlesin hem bu kafes

146*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Sâ'iliyiz erenleriñ bāb-ı ırfān gözleriz
Bir alay mestāneyiz ki dilde bürhān gözleriz
- 2 Zâhidā dīvāne şanma bizi Hū maḥmûriyız
Sırrı ifşā itmek içün gizli yārān gözleriz

* 145 475a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

* 146 475b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Niyyetimiz Hâk rızâsı ğayra gönül virmeziz
Ekeriz rızâ tohumın baht-ı bārân gözleriz
- 4 Virmeziz güş zemme medhe hâle meşgûl oluriz
Râzı olup her kadere kâmil ĩmân gözleriz
- 5 Ğarażımız  ışķ-ı Hudâ vech-i cüvân n'ideriz
Şeş cihetden semme vechu'llahı her ân gözleriz
- 6 Tutarız râhı tevâzu  halkla ülfet ideriz
Kimi görsek Hazır ola Mûsâ-i  imrân gözleriz
- 7 Düşdi bir hâle  Atâ  cism ü cânı pâreler
Nâzlı yâre vuşlat içün  ışķ-ı süzân gözleriz

147*

Fâ ilâtün/Fâ ilâtün/Fâ ilâtün/Fâ ilün

- 1 Şem -i yâre pervâneveş yanmak her ân isteriz
Cânı cānāne virüben cāna cānān isteriz
- 2 Biz  aẓ m kerhāneyüz ki bir kılı kırk bularız
Her bölükden niçe bi  merd ile merdān isteriz
- 3 Taşramızdan a laşılmaz rengimiz elvānımız
Rengimizden renk alıcı t ze h b n isteriz
- 4 H let-i hayretde kaldı h limizi fehm iden
Zihni a ık  a lı kav  k mil ins n isteriz

* 147 476a

Der-ken rda At  Baba mahlası bulunmaktadır.

- 5 Buḥlumız yokdur ki ammā raḥma ġalib çeşmeyüz
Âb-ı ḥayât akıdırız ḥavz-ı miḥmān isteriz
- 6 Kābz iderse kaṭresini nūrun ʿalā nūr olur
Bu kez nefsin Mūsā görür rūḥ-ı revān isteriz
- 7 “İnneke lā tehdī” indi ebsem olur bu ʿAṭā
Gözleyüp Ḥaḫdan hidāyet baʿde ʿirfān isteriz

148*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 Ey gönül gel şānıñ bil sendedir şʿol ʿālī zāt
Bilür iseñ kendüziñ ʿıyd hem gicek ḳadr ü berāt
- 2 Levḥ ü ḳalem şaḥnıñdadur kūh u ḳāf seyrāngāhıñ
Eyvānıñ ʿarşdan yücedir emre muṭīʿ kâʿināt
- 3 Sen seni bîhūde şanma bir ʿazīm şāhānesin
Yok ise cismiñde ḳusūr fāsıdānıñ şālihāt
- 4 Cānlı cānsız cümle maḥlūk senden alır dersini
Dört kitābıñ tefsīrisin oldu nuṭḳuñ beyyināt
- 5 Bir ʿilim var sende maḥfī kimse hiç āġāh degil
Yidi bātından iḳerü okunur al ḳāṭıʿāt
- 6 Er dimezem cehl içinde maḥbūs olan erlere
Er diyü şunlara dirim buldı ölmezin ḥayāt

---

* 148 476b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 7 Ey °Aṭāī aṇlağıl keşret dinen vaḥdet durur
Hep kitāb-ı Hāḳ durur °ārife cümle mümkināt

149*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Pertev-i nūr-ı Hudādır mazḥar-ı insāna baḳ
Aḥsen-i taḳvīm dinilen şüret-i Raḥmānaa baḳ
- 2 Ne arasın andan ara ğayrıya ḳılma nazār
Müşṭāḳ ol vechine anuñ ḳible-i cānāne baḳ
- 3 “Ellezi esra bi °abdih” şānına geldi anıñ
Aç cehālet perdesini dildeki bürhāna baḳ
- 4 Dem viren kimdir arada bilesin °ilme’l-yaḳ’ın
°İlm-i ḳālī ḥāl idüben ḳudret-i Subḥāna baḳ
- 5 Zevḳ-i rūḥāni olursa feth olur her bir °ulüm
°İlm-i ledün ṭālibiyseñ gel °Aṭā merdāne baḳ

150*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Derviş iseñ ey ḳarındaş māsivādan ol ḥalāş
Vechiñi beḳāya dönder şu fenādan ol ḥalāş
- 2 Dem-be-dem āh içre ol kim °aynıña getürme şād
Nefsile ḳıl cenk ü cidāl ğam hevādan ol ḥalāş

* 149 477a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

* 150 477b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Yâre huzûr eyle devâm endîşe terkini ur
Düşme teşvîş duzağa egriceden ol hâlâş
- 4 Vir haber niçün gedâsın ʿâleme bir şâh iken
Asl u uşûlını fikr it bî-vefâdan ol hâlâş
- 5 Sende vardır bir ʿazîm şân bî-hayrsın n'eyleyim
Gözle kudret mezraʿını gel kâlâdan ol hâlâş
- 6 İstikâmet râhını tut bî-hûde daʿvâyı kıo
Ġam getürme bir gönüle bed-hulyâdan ol hâlâş
- 7 Ey ʿAṭâ gözet tevażüʿ her sözünde dâʿimâ
Gelmeye tâ bezme hüzün var anâdan ol hâlâş

151*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Evvelâ ʿâşık nişanı maʿşûka hizmetledir
Şâniyâ anıñ şafâsı derd ile miḥnetledir
- 2 Cevr ü cefâ içre zevkı bulan er gelsün berü
İdinirse ʿışkı yoldaş umûrı gayretledir
- 3 Ammâ ʿışkı taḥşîl iden havf u recâdan geçer
Ehl-i nâzdan olur ol dem dâʿimâ ʿibretledir
- 4 Sultân-ı ʿışk cûş iderse ʿâlem-i lâhûta hû
ʿÂrif-i maʿrûf oluban her işi ḥikmetledir

* 151 478a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 5 Māye-i ʿışk çalınırsa āfāk içre bir dile
Terk ider ʿışk benliği hem yâr ile şoḥbetledir
- 6 Gören oldur görünen ol kimse yokdur arada
Kim bunu itmezse ikrâr dü-cihân ḥasretledir
- 7 Düşme keşret dāmına gel Ḥaḡ ile yikdâne ol
Meşhûd iden ger bu ḥâli tâ-ebed nuşretledir
- 8 Görme dostdan ġayrını gel dosttan ırma gözüñi
Böyle vaḥdet güllerine dem viren ʿizzetledir
- 9 Gice gündüz nâle kılar bu ʿAṭâi yârine
Vuşlatı eyyâm içün hem dem-be-dem firḡatledir

152*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Olmışız biz bir dīvâne uşlan ḥâlin söyleriz
Gezeriz mest ile medhûş sekrân ḥâlin söyleriz
- 2 Şarf eyledik vârimizi rāh-ı ʿışka zâhidâ
Ṭaʿn eyleme ḥâlimizi şükrân ḥâlin söyleriz
- 3 Biz erenleriñ güccügiz varırız meyḥāneye
ʿİşk-ı maḥbûbdan alıruz ḥübân ḥâlin söyleriz
- 4 Mey içeriz gice gündüz ʿışk-ı cenâh eyleriz
Pırleri ʿışkdan açarız cevân ḥâlin söyleriz
- 5 Ehl-i ʿışkıñ ġidâsı hem mey ile meyḥānedir
Ol sebebdan her zamân biz ḥumḥân ḥâlin söyleriz

* 152 478b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Bu Һarābāt Һallerini Һāh °Atāī söyledi
Zühd ü taqvā rāhı degil merdān Һālin söyleriz

153*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Sen saña gel sen seni bil var yürü bul sen felāҺ
Ger bilürseñ sen seni sen bes işiñ olur mübāҺ
- 2 İnsān olmañ dünyāda sen bilmediñse sen seni
Şübhe itme Һayvānsın peşimān olursun şabāҺ
- 3 Ğāfil olma “men °aref” sırrına mazҺar olagör
Kim bu sırra vākıf olsa ol olur ehl-i şalāҺ
- 4 Bilmediñse sırrıñı sen bilemezsin Rabbiñi
Hāliñ yaman olur her ān aşlā bulmazsın necāҺ
- 5 Şübhe virme kalbiñe sen Hāķ kelāmı kıl Һabül
İmān ehli olduñ ise zerrece görmeñ cünāҺ
- 6 Ey °Atāī Hāķķa gel kim Hāķķı sen de bilesin
Virme bir dem nefse fırsat her zamān Һuşan silāҺ

154*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Cān içinde kimse bilmez gizlü bazār var imiş
Ol bazārdan °ışķı almak ne güzel bir kār imiş

* 153 479a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

* 154 479b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Yâr arardım şu benim gönlümü rûşen itmeye
Dil evinde na^cre uran ^cışk-ı sultân yâr imiş
- 3 ^cAklı bırak ^cışka uyağ bulsun gönül rûşeni
Bu gönüle ğam bırakan râğıb-ı ağıyar imiş
- 4 Teslîm ol gel cân içinden ^cışkı sen al dâ⁹imâ
Sâlike sermâye yâre varmaya ikrâr imiş
- 5 ^cİşkı yoldaş idinenler zü'l-cenâheyn oldılar
^cÂşıka ol taḥsîl-i ^cışk vuşlat-ı dîdâr imiş
- 6 İtmeyen nûş cûr^casını şanki insân olmadı
Bu cihânda bâdesini nûş iden ikrâr imiş
- 7 Bu ^cAṭāya kısmet eyle yâ Rab ^cışkıñ bâdesin
^cİşk bâdesin nûş ideniñ her işi âsân imiş

155*

Fâ^cilâtün/Fâ^cilâtün/Fâ^cilâtün/Fâ^cilün

- 1 Zâtını bilmem diyene gerekdür cânda ḥulûş
Vuşlat isteyen cânâne gerek her anda ḥulûş
- 2 Niyyeti ḥâliş idelüm isteyelüm rızâsın
Ḳavî idiñ i^ctiḳâdı olsun gönülde ḥulûş
- 3 Ḥulûs ehli olduñ ise her işiñ âsân olur
Feth olur cümle rumûzât var ise sende ḥulûş

* 155 480a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Niçe yıllar t̃a'at olsa züh'd ile t̃akvā ile
Şaymayalar maḳbūl anı yok ise sende ḥulūş
- 5 Keşret ile ni'mete t̃alib olursız her zamān
Maḥrūm ider cümlesinden yok ise bizde ḥulūş
- 6 Terk idüben mā-sivāyı Ḥaḳḳ ile olur ise
Bī-pāk olur her cihetde idiser dilde ḥulūş
- 7 Ey 'Aṭāyī niyāz eyle āh ile feryād ile
Ḥaḳ vire seniñ murādñ eyle her demde ḥulūş

156*

Fā'ilātün/Fā'ilātün/Fā'ilātün/Fā'ilātün

- 1 Eylemez zerre taḥarrük izn-i Ḥudā olmayınca
Kāmil olmaz her bir insān bir 'ārifi bulmayınca
- 2 Zāhidā terk it riyāyı gel melāmet-ḥāneye
Kāmil olmaz her bir 'ālim 'ilm-iledün bilmeyince
- 3 Züh'dü vera' toḥumını eker iseñ ne biter
Ṭarīḳatden ma'rifetden ol ḥaḳıḳa ṭalmayınca
- 4 Mevlāyı gel zikr idelim pāk idek cān evini
Kenz açılmaz her gönülden ḥār u ḥası silmeyince
- 5 Terk idüp kuruca lāfı şıdḳ ile devrāna baḳ
Dervīşānlar 'arif olmaz ḳalbi pūr-nūr ḳılmayınca

* 156 480a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 İrelüm vaqt-i bahāra devr idek şahṛāları
Gülşeninde bülḃül ötmez ḡonca güli olmayınca
- 7 ʿIşk odunı adnā ʿAṭā kimse fāş eylemez
Devr kılmaz ʿIşk-ı sūzān dost ḡoḡusu gelmeyince

157*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

- 1 İnsān insāndır ḡaḡıḡat olmasa ger bir pulı
Ḥayvān ḡayvāndır ḡaḡıḡat olmasa altundan çulı
- 2 İmdi ḡo ḡayvān şıfātın olma maḡrūr varlıḡa
“Ene ḡayrun minhū” diyen laʿ nete lāyıḡ belı
- 3 Zāhidā ḡayvānı şıfāt meşrebinden geçegör
Meşrebi ḡayvānı olan baḡt-ı siyāhdur deli
- 4 Teslīme gel ḡavḡayı ḡo olma ḡayvānı ʿinād
Dāmen-i ʿārifeye ulaḡ oluñ maḡrem-i ʿalı
- 5 Sāhib-i nefis sāhib-i ʿaḡlı delıl berzaḡdurur
ʿĀrifeye ilhām-ı Rabbanı olur pūr-nūr dili
- 6 Ehl-i şamān yā ne bilsün ehl-i dāne ḡadrini
Bu sebeb ʿārifeye irmez ehl-i bigāne yolu
- 7 Bilemez aḡvāl u efʿāl ṭālib-i dūnyā-yı ḡūb
Baḡlu ḡāla ḡıle henüz şanki olmuḡ bir veli

* 157 480b

- 8 Lâf ile olaşma gle olmayınca ehl-i gl
    rife maĥř řdur ancak dermege vaĥdet gli
- 9    rife n eyler tecell  z t u ş f t  zre hem
   lemi l h ta d ner   lem-i n s t ili
- 10 R şd   bendesi         buni yazmaz kend den
 Z hir olup bu v c dan yazan ol  udret eli

158*

Mef  l n/Mef  l n/Mef  l n/Mef  l n

- 1 Dil- r  semtg hında siy h baĥtım g ş d oldu
 şeb-i z lmeti n r olup fari  fur   ma   d oldu
- 2 H c b  ref  idem diy  nid  id ce iz dostum
 Emr-i ferm n seni  diy p t z  dan  uş  z  d oldu
- 3 Biri birle g l ş nce ser- -p y g ncaveş h r 
 Hem n o kez var   var   şaf   zre  r  d oldu
- 4 Zam n   ay mek n   ay mer tibce      ş  a
 Da   kas  hez r s  at dim   a b y-  d  d oldu
- 5 Ne ĥ lde oldu un bilmez         m crimi ebhem
 Cem li y rine ma  har ki her c nib ic  d oldu

---

* 158 481b

Der-ken rda At  Baba mahlas  bulunmaktadır.

159*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Mest olmuşam tâ elestden böyle bir divâneym
İçmişem ıışkıñ şarâbın böyle bir sekrâneym
- 2 Ma'cânâda birlikde idik şimdi düşdük keşrete
Gice gündüz yâr hayâli böyle bir hayrâneym
- 3 Dostumñ ol firkatinden dîdeler tâ cüş ider
Hayli demdir hasretinden böyle bir giryâneym
- 4 Devr itmişem ıarş u kürs ü levh ü kalem nüh felek
Feth olundu bu gönülden böyle bir şeyrâneym
- 5 Evvel oldur âhir oldur zâhir oldur bâtın ol
İkrâr idüp birliğine böyle bir ırfâneym
- 6 Yağdı vücūdımı her dem ıışk-ı Hudâ dâ'imâ
ıışk suzânıñ elinden böyle bir pervâneym
- 7 Cism ü cânı maḥv idüpdür râh-ı Hâkka bu ıAtâ
Ol sebebden mest ü medhüş niçe bir uşlanayım

160*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Güzeller şâhını gördüm yanağı al al üzre
Yüzünde berķ urur tâbân bedirlenmiş hilâl üzre
- 2 Gülünce açılır güller ser-â-pâ ḥüsnü pâkinde
ıAceb ne hoşca açılmış güli gerdân-ı ḥâl üzre

* 159 481b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

* 160 482a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3   K urulmuş taht-ı s yeb n oturmuş dilde dild rı
S nar h kmet şar bını leb-i h bdan z l l  zre
- 4      p fehm eyleyen gels n dil- r  dersini dilden
Yazılmış s re-i a zam z b  alnına h l  zre
- 5   O  ilmi yazmamış Keşş f da ı K  zi v  Beyz v 
Del lim a sen-i takv mdir ehlu'llah viş l  zre
- 6   Ne bil r   m olan g r h g r h-ı haşşa r ci dir
Dimiş erb b-ı tev  dler zev li b -zev l  zre
- 7   Niş nına niş n yokdur mek nına mek n yokdur
  yet z hir o   l i z t niķ b imiş kem l  zre
- 8    z n  zley   zley  yanar perv neler şem e
 t ş r b lb l  her  n b  -ı va detde n l  zre
- 9   Serin sevd lara şalmış d ner k ll b tek  A  
A up perlerini  iş dan kılar devr n cem l  zre

161*

F  il t n/F  il t n/F  il t n/F  il n

I

Vuşlat-ı eyy m a ıldı g ldi dilim  an-ķar b
Dost cem line m şerref oldu dilim  an-ķar b
N m başşda h r u h sı sildi dilim  an-ķar b
H md   şen  birliğine kıldı dilim  an-ķar b

* 161 482b

Der-ken rda At  Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Bunca ihsân ü lutf u kerem mebdе'inden kula
 Dü-cihânda bundan özge daha ne murâd ola
 İştîyâkında gezerken mürğ-i cân kındı güle
 Hamd ü şenâ birliğine kıldı dilim ʿan-ķarīb

III

Mazhar-ı Hâkdur ser-â-ser her ne var ise şîfât
 Cümle zerrât-ı cihândan zâhir oldu ʿâlî-zât
 Âb-ı hayât çeşmesinden içdi emmâre memât
 Hamd ü şenâ birliğine kıldı dilim ʿan-ķarīb

IV

Rûha ğidâ ʿışķ-ı Hudâ n'eylerem âb ile nân
 Hiç ayıkmaz zevk-i Leylâ rûz u şeb vaķt-i zamân
 Geldi vücûda hayât-ı câvidânı bî-nişân
 Hamd ü şenâ birliğine kıldı dilim ʿan-ķarīb

V

ʿÂlem-i ervâhda virmiş destime cāmım şehâ
 Küllü şeyden bâde-i gül-günü dosta eş-şalâ
 ʿÂr u nāmûsı şayana bahş oluyor pür-ʿAṭâ
 Hamd ü şenâ birliğine kıldı dilim ʿan-ķarīb

162*

Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilâtün/Fâʿilün

- 1 Oķudum ķaşı kemânda sırr-ı müsemmaı men
 Vaşına ķâdir degilem dü-cihân-ârâı men

* 162 483b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Oğurken gönül içinde cân cânân dersini
Levh-i  alem mektebinde bulmuşam hocâyı men
- 3 Lafz-ı A r b lafz-ı F ris ger i h ş la ıfd r r
A sen-i k ll-i  av  id n iderim ad yı men
- 4   lm-i Rabb nide c mi  her  ul m  aşfiy 
Evvel  h r halk  ş fi nok ta-i dev yı men
- 5  atre i re ba r-i  umm n gizl ce mevc d durur
Gizl  deg l a ı  amm  n eyleyim a m yı men
- 6 Benligim v ş l  ul ya ben aşırma bilmezem
Z ahir  h l at-i ins n c mleden edn yı men
- 7 Derv ş-i f   r ise  ger n r-i il h m  ay n
Ehl-i  uşş   n  n  am  şecer-i t b yı men
- 8 H bb u d n  s   siyem t lib-i H   a bu g n
B   neb h mr ile t lm ş ş yle h y t m yı men
- 9 Ma den-i cevher  A  ay m kimse bilmez kıymetim
S z u s z m kend z me n eylerim hev yı men

163*

F   l t n/F   l t n/F   l t n/F   l n

- 1   nki ma b b m bir im ş bunca y   av  a nedir
Ta     an esm s  eşy  o unan esm  nedir

* 163 484a

Der-ken rda At  Baba mahlas  bulunmaktadır.

- 2 Mazhar-ı esmâ-i hüsnâ hükmin ecrâ itmede
Kâmil insâna bürhân ism-i müsemmâ nedir
- 3 Zerre nâzır şems-i tâbân tığiniñ izhârına
Dokunan ya ʿâşığına çarh-ı muʿallâ nedir
- 4 Sırr-ı sevdâlara virmiş devr-i devrân içre hem
Dünyâyı uhrâyı n'ider tâlib-i Mevlâ nedir
- 5 Şuʿle-i dîdâra karşı cism ü cânı mahvına
Boynuna ʿışk zencîrini dağınup veylâ nedir
- 6 Zevkiyâb olmuş ser-â-pâ gönçeves ʿârifleri
Hür u gilmân uçmak içre o kadar şafâ nedir
- 7 Hayret-i kübrâya kaldı vaşl-ı hayât dâr için
Bu vücûdın niçe varlık var olan ʿAtâ nedir

164*

Mefâʿilün/Mefâʿilün/Feʿûlün

- 1 Saña müştâk cihânı cân efendim
Gürûh-ı vahdeti insân efendim
- 2 Karârım yok vişâliñe nedendir
Başret ehline ʿayân efendim
- 3 ʿAceb bu hâl ile gezsem ne ola
Devâ-i derdime dermân efendim

* 164 484b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4 Bilen dimez diyen bilmezem ʿaceb sır
Bâ-ihtiyâr zuhûr-ı şân efendim
- 5 Kemâliñ âfâka ziyâ düşürmiş
Melekler bu işe hayrân efendim
- 6 Cemâliñ vechine mazhar düşüben
Kelâmı nâṭık-ı Qurʾân efendim
- 7 Hâkâyıktan zuhûr iden bu sırlar
Neden bu kullara ihsân efendim
- 8 Vücûd iklîmine mâlik olam mı
Cünûnî defteri yaman efendim
- 9 Şeb-i hicrân ile niçe gezeyim
Şehâvet maʿdeni şâhân efendim
- 10 Hevâ-yı bî- edebden sen esirge
Hâkikat sünbûli reyhân efendim
- 11 Hemân rüşdi diyü ser ser gezerken
Tolaşdı gonceye dâmân efendim
- 12 Devâm-ı ʿâdetim âh u enîndir
Gıdâ-yı rûhımız fiğân efendim
- 13 Dil-i vîrâneye âteş tolubdur
Ki ʿışkıñla kılar devrân efendim
- 14 Cemâdât-ı İlâhîniñ rumûzı
Beni sevdâlara şalan efendim

- 15   °Aṭāyī ḥālını mestūr kılubdur
Sezāmız tābī°-i tuğyān efendim

165*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1   Şem°-i nāre yanmak ister °āşık-ı pervāneler
Birikiben bir olurlar şādık-ı dīvāneler
- 2   Ṭab°-ı bahri ma°den-i cevher me°ānī dürriler
Āteşī kayığı n'ider bahr-i °ummān dāneler
- 3   Gāh zāhir gāh bāṭın cūşa gelür mevc mevc
On sekiz biñ °ālemi muḥīṭ olan şāhāneler
- 4   Mest-i lāya°kıl irerler salṭanat °irfānına
Sükker-i şāfī şarābı nüş iden mestāneler
- 5   Tā-ebed nūr-ı kıdemdir sırr-ı Aḥmed āşikār
Anı şanur ki ṭolundı niçe bir bīgāneler
- 6   Şeş-cihetden çağırur dellāl-ı rāğıb dem-be-dem
Ekmel-i mü°min muvaḥḥid ṭālib-i merdaneler
- 7   Ey °Aṭā ḡaflette kalma var uyanık yāri gör
Ehl-i ḡaflet tābī°i nār-ı ebed nīrāneler

* 165 185b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

166*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Bir bilirim iki dimem lakin itmeme sırrı fâş
Görünürüm keşret içre koymışam vahdete baş
- 2 Gâhi zâhid gâhi °aşık gâh divâne gâh °akıl
Gâhi ser-mest gezerem ki vururam sîneme taş
- 3 Gâhi kesb-i dünyâ için varlığı şarf eylerim
Gâhi °uqbâ kaydı için gam ile bişirrim aş
- 4 Gâhi vahdet güllerine nâle olur °âdetim
Gâhi rûyım üzre akar dü-çeşimden kanlı yaş
- 5 Gâhi câhil gâhi °âlim gâhi dervîş gâh fakîr
Gâhi oluridi tûlâ ş'ol zîbâ mihrâb-ı kâş
- 6 Gâhi ebsem dehânım gâhi bülbülü zebân
Gâhi °ilmu°llah-i hayretde durur dil hâş hâş
- 7 Her ne renge girer ise bu °Atâyî ey puser
İstikamet vasi°inden şanma ki sen râhı şâş

167*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün

- 1 Zâhidâ mestlik hâlini dostâ mestân olandan şor
Cân u dilden râh-ı Hâkka ebdâl °uryân olandan şor
- 2 Ne bilsün °aşık hâlini gâfil-i har olan câhil
Maḥbûbına sırdaş olup tâze ḥûbân olandan şor

* 166 485b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

* 167 486a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Kimse bilmez taşrasından ehl-i diller hālını
Bezm-i ʿışkda hamr-ı vahdet içüp sekrân olandan şor
- 4 Ekl ü şürb-i ciger kanı yürek biryân olan cânı
Şemʿ-i yârîñ şuʿlesine müştâk pervân olandan şor
- 5 Sînesini şerha şerha pâk idüben dâʿimâ
Vechi üzre çeşmi yaşı akup ʿummân olandan şor
- 6 Zühd ü veraʿ amel ile bilemezsin ʿârifi
Terk idüben kâl ü kıl ü harâbât-ı cân olandan şor
- 7 Şanma her insân kâmil sırrıñı fâş itme hergiz
Ser-güzeşt-i merdi bulup ʿAtâ merdân olandan şor

168*

11’li Hece Vezni

I

Bu dîdeler cüş eyleyüp aķıyor
İmdâd eyleñ kardaşlarım siz baña
ʿİşkiñ âteşleri sînem yakıyor
İmdâd eyleñ kardaşlarım siz baña

II

Duĥânlarım arzdan semâya çıkar
Melekler ĥayrân olup hâlîme bakar
Her seĥerin dosttan bir koķu koķar
İmdâd eyleñ kardaşlarım siz baña

III

Seĥerlerde yârdan ĥaber geliyor
Aĥlar iken ol dem faķîr gülüyor
Vücûdım pervâneveş maĥv oluyor
İmdâd eyleñ kardaşlarım siz baña

* 168 486b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Irmaklayın coşgun akup çağlarım
 Gice gündüz dost öcünden ağlarım
 Hasetine bu yüreği tağlarım
 İmdād eyleñ kardaşlarım siz baña

V

Şifāsın isteyen loķmāna girsin
 Her ān vü cāy derde dermānı virsin
 Şaruban melhemi birlige irsin
 İmdād eyleñ kardaşlarım siz baña

VI

Miskīn ‘Aṭā niçün şabır itmezsin
 Yoldaş bulup rāha hemān gitmezsin
 Ki cāndan hūb cānānīña yitmezsin
 İmdād eyleñ kardaşlarım siz baña

169*

Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilün

- 1 Sen bu vücūdın pāk it koyma ğaflet ‘aynıñ aç
 Aşınā ol kenz-i dile lü‘lū’ mercān saç
- 2 Boncuğa ṭālib olursañ ara bul şarrāfını
 Boncuğunu ide cevher dü-cihānda bul revāc
- 3 Şāh olursın dil tahtına ins ü cinne hüküm ideñ
 Hulle-i ḥamrāya ireñ pūş ideñ re’sine tāt

---

* 169 487a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 4   Terk ideñ iki cihānı istemeñ hūr-ı cinānı
Rūz u şeb dostuñ cemālin her ān idersin hūccāc
- 5   Maḥrūm itme bu °Atāyı rū'yetiñden yā Hudā
Ḥasretiñe kanlı yaşım °ummān olur tā mevāc

170*

11'li Hece Vezni

I

Ey cemāli ism-i a°zam okursın
Kemāliñden bize virgil bir ḥaber
Būlbūliveş niçün böyle şakırsın
Kemāliñden bize virgil bir ḥaber

II

Dost cemāli °aşıkını yaqarsın
Süzüp çeşme niçe öyle bakarsın
Ḥikmet nedir güller gibi koqarsın
Kemāliñden bize virgil bir ḥaber

III

Māh cemāli °aşıkına eyü baq
Gözleriñden görünür nūr-i Ḥaḳ
Bezm-i °ışkda naḫar irer tırma kaq
Kemāliñden bize virgil bir ḥaber

* 170 487b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Şāh cemāli ʿāşıkını kıl qabūl
 Cemālînde esîr olsun hemān kûl
 Aq yanağında açılır gonce gül
 Kemālînden bize virgil bir haber

V

Cān cemāli oturup niʿmet şatar
 Her bakışta ğamze okunu atar
 Munkir fehmi eylemez ʿAtāya yatar
 Kemālînden bize virgil bir haber

171*

8'li Hece Vezni

I

Muḥabbet bâdesin içdim
 Yâriñ rahşân yanağından
 Gönül câmisini açdım
 Yâriñ rahşân yanağından

II

Şanırdım ben yolum uzak
 Öñümde var imiş tuzâk
 Yardım itdi bize Rezzâk
 Yâriñ rahşân yanağından

III

Gözsüzlere turur pünhân
 Ğafletde kalma gel uyân
 Şimdi ʿānkâ oldu ʿayân
 Yâriñ rahşân yanağından

* 171 488a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Zâkir mezkûr bir özimiş
Gice degil gündüz imiş
Kamu ʿâlem bir yüz imiş
Yâriñ rahşân yanağından

V

Virildi egnime ʿabâ
Oldı benligimiz hebâ
Esdı küfûl küfûl şabâ
Yâriñ rahşân yanağından

VI

Harr-i nâ-dâni atılır
Derdlere dermân katılır
Küfr ile îmân şatılır
Yâriñ rahşân yanağından

VII

Elime mürşidim kalem
Beķāya çekmişem ʿalem
Def olur ğammile elem
Yâriñ rahşân yanağından

VIII

ʿAṭānıñ sözüne inân
İtme hergiz buña gümân
Dem-â-dem baħş olur îmân
Yâriñ rahşân yanağından

172*

Fe‘ilātün/Fe‘ilātün/Fe‘ilātün/Fe‘ilün
(Fā‘ilātün) (Fā‘lün)

- 1 Ol vücūd ikliminiñ bağına pervāz idinen
Varını dellāle virir yārine nāz idinen
- 2 “Kellimu’n-nās” muḳtezāsı debrenür her bir lisān
“Naḥn u ḳasemnā”yı gözler şāha niyāz idinen
- 3 Ḳalb-i selīm idinenler zü’l-cenāḥeyn oldılar
Bağlandı rızā bābına ḳışını yaz idinen
- 4 Ṭāhir içre ‘ācizāne gösterür kendüyi hem
Kimse sırrın mı açar cān ḳuşını bāz idinen
- 5 Avını avlar hümāsı āfāḳ içre ey hümām
Ref ider farkı aradan ‘aynını şāz idinen
- 6 Lezzet-i acıdan alur nitekim ş’ol bal gibi
Bu ‘avālimiñ şadāsın gūşı āvāz idinen
- 7 Görünen insān şüret ne bilirsın ey ‘Atā
Bilmez illā bilir anlar süḥanın sāz idinen

173*

Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilün

- 1 Bir behrem cān içinde kimse hiç āgāh degil
Zāhidāne ifşā itsem dir ki lāzım rāh degil

---

* 172 488b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

* 173 489a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Evvela dāl itdi ʿaqlı şāniyā lāl oldı dil
Ben dirim ki şāh-ı cihān cāhilāndır şāh degil
- 3 Hālime hayretde kaldı ʿilm-i zāhir n'eyleyem
ʿĀşıkı mest itdi hālī şikāyetlū āh degil
- 4 Şuʿlesi ʿālemi ihāt gayrı nedir bilmezem
Gül-gün ile cāvidāndır hest-i hār-ı cāh degil
- 5 Şāfī şarāb nūş idenler bilür ancağ ey ʿAṭā
Şanma güneş yāhūd encüm çarḥ uran ol māh degil

174*

5'li Hece Vezni

I

Gel gel gidelüm
Bülbül çemene
Gülgül idelüm
Bülbül çemene

II

Ṭurma qarārda
Vaqt-i bahārda
Ötğil seherde
Bülbül çemene

III

Yāriñ hayāli
Nūş it zülāli
ʿArz it cemāli
Bülbül çemene

* 174 489b

IV

Güle gülesin
Dostı bilesin
Bir şah olasin
Bülbül çemene

V

Bilsen yüzünü
Yandır özünü
Aç cân gözünü
Bülbül çemene

VI

Çoç var yârini
Terk it ʿârini
Şarf it varini
Bülbül çemene

VII

Şeydâ ağlama
Sînem tağlama
Yuva bağlama
Bülbül çemene

VIII

Ciger ezilir
Yürek üzülir
Güller düzilir
Bülbül çemene

IX

Bâġbân gelince

Bûlbûl yılınca

Da‘vet kılnca

Bûlbûl çemene

X

Îlhâm açılır

Aġyâr seçilür

Güller açılır

Bûlbûl çemene

XI

‘Aṭāya vefā

Vuṣlatıñ şafā

Neden bu cefā

Bûlbûl çemene

175*

8’li Hece Vezni

I

Tevhîdimiz ḥatmim oldu

Amān yā Rab ḳabûl eyle

Celāl ismi virdim oldu

Amān yā Rab ḳabûl eyle

---

* 175 490a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Rûz u şeb ben zâr itmedim
Derde dermânı kıatmadım
Bûlbûl oluban ötmedim
Amân yâ Rab kabûl eyle

III

Dâ'ım ismîni zıkr itdim
Birligiñi ıkrâr itdim
Resûlîñ râhına gitdim
Amân yâ Rab kabûl eyle

IV

Şuşûrum çok yüzüm kara
Ne yüz ile dosta vara
Böyle kıaldım ben âvâre
Amân yâ Rab kabûl eyle

V

Şâha lâyıķ 'amelim yok
Çokdur günâh kemâlim yok
Bu dil mesttir mecâlim yok
Amân yâ Rab kabûl eyle

VI

Za'îf tenime irdi cân
Bu dideler tâ tıldı kıan
Yardım eyle bize her ân
Amân yâ Rab kabûl eyle

VII

°Aṭāyī °aṭāña geldi
 Her zamān dostunı bildi
 Hemān çok çok şükr kıldı
 Amān yā Rab kabūl eyle

176*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

I

İzn-i destūr ile girdik biz de yine gülşene
 Rūz u şeb eyle hidāyet söylesün yā Rab bu dil
 Bülbülīveş başlayuruz āh ile hem fiğāna
 Rūz u şeb eyle °ināyet söylesün yā Rab bu dil

II

Ne söyleyüm dilden gelmez °Arabiyy Fursiyyāt
 Dilediğiñe virirsiñ nār içinde hem necāt
 Debrendürem bu lisānı ger olursa fütūhāt
 Rūz u şeb eyle °ināyet söylesün yā Rab bu dil

III

İrdirir kışda bahāra gül gülistān açılır
 Mor menefşe gonce güli hārlarından seçilür
 Şādık olan °āşıkāna rahmetleri saçılır
 Rūz u şeb eyle hidāyet söylesün yā Rab bu dil

IV

Diler iseñ ni°met viriñ niçe kul sultān ideñ
 Celāl ile bakar iseñ sultānı °uryān ideñ
 Feyziñ irse kurumuş hep tenleri giryān ideñ
 Rūz u şeb eyle °ināyet söylesün yā Rab bu dil

---

* 176 490b

V

Rāha girdim azığım yok böyle bir āvāreyim
 Segden ednā ıul oluban ıapuña yalvarayım
 Senden olmazsa hidāyet yā kime ben varayım
 Rūz u ſeb eyle  ināyet s yles n yā Rab bu dil

VI

Ol Muıammed Mustafāya ıurbān olsun cānımız
 Daıı al u aſıābına hibe olsun vārımız
  Aıā gice g nd z yalvarmaıdır kārımız
 R z u ſeb vir hem ıayātı s yles n yā Rab bu dil

177*

Fā ilāt n/Fā ilāt n/Fā ilāt n/Fā il n

I

Yir yoııken g k yoııken r ıı yaratdı  az m
  Arı u k rs   levh   ıalem c mle var itdi  az m
 Uımaıı g l en id p ıamuyı n r itdi  az m
 D nyān ı ı r k ıesini k f ııı r itdi  az m

II

Hem   l d r hem   lemd r zerre g neı p reler
 A l  edn  bunca maıı  k d v nına varalar
 Da v  ehli olma burda yarın anda aralar
  amu ı alk a yik n zar baı a l  yaratdı  az m

III

D rt kit b n  ma n sı v ııid nokı a gizledi
  ns n-ı k mil olanlar ol ma n y   zledi
   lib olan   rif bulup meyh nede g zledi
 Mescid ile meyh nede niıe d r itdi  az m

---

*177 491b

IV

İsrâfîl sūr üfüricek çürimiş ten dirilür
 Bunda ekdiğîñ tohumlar yarın anda dirilür
 Sağdan şoldan defterleri ol zamānda virilür
 Niçesin gül idüp anda ba°zı hār itdi °aẓîm

V

Ey °Aṭāyî kendiñe gel nefsiñi sen bilesin
 İresin ol cināniyea hūr u ğılmān alasin
 Olma ğāfil bunda yoksa caḥîmini bulasin
 İsm-i a°zam sırlarını kenz-i sır itdi °aẓîm

178*

11’li Hece Vezni

I

Vaqt-i bahār hūblar çıkmış seyrāna
 Seyr iderim benim nāzlım görünmez
 Mest-i medhūşlayın kıldım hayrāne
 Devr iderim benim dostum bulunmaz

II

Açılmış goncalar hūblar alıştır
 Būlbūl āhı semālara irişir
 Çeşmim yaşı °ummānlara qarıştır
 Seyr iderim benim nāzlım bulunmaz

III

Al yeşil giymişler seyrān iderler
 Nāzı cilve ile devrān iderler
 Gören °āşık cānı kırbān iderler
 Devr iderim benim dostum bulunmaz

*178 492b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Oturmuşlar çayır çemen üstüne
 Toldurur bâdeyi herkes dostuna
 Güli reyhân dağınanlar destine
 Seyr iderim benim nâzlım bulunmaz

V

Yücelerden inginlere inerler
 Pervâneveş ıışk oduna yonarlar
 Gülşen gibi menzillere konarlar
 Seyr iderim benim dostum bulunmaz

VI

°Atâ umile yâr ele girmez
 Şükrin bilmeyene ni°meti irmez
 Baçar hâliñe de vuşlatı virmez
 Devr iderim benim dostum bulunmaz

179*

8’li Hece Vezni

I

Zahid Hâkķı bilem dirseñ
 Tut mürşidiñ dāmānını
 Niçe °amel kılam dirseñ
 Tut mürşidiñ dāmānını

II

Mürşid sen özüñden açar
 Şeytān hem yanından kaçır
 İren sevdālardan geçer
 Tut mürşidiñ dāmānını

---

* 179 493a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Mürşidiñ Hakkı bildirir
Ağlatmayuban güldirir
Nefs-i emmâre öldürir
Tut mürşidiñ dāmânını

VI

Mürşiddir ʿāleme sulṭān
Göñüldeñ açılır bürhān
Günāhıñ ʿafv ider ğufran
Tut mürşidiñ dāmânını

V

Var Hazır Mūsāya dindi
Hakkında āyetler indi
Bu remizden gül alındı
Tut mürşidiñ dāmânını

VI

Hak şerʿati kıldırır
Tariḳat sırrın bildirir
Haḳīkatine irdirir
Tut mürşidiñ dāmânını

VII

ʿAṭā bakar cān gözünden
Kelām gelür Hak özünden
Evliyālarıñ sözünden
Tut mürşidiñ dāmânını

180*

7'li Hece Vezni

I

°Āşık olan cānlarĩñ
Her ān işi zār olur
Şādık olan cānlarĩñ
Dilediği var olur

II

Her seher dosta gider
Terk idüp cānı n'ider
°Arş u kürsī seyr ider
Hoşca bir bazār olur

III

İrişürler birlige hem
Sürür gelür def° olur ğam
Şarılur yaraya merhem
Ehl-i tıbe °ār olur

IV

Gülşeni devrān iderler
Dīde giryān iderler
Bülbülü hayrān iderler
Hārları gülzār olur

V

°Ātāīye bir hāl oldu
Ağlar iken ol dem güldi
Derdine dermānı buldı
Maṭlabı dīdār olur

---

* 180 493b

181*

8'li Hece Vezni

I

°İşķiñ âteşine yandım
Devâsı sendedir yâ Rab
Renk ü elvâna boyandım
Devâsı sendedir yâ Rab

II

Yana yana kül olmadım
Bağ-ı vaḥdeti bulmadım
Şâd olup bir dem gülmedim
Devâsı sendedir yâ Rab

III

Sınemde açılmış yara
Göñül ister dostı vara
Böyle ḳaldım bir âvâre
Devâsı sendedir yâ Rab

IV

°Âşıkḳar raḥmete batar
Dervîş olan niçe yatar
Seḫerde derdimiz artar
Devâsı sendedir yâ Rab

V

Her ân °Atâ zârlar ider
Geçmiş °ârdan nāmūs n'ider
Şâha ḳıtmır recâ ider
Devâsı sendedir yâ Rab

---

* 181 494a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

182*

8'li Hece Vezni

I

Olmışam ben bir dıvāne
Ĥayālinden māh cemālīñ
Dıdeler tā tıldı kane
Ĥayālinden māh cemālīñ

II

‘Işk āteři cānı yaķar
Āh u enīñ ‘arşa çıķar
Melekler ĥālime baķar
Ĥayālinden māh cemālīñ

III

‘Iřk bādesin ideli nūř
Gezerim mest ile medhūř
Çeřmimden yař idiyor cūř
Ĥayālinden māh cemālīñ

IV

Ne deliyem ne dıvāne
Böyle oldum ki uşlane
Ėoy mışam başı meydāne
Ĥayālinden māh cemālīñ

V

Ėıdāmız oldu ‘ıřķ-ı yār
Göster dıdār perverdigār
Terk iderim nāmus u ‘ār
Ĥayālinden māh cemālīñ

* 182 494b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

VI

Bu ʿAṭāyī bir āvāre
Rūz u şeb dostuna vare
Oldı dili pāre pāre
Ḥayālinden māh cemālīn

183*

8’li Hece Vezni

I

Sırrı sır it fāş eyleme
Gūş itmez ehl-i ribā
Şarf eyleme ol gevheri
Emeyīn olur hebā

II

Tā ezelden maḥfī olmuş
İsm-i aʿzam sırları
Ol sebebdan ehl-i sırlar
Çekdiler başa ʿabā

III

Künt ü kenziñ sırlarını
Dilde pūnhān eyledi
Remz ile sırrı alana
Her ān ola merḥabā

---

* 183 495a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Sırr-ı vahdet cân içinde
 Cānlara bildirdiler
 Açma bîgāneye şaķın
 Egnine pūş eyle ķabā

V

Sırr-ı Resūl şāh °Alīdir
 Geldi ehl-i dillere
 Cān ile sırrı virene
 Defn oldu sır ey biyā

VI

Sırdaş eyle bu °Atāyı
 Yā Rab ehl-i sırlara
 Her seherīn dost ķoķusı
 Gele esdikce şabā

184*

11’li Hece Vezni

I

Bād-ı şabā dost ilinden gelürsin
 Dost ilinden bize virgil bir ķaber
 Bād-ı şabā dost ilinden söylersin
 Dost ilinden bize virgil bir ķaber

II

Bād-ı şabā °āşıkānı yaķarsın
 Her seherīn dosttan yaña baķarsın
 Hıķmet nedir °āşıklara ķoķarsın
 Dost ilinden bize virgil bir ķaber

* 184 495b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Bād-ı şabā °āşıkuna eyü bak
Vaqt-i seher görünüyor nūr-ı Hāk
Turma bir ān dosta güven her ān ak
Dost ilinden bize virgil bir haber

IV

Bād-ı şabā bu hākiri kıl kabül
Tapuña esir olsun hemān kul
Her esdikçe açılıyor gonce gül
Dost ilinden bize virgil bir haber

V

Bād-ı şabā dā'im böyle hoşca es
Ādem olan aşlın eyler heves
Bu remizden münkirān şöbeti kes
Dost ilinden bize virgil bir haber

VI

Bād-ı şabā her seher °ışkı şatar
°Āşıkuna gamzesin okun atar
Münkir fehmi eylemez muhibbe batar
Dost ilinden bize virgil bir haber

VII

Bād-ı şabā °Ātāyi irdirir
Cümle eşyā hep aşlını bildirir
Maḥrūm itmez ṭālibini güldirir
Dost ilinden bize virgil bir haber

185*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

I

°Āşık olan bezm-i °ışkıñ cur °asın içmek gerek
 °Ārif-i bi'llahı bulup özünü açmak gerek
 Terk idüp mâ-sivâyı hem dünyâdan geçmek gerek
 Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek

II

Varagör meyhâneye sen niçe zamân yatagör
 Sâķī-i maḥbûb elinden °ışk meyini tādagör
 Pûş idüp hırḫa-i melâmet °âr nâmûsı atagör
 Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek

III

Bûlbûlûveş güller içre zârı her ân itmeli
 Mor menefşe lâle sünbül zerķi reyḫân n'itmeli
 Virmeyüp meylini ğayra maḫşûdına gitmeli
 Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek

IV

Pervâneveş yanagör kim maḥbûbıñı bulasın
 Dü-cihânda bir murâdı bunda anda alasın
 Olma ğâfil bunda yoksa anda öyle kalasın
 Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek

V

Ey °Aṭāyī °ışka düş kim teni cānı yaḫasın
 Bu vücûdın maḥv idüben lâ-mekâna baḫasın
 İresin ol bâĝ-ı vaḫdet güllerinde ḫoḫasın
 Râha girüp tahtgâha her zamân göçmek gerek

* 185 496a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

186*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Yâ Muştafâ bülbülüveş bî-ķarâr itdiñ beni
Açuban ğonce gülüñi ħâr-ı zâr itdiñ beni
- 2 Devr idüben dost bâġını nâz-ı istiġnâ ile
Vechiñi gülşen görüben nev-bahâr itdiñ beni
- 3 Hüsünü bir kez görüben eyledim ķâmeti dâl
Varlığı destimden aldıñ ihtiyâr itdiñ beni
- 4 Re°siñe ķondı hümâ ķuş püş idüp la°l ile tâc
Cismiñi şâhân ķıluban şehsuvâr itdiñ beni
- 5 Zülfüyîñ ebrûlarında misk ile °amber ķoķar
Her seķer esdikce şabâ sekr-kâr ittiñ beni
- 6 Bir âh itsem feryâd ile yaķaram şu °âlemi
Yaķdı vücüdımı °ışķıñ şem-°i nâr ittiñ beni
- 7 Bî-vefâya ķâ°il olma şun muķabbet cāmını
Vuşlât-ı gülzâr içün aġyâra yâr ittiñ beni
- 8 Düşdi bir sevdâya °Atâ ħalâşı mümkün degil
Ola Hâķdan feth-i bâb-ı miķnet zâr ittiñ beni

* 186 497a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

187*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Giymişiz aḥḍarı libâsın dilber-i yik-dânenen
İçmişiz bir cur^ca-i cāmı teşne-i ḥübânenen
- 2 İstemeseydik ^caḳlı yağma dil-rübânıñ ^cışķına
Ne bileydik küfr ü İmân ikisi bir ḥânenen
- 3 Dîni dünyâyı şarâba şatıcı merdâneyiz
İdüben âbâdı gönül göçeriz vîrânenen
- 4 Biñ naẓarla gözediriz yitmiş iki milleti
Ḥâ-i kâfla vururuz dem mescid ü meyḥânenen
- 5 Almışız çeşme-i ^cışķdan biz vuzûı zâhidâ
İtmeziz fark anıñ içün Ka^cbei büthânenen
- 6 Kılmışız rukû^cı sücûd dir elest hû demine
Şorarız biz şimdi cevâb dünyâ ü ^cuḳbâ neden
- 7 Taḥtına ol şâh oturmuş viriyor ^cademde dem
Fânî ol sen çık aradan ^cAṭâ bu ğavġâ neden

188*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Yâ ilâhi kıl bu dili nefis ü hevâdan beri
İt ḥalâş mekkâr elinden daḥi iġvâdan beri

* 187 497b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

* 188 497b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 2 Maḥcûb itme dû-cihânda tıfl-ı ebkem °acizi
Feth idüp nuşret-i °izzet ola sivâdan beri
- 3 Yüzi kara günâhı çok °aciz mücrim kuluyıñ
Yoldaş eyle îmanını kılma rızâdan beri
- 4 Kıl muvâfık rızâ-yı pâkiñe °ilmi °ameli
Red idüp dergâh-ı hâşdan itme şadândan beri
- 5 Şuçluyam suçumı bildim °alî settâru'l °uyûb
Kıtmîrveş bâba geldim sürmü hâneden beri
- 6 °Afvımı taleb kılarım rahmetiñle yâ Ğafûr
Kıl selâmet evvel âhir ayırma likâdan beri
- 7 Bir °amel yok şâha lâıyık °işyân içredür °Atâ
Umûdı “lâ- taḫnaṭû”dır kılma i°tâdan beri

189*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Tâlibiyiz yik ḳadeḫin varırız meyḫâneye
Arayuban Ḥazır-ı sâḳî çıkarız kâşâneye
- 2 Vurırız hû ile demi ma°mûr u vîrânede
°İşkî yoldaş idinüben gideriz yezdâneye
- 3 Olmışız rüsvâ-yı °âlem dilber-i yik-tâ için
Giymişiz hırḫa melâmet bakarız ḫübâneye
- 4 Zâhidâ nefsâne şanma °aşıkıñ naḫarını
Cümle cemâlu'llah teslîm ol cânâneye

* 189 498a

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 5 Her lisānda kıā'il olan Hākdurur didi Resūl
Her kelāmdır kelāmu'llah gel oķu dil-hāneye
- 6 Şanma bildim zūhd ü vera^c ilmi ile āyeti
Fehm idüp hāliyā āyāt-şinās ol ^cirfāneye
- 7 İçegör ilhām cāmını dü-cihān olķıl şücā^c
Yık nefes ğaflete ķalma uy ^cAķā merdāneye

190*

7'li Hece Vezni

I

Viren cānı cānāna
İrer dārü'l-emāna
Memāt ķalkar aradan
Gelir hayāt o āne

II

Bahārda gül açılır
Mor menefşe şaçılır
Saķı maķbūb elinden
Dost bādesi içilür

III

Vaķt-i seher gül olur
Hārlar ķalmaz kül olur
Her cānibden ^cāşıkıñ
Dost iline yol olur

* 190 498b

IV

Geldi dosttan hûb âvâz
Kıldı ʿışk cāna pervâz
Cümle aʿzâ zıkr ider
Şanma anı söz u sâz

V

Bil insānı özünden
Oğur Raḥmān yüzünden
Bir ʿārifîñ kemāli
belli olur sözünden

VI

Kimse bilmez kelāmı
Bilür ehl-i kelāmı
Ne söylesem bilmem dir
Çoban bilmez kelāmı

VII

Gülgül eyle cāvīdān
Kıl nāle-i bülbulān
Dosttan ḥaber gelince
Vecde gelür ʿāşıkān

VIII

Yārelidir yāreli
Bu yüregim yāreli
Degil bīgān yāresi
Yār elinden yāreli

IX

Lâ-mekânın ilinden
İndim bibâbilinden
Toğru Haqqın kelâmı
°Atayının dilinden

191*

7'li Hece Vezni

I

Niçe idem derdimi
Tabîb bilmez derdimi
Bir oñulmaz yaradır
Derdim bilür derdimi

II

Bu derd ile olam mı
Bir çâresin bulam mı
Derdim dermân kılmazsa
Bu derd ile kılam mı

III

Amân efendim amân
Sensin derdlere dermân
Senden dermân olmazsa
Kime diyeyim amân

IV

Dost ilinden gelmişem
Aşıl u uşul bilmişem
Giyüp insân şüretin
°Acizâne kalmışam

---

* 191 499a

V

Âdem iseñ âdemi
Âdemi bil âdemi
Her işiñ âsân olur
Bildiñ ise âdemi

VI

Bilmez nādān âdemi
Bilür âdem âdemi
Gitmez yoluñ toğruca
Bilmediñse âdemi

VII

Gitmezem ben gitmezem
Şaşı yola gitmezem
Delîlim mürşîd dūrūr
Yık başıma gitmezem

VIII

Buyurdi ol zû'l-celāl
Bî-zevāl ü Lâ-yezāl
Hüve'l-evvel ve'l-âhîr
Bu âyetden al me'âl

IX

Zâhir bâtın bâķîdūr
Fâni degil bâķîdūr
Küllü şey'in hâlikün
İlla veche bâķîdūr

X

Ma' nâyı vir ma' nâyı
Toğruca vir ma' nâyı
Haķıķ insān iseñ
Güzелce vir ma' nâyı

XI

Bu bir ulu ma' nâdır
Her 'ilimden evlâdır
Ma' naların şaķıķı
Şāhım a' lā ma' nâdır

XII

Qur' ānda vardır ma' nā
Zāhir bāṭın Haķ ma' nā
Mü' min muvaḥḥid iseñ
Vir sen haķıķ ma' nā

XIII

Niçe 'amel kılasın
Şer' -i şerīf bilesin
Ṭarīķatıñ sırların
Şerī' atle bulasın

XIV

Tācdır başa şerī' at
Nūrdur 'ayna ṭarīķat
İla yevmi' l- kıyāmet
Bāķī durur şerī' at

XV

Rāhı egriye giden
Şerîatı terk iden
Mülhıdlere dāhıldır
Böyle i'tikad iden

XVI

Bağla baş şerîata
Tut edeb tarîkâta
İki kanad taşınup
İresin ma'rifete

XVII

Terk olursa şerîat
Gider elden tarîkat
Cebriyyeye varırsın
Böyle olursa hakîkat

XVIII

Şerîatdur şerîat
Hükümdedür şerîat
Gidemezsin bir kadem
Olmaz ise şerîat

XIX

Şerîat zencîrin bağla
İşkâ uy ciger tağla
Allaha âşık iseñ
Rûz u şeb hemân ağla

XX

İki cihân serveri
Buyurdi ol dîn eri
Şerî'atdır aqvâlim
Haqîkatdır esrârı

XXI

Ṭarîkatdır ef'âli
Ma'rifetdir aḥvâli
Bunları kim tutarsa
Ḳabûlde dir a'mâli

XXII

Cem 'iyyeti lâzımdır
Ümmetine lâzımdır
Çarıyña derc itmek
Her ümmete lâzımdır

XXIII

Ṭutamazsın ṭutamañ
Yık başña ṭutamañ
Varmayınca mürşide
İki gözüm ṭutamañ

XXIV

Bilürsin sen bilürsin
Mürşid ile bilürsin
Cehâleti ref' idüp
Niçe 'ilim bilürsin

XXV

Cehâlet bir müşkil hâl
 Niye gerek milk ü māl
 Kâmil mürşid buluban
 Ledün dersin andan al

XXVI

Kim ki ledün okursa
 Mürşid bulup okursa
 Hâzır ile yoldaş olur
 Teslîmleyn okursa

XXVII

Mürşide var mürşide
 Varıvirgıl mürşide
 Vechi hâke sürüben
 Teslîm olgıl mürşide

192*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Nitsün 'aşık vech-i civân bir cân el virir faķat
 İstemez hur ile ğılman cānān el virir faķat
- 2 İstemez keşf ü kerāmet şādık olan 'aşıkun
 'Aşıķa bunca virilen ihsān el virir faķat
- 3 Allahıñ 'irfānı zāhir 'ārif iseñ gel berü
 Söylenen kâmil dilinden bürhān el virir faķat
- 4 Hāķķa sālİK olan tālİb bu dünyā terkin urur
 Şüretā i'tibār itmez İmān al virir faķat

---

* 192 501a

- 5 Zerre ye meylini virmez dostula al dost olur
Egine hırhā ile post bir nān al virir faḫaṭ
- 6 İstemez delīl kelām mü'minleri kıl ḫabūl
°Aṭā Hāḫdan bize inen Ḳur'ān al virir faḫaṭ

193*

Fā'īlātūn/Fā'īlātūn/Fā'īlātūn/Fā'īlūn

I

Ol gürūh-ı sālīkānīn ḫānıdır bu mürşidim
Ḥasta olan cānlarıñ Loḫmānıdır bu mürşidim
Şübhesiz bu derdleriñ dermānıdır bu mürşidim
Ehl-i sünnet ve'l-cemā'at şānıdır bu mürşidim

II

Sen de terk eyle riyāyı zāhidā meydāne gel
Yüz sür işigine dā'im şıdḫıla devrāna gel
Gündüzün °īd hem giceñ ḫadr eyleyüp seyrāna gel
Hep erenler yārıdır yārānıdır bu mürşidim

III

Şübhe itme zerrece ḫalbiñe gel itme gümān
Bu bir ulu yol ṭurur ṭoḡruca gel eyle İmān
Teslīm ol mürşide himmet al k'elinden hemān
Hem ṭarīḫat ehliniñ pīrānıdır bu mürşidim

IV

Benligiñ terk eyleyüp mürşide sen diḫḫatle baḫ
Sırr-ı esrārını ḫalbiñden aḫa ol Rabb-i Ḥaḫ
Sen bu āyīne-i ḫalbiñ pāk idüp gel al sabāḫ
Cümle cismiñ cānıdır cānānıdır bu mürşidim

* 193 501b

V

Ey ʿAṭāyī sen de himmet umar iseñ kıl talep
Cānıñı eyle fedā yoluna dañı varı hep
Oқuyup ʿilm-i ledünnī her vaқıt birazca қap
Ol ledünnī ʿilminiñ çün kānıdır bu mürşidim

194*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

I

Terk idüp varımı irdim mürşide
Himmet oldu bir gün vardım mürşide
Niçe müşkilimi şordum mürşide
Çok şükür Hudāya irdim mürşide

II

Yüz sürüp işige tırdım dīvāne
Yıtırdım ʿaқlımı oldum sekrāne
ʿIşk oduna yanup şanki pervāne
Çok şükür Hudāya irdim mürşide

III

Cān fezādır ben nuṭqını gözledim
Esrārını derūnımda gizledim
Yoluñ toғrısıdır her ān izledim
Çok şükür Hudāya irdim mürşide

IV

Cümle sevdālardan geçirdi
Meclisde erenler meyin içirdi
Қanad bağlayuban tenim uçurdı
Çok şükür Hudāya irdim mürşide

---

* 194 502a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Ledün ʿilmin bu faķīre bildirdi
 Būlbūl idüp gūlşeninde güldürdi
 Pervāneveş ʿışķ oduna yandırdı
 Çok şükür Hudāya irdim mürşide

VI

Şükr eyle Hudāya ʿAṭā dāʿimā
 Berk yapuş mürşide olasın hümā
 Qalbiñden açıla cām gītī-nümā
 Çok şükür Hudāya irdim mürşide

195*

8'li Hece Vezni

I

Yine gönül zāra düşdi
 Çağırır dil dosta yā dost
 Qatre ʿummān oldu coşdı
 Çağırır dil dosta yā dost

II

Şems-i tābān itdi tūlūʿ
 Cümle eşyā emre hużūʿ
 Oldı kıyām eyle rükūʿ
 Çağırır dil dosta yā dost

III

Her seherin açılur gül
 Nāle gelür yine būlbūl
 Dü-cihāna düşdi gūlgul
 Çağırır dil dosta yā dost

* 195 502b

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

IV

Çalınur na^cre-i şadā
Gelür oldı dosttan edā
Ola kurbān şāha gedā
Çağırır dil dosta yā dost

V

Ref^e eylemez huzūrdan baş
Gizlū sırlar oluyor fāş
Oldı revān kân ile yaş
Çağırır dil dosta yā dost

VI

Sırr-ı esrār kân içinde
Kimse bilmez cān içinde
Hem oldı ^cayān içinde
Çağırır dil dosta yā dost

VII

Bu ^cAṭayī rāḥat olmaz
Ġamdan āzād olup gülmez
Dilde dildārını bulmaz
Çağırır dil dosta yā dost

196*

8’li Hece Vezni

I

Cānı ol cānāna virmek
Ne güzeldir ne güzel
Vuşlat-ı eyyāma irmek
Ne güzeldir ne güzel

---

* 196 503a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Rāha yükle yola gitmek
Terk idüp varlığı n'itmek
Göñül levhî seyrân itmek
Ne güzeldir ne güzel

III

Gizlüce bâzâr içinde
Vaḥdet-i gülzâr içinde
Gülü bulmak ḥâr içinde
Ne güzeldir ne güzel

IV

Ebu'l-Ḳâsım şâlin bilmek
Dört kitâbın ḳâlin bilmek
Cümle eşyâ ḥâlin bilmek
Ne güzeldir ne güzel

V

Vāridât sırrına mazḥar
Sözü Ḳur'ân özü reh-ber
Bunu böyle bilen erler
Ne güzeldir ne güzel

VI

Küntü kenz bâbını açan
Her bir şeyden bizi seçen
Ḥavf u recâları geçen
Ne güzeldir ne güzel

VII

Añlağıl bu °Aṭā pendin
 Terk eyle mā-sivā fendin
 Kim bilürse kendi kendin
 Ne güzeldir ne güzel

197*

8'li Hece Vezni

I

°Āşık-ı gülzār iseñ sen
 Olma cānım bī-edeb
 Ṭālib-i dīdār iseñ sen
 Olma cānım bī-edeb

II

Bī-edeblik rāḥat itmez
 Yolu şarpar ṭoğrı gitmez
 Giderse menzile yitmez
 Olma cānım bī-edeb

III

Ḥürmet eyle şerī°ata
 Gir edeble ṭarīḳata
 Sa°y iderseñ ma°rifete
 Olma cānım bī-edeb

IV

Fenādan beḳāya °uzlet
 Edebdir bā°iş-i vuşlat
 Şarılur bī-edeb zillet
 Olma cānım bī-edeb

* 197 503b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

V

Ezālu ʿārifi ʿādāt
 Dinildi sālīke sādāt
 Edebde cümle mevcūdāt
 Olma cânım bî-edeb

VI

ʿAṭāyî zühdiñi burak
 Cān göziyle cemāle bak
 Vücūdî ʿışk oduna yak
 Olma cânım bî-edeb

198*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Maṣāḥir-i müsemmādan ne kîller ḳālını söyler
 Gelüp bu dünyāya şimdi kimesne ḥālını söyler
- 2 Kimi zībāya bend olmuş sîneler çāk ider her gün
 Kimi medḥine meyāldir devāmî ḥālını söyler
- 3 Kimisi fānî cihānıñ sitāmin çekiyor her ān
 Kimi görse şikāyetde nedāmet şālını söyler
- 4 Kimi zāhire üftāde merātibce virir zînet
 Kimi seḥḥār kimi remmāl varana fālını söyler
- 5 Kimi zemmām kimi meddāḥ lisānın debredür ʿaḳlen
 Kimisi ʿışk ile giryān görenler nālını söyler

---

* 198 504a

Der-kenārda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

- 6 Kimi mescid ü mihrâbda hayâle bend olup kalmış
Kimi meyhânede cânım haķâyık balını söyler
- 7 °Aṭā ebsemleyin lâldir Ḥaķķıñ kudret kemâline
Cemi° renk yirindedir ki nādān ilini söyler

199*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Çeşm-i °uşşāk ma°şūkına rüz u şeb giryândadır
Varı dellâle virüben dosta cân kurbândadır
- 2 Zāhidā meydāna gel kim gösterem gizlü bāzār
Dilli dilsiz bunca maḥlūk cümlesi dīvândadır
- 3 Bülbül-i cân dost bağında °arż-ı ḥulūş itmeğe
Açılınca gönce güller her şehir nālândadır
- 4 Mürğ-i cânān perrin açmış arz u semā devr ider
Eṭrāf-ı °arşda melekler zümresi cevlandıadır
- 5 Terk ider iki cihānı şādık olan °āşıkuñ
Maṭlabı dīdār olur ol zāhiri seyrândadır
- 6 Teslīm ol gel bu °Aṭāya niçe şübheñ ḥal ider
Şuver ikrār bī-vefā hem i°tibār imândadır

* 199 505a

200*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Dilberā °arż it cemāli vecde gelsün °aşıkān
Kūh u kāfa mürğ-i °anķā kıla ol dem cāvidān
- 2 Būlbūlān hayrete kıala °aşıkıñ bir āhına
Hāli hālince müseħħar ola küllü şey hemān
- 3 Başlaya gül ceng ü cidāl ref° ola hār aradan
Kālmaya zerrece benlik maħv-ı muṭlaķ bĩ-niṣān
- 4 Bāğ-ı vaḥdet gülzārında dem viren maḥbūb ola
Yine kendi kendin işbāt ide her zamān °ayān
- 5 Cümle eşyā Hāķ idüğün Hāķ olduğın bildire
Gelmeye °ayna ğayrı hem aṣlā kalmaya gümān
- 6 İki gözden aķıdalım kanlı yaşı °ıtrına
İdelüm yok dehşeti ki ola mekān lā-mekān
- 7 Kesb ola zevķ-i İlahĩ bu °Atāyĩ mücrime
°Işķıla kayd ola ki rūḥa baḥş ola sırr-ı nihān

201*

Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilātün/Fā°ilün

- 1 Geçmişiz ad ile şandan nā-murāddır şānımız
Hāb-ı nāzı alan alsun yağma ḥānemānımız
- 2 Virmişiz zāhide na°īm tūbā içre ni°meti
Yanarız bir nār-ı °ışķa yokdurur duḥānımız

* 200 505a

* 201 505b

- 3   Tostımız sevgisi dilde devr ider sūzān ile
Nūş ider ciger anını yūregi biryānımız
- 4   Tābımız nist alaşur be-behririz sivāya hem
Bīhūde davāya aqlā debrenmez zebānımız
- 5   Ayna gelmez şirk ü haā ayn-ı vadet ūzreyiz
Her arafdan sırr-ı cemāl dāimā seyrānımız
- 6   Ehl-i afletler ne bilsūn vecd-i vicedān hālını
Arif-i bīdār olana oldu urbān cānımız
- 7   Söyler ise söyle sūan nefsie sen ey Aā
Kime baş olursa īmān ol bilür irfānımız

202*

Mefālūn/Mefālūn/Mefālūn/Mefālūn

- 1   Tefekkür ūzre hālvette gōl būrhāna dūş oldu
Yitirdi kendi kendini nār-ı nīrāna dūş oldu
- 2   Televvūn virdi cāhımız açınca hūb niābını
Hemān sihr eyledi sehār gōzū fettāna dūş oldu
- 3   Ezelden mest iken bu dīl yine mestlik cāmın geydi
Āh u enīn ire şafā vat-i zamāna dūş oldu
- 4   Mücellā-i muşaffādan uhūra geldi nameler
alındı kōsūle arbe cenān cenāne dūş oldu

---

* 202 506a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 5 Bilişdiler görüşdiler şıfât-ı zâtı ʿayn imiş
Yok imiş arada benlik ʿAṭâ ihşâna düş oldu

203*

Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün/Mefāʿilün

- 1 Beni yakdın ayâ cānān seherde dil-güşād üzre
Duḥānım ʿarşa ʿazm itdi murādım nā-murād üzre
- 2 Esince ḡonce-i şabā ḡarāb oldu mekânımız
Tışı gerçi vîrān ammā içi her ān ābād üzre
- 3 Yıkıldı benlik-i kisrā yapıldı ol ḡalā eyvān
Oturdu tahtına şāhā ḡükümdedir cihād üzre
- 4 Ḡarābet cāmesin geydın cāna cāndan sefer kıldın
Yār ile birliğe irdin ḡönül gözü maʿād üzre
- 5 Fenādan lezzet almışken nedendir bilmenem cefā
Vücūda mālîk olmuşken yine her dem ʾirād üzre
- 6 Gāhī ḡasret gāhī firḡat çekeriz dost için miḡnet
Gice gündüz ezā cefā “vele biʾseʾl- mihād” üzre
- 7 ʿAṭâ bir ḡāle giriftār kimesne ḡālîni bilmez
Bilenler merhemîn şarmaz eṭibbālar ʿinād üzre

---

* 203 506b

Der-kenârda Atâ Baba mahlası bulunmaktadır.

204*

10'lu Hece Vezni

- 1 Gel berü cânım cāna cānānım
Gizlice yārim sırr-ı Yezdānım
- 2 Müştâkıdır saña bir tıfl-ı ebkem
Ref^e olsa niķāb ulu ħübānım
- 3 Kıtmır-veş sâ'il varmaya yāre
Bağş eyle lutfu genc-i nihānım
- 4 Kahrın da hoşdur ehl-i şafāya
Ne olsa rāzı dil-i sūzānım
- 5 Rūz u şeb yandım derdiñ oduna
Ĥālī^e arz ider yāre destānım
- 6 Göyünmüş özüm^e ışkıla her bār
İtdikçe āhı çıkmaz duĥānım
- 7 Oldum bī-çāre böyle avvāre
Lāl oldu dehān dönmez zebānım
- 8 Sırrıña mazhar olalı gönül
Vasl-ı yār içün aġyār yārānım
- 9 İl^em ile aķıl gitti yağmaya
İşkıla zevķdir derde dermānım
- 10 Vardır kılleti zühd ü taķvānıñ
Dost içün tāt^e at deste peymānım

* 204 507a

Der-kenārda Atā Baba mahlası bulunmaktadır.

- 11   °Aṭā günehkār °ālīdir Settār
Rabbisi Ġaffār çokdur °iṣyānım

205*

Mef°ülü/Mefā°lū/Mefā°lū/Fe°ülün

- 1   Ey dil dem-i feryād u fiğān irdi Muḥarrem
Ṭut ṣāh-ı ṣehīdān-ı Ḥüseyṇ °iṣkına mātem
- 2   Kān ağla gözüm yād iderek ḥūn-ı Ḥüseyṇi
Tā āh-ı ciger-süz ile bīdār ola °ālem
- 3   Şahrā-yı belāda o ciger-pāre-i Zehrā
Gördüñ mi neler çekdi bu ma°şūm-ı mükerrem
- 4   Yā Rab ne revā āl-i °abā kim ola teşne
Feryād-ı °ateş °arşa °urūc eyleye ol dem
- 5   Şimşīr çeküp kaşd iden evlād-ı Resūle
Tā rüz-ı cezā cānına la°net ola her dem
- 6   Evlād-ı Resūl böyle perişān ola ḥayfā
Yā Rab ne belā bir niçe mel°ün ola ḥurrem
- 7   Ġarḫ-āb ola şahrā-yı belā ḥūn-ı Ḥüseyne
Rāsīḥ¹² niçe kām ağlamaz Allah için ādem

* 205 507b

Der-kenārda “Mātemiyye Rāsīh Baba” ifadesi bulunmaktadır.

¹² **Rāsīḥ** : ”Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı Sözlüğü” adlı eserde Rāsīḥ mahlaslı 7 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Rāsīh mahlaslı şiirlerin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

206*

Mefāʿīlün/Mefāʿīlün/Feʿūlün

I

Dilā geldi yine eyyām-ı mātem
 Be-rüz-ı bî-vefāda olma hurrem
 Hemān hasretle kan ağla dem-â-dem
 Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem

II

Bugün ol bir siyāh gündür ki ey cān
 Şehīd oldu o sulṭān-ı şehīdān
 Bugün ehl-i muḥabbet eyler efḡān
 Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem

III

Bugün derd ile devr eyler felekler
 Bugün hasretle kan ağlar melekler
 Siyāh-püş oldu aşḡāb-ı dilekler
 Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem

IV

Ḥudā baʿş eyleyüp Cibrīl Emīni
 Ḥüseyniñ debr dirken beşigini
 Döküldi ḡāke ḡūn-ı nāzeneyni
 Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem

V

Şabāḡ-ı ḡaşre dek Fāṭıma Ana
 Ciger kūşem diyü başlar fiḡāna
 Gözden kanlar aḡsun dāne dāne
 Muḥarremdir meded ey dil Muḥarrem

* 206 508a

Der-kenārda “Mātemiyye Müştāk Baba” ifadesi bulunmaktadır.

VI

Bu ayda hâke düşdi mäh-ı enver
 Hafîd-i fahr-i  alem İbn-i Hayder
 Vücüd-ı nâz-perver kaldı bî-ser
 Muharremdir meded ey dil Muharrem

VII

Bugün lânetle yâd eyle Yezîdi
 Hüseyinîñ düşmeni mel  n pelîdi
 Şehîd itdi dirîgâ ol sa  di
 Muharremdir meded ey dil Muharrem

VIII

Dilâ **Müştaş**¹³ biz Hayderiyyüz
 Velî rafz-ı cehâletten berriyüz
  Alîniñ kanberiniñ çakeriyyüz
 Muharremdir meded ey dil Muharrem

207*

Fâ ilât  n/Fâ ilât  n/Fâ ilât  n/Fâ il  n

I

Şâh-ı ikl  m-i ris  letde mu azzam pâdiş  h
 N  zenin-i Rabb-i  izzet bende-i h  li  -i İl  h
 H  k-i p  y   olmayan bulmaz cen  b-ı H  k  k   r  h
 Anı   i    n halk olund   n  h-felek   ems ile m  h
 Sellimu   all     al   bedri  d-d  c   n  ru  l-h  d  
 N  r-ı H  k  d  r Mu  ta  f   ma  b  b-ı derg  h-ı H  d  

II

¹³ **Müştaş**:(1758-1831) Bitlis  te do  du. Asıl adı Mustafa  dır. İstanbul  a gelip Selami Efendi Tekkesine   eyh olmu  tur.(  pekten H.,   sen Mustafa vd. 1988: s. 310)

* 207 509a

Ravzasıdır gülşen-i cân baķ şü Firdevs-i berîn
 Âsitânın bekleyüp eyler nidâ rûhu'l-emîn
 “Hazihi cennâtü ‘adnin fad hülûhâ hâlidin”
 Sünnetiyle ‘âmil olan dâhil olur yevm-i dîn
 Sellimu şallü ‘alâ bedri’-d-dücâ nûru’l-hüdâ
 Nûr-ı Hâķdır Muştafa maḥbûb-ı dergâh-ı Hudâ

III

Mültecâ-yı halk-ı ‘âlem bil anın dergâhıdır
 Kevkeb-i evc-i sa‘âdet burc-ı ḥüsnün mâhıdır
 Şadr-ı dîvân-ı risâlet enbiyânın şâhıdır
 Evvelînin âhirînin hem şefâ‘at-gâhıdır
 Sellimu şallü ‘alâ bedri’-d-dücâ nûru’l-hüdâ
 Nûr-ı Hâķdır Muştafa maḥbûb-ı dergâh-ı Hudâ

IV

Hâķ-i dergâhına anın itmeyince intisâb
 Ref olup perde gönülden câna olmaz fetḥ-i bâb
 Ayağı toprağının her zerresi bir âfitâb
 Yolına cânın viren ‘âşık bulur ḥüsn-i me‘âb
 Sellimu şallü ‘alâ bedri’-d-dücâ nûru’l-hüdâ
 Nûr-ı Hâķdır Muştafa maḥbûb-ı dergâh-ı Hudâ

V

Mu‘cizâtın gûş iden maḥzûn gönül mesrûr olur
 Yâd iden ism-i şerîfin şevķıla pür-nûr olur
 Her kim anı sevse cürmi ‘afv olur mağfûr olur
 Ey **Yehûdâ**¹⁴ ‘âşık-ı maḥbûb-ı Hâķ ma‘zûr olur
 Sellimu şallü ‘alâ bedri’-d-dücâ nûru’l-hüdâ
 Nûr-ı Hâķdır Muştafa maḥbûb-ı dergâh-ı Hudâ

208*

¹⁴ **Yehûd:** Bu şair hakkında bilgi bulunamamıştır.

* 208 509b

Mef'ûlü/Mefā'îlü/Mefā'îlü/Fe'ûlün

- 1 Ol Yūsuf-ı şāni ki güzeller güzelidir
Gül gibi bugün yir yüziniñ bedelidir
- 2 Fikr itmegi senden ideviz kaç-ı muḥabbet
Kim bizde olan mihr-i muḥabbet ezelîdir
- 3 Nefs ejderi kim genc-i diliñ oldu tılsımı
Her kim o tılsımı bozabildiyse velîdir
- 4 Şüfîleri zehr eylemiş endîşe-i kevşer
Bî-çâreleriñ geydigi ekşer 'aselîdir
- 5 İcād-ı ma'ānide iden **Rûhî**-i mümtâz
İḥsân-ı 'alî mihr-i 'alî luṭf-ı 'alîdir

209*

Mef'ûlü/Mefā'îlü/Mefā'îlü/Fe'ûlün

I

Bilmem bu felek vefk-i murād üzre döner mi
Bir dem elimiz devlet-i iḳbāle irer mi
Dīvāne gönül 'aqlını başına direr mi
Bir merd-i Ḥudāniñ ele dāmānı girer mi
Yā Rab bize bir er bulunur himmet ider mi
Yohsa günümüz böyle felâketle gider mi

II

Aḥvāl-i dili eyledi taḥrîr eṭibbā

Der-kenârda Rûhî-i Bağdâdî mahlası bulunmaktadır.

* 209 510a

Der-kenârda Rûhî-i Bağdâdî mahlası bulunmaktadır.

Bilmez ide kim aña ḥakīmāne müdāvā
 Öldürdi ḥulāṣa bizi derd-i ḡam-ı dünyā
 Enfās-ı Mesihā gerek ancaḡ ide ihyā
 Yā Rab bize bir er bulunur himmet ider mi
 Yoḡsa günümüz böyle felāketle gider mi

III

Keṣti-i vücūdım geleli baḡr-i fenāya
 Düşdi bu gönül seyr-i semenzār-ı hevāya
 Nefs anı dūḡār itmede envā°-i ḡazāya
 Ḳaldı işimiz himmet-i merdān-ı Ḥudāya
 Yā Rab bize bir er bulunur himmet ider mi
 Yoḡsa günümüz böyle felāketle gider mi

IV

Gerdün geçirüp cāhil-i dünı sergāre
 Kāmilleri ol dā°ireden sürdi kenāre
 Ḡayret adı yoḡdı bizi ammā ki ne çāre
 Bu müşkili ḡal itmedi kimse dil-i zāre
 Yā Rab bize bir er bulunur himmet ider mi
 Yoḡsa günümüz böyle felāketle gider mi

V

Her yirde çeker ehl-i kemāl zillet-i ḡahrı
 Nūṣ itmededir ṣām-ı seḡer cām ile zehri
 Terk itdi anıñçün ki bu Baḡdād gibi şehri
Rūḡi¹⁵ niçe çeksün bu ḡadar miḡnet-i dehri
 Yā Rab bize bir er bulunur himmet ider mi
 Yoḡsa günümüz böyle felāketle gider mi

¹⁵ **Rūḡi**: (ö.1605-1606) Daha çok terhib-i bendiyle tanınan divan şairi. Adı Osman olup Baḡdat'ta doğdu. Baḡdādî nisbesi kendisine "Ruhî" mahlasıyla şiir yazan on kadar şairden ayırmak için sonradan verilmiştir. Yakın arkadaşı, tezkire sahibi Ahdî'nin verdiği bilgiye göre babası, Ayas Paşa maiyetinde Kanuni Sultan Süleyman'ın ordularıyla Baḡdat'a giderek orada yerleşen Rumelili bir sipahi idi. Vahdet-i vücud anlayışını benimseyen Ruhî tasavvufu şiirine bir malzeme olarak kullanan kalender, hoş edalı, derviş gönüllü bir şairdir (Ak, C. , 2008: s. 205-206).

210*

Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün/Mefā'ılün

- 1 Ayak çek bizim 'ālemden ki 'ālem menzıl-i ğamdır
Ferāġat 'āleminden şaşma kim 'ālem bu 'ālemdir
- 2 Pür olsun dem-be-dem peymānımız hūn-ı kebūterden
Gül-i gül-çehre bir dem idelim dünyāda bir demdir
- 3 'Aceb hālet degil mi her kişi miḥmetde aġlarken
Benim avvāre gönlüm miḥnet-i 'ıŝķıla hurremdir
- 4 Esīr-i cām olan rinde ḥaķāretle nazar kılma
Ki her rind-i belā-keş kendi vādisinde bir Cemdir
- 5 Müyesser oldu gerçi zevķ-i vaşl-ı yār ammā kim
Yine dā'im derūn-ı sīne pür-ġam dīde pür-nemdir
- 6 Ḥayāl-i 'arızın fikr-i lebiñle eglenür gönlüm
Birisi yār-ı cānımdır birisi nūr-ı dīdemdir
- 7 Geliñ ta'lım alıñ ey bü'l-hevesler ṭab'-ı **Rūḥī**den
Ki āyīn-i sūḥan ol nūkte-perdāze müsellemdir

211*

---

* 210 510b

Der-kenārda Rūhi-i Bağdādī Goft ifadesi bulunmaktadır.

* 211 511a

Der-kenārda Rūhi-i Bağdādī mahlası bulunmaktadır.

Fā'īlātün/Fā'īlātün/Fā'īlātün/Fā'īlün

- 1 Mest olup ey gel kıoya zerrīn külāhıñ bir yaña
Eyle da'vāsın bu gün hürşīd ü māhıñ bir yaña
- 2 Hālını 'āşıqların görmekde işitmekdedir
Güş-ı hüşın bir yaña çeşm-i siyāhın bir yanā
- 3 Oldılar bir cānibe ağıyār kaşd-ı kātlime
Oldığıçün meclis-i meyde nigāhın bir yaña
- 4 Ey gönül şād ol ki hālın 'arz iderler yāriñe
Eşk-i çeşmin bir yaña feryād-ı zārın bir yaña
- 5 'Aql u şabrın virdiler yağmaya rūhı hasteniñ
Hatt-ı sebziñ bir yaña hāl-i siyāhın bir yaña
- 6 Bir yaña gitmek temennāsın çok itme **Rûhiyā**
Kim ider bir gün seniñ ümid-i gāhın bir yaña

212*

Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün/Mefā'īlün

- 1 Dime dāğ-ı belāya şabrı yok tırmaz figān eyler
Benim rūhım muḥabbet ādemiñ bağırını kan eyler
- 2 Belānı nevrīsīde tıfl iken çekdim bilirdim ben
Seni ḥallāk-ı 'ālem böyle fettān-ı cihān eyler
- 3 Egerçi sım ü zer bezl eyleyen çokdur saña ammā
Anıñla yār-ı cān ol kim yoluñda bezl-i cān eyler

* 212 511b

Der-kenārda Rûhi-i Bağdādî mahlası bulunmaktadır.

- 4 Hevâlar mu^ctedil dil ^cişrete mâyl ^caceb demdir
Şarâba bu... demlerde yemîn iden yamân eyler
- 5 Ğam-ı ferdâyı koy sâķī kadeh şun çün degil ma^clûm
Kimin Hâķ lāyık-ı duzaķ kimin ehl-i cinân eyler
- 6 Dimeñ kim eşk-i âhım bağıbānı ^cişķ ider zāyi^c
Birinden serv ider hâşıl birinden erguvân eyler
- 7 Bu gönül çehreler cevlinde hâķ olan gedâ olmaz
Felek şaķn-ı beķâda anı şaķn-ı ^câşıkān eyler
- 8 Felekden luţf umanlar ağlasunlar cevr-i ķahrından
Benim kim istegim yokdur ayā **Rûhî** baña n'eyler

213*

Mefā^cîlün/Mefā^cîlün/Mefā^cîlün/Mefā^cîlün

- 1 Yıl esmez üstümüzden hâķ-i burc-ı evliyâyuz biz
Muķīm-i bâb-ı hâcet baķş-ı şâh-ı kerbelâyuz biz
- 2 Esüp bâb-ı fenâdan goncamız açılmadan şoldı
Bu gülzâr-ı belâda bûlbûl-i mâtem-sezâyuz biz
- 3 Eger girseñ ser-â-ser atlas-ı dîbāya ey hoca
Riyāmız yok yine hâķ-i reh-ı âl-i ^cabâyuz biz
- 4 Tıutup âvwareler semtin ayak başıdıķ harâbâta
Mey-i nâb ile baş ķoşduķ ^caceb ehl-i hevâyüz biz

* 213 512a

Der-kenârda Rûhî-i Bağdâdî mahlası bulunmaktadır.

- 5 Çeküp tâ kav̱s-i gerdūnı kemān-ı ʿışka el urduk
O günden böyle tır-endāz-ı kav̱s-i mūntehāyuz biz
- 6 Çeker zerrīn livāmız mihr-i enver çarḥ-i çārumdan
Şeh-i iklīm-i ʿışkuz özge bir şāhib-livāyuz biz
- 7 Bugün maḳşūdımız ḥāşıldır ey **Rūḥī** bi-ḥamdi'llāh
Muḳīm-i dergeh-i ḥācet revā-yı Murtażāyuz biz

214*

Mefāʿīlün/Mefāʿīlün/Mefāʿīlün/Mefāʿīlün

- 1 Ḥalāş eyle belā-yı hicriden al cānımı yā Rab
Müyesser eyle yāḥūd vuşlat-ı cānānımı yā Rab
- 2 Baña künc-i belāda miḥnet-i hicrānı çekdirme
Şafā-yı vaşlile şād it dil-i nālānımı yā Rab
- 3 Metāʿ-ı vaşlına cān naḳdini virmekdi peymānım
Ḥilāf itme reh-i ʿışkında ol peymānımı yā Rab
- 4 Dil-i miḥnet-güzārı tışe-i ḳahr eyledi vırān
Yed-i luṭfuñla ābād it dil-i nālānımı yā Rab
- 5 Tuṭuşdım yaḳdı yandırdı beni nār-ı gam-ı firḳat
Gönülde sākin eyle āteş-i sūzānımı yā Rab
- 6 Ğubār-ı kâʿbe-i maḳşūdı kim kuḥl-ı hidāyetdir
Mücella it anıñla dīde-i giryānımı yā Rab

* 214 512b

Der-kenārda Rūḥī-i Bağdādī mahlası bulunmaktadır.

- 7 Bedenden cânım al **Rûhî** gibi kırtar beni ğamdan
Müyesser eyle yâhûd vuşlat-ı cânânımı yâ Rab

215 *

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Başda zaħm-ı hañçeriñ devlet nişânıdır baña
Dilde dâğ-ı miñnetiñ luţf-ı nihâyetdir baña
- 2 Geldi cânım ağızıma lâ'lin ğam ile dü-sitem
Çok kavî luţf itmeniñ şimdi zamânıdır banâ
- 3 Sözlerinden añladım 'uşşâka luţfı olduğı
Sırr-ı ğaybı keşf iden yâriñ dihanıdır banâ
- 4 Ğayrılar görüp vefâsın ben cefâsın çektiğim
Hep belâ-yı derd-i 'ışk cânsitânıdır bana
- 5 Yanmayup **Rûhî** ne çâre eyleyen kim ol mehiñ
'İşk-ı cân-süzü belâ-yı nâġihânıdır banâ

216 *

Fâ'îlâtün/ Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Düşdi cânâ 'âķıbeţ sevdâ-yı 'ışk
Eyledi rüsvâ beni leylâ-yı 'ışk
- 2 Gül cemâlin şoldurur 'âşıklarıñ
Şüreti tebdîl ider mevlâ-yı 'ışk

---

* 215 513a

Der-kenârda Rûhî Baba mahlası bulunmaktadır.

* 216 513a

Der-kenârda Hakkı Baba mahlası bulunmaktadır.

- 3 Mest olup ayrılmayam tâ haşre dek
Yâr elinden nûş idem şahbâ-yı ʿışk
- 4 Şevk-i dilberdir derûnı inleden
Mâ-sivâdan dūr ider ehvâ-yı ʿışk
- 5 Gözlerim yaşı ko aksen **Hakkı**¹⁶ yâ
Böyle olur lûʿlûʿ ü lâlâ-yı ʿışk

217 *

Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün/Mefâʿîlün

- 1 Cihânda ehl-i ʿışka mihr ider bir meh-likâ yokdur
Bu bâğın güllerinden âh kim bûy-ı vefâ yokdur
- 2 Gidelden Vâmık u Ferhâd u Mecnûn mülk-i dünyâdan
Diyâr-ı ʿışkda ben bî-kese bir âşinâ yokdur
- 3 Ne hâz itsün tabîʿat meclis-i vâʿizden ey sâkî
Behişt olsa mey-i nâb olmayan yerde şafâ yokdur
- 4 Şarâb-ı nâbıdandır reng-i rûyı ehl-i ʿirfânın
İçerler muttaşıl anlarda hiç rûy-ı riyâ yokdur
- 5 Olur bu gülşen-i ʿâlemde **Rûhî** gonceveş dil-teng
Elinde gül gibi anın ki câm-ı dil-güşâ yokdur

¹⁶ **Hakkı**: Bu şair hakkında bilgi bulunamamıştır.

* 217 513b

Der-kenârda Rûhî-i Bağdâdî mahlası bulunmaktadır.

218 *

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Cevher-i cân turre-i turrârîñ eyler ârzû
Âşıkı rüsvâ ider esrârîñ eyler ârzû
- 2 Peyk-i mektûb-ı peyâmîñla gönül olmaz güşâd
Rû-be-rû ber-leb-be-leb güftârîñ eyler ârzû
- 3 Dil çeker cânâ sülûk-ı medhine dürdâneler
Baħr-i nazmım lü'lü'-i şehvârîñ eyler ârzû
- 4 Açdı ıışkıñ âteşi her lâle-ruħ bağrında dâğ
Servi kâdler kâmet-i reftârîñ eyler ârzû
- 5 Kûy-ı ıışkıñda iki kemter kuluñdur mihr ü mâh
Rûz u şeb cevlan idüp dîdârîñ eyler ârzû
- 6 Ger yaman ger yahşi hep senden seni ister gönül
Yârîñ eyler ârzû ağıyârîñ eyler ârzû
- 7 Çâh-ı ğamdır manşib-ı câh-ı cihân ğam dîdeme
Şâkirî¹⁷ bîmâr-ı ten tîmârîñ eyler ârzû

219 *

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Küfr-i zülfün seyr idenler nûr-ı ĩmân istemez
Nûr-i ĩmân isteyen küfründe noķşân istemez

* 218 513b

¹⁷ Şâkirî: "Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı Sözlüğü" adlı eserde Şâkirî mahlaslı 1 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Şâkirî mahlaslı şiirin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

* 219 514a

Der-kenârda Mezîd-zâde Hâfız mahlası bulunmaktadır.

- 2 Ey şabâ cem'iyetin dilden mürûr itme şehir
Âşık-ı dem-besteler zülf-i perişân istemez
- 3 Mâlik-i mihr-i vişâliñ olsa her kim ey perî
Mür olur kapuñda ol taht-ı Süleymân istemez
- 4 Bir nefes sen cân ile bezm-i hayât içre olan
Vuşlatına cân atar kim bir dañi cân istemez
- 5 Gülşen-i hüsnüñ temâşâ eyleyen bülbüllerin
Gonca-i hür-liķâ-yı bāğ-ı rıdvân istemez
- 6 Vâdi-i hicrânda fikr-i vaşl ile bimâr o kim
Mübtelâ-yı derd-i ışkîñ olsa dermân istemez
- 7 Ey şabâ kılma perişân zülf-i yârı şubh-dem
Böyle bir **Hâfız**-şifat kim sırrın i'ân istemez

220 *

Me'ûlû/Fâ'ilâtü/Mefâ'ilü/Fâ'ilün

- 1 Tıtdı bahâr hüsni çemenler taraf taraf
Seyrâne çıkdı sarı semenler taraf taraf
- 2 Şubh-ı demle başladı efgâna 'andelîb
Handâne geldi gonca-dihenler taraf taraf
- 3 Koymaz dili o kaşı kemân vaşl-ı 'arîz
Tutmuş elinde tîr dikenler taraf taraf

* 220 514b

Der-kenârda Mezîd-zâde Hâfız mahlası bulunmaktadır.

- 4 Bağrım delindi ney gibi tığ-i cefâñ eyleme
Şaldı cihâna dolu sühanlar taraf taraf
- 5 Şânmañ çekilmiş ola kuhl-ı çeşm-i **Hâfız**¹⁸
Düşmüş hayâl-i vech-i hüsünler taraf taraf

221*

Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün

- 1 Seniñ şem^c-i ruhın varsa benim pervâne cânım var
Seniñ tîr-i müjeñ varsa benim kanlu nişânım var
- 2 Seniñ zâhir haţţ-ı ruhsârîñ üzre beñleriñ varsa
Benim de sînem üzre yiririn dâğ-ı nihânım var
- 3 Seniñ ol bâğ-ı hüsnünde ser-â-ser gönceler varsa
Benim de şâh-ı tende mürğ-i dilden bir figânım var
- 4 Seniñ tahte's-serâya nâzil olmuş varsa zülfüñ
Benim de başım üzre ^carşa azm itmiş duhânım var
- 5 Seniñ zülfünde varsa eger küfr ü haţâlardan
Benim de müy-ı ruhsârîñla aqđ olmuş imânım var
- 6 Seniñ la^cl-i lebiñ varsa per olmuş bezm-i hüsnünde
Benim de câm-ı cevriñde cigerden tolu kanım var
- 7 Seniñ **Hâfız** gibi ^cışkın yolunda varısa pîriñ
Benim de sen gibi bir kamet-i mevzûn cüvânım var

¹⁸ **Hâfız** :Hafız Abdülmecidzade'nin hayatı hakkındaki bilgiler yok denecek kadar azdır. Hiçbir tezkirede adı geçmemektedir. Hafız divanın dil özelliklerinden ve Bursalı Mehmet Emin Efendi'nin divanın sonuna kaydettiği 1113/1701 tarihinden Hafız'ın 17. yy'da yaşadığı anlaşılmaktadır. Şairin Gaziantep'li olduğu tahmin edilmektedir. Bu tahmine sebep olan ise şairin divanında geçen Ayıntaplı Hâfız ifadesinin olmasıdır.(Ataç, M.Beşir, 2007: s.217)

* 221 515a

Der-kenârda Mezîd-zâde Hâfız mahlası bulunmaktadır.

222*

Fe'îlâtün/Fe'îlâtün/Fe'îlâtün/Fe'îlün

(Fâ'îlâtün)

(Fa'lün)

- 1 Buḡ°a-i Ṭūr-ı Sīnā üzre kelīm isterler
Yed-i beyzâ-yı temâşâ fehīm isterler
- 2 Yalınız elde °aşâ tutmada olmaz Mūsâ
Sa°y-ı şu°bân gibi a°dāya °azīm isterler
- 3 Olsa fir°avn-ı murādında rubūbiyyetde
Ḳahr-ı ḳulzümde aña ğarḳ-ı °azīm isterler
- 4 “Len terānī” didigi dīde-i dünyādır kim
Çeşm-i uşşāḳa behişt-i nūr-ı ḳadīm isterler
- 5 Sürḫ renk itme yüzün gül gibi zāhid gel kim
Gül-i gülşende o hoş-büy-ı nesīm isterler
- 6 Ḥam-ı ğisūsını fikr eylemege ḳāl deñlü
İstiḳāmet üzere ḳalb-i şelīm isterler
- 7 Şehr-i °ışḳ içre müsāfir olmaz o ibn-i sebīl
Sāye-i kūy-ı dil-ārāda muḳīm isterler
- 8 Çarḫ ile baḫş idüben eyleme da°vā-yı vücūd
Der-i dergāh-ı mu°allāda °adīm isterler
- 9 Marāz-ı cürme şifā ister iseñ ey **Hâfız**
Der-i ğufrân-ı İlahīde saḳīm isterler

* 222 515b

Der-kenârda Mezîd-zâde Hâfız mahlası bulunmaktadır.

223*

10'lu Hece Vezni

- 1   ‘İşkânla sînem ben yana geldim
Merhem şarmağa dildâre geldim
- 2   Manşûram bugün Leylâ derdinden
Ene’l Hâk diyü ben dâra geldim
- 3   Âlem-i vahdette eylemez pîrim
Şimdi keşretde ezkâre geldim
- 4   Şeyhîñ vücûdî kurdı bâzârı
Gevher almağa bâzâra geldim
- 5   Şeyhimden aldım dostuñ zıkrını
Dilimde her bâr tekrârâ geldim
- 6   Bir zamân yirim zulmetde idi
Eyledi halâş envâre geldim
- 7   Şeyh ‘Abdu’llaha arz-ı hâlimi
Şunmağa bende hünkâre geldim
- 8   Bülbülü oldum efğân itmege
Bunda **Nüzûlî**¹⁹ Loğmâna geldim

* 223 516a

Der-kenârda Nüzûlî Baba mahlası bulunmaktadır.

¹⁹**Nüzûlî:** 17.yy’ın sonu ile 18.yy’ın ilk yarısında yaşayan ve asıl adı Mustafa olan Nuzuli Manisa’nın Kula ilçesinde yetişmiş mutasavvuf bir şairdir. Halveti tarikatına bağlı olan şair bunu şiirlerinde de dile getirmiştir. (www.tyt.org.tr, 9.09.2018)

224*

7'li Hece Vezni

I

Mağsadı °aşıqlarıñ
Menzil-i cânân olur
Ekşeri şadıqlarıñ
Vâlih ü hayrân olur

II

Hâk vire cünbüşlerin
°Afv ide kim işlerin
Menzili dervişlerin
Küşe-i vîrân olur

III

Qılşa tecellî eker
Feyz ola vaqt-i seher
Kâfire kılsa nazar
Mazhar-ı îmân olur

IV

Fânî cihândan kesil
Âyîne-i kalbi sil
°Arşa-i maşşerde bil
Bir ulu dîvân olur

V

°Âşık-ı şad-pâresi
Şerha olur sînesi
Qalbiniñ âyînesi
Raşş-ı dıraşşân olur

* 224 516b

Der-kenârda Goft Nakşî ifadesi bulunmaktadır.

VI

Nağşi²⁰-i ʿāşık saña
 ʿAşk haberin vir baña
 Menkabe-i evliyā
 Reng-i gülistān olur

225*

7'li Hece Vezni

I

Dolaşdı meded gönlüm
 Bir zülf-i siyāhkāre
 Dönderdi müslimānlar
 Tesbîhimi zünnāre

II

Hurşîd-i münevverdir
 Qalbimde toğar her dem
 Her zerresi mazhardır
 Biñ kevkeb-i seyyāre

III

Henimi ʿaceb bilsem
 Şol ʿayîneniñ bağı
 Varır dîdāre karşı
 Olmaz niçe şad-pāre

²⁰**Nağşi:** “Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde Nağşi mahlaslı 3 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Nağşi mahlaslı şiirlerin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

* 225 517a

Der-kenârda Goft Abdî ifadesi bulunmaktadır.

IV

Mūsā niçe qatlansun
 Didārīnā ey Sūbhān
 Tağlar ki qarār itmez
 Yüzündeki envāra

V

Oğudı °Abdī²¹ seni
 Yüzünde saçın vaşın
 Olmamış iken peydā
 Ağ üzere henüz kara

226*

8'li Hece Vezni

I

Göster cemālīn şem°ini
 Yansun oda pervāneler
 Devlet degil mi °āşığa
 Şem°iñe qarşu yanalar

II

Ol ali çok ra°nā güzel
 Yağmaladı gönölüm evin
 Berk bağla °ışkın zencirin
 Boşanmasun divāneler

²¹°Abdī: “Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde Abdī mahlasını kullanan 24 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Abdī mahlaslı şiirlerin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

* 226 517a

Der-kenârda Şemsî Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Ben meye tevbe itmişem
 Ağyār elinden içmezem
 Kudret yediyle şun bize
 Tolu tolu peymāneler

IV

Mescid ile medresei
 İşmarladık zāhidlere
 Hakkā münācāt itmege
 Yiter bize vīrāneler

V

Cevr ü cefā itmegile
Şemsî²² seni terk eylemez
 Sen şanma ki seni seven
 Hāşā senden uşanalar

227*

8’li Hece Vezni

I

Semāda sırr-ı tevḥīdi
 Tıyan gelsün bu meydāna
 Derūnından bugün Allah
 Diyen gelsün bu meydāna

II

Tuyanlar sırr-ı Settārı
 Görenler nūr-ı Ğaffārı
 Cihānda şīşe-i ‘ārı
 Şıyan gelsün bu meydāne

²²**Şemsî:** “Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde Şemsî mahlaslı 9 şaire ait bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Şemsî mahlaslı şiirin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

* 227 517b

Der-kenârda Nûrî Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Dirilsün cümle ʿāşıklar
 Vücūd-ı ʿışkı yanıqlar
 Görin münkiri ne şıklar
 Duyan gelsün bu meydāna

IV

Ḳamuniñ maḳşūdı birdir
 Yā niçün baʿzı kâfirdir
 ʿAceb ḥikmet ʿaceb sırdır
 Gören gelsün bu meydāna

V

Göñül maḳşūdını buldı
 Cihān envārıla tıldı
 Bugün **Nūrî**²³ imām oldu
 Uyan gelsün bu meydāna

228*

11'li Hece Vezni

I

Meded Allah saña şundum elimi
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma
 Yā ben kime ʿarz ideyim ḥālîmi
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma

²³ **Nūrî**: H 1003 - M 1594 veya H 1013 - M 1604 yılında Sivas'ta doğdu. Babası Kadı Muslihuddin Mustafa Safayi Efendi. Şemseddin Sivasî'nin kardeşi olan Sivas müftüsü Ebü'l-Berekat İsmail Efendi'nin oğludur. Birbiri ardından kırk erbainçikardığı ve 1600 gün sürekli halvet ve itikafta kaldığı rivayet edilir. Tomar-ı Turuk-ı Aliyye'de, Sivasîyye tarikatı; Abdülahad Nūrî'ye nisbet edilmektedir. O ayrıca tasavvufi şiirler ve ilahiler yazmış, çoğu risale hacminde, dini-tasavvufi muhtevalı Arapça birçok eser kaleme almıştır. (UÇMAN, A., 1988: ss. 178-179.).

* 16 518a

II

Ey keremler kânı ʿayn-ı celîlim
 İbrâhime dostum didi Hâlîlim
 Gizlide zâhirde sensin delîlim
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma

III

Evliyânîñ râhı gider dostuna
 Boyanırlar ʿanberine müşgine
 İmâm Hasan Şâh Hüseyinîñ ʿışkına
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma

IV

Ebû Bekir ʿÖmer ʿOşmân ʿAlîniñ
 Bürhânıdır anlar İslâm yolınıñ
 Hürmetine Allah cümle velîniñ
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma

V

Ümmî Sinân²⁴ söyler sözün gümânsız
 N'eylerem böyle cesedi cânsız
 Hûr u gilmân gerekmez baña sensiz
 Bizi ol dost Muḥammedden ayırma

229*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Ey gönül sen maḥrem-i bezm-i şebistân olmadıñ
 Şu'le-i şem'î-i ḥaḳîḳat birle süzân olmadıñ

²⁴ Ümmî Sinân: Ümmî Sinân 17.yy mutasavvuf şairlerimizdendir.Kaynaklarda mahlası hem Ümmî Sinan hem de Sinan Ümmî olarak geçmektedir.Elmalı 'da doğup büyüyen Ümmî Sinân Yunus Emre ,Eşrefoğlu Rumî, Hacı Bayram-ı Veli gibi ,bir tekke şeyhi olması hasebiyle mesajlarını şiirleriyle vermiş ve aydınlatmıştır.Niyaz-ı Mısri'nin şeyhi olması onun şöhretinin yayılmasında tesirli olmuştur.(www.kulturturizm.gov.tr, 9.09.2018)

* 229 518b

Der-kenârda Goft Vesîm ifadesi bulunmaktadır.

- 2 Nağd-i ʿmrūn şarf idüp kālā-yı vuşlat ʿadrine
Bir sehī ʿkad sāyesinde şāz u ʿhandān olmadıñ
- 3 ʿHubb-ı dünyā ile leb-riz eylediñ dil ʿhānesin
Fikr-i sevdāyı añup āsūde büryān olmadıñ
- 4 Şūretā mevşūf idüp zāhirde zātın ʿilm ile
“Men ʿaref” remzin bilüp bir ehl-i ʿirfān olmadıñ
- 5 Mesken-i ʿırz ile her dergāha yüz sürdüñ velī
Tekye-i şıdḳ-ı şafāda līki mihmān olmadıñ
- 6 Dāmen-i mürşīdi tutduñ isteyüp himmetlerin
Nāʾil-i irşād u feyz-i luṭf u iḥsān olmadın
- 7 Ehl-i zāhirle **Vesīmā**²⁵ eylediñ ülfetleri
Sen bu meşreble ʿhuzūr-ı Ḥaḳda insān olmadıñ

230*

Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilātün/Fāʿilün

I

Nokṭa-i nāçiz iken bu şimdi ten ābādıma
Kıldı Ḥaḳ rūḥ-ı ʿaṭāsın ḥilḳat-i ʿicādıma
Aḥsen-i taḳvīm ile kıldı kerāmet adıma
Şad-hezārān āferīn olsun benim üstādıma
Kimseden ümīd istimdādı gelmez yādıma
Ey benim feryād-res Rabbim yitiş imdadıma

²⁵ **Vesim:** Abbas Vesim Efendi ya da Kambur Vesim, 17 yüzyılda yaşamış Osmanlı astronomu, şairi ve hekimidir. Bursa doğumludur. 1760 yılında İstanbul’da vefat etmiştir. (<https://tr.m.wikipedia.org>, 9.09.2018)

* 230 519a

Der-kenârda Şükrî Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Ben bir avıc hâk idim kıldı beni cân ü cesed
 Hamd-i bî-ḥad ol ulu dergâha olsun lâ-yu'ad
 'Abd-i 'âşî pür-günahkâram ki cürmüm bî-'aded
 'Âşî-i mücrimlere ğaffarlığın elde sened
 Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdıma
 Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdadıma

III

“Kün” didiñ ma'dûm iken geldi cihâna şeş-cihât
 Hayy u bâķî sensin ey Hâķ ğayrısıdır bî-şebât
 Nâr-ı Nemrûdı gülistân eylediñ Nûḥa necât
 Qalbimi qalibımı pāk eyle bulam tayyibât
 Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdıma
 Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdâdıma

IV

Rûz u şeb 'azm eylerim nefsim hevâsıdır yolım
 Böyle müşkil ḥâl ile şoñ demde söyler mi dilim
 Niçe biñ vâ'iz naşîḥat itse deprenmez kılım
 Baḥr-i 'işyâna ğarîķım yâ İlâhî tut elim
 Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdıma
 Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdâdıma

V

Nev-bahârım geçdi bâĝ-ı 'ömrüme irdi ḥazân
 Vara vara ten kafesden kıldı nefret mürĝ-i cân
 Raḥmetiñle kıl naẓar her dem olam nûr-ı ĩmân
 Qapuña geldim yüzi qara quluñam el-emân
 Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdıma
 Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdadıma

VI

Bir yerim yokdur gidem geldim bugün dergâhına
 Şükri²⁶-i bî-çāree baḥş it nebîler şâhına
 Ol şehîd-i Kerbelâ mazlûmlar âh u vâhına
 O celâlin ḥürmeti yâ Rab cemâlu'llahına
 Kimseden ümîd istimdâdı gelmez yâdıma
 Ey benim feryâd-res Rabbim yitiş imdâdına

231*

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

- 1 Mefḥar-ı rûy-ı zemînsin yâ Resûla'llah meded
 Mazḥar-ı dîn-i mübînsin yâ Resûla'llah meded
- 2 Mebde-i bünyâd-ı 'âlem maḥzen-i esrârı ḡayb
 Nûr-ı Rabbi'l-'âlemînsin yâ Resûla'llah meded
- 3 Nâzil oldı şâniña “innâ feteḥnâ ve'd-ḡuḥâ”
 Ḥatm-i cemî'î'l-mürselîn yâ Resûla'llah meded
- 4 Pâdişâh-ı evvelîn ü kıblegâh-ı âḫirîn
 “Raḥmeten li'l-'âlemîn”sin yâ Resûla'llah meded
- 5 Ḥilye-i pâkiñ görelden vâleh ü ḥayrânıñam
 Kâlb-i maḥzûna mu'însin yâ Resûla'llah meded
- 6 Seyyid²⁷in çokdur günâhı 'afvın it Ḥaḫdan recâ
 Sen şefî'a'l-müznibînsin yâ Resûla'llah meded

²⁶Şükri: 'Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü'' adlı eserde Şükri mahlaslı 7 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Şükri mahlaslı şiirin bu mahlası kullananhangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

* 231 519b

²⁷Seyyid : “ Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü'' adlı eserde Seyyid mahlaslı 7 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Seyyid mahlaslı şiirin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

232*

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

I

Ey cenâb-ı şeh-i kevneyn ü resûl-i Kureşi
 Ey meh-i burc-ı kerem evc-i sa'âdet güneşi
 Câm-ı feyzîñ giderir dilde ğumûmı 'aşaşı
 Çün toğûp tutdı cihân yüzini ħüsnüñ güneşi
 Kim ola sevmeye bu vech ile sen mâhveşi

II

Keşb-i feyz itdi ħudumıñ ile şāhā dü-cihân
 Teşnegân olmuş iken cümlesi bî-tâb u tüvân
 Âb-ı luţf u keremiñ cümleyi itdi reyyân
 Barmağından akıdup âb-ı revân baĥş-ı revân
 Niçe yüz biñ kişiden ref' idisersin 'aşaşı

III

Ṭoldı çün şî't-i nübüvvet ile bu çarĥ-ı kühen
 Nûr-ı şer'îñle ziyâlandı bütün Hind ü Yemen
 Cebhe-sâ oldı rehiñde ĥacer ü serv ü semen
 Türk ü Kürd ü 'Acem ü Hindu bilür bunu ki sen
 Hâşimîsin 'Arabîsin Medenîsin Kureşî

IV

Ḥaĥ Te'âlâ seni medĥ eyledi ins ü melege
 Çıkdı âvâze-i şān u şerefiñ tâ felege
 Ümmet-i rûy-ı siyāhâne daĥi ĥişşe dege
 Yerdeki da'veti fevt ola gidem diyü göge
 Biline bağladı ol nûr-ı bilâ-sāye taşu

* 232 520a

Der-kenârda Tahmîs-i İzzet Li Na't-ı Şerîf Rûşenî ifadesi bulunmaktadır.

V

Mu'cizeñ nuṭṭa getürdi seniñ ey şeh ḥaceri
 Cebhe-sâ itdi peyiñde niçe yüz biñ şeceri
 Virdi dil mürği saña 'ıṣṣıla bu hoş ḥaberi
 Sensin ol püşt ü penāh-ımelek ü ins ü perī
 Enbiyānıñ güzeli sevgilisi ḥub u hoşı

VI

Ne kadar fi'l-i ḥasen içre o kim kâşır ise
 Ne kadar murtekib ḳubḥ-ı 'amel fâcir ise
 Ne kadar bezm-i me'âşide o kim nâdir ise
 Sen emîre ḳul olan her ne kadar müdbir ise
 Bende-i muḳbil olur mişl-i Bilāl-i Ḥabeşi

VII

Bende-i bârgehiñ hep ümeme ser-ver olur
 Merd-i Ḥaḳ ol kişidir sırrıña kim maḫḫar olur
 Şāh-ı şāhān olur elbet saña kim çāker olur
 Üzülür 'ırḳ-ı Ebū Cehil gibi ebter olur
 Sen Ebu'l-Ḳāsim eyle her kim iderse güreşi

VIII

Seni müstağref-i nūr itdi şehā Rabb-i felāḳ
 'Ayn-ı raḥmet ile ḥaḳ oldu vücūdıñ el-ḥaḳ
 Bā'ış-i ḥilḳat-i kevneyn-i cenābıñ muṭlaḳ
 Diñ ḥikmetde pişürdi çü seniñ sevgini Ḥaḳ
 Cebrā'ıl olsa n'ola maṭḫaḫanıñ ḥıme-keşi

IX

Bülbül olmuş dil-i ‘İzzet²⁸ şeb ü rüzân gülüne
 Kemterin bendeligi lâıyık idüp bu kuluña
 Nâle-i feyzin ile terbiye kııl bülbülüne
 “Ve’d-đuhâ” verdiñe “ve’l-leyl” okuram sünbülüne
 Rüşenî²⁹ virdi budur “külle gadâtin ve ‘aşî”

233*

14’lü Hece Vezni

- 1 Kilîd-i bâb-ı Hudâ lâ ilâhe illa’llah
 Tılsım-ı genc-i hüdâ lâ ilâhe illa’llah
- 2 Nefs ile ğonce-i maşşud açılır olıcağ
 Riyâz-ı dilde şabâ lâ ilâhe illa’llah
- 3 Vücüdı bir kılup işbât u nefy nefy eyler
 Virir fenâda beğâ lâ ilâhe illa’llah
- 4 İdüp vağanda sefer menzilin bulur sâlik
 Ölüñce râhinüma lâ ilâhe illa’llah
- 5 İlâhî ‘İzzete fetğ eyle sırr-ı tevğîdi
 Ki ola perde-ğüşâ lâ ilâhe illa’llah

²⁸‘İzzet: “Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde ‘İzzet mahlaslı 1 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki İzzet mahlaslı şiirin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

²⁹Rüşenî: Dede Ömer Rüşenî, daha çok şiirlerinde kullandığı Rüşenî mahlasıyla tanınmaktadır. Asıl adı Ömer, lakabı Dede, künyesi Ali ibn Umur Bey’dir. Aydın’ın Tire kazası yakınlarındaki Güzelhisâr’ın Rüşen köyünde doğar ve bu doğduğu yere nispeten de Rüşenî lakabıyla tanınır. Devrinin(15.yy) kuvvetli şairlerinden biri olan Rüşenî’nin, dinî ve tasavvufî şiirlerinin bazıları bestelenmiş olup, asırlarca tekkelerde okunmuştur. Gençlik yıllarında daha çok âşıkane ve hiciv türünde şiirler yazmasına karşılık, tarikata intisap ettikten sonra yazdıkları, dinî ve tasavvufî muhtevalı şiirlerinin çoğunda sade ve akıcı bir üslup dikkati çekmektedir. (<https://www.turkedebiyati.org/dede-omer-ruseni/>, 9.09.2018)

* 233 522a

Der-kenârda Gazel-i İzzet Baba ifadesi bulunmaktadır.

234*

8'li Hece Vezni

I

Yatma uyan itme ziyân

Vaqt-i seher kum kum

Tâ olasin vâkıf-ı cân

Vaqt-i seher kum kum

II

Uyma şaķın  arbe d ye

Gel beri  işret ged ye

Baş  ademi  mey ged ye

Vaqt-i seher kum kum

III

Toĝdı sa adet g ne i

Tutdı ziy  taĝı ta ı

 aflete aldırma ba ı

Vaqt-i seher kum kum

IV

 Ar  ile k rs den eger

 ster ise  bir  aber

R h-ı H   a eyle sefer

Vaqt-i seher kum kum

* 234 522a

235*

8'li Hece Vezni

I

Hudânîñ çok nebîsi var
Resûl-i Ekremi başka
Şerî'at bâbının içinde
İmâm-ı A'zamı başka

II

Dört mezheb de mezheb haqdır
İmâm-ı Maliki tardır
Cihânda çok şular vardır
Mekkeniñ zemzemi başka

III

Bilmem lezzetinde bâl var
Ara yirde kıl u kâl var
Her çiçek de bir ahvâl var
La'leniñ şem'ası başka

IV

Her kâtibler yazar ammâ
Her 'âşıklar düzer ammâ
Her sefine yüzer ammâ
Nûh yaptığı gemi başka

---

* 235 522b

236*

Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilâtün/Fâ°ilün

- 1 Ey risâlet burcunuñ hırşîd ü mâh-ı enveri
Ey nübüvvet mazharı âhir zamân peygâmb-beri
- 2 Âyet-i “şemsü’đ-đuhâ” geldi cemâliñ şânına
°Âlemi kıldı münevver mâh-ı cemâliñ enveri
- 3 Haşr olunca kimse çekmeye kıyâmet kôrkusın
Hamdeniñ altında olan bu livâi’l-mağşeri
- 4 Hağ seniñ şânında levlâk okudı yâ Muştafâ
Ya°ni sensin yâ Muḥammed kâ’inâtıñ serveri
- 5 N’ola ki kılsañ şefâ°at bu Ğazalî³⁰ hasteye
Bir günâhkâr ümmetiñdir hem ḡamunıñ kemteri

237*

11’li Hece Vezni

I

Yeşildir sancağı nürdan °alemi
Delîlsiz gidilmez yollar ḡarâmî
Muḥammed geliyor sancağ elinde
Gel ölüm gelmeden Hağkı zikr eyle
Gezdigiñ yerlerde tevḡidler söyle

* 236 522b

Der-kenârda Goft Gazâlî Baba ifadesi bulunmaktadır.

³⁰ Ğazalî: “Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” adlı eserde Ğazalî mahlaslı 1 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Ğazalî mahlasını kullanan şairin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğı tarafımızca tespit edilememiştir.

* 237 523a

II

Baňa ne yaparsa nefsim kâreler
 Kudret hañçeriyel sînem yâreler
 Hekîmler hâkimler bulmaz çâreler
 Gel ölüm gelmeden Hâkķı zikr eyle
 [Gezdigiñ yerlerde tevĥîdler söyle]*

238*

11’li Hece Vezni

I

Derviş kişileri taĥķîr iderler
 Er yarın Hâķ dîvânında belli olur
 Zikre çalışanlar şanlı erenler
 Er yarın Hâķ dîvânında belli olur

II

Kâmil yolu gelir Şiddîķ °Alîden
 Eller ele zencîr genc-i velîden
 Döner zikriñ düri gizli celîden
 Er yarın Hâķ dîvânında belli olur

III

Zikriñ şâhinşehi mürşid-i a°zam
 Maĥmûd-ı Muĥammed maĥbûb-ı Ekrem
 Levlâķ şânında Sultân-ı efĥam
 Er yarın Hâķ dîvânında belli olur

* Bu mısra eski harfli metinde yoktur.

* 238 523b

Der-kenârda Goft Nef’î Baba ifadesi bulunmaktadır.

IV

Ezkārını kurmuş Qādir ü Naqşī
 Mevlevī Rufā'ī her seher zārı
 'Işk-ı Hāk zikr ile şāniye cārı
 Er yarın Hāk dīvānında belli olur

V

Dirilince maḥşer zikri açarlar
 Çalınarak defler alaylar nāylar
 Qalb-i selīm olan qalbi qalaylar
 Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VI

Ne imiş dervīşlik anlaşılacak
 Altun incü tāclar başa konacak
 Eflāke burāqlar 'arşa çıkacak
 Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VII

Hākqıñ cemālini görür dervīşler
 O ḥayret içinde gider teşvīşler
 Ne büyük andaki zevki cünbüşler
 Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VIII

Nef'ī³¹ Baba okur Allah Allahu
 Zakiriñ her biri cennetiñ şāhı
 Ziyāret iderler ulu dergāhı
 Er yarın Hāk dīvānında belli olur

³¹ **Nef'ī**: Mecmuadaki Nef'ī mahlaslı şiirler 17.asır şairi olan Nef'ī'ye ait değildir. Mecmuadaki Nef'ī mahlaslı şiirlerin daha sonraki dönemlerde aynı mahlası kullanan başka bir şaire ait olma ihtimalinin yüksek olduğu düşünülmektedir.

239*

11'li Hece Vezni

I

Müfsidlerîñ işi cihânı teşvîş
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur
 Eyüleriñ kârı ahlâkı teftîş
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Büyük şîve kerem eşref Resûliñ
 Pek muntazam zînet muhkem uşûliñ
 °Âkıl iseñ olsun bunlar kabûliñ
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

III

Raḥmet içün geldi peygâm-berimiz
 Gösterdi şeh-râhı hep reh-berimiz
 Var mı öyle büyük bir dergehimiz
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IV

Peygâm-ber ne var ise ekberi Aḥmed
 Vesîle °adn ise dergehi sermed
 Debdebe şevketi °arş gibi emced
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

V

Cennet cemâl ise anıñ sâyesi
 Levlâke le°amrük anıñ pâyesi
 Cümle şerefleriñ anda gâyesi
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

* 239 524a

VI

Cennetde kurulır andaki kişver
Bir kimsede yokdur öyle gülşenler
Yüzleri ay güneş olmuş dil-berler
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

VII

Çevresinde ʿÂdem cümle rüsüller
Çârîyâr aşhâbı âlî nesiller
Öter bâğçesinde tûṭî bülbüller
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

VIII

Ümmeti ʿizzetde cümle ümemden
Leşkeri keşretde ʿadsiz raḡamdan
Günleri nev-bahâr pâkdir elemden
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IX

Kebâʿir ehline vaʿdi şefâʿat
Sünneti ümmete pek büyük ʿizzet
Kim ḡavî tutarsa öylece ʿizzet
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

X

Utanır maḡşerde dostı düşmeni
Añlaşılır ḡayrıñ cevher ḡarmeni
Derdlileriñ odur büyük dermânı
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XI

Kararır kızarır düşmeniñ yüzi
Ecelde pek añlar görünce gözi
Pek açık anlatdı Qurʾân her sözi
Er yarın Haq dīvânında belli olur

XII

Maḥşerde var mıdır kaçacak bir yir
Eṭrāfa melāʾik cehennem gelir
Münkirler haq yoldan şimdi yañılır
Er yarın Haq dīvânında belli olur

XIII

Şu Qurʾân kıtāʾa hüccet-i ekber
Neşr ittigi ʿibret kıssalar ekşer
Zâr ile gitmede maḥşere ekfer
Er yarın Haq dīvânında belli olur

XIV

Bir daha gelme yok beşer aç gözi
Dinlemeli Qurʾân güher her sözi
Dönder ey nev-civân aña gel yüzi
Er yarın Haq dīvânında belli olur

XV

Secdede seyl ider yaşlar taķiler
Yalvarır rûz u şeb şimdi naķiler
Şımarır kibrile müfsid şaķiler
Er yarın Haq dīvânında belli olur

XVI

Nefî zamân geçer ebed gün gelür
 Cebrile °Azrâ'îl cânları alur
 Kimi toğrı gider kimi yañılur
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

240*

11'li Hece Vezni

I

Beşer şerler ider soñra cezâ var
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur
 Hayr işleri ise anda rızâ var
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Qur'ân gibi başda hüccet İslâmın
 Behişt gülşeninde °izzet İslâmın
 Yirlerde göklerde °ibret İslâmın
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

III

Küfr ile gidişle zillet °anîde
 Bahtının içinde gamlar medîde
 İreler °ākıbet iblîs belîde
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IV

Hâk Muhammed Qur'ân işte kitâbı
 Şarkı ğarbı tutar ay güneş tâbı
 Tûfân-ı haşre dek pek açık bâbı
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

---

*240 526a

V

Dāhī olan beşer eyledi ĩmān
Dād ile hıkm̃eti neşr ider Qurʿān
Gelmedi ʿāleme bu gibi bürhān
Er yarın H̃aḡ dīvānında belli olur

VI

Biñ üç yüz senedir milyonlar oldu
Düşmen ile ḥadsiz bunca er öldi
Ḳan seyl aḳıdarak bezl-i ser oldu
Er yarın H̃aḡ dīvānında belli olur

VII

Ġāzī şehīd bulur tāze ḥayātı
Cennet müjdeliyiz vaḳt-i vefātı
Gösterir beşere ne ise ātī
Er yarın H̃aḡ dīvānında belli olur

VIII

Zīnetli insāna fānī şerefler
Aldanır fāsıḳlar eyler esefler
Çekilüp gitmede selef ḥalefler
Er yarın H̃aḡ dīvānında belli olur

IX

Büyük panāyırdır maḥşer dīvānı
Anda görür cezā zānī ü cānī
Seyr ide eyüler seyl olan ḳanı
Er yarın H̃aḡ dīvānında belli olur

X

Köpüre maḥşere nâr ide hücum
 Yırlere dökile zâr ile ʿumûm
 Hani benim diyen sağ ile şolum
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

241*

11’li Hece Vezni

I

Bî-kese zulm iden bunca hükümdâr
 Ayağlar altında kıla sitemkâr
 Yüzleri kabkara kalbleri efkâr
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Menberde kürsîde mürsel evliyâ
 Maḥşere saçıla gün gibi ziyâ
 Eyle Allahıñdan er iseñ hayâ
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

III

Şıraṭ köprüsi âh büyük bir geçîd
 Gececek üstünden niçe biñ çeşîd
 Altında cehennem âteşi şedîd
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IV

Kâfirler tókile var mı encâmı
 Esfele inmeniñ işte zamânı
 Hâmd ola mü’miniñ yokdur gümânı
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

---

* 241 527a

V

Mü'minler tîz geçer andan göz açma
Sünneti terk ile bid'ate kaçma
Nef'î her fâsıkın işleri saçma
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

242*

11'li Hece Vezni

I

Lâf ile kâf ile kimse seçilmez
Er yarın Hâk dîvânında belli olur
Sünnetden kaçmakla kevşer içilmez
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Ne için göndermiş bir aña hikmet
Râzık a'zama ahsence hizmet
Böylece eyledi ebleced sebkat
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

III

Cehdi cihâd ile geçdi erenler
Kanı seyl gibi saçdı erenler
Behiştin kapusın açdı erenler
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IV

Diñle târihleri ne işler olmuş
Gül gibi dilberler şararmış şolmuş
Yir iniler şimdi hep içi tolmuş
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

---

* 242 527b

V

°İbretidir yaz ile kışlar seneler
Ne zaḥmetler çekmiş ebler neneler
Yüziñe cebrile ecel deneler
Er yarın Hâḡ dīvânında belli olur

VI

Şanma bir oyundur gelme gidişler
Ecvebe altında alma satışlar
Ḳaymağı tâze yağ bala ḡatışlar
Er yarın Hâḡ dīvânında belli olur

VII

Biriñe enbiyâ cümle velîler
Hâḡḡı tanımayan aḥmak deliler
El-beste turalar Aḥmed °Alîler
Er yarın Hâḡ dīvânında belli olur

VIII

Ṭoz etmek hep şayar seyâḡat iden
Sünnetlerin şorar şefâ°at iden
Şanma toprak olur ḡayr u şer iden
Er yarın Hâḡ dīvânında belli olur

IX

Bunları gösterir cinn ü insâna
İ°tikâd itmeli Rabb-i raḡmâna
Çâresiz ḡanmalı şanlı Ḳur°âna
Er yarın Hâḡ dīvânında belli olur

X

Mescid ü meyhâne kapılar açık
Çokları şer ile düşeane kaçık
Rabbimiz rahmetin ʿāleme saçık
Er yarın Hâk dīvânında belli olur

XI

Müjde büyük ebed ʿīdir sermedi
Cennetde dil-berler gözler görmedi
Öyle gönca ʿanber güller dirdedi
Er yarın Hâk dīvânında belli olur

XII

Bunlarıñ alması bulması Kurʿân
Olmalı er olan kimseler kurbân
Sevmeli Allahı sever iken öz cân
Er yarın Hâk dīvânında belli olur

XIII

Gezme ey bî-çāre serserî eyvâh
Gösterdi aḥsenî işlerde Allah
Egri yola şapan kimseler gümrâh
Er yarın Hâk dīvânında belli olur

XIV

Tanımaz pek açık şimdi şerîʿat
Sefâhat içinde cümle rezîlet
Gelecek ecelde ekber faẕîḥat
Er yarın Hâk dīvânında belli olur

XV

Nefî seher kapan secde niyâza
 N'ola idebilseñ girye dırâza
 Çokça oku şalat şâh-ı hicâza
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

243*

11'li Hece Vezni

I

Yan yana gelince mü'minle kâfir
 Fâcir yüzi kara mü'minler zâkir
 Zîkr ile tırma ol razıka şâkir
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Eyyüb gibi gerek her mü'min şâbır
 Yâ'kûb gibi ola derd ile dâ'ir
 Nûh'ın sefînesi yüksekde sâ'ir
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

III

Âteşe atıldı tıyduñ Hâlîli
 Gülşenler eyledi Rabb-i Celîli
 Nelere uğradı Yûsuf cemîl
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IV

Ejderhâ elinde Mûsâ 'aşâsı
 Güneş ili gördi niçe biñ 'âşî
 Hîç îmân itdi mi kalpleri kâsı
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

---

* 243 529a

V

Ölüyi diritdi Hâk virdi izni
‘İsâ mu‘cizesi buña tut özni
Nebîler uyan ref‘ ider hüznî
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

VI

Qur‘ân ile mürsel Aḥmed Muḥammed
Niçe biñ bürhan ile emced mü‘eyyed
Şakḳ-ı kamerle de ‘âlemde es‘ad
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

VII

Âyet-i feth ile açdı cihânı
Şıdḳ-ı ‘adâletle tıldı şu fânî
İslâmın zerre yok bunda gümânı
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

VIII

Çarıyâr-ı zamânı cihâna cârî
Aḥvâlî müteḥavvil şâd ile zârı
İşte görineyor leyl ü nehârı
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IX

Fitneler olmasa kıalmazdı düşmen
Şarkı ğarb olurdu dâr ile gülşen
Encâmı İslâmın yüz gözi rüşen
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

X

Sultân Şelâhiddîn Fâtih Selîmler
 °Adsız e°immeler kenz-i °alîmler
 Seyf-i kalemlelerle halka halîmler
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XI

Ümmet-i Muḥammed hayr-ı ümemdir
 Şâh ile gedâsı genc-i keremdir
 Milyonlar yanında şanki diremdir
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XII

Nefî uzun söz kes eyle îcâz
 Korkan Allahından olunur î°zâz
 Mûsikî hikmetdir te°şîri mümtâz
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

244*

7'li Hece Vezni

I

Turma oku incüdür
 Lâ ilâhe illa'llah
 Sim ü zerdîr dil-cûdır
 Lâ ilâhe illa'llah

II

Alış viriş Hâk ile
 Bakma sağla sola
 Dür güher kîle kîle
 Lâ ilâhe illa'llah

---

* 244 530a

III

Ḳal°a içine girer
Dilden a°dâyı sürer
Her ḥarfi baḥr-i dürer
Lâ ilâhe illa'llah

245*

7'li Hece Vezni

I

Di Allah Allah Allah
Keşretde olsun her gâh
Göstermez renci Allah
Di Allah Allah Allah

II

Eshel olur mevt işi
İster bunu zen kişi
Ḳayıрма yazı kışı
Di Allah Allah Allah

III

Ḳabr içi olur gülşen
Yâr olur çeşm-i rüşen
İslâma ʿîd-i ezyen
Di Allah Allah Allah

IV

Maḥşerde şanlı kürsî
Ḳurulır tâclı re³si
Görmez hîç keder ye²si
Di Allah Allah Allah

---

* 245 530a

V

Mîzânı ağır gele
 Hayr ile keffe tola
 Bayıla güle güle
 Di Allah Allah Allah

VI

Berğden tîzce şîrâtı
 Gece bula murâdı
 Allah zâkir çün hadî
 Di Allah Allah Allah

VII

İrişe ʿadne zâkir
 Allaha olan şâkir
 Her belâya şâbır
 Di Allah Allah Allah

VIII

Andan ecmeî Allahı
 Göreñut bu şehreñı
 Nefʿî fânîdir vâhı
 Di Allah Allah Allah

246*

11'li Hece Vezni

I

Qudret-i Kâhireye dâl-ı felek
 Tolu ʿarş ile felek içi melek
 ʿÂkıla hâlîkı bir bilme gerek
 Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

---

* 246 531a

II

Lebi Һamrā dili b lb llere ba 
Ne o  ar zdaki bedr-i berr  
Artırır  amze g   lde e v  
Er yarın Һa  d v nında bell  olur

III

Mest olur  e m-i bed  a n z r
C n alır  ahr-ı c n n  Һ z r
Her g zel cezbe-i c na Һ z r
Er yarın Һa  d v nında bell  olur

IV

N z  dil-ber gibi ya  bir c nsuz
Va l-i dil-berde k n z-ı nevr z
Fem-i d r-d ne-i genc zer-d z
Er yarın Һa  d v nında bell  olur

V

Ni e bin      l l eylediler
 aysa Ferh da ne h l eylediler
 ayd-ı zenc ri ric l eylediler
Er yarın Һa  d v nında bell  olur

VI

Y suf n  ı  sası dillerde d ner
Ne bu Һ b ndaki se  hare h ner
Bir meni ola g ne  gibi g her
Er yarın Һa  d v nında bell  olur

VII

Tâc-ı ser bendesi bir muğpeçeniñ
Bezl-i cān bâde elinden içeniñ
°Addi yok zevk ile cāzın geçeniñ
Er yarın Hâk dīvânında bellü olur

VIII

Yalıñız şanma mecāzıdır °ışk
Digeri °ışk-ı hâķıķı iki şık
Bu ferîķ rāzıķı gerçek °aşık
Er yarın Hâk dīvânında bellü olur

IX

Aşılanlar kesilenler bunlar
Hâk yolunda kırılanlar bunlar
Cān feda ġāzı şehīdler bunlar
Er yarın Hâk dīvânında bellü olur

X

Enbiyā cümle velīler °aşık
Her biri dīne ṭabīb-i hāzık
Seçilir maḥşer içinde şādık
Er yarın Hâk dīvânında bellü olur

XI

°Āşıkıñ a°zamı Aḥmed mümtāz
Anı mi°rāc ile Hâk itdi nevāz
Ümmete itdigi maḵbūl-ı niyāz
Er yarın Hâk dīvânında bellü olur

XII

Tevbe kıl Hâk anı maḳbûl idici
Birine biñ derecâtı virici
Maḥzı elṭâf-ı cemâl irgürüci
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XIII

Gice gündüzle nücûmı güneşi
Sever ĩmân ile  abd-i Hâbeşı
Bir elifden ne bu gözler baḳışı
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XIV

Rûḥ-ı rü yâya ĩlâhı ilhâm
Aḥmede bunca kemâhı ifhâm
Kenz-i Ḳur  n ile cihâmı ilzâm
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XV

Hep  inâd üzre döner  aks-i beşer
Ḥâlıkıñ ḥârikası bunca eşer
Şâhid-i vaḍihidir şems ü kamer
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XVI

Ekber-i dîn ü kitâb-ı ĩslâmdır
  d-i ṭübâya varan encâmdır
Aḥmediñ sancağı baş a lâmıdır
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XVII

°Āşık-ı şādıkā rūyın mev°ūd
 Duzaḥı cenneti laffen mevcūd
 Kibr ile şirke gidenler merdūd
 Er yarın Hāḫ dīvānında bellū olur

XVIII

Habs-i fānīde ümīd eksilmez
 Līki bākīde °özür diñlenmez
 Tīz düşer müşrike zār añlanmaz
 Er yarın Hāḫ dīvānında bellū olur

XIX

Nefī Allaha şükür ḥamd ebedī
 Mā-sivā birliğinin hep senedi
 Hāḫ kitāb şānlı nebī mu°temedi
 Er yarın Hāḫ dīvānında bellū olur

247*

8’li Hece Vezni

I

Derdim diyem hīç bilmezsin
 Kānķı birin ağlayayın
 Bunca firāķ u āh ile
 Cān u gönül tağlayayın

II

Bunca ḥarāretten kızip
 Yüregimin bağı sızup
 Şoḥbet çerāğını düzüp
 Derd beldesin yağlayayın

*247 532b

Der-kenārda Kemāl Ümmî mahlası bulunmaktadır.

III

Niçe bir odlara yanup
Topraklara düşüp şolup
Yiller gibi dâ'im esüp
Şular gibi çağlayayın

IV

Atum yarağum yok yola
Yâ Rab sen irdir menzile
Ben haste-dil bu 'acz ile
Niçe işim sağlayayın

V

Ümmî Kemâl³² eydür n'idem
Bu derd ile kıanda gidem
Ne kuvvet ile ben 'adem
Kulluğa bil bağlayayın

VI

Yâ Rab bu derdiñ çâresin
Sen kıl oñar hem yâresin
Yohsa bu yüzüm kıaresin
Ben niçesi ağlayayın

³² **Kemal Ümmî:** Kemal Ümmî; şiirde muhteva yönünden Yûnus takipçilerinden olmuş, XV. yüzyılda aruz vezniyle; kaside, gazel, mesnevi gibi klâsik nazım şekilleri ile tasavvufî şiirler söylemiş, tekke şiirlerinde kendinden sonrakilere örnek teşkil etmiş şöhretli bir şahsiyettir (<https://www.turkedebiyati.org/kemal-ummi/>, 9.09.2108).

248*

Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilün(Fā^cilātün)(Fa^clün)

- 1 N'ideyim bilmezem senün ile yāre gönül
Ki şapup yoldan uçarsın dün ü gün yāre gönül
- 2 Neden ārama kararın yok ey hercāyī senün
Niçe bir yārı koyup uyarsın ağyāra gönül
- 3 Gözümün yaşı akar derd ile kurur tudağım
Çü harāret düşer ağzumdağı teryāre gönül
- 4 Meger ol Hāyy u Kerīmin iriše merhameti
Yağa merhem saña kimoñula bu yāre gönül
- 5 Hākka bīn cān başun varisa kurbān idüben
Yüz urup kapusına tapusına yare gönül
- 6 N'ola ger yoldaş olasın bu **Kemāl Ümmī** ile
Ki becid dürüşevüz irişevüz yāre gönül
- 7 Cüsti kıl iste dürüş derdi getür deste gönül
Dosta cüst irdi iren derd ile ey haste gönül

249*

Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilün(Fā^cilātün)(Fa^clün)

- 1 Ey dirīgā ki seni bulmazam bende
Nişe āzāde yürürken düşesin bende gönül

* 248 533a

Der-kenārda Ümmī Kemāl Baba mahlası bulunmaktadır.

* 249 533b

- 2 Ey gehî yirde gehî gökde gehî ʿarşa ağan
Ey gehî şâhı gehî ẖāce gehî bende gönül
- 3 Ey gehî ʿaqla uyup gâhî dönüp nefse uyan
Ey gehî canıla dem-sâzı gehî tende gönül
- 4 Ey gehî tağda gehî bâğda vü bâğçede gezen
Ey gehî evde gehî yazu vü yabanda gönül
- 5 Ey gehî şarkâ gehî ʿazm idüben ğarba dönen
Ey gehî köşk serâda gehî külhânda gönül
- 6 Ey gehî kargayıla irte gice cıfe kıovan
Ey gehîbûlbûl ile hoş gül-i gülşende gönül
- 7 ʿAceb irmez misin ey dil niçe cünbüş harekât
Kâtı ârâmuñ ayâ kâlib-ı perâkende gönül
- 8 Ne vakâr u ne sükûnet buluram leyl ü nehâr
Ne kıarâruna ferâğat görürem sende gönül
- 9 N’ola bir sâʿat eger tâʿat idesin bileme
Çıkmadın fırsat elüñden giresin bende gönül
- 10 Yine bir lezzete düşdi hevesüñ dünyâda kim
Nazarın yok kamu şehd ü şeker ü kıanda gönül
- 11 Lâ-mekânı sen unutduñ vaţanuñ sevgüsini
Ki degil **Ümmî Kemâl** ili bu meskende gönül
- 12 Cüsti kııl iste dürüş derdi getür deste gönül
Deste cüst irdi iren derdile ey hâste gönül

250*

Mefā°īlūn/Mefā°īlūn/Fe°ūlūn

- 1   °Aceb bu derdimiñ bilsem emine
Ya bu zaḥmıñ cihānda merhemine
- 2   Ki bağrum kanı her dem āhum ile
Karuşmışdur aḳar gözüm nemine
- 3   Fedā olsun benim bu bāḳī° ömrüm
Erenler şöḥbetiniñ bir demine
- 4   Bu dünyā dostlarınıñ arasında
İrişmedik henüz bir hem-demine
- 5   Gelür her düğün ardınca dilim yas
Cihānıñ şādīsi degmez ğamına
- 6   Şu kibr u sihr ile göge ağanlar
Görürüz °āḳıbet girer zemīne
- 7   Ecel ḳatında yokdur hıç tefāvut
Kişiniñ bihterine ve kemine
- 8   Ṭalāḳ virmiş dürür merdān-ı Mevlā
Dü-°ālem varlığınıñ dirhemine
- 9   Yeriniñ ğuşşasın yiyen ḥaḳıḳat
Hıç aldanmaz bu günün ḥurremine

---

* 250 534b

Der-kenārda Ümmî Kemāl Baba mahlası bulunmaktadır.

- 10 Cefāya şabr iden irer şafāya
Ki şavmîñ şā'im irer bayramına
- 11 Seḥergāhın uyandım dirîgā
Ki °ömrüm günü irdi aḥşāmına
- 12 İlāhî derdiniñ dermānın ister
Ṭapuñdan bu **Kemāl Ümmî** kemīne
- 13 Hudāvendā bizim suçlarımızı
Bağışla şādıku'l-va°di'l-emīne

251*

Mefā°ilün/Mefā°ilün/Fe°ülün

- 1 Ğarībem ğurbete düşdüm ilümden
Za°ifem nesne gelmez hiç elümden
- 2 İlüme kı̄arubān gitdi ve uş ben
Uyudım girü kı̄aldım menzilimden
- 3 Benem ol °āşık-ı bîçāre bülbül
Ki kı̄ış geldi cüdā düşdüm gülümden
- 4 Kı̄ıuram bu kı̄afeşde °azm-i gülzār
Murād oldur bu zār-ı ğulğulumdan
- 5 Dirîgā gözlerimi örtdi ğaflet
Şağumı fark idemezem şolumdan
- 6 Bu °aqlım °askerin nefsim çerisi
Şıdı şehrim ḥarāb oldu zülümden

* 251 535a

Der-kenārda Kemāl Ümmî Baba mahlası bulunmaktadır.

- 7   Ögüt viriñ baña ey hâl bilenler
Ki bildim aşşı yok kendi bilümden
- 8   ʿÂlemden zerrece maʿnî görünmez
Hemân daʿvî gelür dâ'im dilümden
- 9   Hikâyet kıldığım eksikliğimdir
Şikâyet kılmazam maḫsûm elinden
- 10   **Kemâl Ümmî** beḳâ dirlik dilerseñ
Biraz gün ilerü olgil ölümünden
- 11   İlâhî ʿışkı sen kıl kılavuz
Baña kim azdum ḳaldum yolumdan

252*

10'lu Hece Vezni

- 1   Hîç n'ideyim bilmezem âh u vâh
ʿAhde vefâ ḳılmazam âh u vâh
- 2   Her ne işime ki bakar aḡlaram
Hîç birine gülmezem âh u vâh
- 3   Başlu pînar oldu yaşum ḳan ile
Diñdir ben silemezem âh u vâh
- 4   İrte gice ḳorḳudan ḡuşşadan
Hergiz emin olmazam âh u vâh

* 252 536a

Der-kenârda Ümmî Kemâl mahlası bulunmaktadır.

- 5 Kırk yaşadım nefsim elinden kaçup
Uş daği kurtılmazam âh u vâh
- 6 İrdi iren kâfilesi menzile
Ben dürişüp yitmezem âh u vâh
- 7 Ğaflet-i dünyâ sücüsinden kağı
Esridüm ayılmazam âh u vâh
- 8 Halk arasında aradım niçe kim
Benden delü bulmazam âh u vâh
- 9 Ağlar ölümün añup **Ümmî Kemâl**
Kim eyüdir bilmezem âh u vâh
- 10 Cân alıcı cânuma kaçd itmeden
Eylerürek olıamazam âh u vâh

253*

8'li Hece Vezni

I

Âh ey gönül ki bi qarâr
Âvâresin âvâresin
Her dem firâk u derd ile
Pür-yâresin pür-yâresin

II

Ey gâh baña hem-râh olan
Gâh dönüben gümrâh olan
Niçe beni ol hocadan
Sen yâresin sen yâresin

---

*253 536 b

III

Vaḳti dűrűr kim řāhuña
Dűnűp gelesin rāhuña
Yűz tűtup ol Allāhuña
Yalvarasın yalvarasın

IV

Ġāfil ok yatdıñ uyan
Hırşdur seni yolda koyan
Ger olasın ıřķa uyan
Yol varasın yol varasın

V

řāfī ol ey alb olma gerd
Hem germ ű nerm ol olma serd
Dűrűř ki tābir-i ıřķ derd
Ābādesin ābādesin

VI

Ge hāle alma āle sen
Aldanma mekr ű āle sen
Nie bu műlk ű māle sen
Al arasın al arasın

VII

Hā tűtalum ki řimdi bul
Műlkűñ var aña mālik ol
Hī űñűñe dűřmez mi kim
Tar arasın tar arasın

VIII

Da'vîleriñ vardır ulu
Ma'nide yoķ senden ālu
Ey vāh ki ey aħmaķ delü
Bî-çāresin bî-çāresin

IX

İçün yavuz tışın eyu
İşün riyā başuñ kayu
Ağla vu gözyaş ile yu
Yüz kıarasın yüz kıarasın

X

Ey şehvet ovasında ten
Bisleyüben cān inciden
Niçe bu hayvān nefsi sen
Utarasın utarasın

XI

Ey iş bu sözün kıā'ili
Kim yoķ cihānıñ hāşılı
Pes sen ne içün mā'ili
Mekkāresin mekkāresin

XII

Terk eyle bugün nānuñı
Tā göresin Sübhānuñı
Hem yarın oddan cānuñı
Kırtarasun kırtarasun

XIII

Hakdan **Kemāl Ümmī** utan
 Çün sen henüz bu uyhudan
 Turmaduñ ayruğı kaçan
 Uyarasin uyarasin

XIV

Zırā ki hiç uyur kişi
 Uyaramaz uyumışı
 Uyanık ol kim her işi
 Başarasin başarasin

XV

‘İşkıñ yolunda şâdık ol
 Ma‘şûk yolına lâyıķ ol
 Çün evvel âhır ‘âşık ol
 Dîdâresin dîdâresin

XVI

Ey mürşid-i hādī n’ola
 Biz azmışız sağdan şola
 İrşad idüp toğrı yola
 Oñarasın oñarasın

254*

11’li Hece Vezni

I

Hatâdır horı görmek bir gedâyı
 Hudâ insâne virmiş ‘aklı şanı
 Eridir başda âşarın nişanı
 Er yarın Hak dîvânında belli olur

* 254 538a

Der-kenârda Nef’î Baba mahlası bulunmaktadır.

II

Gelüp geçdi bu dehre daħi aħmak
Olur mı ˆođrı yoldan ˆola kaçmak
Yedirmekde saña Hāk yağla kaymak
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

III

Berre baħre yüce eflāke seyr it
Seyyāhatle ğurūba ˆarka tā git
ˆoñunda her gedāsı ˆāhı meyyit
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

IV

Qazandı zīnet-i zen er beqāda
Boyun egmiş ise Hākka ziyāde
Bize kāfī kitāb-ı kenzi řifāda
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

V

Gider bid°atlere sā°atle insān
Qamu sūnnet ise İslāma iħsān
Yaqışmaz °āqıla Rezzākı nisyān
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VI

Ziyān içinde nākes bařda Nemrūd
Anı maħv itdi ordularla bir dūd
°Ayāl evlād u altundan da yok sūd
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VII

İşidiñ Nūhı tūfānı sefine
Çıkup āfāka şöñ indi zemīne
Sivā Allaha karşı bir kemīne
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

VIII

Milel her köşede bir güne bāhi
Ḳamu da'vāda gūyā başda dāhi
Olur her bāṭılıñ maṭlūbı vāhi
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

IX

İder Allah şirk ehli ebed nār
Ecel ansız alır işi ebed zār
Geberdi gitdi 'adsız echel āzār
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

X

Ferā'iniñ şöñunda esdi yiller
Hani peygām-berāne karşı iller
Ṭutuldu toprak oldu ṭūṭı diller
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XI

'Acemle bunca kayşer hüsrevānı
Çekerdi nice fil taḡt-ı revānı
Ṭutan 'ālemleri şöhretle şānı
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XII

Çıkup da'vâ-yı haqla halka Qur'ân
Güneş gibi ziyâda işte bürhân
°Adedsiz nâs ider izhâr-ı °işyân
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIII

Ecel topları °umûmî hâke yeksân
Cezâsın hep çeker yok şübhe insân
Olan tevhîde kurbân şâh-ı zî-şân
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIV

Baş eg bakma bu şehvet fitne hire
Sitemden zerre itme şerri gayre
Gelirler tahte üzre soñra seyre
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XV

Alır tabûtiñî nâs giryesinde
Bir °ibret var mı senden cümlesinde
Kalırsın haşre dek hâkiñ pesinde
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVI

Düşün düşkün şükûhe mâl ü mülke
Kalır mîrâsa soñra ilge ilge
Ma°âza'llah uzak ol çirk ü şirke
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVII

Uçan tayyârede seyyâr-ı eflâk
 Yakındır anlara âfâkı ihlâk
 Ecel bekler anı yanında emlâk
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVIII

Ögüdler kâr ider mi nâsa karşı
 Tıyar mı virirse tâ cümle ferşi
 Toğuz kat hâlıkın eflâki °arşı
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIX

Niyâz-ı Nefî Hâkdan istikâmet
 Ümîdi Hâk resûlinden şefâ°at
 Bize emr eyleyür Allah nezâfet
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

255*

11'li Hece Vezni

I

Şafâ cennet kamu mü'mînler için
 Cefâ duzah kamu °aşılar için
 Abâlise karın olduklar için
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

II

Beşir ile nezîr oldu Muḥammed
 Büyük Qur°ân ile Hâkdan mü'eyyed
 İden İmân şehâdetle muḳayyed
 Er yarın Hâk dîvânında belli olur

---

* 255 539b

III

Bütün dāhi-i dehr ʿāşıkdır aña
Çeken yas kāfir-i fāşıkdır aña
Cehennem esfeli lāyıkdır aña
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

IV

Niçün ʿāşık olur bunca efāzil
Görürler çünki şānında delāʿil
Muḡammedde güneş gibi şemāʿil
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

V

ʿUḡl ehline Hāḡ gösterdi bürhān
Açar evvel şönu bu baḡr-ı Ḳurʿān
Urur mizān-ı zihne kāmīl insān
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

VI

Ḳuru yaş neşr ider Ḳurʿānı ḡikmet
Kitābı gönderen Mevlāda ḡudret
Anıñ nezdinde sermed nāsa ʿizzet
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

VII

Resūli ḡaḡ ḡiyāmet ḡaḡ cinānı
Melāʾik ḡaḡ kütüb ḡaḡ yüce şānı
Cehennem ḡaḡ odur düşmen mekānı
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

VIII

İder da[‘]vet bütün ins ile cinni
İbâdetçün sücûd ile temmenî
Baş egdi heb Hicâz âfâk Yimeni
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

IX

Yanar nâre [‘]inâd ehli cehûlen
Civânı şeyhi zen erler kehûlen
Tolar duzaḥ ki sermed [‘]arzı tûlen
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

X

Rüsûl-i İslâmiyân edyân-ı aşdaḥ
Qabûle dūr olanlar aḥmaḥ efsaḥ
Rüsûl içinde Aḥmed yüce ancaḥ
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XI

Livâü'l-ḥamd elinde Muştafânî
Anî altında mecmû[‘] aşfiyânî
Eşeddi kâfire sermed ziyânî
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XII

Tola hep maḥşere maḥlûḳı edheş
Gele aña cehennem öyle ser-keş
Qaç a nâs birbirinden qanda qardeş
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIII

Selāmet mü'mine ancak o günde
Şefā'atçi Muḥammeddir o günde
Cānān ile sa'ādetdir sonunda
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XIV

Cihānīn şarşarı sili geçer tīz
Şafā'i şevketi nili geçer tīz
Bunı añlar 'ilm ü 'irfānı temyīz
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XV

Neden orduları çekmekte toprak
Gözünden sil paşı 'ibretle bir bak
Hemān ĩmān beşer-i emrāza tiryāk
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XVI

Varır Ādem yanına nesli cümle
Biri ĩslām biri bñ Cehle cehle
Siyāh yüz niçe biñ āhı esefle
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XVII

Şağında zümre zībā ehl-i tūbā
Nücūmı bedr-i ḥurşīd vechi zībā
Diye hep merḥabā necl-i necībā
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XVIII

Şolunda hûrî iblisân sefîhi
 Siyâh yüz ğaş ide riḥ-i kerîhi
 Aşılmış levḥi ef'âl-i ḳabîhi
 Er yarın Hâḳ dîvânında belli olur

XIX

Büyük müjde şîrâtı geçme âsân
 Bu 'îd-i Hâḳ ide luṭf ile iḥsân
 Bile Rezzâḳı ekber ekrem insân
 Er yarın Hâḳ dîvânında belli olur

XX

Gire cennâta İslâm-ı genc ezvâḳ
 Cemâle ire cum'a rûz-ı berrâḳ
 Gider Nef'î aña erkân-ı âfâḳ
 Er yarın Hâḳ dîvânında belli olur

256*

11'li Hece Vezni

I

Zekâtı virmeye zengin öşür var
 Öñümüzde niçe usri yüs var
 Baḥîlâne tükenmez çok ḥüs var
 Er yarın Hâḳ dîvânında belli olur

II

'Adâlet var seḥâvet var cihânda
 Bunuñ 'aksi rezâlet var cihânda
 Şecâ'at var şehâdet var cihânda
 Er yarın Hâḳ dîvânında belli olur

---

* 256 541b

III

Başında besmele Kur'āna başla
Bunuñla önce şeytānı taşla
Sücūd it hālķa hāk üzre başla
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

IV

Namāz mi'rācımız kenz-i mü'ebbed
Buyurđı böyle tebşīri Muḥammed
Sözi ilhāmı vaḥiyle müşeyyed
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

V

Şehādet başda şevket hāk aḥaddir
Sivā muḥtāc-ı aḳdes Hāk şameddir
O ḥāzır nāzır 'allām-ı ebeddir
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VI

Olan rahmetleriñ kenzi Muḥammed
O ṭāha fetḥ ile eşref mümecced
Ḥazā'in-i şiyemle pāk mü'eyyed
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VII

Ebū Bekir 'Ömer 'Oşmān 'Alīsi
Vezīrānı müşīrānı celīsi
Ġuzāt ile şehīdānıñ velīsi
Er yarın Hāk dīvānında belli olur

VIII

Ḳamu aşḥābı āli cān fedāmız
Zemīn üzre nücūmı ihtidādımız
Vecībe cān-ı dilden iḳtidādımız
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

IX

İkinci fırḳa tābī^c anlara cār
E'imme müctehidler genc-i āṣār
Uyar tā anlara sür^catle ebrār
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

X

Oruç ḥac ḥucet-i ĩmānı ekmel
Ucūr-ı ekber bayrāmı efḍal
İder Ḥaḳ ehline ikrām-ı eshel
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XI

Menāhīden ḳaçın ḳoḳdur ^cazābı
Ḥased kibir cehālet cümle bābı
Evāmirde ḳalıṣ ekber şevābı
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XII

Selef mirāṣı bī-ḳāre bu ĩmān
Hedāyā ile anlar kenz-i iz^cān
Ḳamu insān idibdür ^cahd ü peymān
Er yarın Ḥaḳ dīvānında belli olur

XIII

Bu mîşâkı şorar Hâk âh ne dirsın
Kubûra maşşere şeksiz gidersın
O maşşerde esef eyvâh idersın
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIV

Saňa düşmen ʿiyâl evlâd-ı nâzîñ
Tutılır el ayak nâzlı boğazîñ
Ferâʾz aña aʿzâz-ı nevâzîñ
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XV

Aç el bî-kes tola itâma zer şaç
Olursın rahmete maşşerde muhtâc
Şehâvet ehli ekrem şems-i ser-tâc
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVI

Be hey dîvâne Kârûn indi hâke
Anîñ emşâli hep irdi helâke
ʿAzâb içinde anlar irdi bâke
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVII

Zamânı kapladı fışk-ı sefâhat
Beşerde bunca ğafletle cehâlet
İder mi fâʾide şoñra nedâmet
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVIII

Gerekdir tevbeler fırsat zamānı
 Ecel virmez gelince hiç emānı
 Buña var mı bir insānıñ gümānı
 Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XIX

Geçen tābūta baḡ nevbet bizimdir
 Ögüd tut **Nefî** dime bu kızımdır
 İt āh tevbe mevti āh ansızımdır
 Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

257*

Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilātün/Fe^cilün
 (Fā^cilātün) (Fa^clün)

I

Bildirmeden daḡı Qur³āndaki te³siri ḡavī
 Şerḡ ider ḡikmetini nuṡḡı münīf-i nebevī
 Vaḡyi Mevlā ile teşriḡi şerīf-i nebevī
 Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

II

Kütübīñ cümlesini cāmī^c Qur³ān-ı Kerīm
 Aña bīḡāne çeker edheş-i renc ile elīm
 Şād olur tābī^ci fehmi yüce her ḡalb-i selīm
 Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

---

* 257 543b

Der-kenārda Nefî Baba mahlası bulunmaktadır.

III

Her söz böyle hükümdâr-ı cihân-ı  âlem için
Tâ hedâye ola erkânı benî âdem için
Diyecek k almadı Çek d  h lere diye ni  n
Er yarın H  k d  v nında belli olur

IV

Enbiy  m rseli miŐ  k  bize a nlatdı
H zmet-i a sen i  n emrini pek d  nletdi
K mile duz  h n  g stererek i  nletdi
Er yarın H  k d  v nında belli olur

V

Bir bah ne k mad  Ő  nra bu h ccet-i dehh Ő
A nlamaz H  k s zi f  n deki sersem ayy Ő
Kimi h y rs z kimi meyyitleri belki nebb Ő
Er yarın H  k d  v nında belli olur

VI

Kimi   rif kimi c  hil kimi h  sid n  Ő n
Merd ise n z kr ile sil s nede pek   k  pas n
Cevher-i k dr  n  bil tende b  y k elm  Ő n
Er yarın H  k d  v nında belli olur

VII

  r y r   l    a Ő  b  o neb  enc midir
Mara -  k lbe   b betde met n merhemidir
M -siv  m -i ma  ar k lbi neb  k lzemidir
Er yarın H  k d  v nında belli olur

VIII

Gelmesin dīne kezūb kāfire ʿanīd-i echel
Olacak mevt-i ʿābir maḥşer içinde erzel
Er olup sūnnete uy işleriñ olsun eshel
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

IX

Birbirin kırmada dünyā-yı denīye meyyāl
Sihr ider ʿāleme o geçdi ʿadedsiz deccāl
Kıydı bīkeslere bākışlardaki bunca kıttāl
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

X

Geçdi bir loḡma şudan ʿāşık-ı līʿllah velī
Bunca Bū Bekr ile Fārūḡ daḡi ʿOşmān u ʿAlī
Ümmet anlar hepinin ḡarīḡadır gizli celī
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XI

Ṭutan iz öyle büyük şeh-rehi ʿīd-i ekber
Bunuñ icmālī tevārīḡ ü tevātürde döner
Olan etḡā niḡe kişverle güher taḡta ḡonar
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XII

Bir seyāḡat bu geliş aḡlayan olsa yapamaz
ḡālīḡı bāḡir iken şirke ʿaḡıllı ṭapamaz
Her ʿÖmer gibi olan bir sīteme göz ḡapamaz
Er yarın Hāḡ dīvānında belli olur

XIII

Hep Yehūdî fiteni °İsevî İslâmda keşîr
Fitneler şaldı cihân tıldı beşer cümle esîr
Büyügi şonra gelir o ise deccâl-i kebîr
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XIV

Hamd ola sâye-i pîrâye-i peygâm-berdir
Ümmete haşre kadar anda daî reh-berdir
Raḥmete mağfirete tevbe iden mazḥardır
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XV

Sen hemân sünneti tut anda sa°âdet ebedî
Dînimiz ümmete bir zerre gümânı kıomadı
Ay güneş gibi ziyâ saçmada Kır°ân senedi
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVI

Kâle câhil edeb öğren ki vecâ°ibdendir
Fenni şan°at ise şervetle sa°âdetdendir
Cûd ile dâd-ı cihân şân-ı kerâmetdendir
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVII

Yüz güleç el açık °âlemde kişi pek nâdir
Öyle ol herkese nâ-kes ise ednâdır
Rızkıñı yazmış ezel Hâk o ḥakîm ü kâdir
Er yarın Hâk dîvânında belli olur

XVIII

Oğuya diñle çalış  ilme emirler ek er
  limiñ  adri iki   lem i inde ekber
Yok  ilim gibi bize bil ki mu azzer reh-ber
Er yarın H  k d  v  nında belli olur

XIX

Mef  ar-ı   leme m  nzel idi “zidni  ilmen”
O ise ba r-i  ul m idi bilir hep  ulem  
 alışır ar ası gelmez bu k n z-ı fu al  
Er yarın H  k d  v  nında belli olur

XX

Ne  adar  ilm   fun n var ise kenc-i  ur  n
Diyecek  o ra  um ma o H ud -yı  ann n
Bu kel m-ı a  des-i a  l y  kem lim b rh n
Er yarın H  k d  v  nında belli olur

XXI

A l ya n s anı  av   n yamaca ge di diye
Nef   her   fil esef  arb n   iddetle yiye
Edebin bir ey ce ma   er   du a da giye
Er yarın H  k d  v  nında belli olur

258*

TAHMİS-İ ŞEYH NECİB Bİ-ĞAZEL-İ CENÂB-I SEZÂYİ

Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlâtün/Fâ'îlün

I

Ey risâlet nazmının yik-tâ dūr-i şehdānesi
 Şem°-i cem°-i enbiyā nūr-ı aḥad sūzānesi
 Pertev-i °ilm-i münîriñ °aql-ı kül pervānesi
 Hāzret-i Hāḫḫiñ ḥabîbi sevgüli bir dānesi
 Oldıḡıçün oldı °āleḡḡüsñünñ dīvānesi

II

Nūr-i vechiñ bā'ış oldı meh-rū meh îḳādına
 °Arş u ferş u levḡ ükürsî nüh felek bünyādına
 °İllet-i ḡā'ıyye °ışḡıñdır dü-kevn ābādına
 Zāt-ı pākiñdir sebep bu °ālemiñ îcādına
 Olmasa teşrîfiñ olmazdı cihān kāşānesi

III

Rū-siyeh bir bendeyim luḡfuñla rüyım şüste ḡıl
 Hıẓmet-i ḡāk-i deriñ iclāline pā-beste ḡıl
 Al elim hicriñ ḡumārından beni vāreste ḡıl
 Yā Resūla'llah vişāliñ bezmīne şāyeste ḡıl
 Tā ḡöñül olsun şarāb-ı °ışḡıññ mestānesi

IV

Dil müdām cām-ı °ışḡıñ semt-i vaḡdette bula
 Öyle ser-mest ola kim feyẓ-i muḡabbetle ṭola
 Bundan önce °āşıḡ-ı dīdārıña maḡşad n'ola
 °Āşıḡıñ ancaḡ murādı ḡāzretinden kim ola
 Āşinā-yı bezm ḡāşıñ °ālemiñ bīḡānesi

* 258 546a

V

Gerçi bir işkeste dil-i vîrân-ı ʿışkım ben gedā
 Yok o rûtbe kudretim daʿvâ-yı ʿışk ola sezā
 Zerre-i nâciz-i ʿışkıñdır **Necîb**-i bî-nevā
 Kenz-i ʿışkıñ maḥzeni olmuş **Sezāyî**³³ ğālibā
 Hiç ʿimâret istemez bunu göñlümün vîrānesi

259*

Mefāʿîlün/Mefāʿîlün/Mefāʿîlün/Mefāʿîlün

- 1 Cemālu'llaha oldu vech-i pāk-i Muştafā mirʾāt
Nümāyandır yüzünde pertev-i nūr-ı tecelliyāt
- 2 Anıñ nūr-ı cemāl-i bā kemālî ḥalk olunmuşdur
Zuhûra gelmeden ʿilm-i İlâhîden bu mevcûdât
- 3 Nidâ-yı “len terānî” perde-i çeşm-i kelîm oldu
Velî ol mefḥar-ı ʿâlem kırup bi’r-rü’ye meşhûdât
- 4 Zemînden lemḥatü’l- ebsârıda seyr itdi eflâki
O nūr-ı dîde-i peygām-berānı maḥzarü’l âyāt
- 5 Ümîd-i **Sāmî**³⁴-i bî-çāre kaṭ itmez şefāʿatden
O dergāh-ı kerem-pîrāda ḥāşā red ola ḥacât

³³ **Sezā**: Sezā mahlaslı şaire ait bilgi bulunamamıştır.

* 259 547a

³⁴ **Sāmî**: ”Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü” nde Sāmî mahlaslı 11 şair hakkında bilgi bulunmaktadır. Mecmuadaki Sāmî mahlaslı şiirlerin bu mahlası kullanan hangi şaire ait olduğu tarafımızca tespit edilememiştir.

260*

Mefā^cilün/Mefā^cilün/Mefā^cilün/Mefā^cilün

- 1 Virir emrāza ismiñ şifālar yā Resūla'llah
Şalāṭıñla bulur İslām şafālar yā Resūla'llah
- 2 Hidāyet buldı sāyeñde beşer tebşīr ile mesrūr
Çeker ser-keş olan zārı cefālar yā Resūla'llah
- 3 Cihān zevk-i şehādetle gülistān-ı bahār oldı
Gönüller şaldı āfāka ziyālar yā Resūla'llah
- 4 Kāranlıqda kalır kāfir düşer şūma işi düşvār
Bu zā'il zīnetin ister nisālar yā Resūla'llah
- 5 Zeniñ maḥkūmı bīçāre sefāhatda şanır kāmı
Döker zer simini mecnūn olanlar yā Resūla'llah
- 6 Ebed iklīminiñ iqbāline ^cākıl şitāb eyler
İder mişākına cehdi vefālar yā Resūla'llah
- 7 Hācālet bid^cate müştāk-ı kı şehvet pek şitāb eyler
O günde bunca dehşetli belālar yā Resūla'llah
- 8 Farīk-ı ḥayr u şer bī-şübhe maḥşerde görür ecrin
Bugün pāzār-ı zāda ibtilālar yā Resūla'llah
- 9 Hāzā'in ile ebrārın ḥuzūra ^carz-ı zād eyler
O cevherde bulunmaz hīç behālar yā Resūla'llah
- 10 Amel ^cilmi ^caķīde aḥse-i mümtāz-ı dil-sāzān
O zümre cevher-i tāc-ı beķālar yā Resūla'llah

---

* 260 547b

Der-kenārda Na't-ı Şerīf Goft Nef'î Baba ifadesi bulunmaktadır.

- 11 Uyan sünnetlere **Nefî** Resûl-i a^czama ümmet
Civârında olur me^vâ nevâlar yâ Resûla'llah

261*

11'i Hece Vezni

I

Hadîce cümle ezvâcın öñidir
Diger ezvâc ise bir bir şöñdür
Kamusı şaltanat şevket begidir
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

II

Hasan ile Hüseyin Zehrâ necîbi
Naşıl cevher öperdi Hâk habîbi
Karîr-i 'aynımız 'izzet karîbi
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

III

Büyük Zehrâ Hudâ şîr-i karîni
Güneş ay dergehiniñ ahterini
Vesîle gülşeniniñ gül terini
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

IV

Ebû Bekir 'Ömer 'Osmân 'Alîye
Mübeşşer on zevât 'âlim velîye
Oğu çok tarđiye i'zâz celîye
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

* 261 548a

V

Hani bunlar gibi aşhâb-ı şuffa
Kerâmetle şabî aşhâb-ı şuffa
Sa'âdetle ebî aşhâb-ı şuffa
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

VI

Nebî bezminde sâmi' kenz-i 'irfân
Naşıl meclis 'ilm ü irfân-ı 'ummân
Güneş kevkeb birikmiş 'arş-ı zî-şân
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

VII

Bu 'âlem de bu meclis gibi geçmez
Kalır mı içlerinde kevşer içmez
Melek meşreb velî bu remzi seçmez
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

VIII

İne bu meclise vahyile Cibrîl
Resûliñ kalbine vahy ola tenzîl
Hudâ-yı encümen Hâk ide tebcîl
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

IX

Anıñ hayrânı fânî hep zamânı
Şerefle tıldıran şânlı cihânı
Aça leb zât-ı peygâmb-ber dihânı
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

X

Dürer şâdır olan firdevs-i şâni
Göñülden kaldıran şübhe gümânı
İder ihyâ beher anında cânı
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XI

O nuṭkı dîñleyen cāndan geçerdî
O tesnîmi o meclis hep içerdî
Niçe mecnûn münâfıklar kaçardı
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XII

Gelirdi dihyenin şeklinde Cibrîl
Güzeldi dihye vâcib idi tebcîl
Bulunmaz böyle ʿâlem özge tenzîl
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XIII

O berķ-i şâʿiķa ṭoldı cihāna
Büyük ʿîd-i cedîd oldı cihāna
ʿAceb ḳaldı mı bir zerre bahāne
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XIV

Dirildi sözde sāḫirler o āvān
Çalışdı niçe dāḫiler firāvān
Beşer işi degil ḫaḳ naẓm-ı Ḳurʾān
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XV

Bu Qurʾān emr-i peygām-ber-i ʾilāhī
Eḥādīs-i sünen kenziñde şāhı
İkisi ʿarş u kürsiñ mihr ü mähı
Er yarın Hâḡ dīvānında bellü olur

XVI

Ḳan ağlar Bū-Cehil ile Lehebler
Bu emşāl şūra dek iblīsı kelbler
Görürsin göz ile zāʾil ġalebler
Er yarın Hâḡ dīvānında bellü olur

XVII

Geçer bu şeb cihānı zevķı tīzce
Gelir bākī ḡuḡāsı şemsi bizce
Şırāt-ı duzaḡ eyvāh esfel ince
Er yarın Hâḡ dīvānında bellü olur

XVIII

Şefāʾat müjde ey ehl-i kebāʾir
Naşıl şehvetde erzel ola dāʾir
Sefāhet şer-be-şer emşālī sāʾir
Er yarın Hâḡ dīvānında bellü olur

XIX

Ol āzāde ser işle sünnet aʿlā
Bulur ümmet ʿadın firdevs-i bālā
Hicāb it rāzıķıñ cebbār-ı Mevlā
Er yarın Hâḡ dīvānında bellü olur

XX

Niçün Hâkdan kaçarsın gösterir yol
Her emrinde hâzâ'in işte bol bol
Namaz ile zekâtı kenz-i maqbûl
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXI

Bir altuna tükenmez vire cennet
Namâz tekbir-i rü'yet genc-i 'izzet
Vecâ'ib câlib-i lâ'addü ni'met
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXII

Fenâyı virdi mecnûnâna 'âkıll
Beķâyı aldı ehli olma ğâfil
Ziyân eyler katı zâr ide câhil
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXIII

Girince cennete yüksek yir iste
Hudâ emrinde anlar aıla işte
Resûle uy er ol ey kalfa usta
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXIV

Gözüm görmez diyü aldanma zinhâr
Ecelde gözle peydâ ola gülzâr
Seni bekler güneş ay mişl-i dil-dâr
Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXV

Cihân cennet yanında hâk-i pestî
Cinânîñ kişveri baḡş ide mesti
Şaşardıñ bir qarış görseñ behiştî
Er yarın Hâḡ dīvânında bellü olur

XXVI

Qaşırlar sîm ü zer naḡḡâşî Allah
Nehirler bal sever sükker cigergâh
Turunç leb ğamze câzû ginc-i ecvâh
Er yarın Hâḡ dīvânında bellü olur

XXVII

Bikirler ʿişveler ḡubân-ı cânân
Olursın memleket içinde zî-şân
Başında tâc-ı lü'lü' taḡt-ı ḡaḡan
Er yarın Hâḡ dīvânında bellü olur

XXVIII

Buraḡlar seyr içün leşker ḡisâbsız
Günüñ nev-rûz u bayrâmıñ elemsiz
Çemende tûtî bûlbûller nevânız
Er yarın Hâḡ dīvânında bellü olur

XXIX

Beher gün mihmânısın nebîler
Melekler pür-nevâziş daʿvet eyler
Selâm ile şaçar müşğ gel eyler
Er yarın Hâḡ dīvânında bellü olur

XXX

Diri gün zāt-ı peygām-ber ziyāfet
Virir ümmet şitābāna icābet
Şeker şîr iltifāt ile hîṭābet
Er yarın Hāḡ dīvānında bellü olur

XXXI

Libās u tāk-ı şāhāne giyersin
Rāḡīḡ-keṡer-i ke'si içersin
Zülālî zevḡ ile cāndan geġersin
Er yarın Hāḡ dīvānında bellü olur

XXXII

Görürsin enbiyā mürseller anda
Naşıl bir encümen Ādem yanında
O Nūḡ İdris ü İbrāḡim ḡanda
Er yarın Hāḡ dīvānında bellü olur

XXXIII

Velīler Bū Bekr ü Fārūḡ u °Oḡmān
Oturmuşlar şeh-i rāḡ şîr-i Yezdān
ḡasan ile ḡüseyn şems-i çeşmān
Er yarın Hāḡ dīvānında bellü olur

XXXIV

Seḡābı cümle encüm meclis-ārā
Zikîr tesbîḡle ṡolmuş ḡuḡārā
ḡarîrî lü'lü'-i k'el efrüş ḡārā
Er yarın Hāḡ dīvānında bellü olur

XXXV

Açar biñ remz-i keşşâf-ı hâkâyık
 Göñüller çâk olur bahş-i dekâyık
 Gözün hayretde âşüfte şakâ'îk
 Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

XXXVI

Gelince cum'a işte Hâk cemâli
 Bütün zâ'ir bilir añlar kemâli
 Görünce Nef'î titrer Hâk celâli
 Er yarın Hâk dîvânında bellü olur

262*

Mef'ûlü /Mefâ'ilü/Mefâ'ilü/Fe'ûlün

- 1 Şems aña dinür kim ola muṭlaḳ feyzi
 Her lem'aya baḳ mihr-i dıraḥşân dinilür mi
- 2 Hüsñ aña dinür ki ola anıñ ânı Hudâdan
 Her bir güzele Yüsuf-ı Ken'an dinilür mi
- 3 Hâḳḳânî gerek varını şarf eyleye 'âşık
 Her cânı fedâ idene ḳurbân dinilür mi
- 4 Vicdânı gerek Sezâî 'ârifde ma'ârif
 İnşâf idelim olmaya 'irfân dinilür mi

Ve ḥukiye inne'l işmi'î fî-eşnâ'î ṭavâfihi fî hâzihi el-ḳabîleti Re'y ḥaceren ḳad
 kütibe 'aleyhi hâzâ el-beytü ayâ ma'sere el-^cuşşâḳi bi'llâhi aḥbiru iza's-senedde 'ışḳun
 bi'l-fetâ keyfe yaşna^cu ve ketebe'l işmi'î taḥtehu

* 262 552a

Şiirin baş kısmının olduğu 551b zayi olmuştur.
 Şiirin vezni problemlidir.

6. SONUÇ

Mecmualar, yazıldıkları dönemin edebî zevklerini yansıtmaları ve edebiyat tarihine yansımamış yeni belgeleri içermesi açısından oldukça önemli kaynaklardır. Mecmuaların en belirgin özelliği ve ortak noktası birer derleme çalışması olmalarıdır. Bundan dolayı her mecmua, gerek muhteva gerek tertip ve gerekse form açısından, derleyen kişinin şahsi zevkini yansıtır. Mecmuanın anılan özelliği mürettibin edebî şahsiyetini de ortaya koyar mahiyettedir.

Çalışmamızın temelini teşkil eden XIX. yüzyıla ait şiir mecmuasında (v.: 410b-546a) 25 şaire ait toplam 262 şiir bulunmaktadır. Bunlardan 169 tanesi gazel, 6 tanesi nazm, 4 tanesi müseddes, 9 tanesi murabba, 1 tanesi muhammes, 1 tanesi tahmis, 66 tanesi ilahi ve 1 tanesi de kıtadır.

Mecmuada 109 şiiri ile en fazla şiiri olan şair Hâmî'dir. Hâmî Maraşlı divan şairlerdendir. Mecmuada yer alan şairler hakkında bilgiler dipnotlarda verilmiştir. Ayrıca mecmuada yer alan şairler ve şiir sayılarının tablosu ile kullanılan vezinlerin de tablosu yapılmıştır.

Mecmua metni harekeli nesih hattıyla yazılmıştır. Kelimelerin yazımında hattın imlasına riayet edilmiştir (cellâd-cillâd, kākül-kākil...).

Dini-tasavvufî türlerin sıkça yer aldığı mecmuda 9 münâcat, 12 na't bulunmaktadır. Bunun dışında özellikle 108 şiirle en fazla ilahi aşkın terennüm edildiği aşıkâne türde şiirler yer almaktadır. Diğer şiirler de arifâne, hikemî, rindâne, nasihatnâme, sofîyâne gibi dini tasavvufî türlerde yazılmıştır.

Mecmuanın ilgili kısmında (v. :410b-546a), nazım birimi olarak 1180 beyit, 577 dörtlük ve 100 bend bulunmaktadır.

Çalışmamızın sonunda dizin çalışması da yer almaktadır. Yapılan dizin çalışması metinde geçen özel isimler ile ilgilidir. Dizin çalışması şiir, beyit, bent ve mısra numaraları baz alınarak yapılmıştır.

Bu çalışma ile XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuası, ilim âlemine tanıtılmış olmaktadır.

KAYNAKLAR

- AK, C., 2001. Bağdatlı Rûhî Divanı, Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa, 1062s.
- _____, 2008. “Rûhî-i Bağdâdî”, TDVGA [Elektronik Sürüm], 35, ss. 205-206.
- ALICI, G., 2016. “Klasik Türk Şiiri Kaynaklarından Mecmua ve Sa’dedîn El Mar’âşî’nin Şiir Mecmuası”, KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 13(2), ss. 371-418.
- ALICI, L., 2010. Divan-ı Hâfız –ı Mar’âşî İnceleme- Tenkitli Metin, Ukde Yayınları, s.384.
- ALICI, G. ve ALICI, L., 2013. Hâmî Abdu’l- Gaffar Baba Divan-ı Hâmî Mar’âşî Tenkitli Metin-Tıpkı Basım, Ukde Yayınları, Kahramanmaraş, s.573.
- ATAÇ, M.B. , 2007. Ayıntablı Hafız Abdülmecidzade Divanı, İnceleme- Metin, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- BAZ, İ. ,2004, Abdülehad Nûrî-i Sivasî’nin Hayatı, Eserleri ve Tasavvufî Görüşleri, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- CEBECİOĞLU, E. ,2009. Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü, Ağaç Yay., İstanbul, 302s.
- CÜNDİOĞLU, D., 1993. Kur’ân-ı Kerîm ve Meâlî (Elmalılı Hamdi Yazır), Furkan Yay. , İstanbul, 604s.
- DEVELLİOĞLU, F., 1993. Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, 1195s.
- DİLÇİN , C., 1999. Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Türk Dil ve Kurumları Yayınları, Ankara, 531s.
- GIYNAŞ, K., 2011.”Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25, ss.245-260.
- GÜRBÜZ, M., 2012. “Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, ss. 99-113.
- [https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi- \(08.03.2018\)](https://mecmualar.tr.gg/MESTAP-Projesi- (08.03.2018))
- <https://www.turkedebiyati.org/kemal-ummi/> , (9.09.2018)
- <https://www.turkedebiyati.org/dede-omer-ruseni/> , (9.09. 2018)
- <https://tr.m.wikipedia.org> (9.09.2018)
- İPEKTEN, H., 2014. Eski Türk Edebiyatı Nazım şekilleri ve Aruz, Dergâh Yay., İstanbul, s.368.
- _____, H. ,2014. Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz, Dergâh Yay., İstanbul, s.368.
- _____, H. , İSEN M. Vd. ;1988, Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Kültür ve Turizm Balanlığı Yayınları, s.579.
- KILIÇ, A., 2012. “Mecmua Tasnifine Dair”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, Turkuaz Yay., ss. 77-96.
- KÖKSAL, M.F, 2012. “Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, Turkuaz Yay. ,ss. 411-431.
- LEVEND, A.S, 1988. Türk Edebiyatı Tarihi I.Cilt, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 665s.
- MERMER, A.; ALICI, L. vd., 2007. Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatına Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara, 550s.
- ÖZTÜRK, U., 2013. Tezkire Niteliğinde Bir Şiir Mecmuası, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- PALA, İ., 2013. Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, Kapı Yay., İstanbul, 637s.
- SAMİ,Ş., 1989. Kâmûs-ı Türkî, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1574s.
- SARAÇ, M.A.Y. ve GÜRER, A. (Ed.) 2014. Eski Türk Edebiyatına Giriş: Biçim ve Ölçü, AÖF Yay., Eskişehir, 150s.
- TDK (Türk Dil Kurumu), 2005. Türkçe Sözlük, Ankara, 2244s.
- TDK (Türk Dil Kurumu), 2012. Yazım Kılavuzu, Ankara, 584s.
- UÇMAN, A., 1988. “Abdülahad Nûrî”, TDVİA [Elektronik Sürüm], 1, ss. 178-179.
- UZUN, M., 2003. “Mecmua”, TDVİA [Elektronik Sürüm], 28, ss. 265-268.
- ÜNVER, İsmail. (1993). Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler, Türkoloji Dergisi, c.XI, ss. 51-89
- YALÇIN, E., 2017. XIX. Yüzyıla Ait Bir Şiir Mecmuası v.;206b-410a, Yüksek Lisans Tezi, KSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- YILMAZ, M., 1992. Edebiyatımızda İslâmî Kaynaklı Sözler, Enderun Kitabevi, İstanbul, 196s.
- www.lugatim.com/, (09.09.2018)
- www.kulturturizm.gov.tr , (9.09.2018)
- www.tyt.org.tr, (09.09.2018)
- <https://www.turkedebiyati.org/kemal-ummi/>, (9.09.2108)

DİZİN³⁵

A, Ā

°Abdī: 225/V-1

°Abdü'l-kādir:106/1

°Abdu'llah: 223/2

°Acem: 232/III-4

°Ādem: 239/VII-1, 255/ XVI-1, 261/XXXII-2

Aḥmed: 60/2, 165/5, 239/IV-1, 242/VII-3, 246/XI-1, 246/XIV-2, 255/X-3

Aḥmed Muḥammed: 243/VI-1

°Alī: 25/4, 60/4, 91/7, 103/1, 104/1, 183/V-1, 206/VIII-3, 228/IV/1, 238/II-1, 242/VII-3, 256/VII-1, 257/X-2, 261/IV-1

°Alīyyü'l-murtaẓā: 108/II-2

Allāh: 90/3, 110/VI-1, 112/I-1, 119/III-1, 134/IV-1, 191/XIX-3, 192/3, 205/7, 227/I-3, 228/I-1, 228/IV-3, 238/VIII-1, 238/VIII-1, 241/II-3, 242/XII-2, 242/XII-3, 243/XII-2, 245/I-1, 245/I-1, 245/I-1, 245/I-3, 245/I-4, 245/I-4, 245/I-4, 245/II-4, 245/II-4, 245/II-4, 245/III-4, 245/III-4, 245/III-4, 245/IV-4, 245/IV-4, 245/IV-4, 245/V-4, 245/V-4, 245/V-4, 245/VI-4, 245/VI-4, 245/VI-4, 245/VII-4, 245/VII-4, 245/VII-4, 245/VIII-1, 245/VIII-4, 245/VIII-4, 245/VIII-4, 245/VI-3, 245/VII-2, 246/XIX-1, 253/III-3, 254/VII-3, 254/IX-1, 254/XIX-3, 261/XXVI-1

°Ankā:4/4

°Arāb: 162/3

°Arabī: 230/III-5

°Arabiyy: 176/II-1

Aristo: 52/4

°Aṭā: 14/5, 98/6, 110/VII-3, 111/VI-3, 112/IX-1, 113/XI-4, 114/IX-2, 115/VI-1, 116/IX-4, 117/VII-1, 118/VII-1, 119/V-1, 120/VI-1, 121/VII-2, 122/IX-1, 123/XII-3, 125/VII-2, 126/VII-1, 127/V-3, 128/VII-2, 129/VII-2, 130/V-4, 131/V-4, 132/VII-1, 133/V-1, 134/VII-1, 136/V-3, 137/6, 138/5, 139/9, 140/7, 142/6, 144/7, 145/5, 146/7, 147/7, 148/7, 149/5, 150/7, 151/9, 152/6, 153/6, 154/7, 155/7, 156/7, 157/10, 158/5, 159/7, 160/9, 162/9, 163/7, 164/5, 165/7, 166/7, 167/7, 168/VI-1, 169/5, 170/V-3, 171/VIII-1, 172/7, 173/5, 174/5, 174/XI-1, 175/VII-1, 176/VI-3, 177/V-1, 178/VI-1, 179/VII-1, 180/V-1, 181/V-1, 182/VI-1, 183/VI-1, 184/VII-1, 185/V-1, 186/8, 187/7, 188/7, 189/7, 190/IX-4, 192/6,

³⁵ İndeks çalışması; şiir, beyit , bent ve mısra numaraları esas alınarak yapılmıştır.

193/V-1, 194/VI-1, 195/VII-1, 196/VII-1, 197/VI-1, 198/7, 199/6, 200/7, 201/7, 202/5, 203/7, 204/11

Avrupa: 71/4

°Azâzil: 117/II-1, 239/XVI-2

B

Bağdād: 209/V-2

Bâkır: 2/2, 60/6, 108/III-2

Bâkî: 230/III-2

Bekr: 257/X-2, 261/XXXIII-1

Beyzâvî: 160/5

Bilâl-i Habeşi: 232/VI-5

Bî-zevâl: 191/VIII-2

Buķ°a: 222/1

C

Ca°fer: 60/6, 108/III-2

Cālînûs: 74/6

Cebra'il: 18/3, 232/VIII-5

Cehennem: 255/VII-3

Cehil: 261/XVI-1

Celâl: 175/I-3, 176/IV-2

Celîl: 243/III-2

Cemîl: 18/5

Cemşîd: 32/5

Cenâb-ı Hâķ: 7/5

Cennet: 50/1, 261/XXV-1

Cibrîl: 261/XII-1

Cibrîl Emîn: 206/IV-1

Ç

Çîn: 9/1, 75/1

D

Dārā: 32/5, 99/6

E

Ebū Bekir: 228/IV-1, 256/VII-1, 261/IV-1

Ebu'l-Ḳāsim: 196/IV-1, 232/VII-5

Ebū Cehil: 232/VII-3

Eflātūn: 74/6

Ene'l Hāk: 223/2

Eyyüb: 243/II-1

F

Fas: 83/7

Fāris: 162/3

Fārūḳ: 257/X-2, 261/XXXIII-1

Fāṭıma Ana: 206/V-1

Fāṭıma: 108/II-3

Fātiḥ: 243/X-1

Ferīdūn: 53/7, 99/6

Ferhād: 9/2, 83/4, 87/6, 217/2, 246/V-2

Firdevs: 25/1, 37/4, 207/II-1, 261/X-1, 261/XIX-2

Fursiyyāt: 176/II-1

G, Ğ

Ğafūr: 188/6

Ğaffār: 204/11, 227/I-2, 230/II-4

Ğazelī: 236/5

Geylanī: 107/2

Ğıyās: 117/I-2, 117/I-4, 117/IV-4, 117/V-4, 117/VI-4, 117/VII-4, 117/II-4, 117/III-4

Ğavşü'l-Aẓam: 106/2

H, Ĥ, Ħ

Habeşî: 246/XIII-2

Hâcî Bekdaş: 112/VI-3

Hâcegân: 105/1

Hâfız: 219/7, 220/5, 221/7, 222/9

Hâk: 1/1, 2/1, 14/5, 24/6, 24/6, 35/4, 41/1, 42/4, 60/7, 67/5, 78/6, 81/2, 82/5, 82/5, 89/2, 92/7, 99/5, 101/6, 102/1, 104/1, 104/1, 108/VI-3, 109/I-4, 109/II-4, 110/III-1, 112/IV-2, 115/I-2, 115/I-4, 115/II-4, 115/III-4, 115/IV-3, 115/IV-4, 115/V-4, 116/II-2, 117/II-2, 119/IV-2, 123/IV-3, 126/VI-1, 134/IV-3, 137/1, 137/2, 137/2, 137/2, 137/4, 137/5, 141/1, 143/3, 143/5, 143/6, 145/1, 146/3, 147/7, 151/7, 153/5, 153/6, 153/6, 155/6, 155/7, 159/7, 161/III-1, 162/8, 167/1, 170/III-2, 179/I-1, 179/III-1, 179/VI-1, 179/VII-2, 184/III-2, 186/8, 189/5, 190/IX-3, 191/XII-2, 192/3, 192/4, 192/6, 198/7, 200/5, 200/5, 207/I-3, 207/I-6, 207/II-6, 207/III-6, 207/IV-4, 207/IV-6, 207/V-6, 226/IV-3, 229/7, 230/I-2, 230/III-2, 231/6, 232/VII-2, 232/VIII-4, 234/IV-3, 236/4, 237/I-3, 237/II-3, 238/I-2, 238/I-4, 238/II-4, 238/III-4, 238/IV-4, 238/IV-3, 238/V-4, 238/VI-4, 238/VII-1, 238/VII-4, 238/VIII-4, 239/I-2, 239/I-4, 239/II-4, 239/III-4, 239/IV-4, 239/V-4, 239/VI-4, 239/VII-4, 239/VIII-4, 239/IX-4, 239/X-4, 239/XI-4, 239/XII-4, 239/XIII-4, 239/XIV-4, 239/XV-4, 240/I-2, 240/I-4, 240/II-4, 240/III-4, 240/IV-4, 240/IV-1, 240/V-4, 240/VI-4, 240/VII-4, 240/VIII-4, 240/IX-4, 240/X-4, 241/I-4, 241/II-4, 241/III-4, 241/IV-4, 241/V-4, 242/I-2, 242/I-4, 242/II-4, 242/III-4, 242/IV-4, 242/V-4, 242/VI-4, 242/VII-2, 242/VII-4, 242/VIII-4, 242/IX-4, 242/X-4, 242/XI-4, 242/XII-4, 242/XIII-4, 242/XIV-4, 242/XV-4, 243/I-4, 243/II-4, 243/III-4, 243/IV-4, 243/V-4, 243/VI-4, 243/VII-4, 243/VIII-4, 243/IX-4, 243/X-4, 243/XI-4, 243/XII-4, 244/II-1, 246/I-4, 246/II-4, 246/III-4, 246/IV-4, 246/V-4, 246/VI-4, 246/VII-4, 246/VIII-4, 246/IX-2, 246/IX-4, 246/X-4, 246/XI-2, 246/XI-4, 246/XII-1, 246/XII-4, 246/XIII-4, 246/XIV-4, 246/XV-4, 246/XVI-4, 246/XVII-4, 246/XVIII-4, 246/XIX-3, 246/XIX-4, 253/XIII-1, 254/I-4, 254/I-4, 254/II-3, 254/II-4, 254/III-4, 254/IV-2, 254/IV-4, 254/V-4, 254/VI-4, 254/VII-4, 254/VII-4, 254/IX-4, 254/X-4, 254/XI-4, 254/XII-4, 254/XIII-4, 254/XIV-4, 254/XV-4, 254/XVI-4, 254/XVII-4, 254/XVIII-4, 254/XIX-1, 254/XIX-2, 254/XIX-4, 255/I-4, 255/II-2, 255/III-4, 255/IV-4, 255/V-1, 255/VI-4, 255/V-4, 255/VII-4, 255/VIII-4, 255/IX-4, 255/X-4, 255/XI-4, 255/XII-4, 255/XIII-4, 255/XIV-4, 255/XV-4, 255/XVI-4, 255/XVII-4, 255/XVIII-4, 255/XVIII-4, 255/XIX-2, 255/XIX-4, 255/XX-4, 256/I-4, 256/II-4, 256/III-4, 256/IV-4, 256/V-2, 256/V-4, 256/VI-4, 256/VII-4, 256/VIII-4, 256/IX-4, 256/X-3, 256/X-4, 256/XI-4, 256/XII-4,

256/XIII-4, 256/XIII-1, 256/XIV-4, 256/XV-4, 256/XVI-4, 256/XVII-4, 256/XVIII-4, 256/XIX-4, 257/I-4, 257/II-4, 257/III-4, 257/IV-4, 257/V-2, 257/V-4, 257/VI-4, 257/VII-4, 257/VIII-4, 257/IX-4, 257/X-4, 257/XI-4, 257/XII-4, 257/XIII-4, 257/XIV-4, 257/XV-4, 257/XVI-4, 257/XVII-3, 257/XVII-4, 257/XVIII-4, 257/XIX-4, 257/XX-4, 257/XXI-4, 258/I-3, 261/I-4, 261/II-2, 261/II-4, 261/III-4, 261/IV-4, 261/V-4, 261/VI-4, 261/VII-4, 261/VIII-3, 261/VIII-4, 261/IX-4, 261/X-4, 261/XI-4, 261/XII-4, 261/XIII-4, 261/XIV-4, 261/XV-4, 261/XVI-4, 261/XVII-4, 261/XVIII-4, 261/XIX-4, 261/ XX-1, 261/XX-4, 261/XXI-4, 261/XXII-4, 261/XXIII-4, 261/XXIV-4, 261/XXV-4, 261/XXVI-4, 261/XXVII-4, 261/XXVIII-4, 261/XXIX-4, 261/XXX-4, 261/XXXI-4, 261/XXXII-4, 261/XXXIII-4, 261/XXXIV-4, 261/XXXV-4, 261/XXXVI-4, 262/3

Ḥaqqı: 216/5

Ḥallāk: 101/7

Ḥālḫ: 2/3, 123/VII-2, 191/IX-3, 246/XV-2, 257/XII-2

Ḥalīl: 18/2, 228/II-2, 243/III-1

Ḥalvetī: 110/VI-2, 112/I/2, 112/I-4, 112/II-4, 112/III-4, 112/IV-4, 112/V-4, 112/VI-4, 112/VII-4, 112/VII-4, 112/IX-4

Hāşimī: 232/III-5

Ḥāmī: 1/5, 2/5, 3/6, 4/7, 5/5, 6/7, 7/5, 8/7, 9/7, 10/7, 11/7, 12/7, 13/7, 14/7, 15/5, 16/5, 17/7, 18/7, 19/7, 20/8, 21/5, 22/7, 23/7, 25/5, 26/5, 27/5, 29/9, 30/8, 31/7, 32/7, 33/7, 34/5, 35/7, 36/5, 37/7, 38/7, 39/7, 40/5, 41/7, 42/7, 43/7, 44/7, 45/7, 46/7, 47/11, 48/7, 49/7, 50/7, 51/7, 52/5, 53/7, 54/7, 55/8, 56/7, 57/7, 58/7, 59/7, 60/9, 61/8, 62/7, 63/6, 64/9, 65/5, 66/7, 67/5, 68/5, 69/9, 70/7, 71/7, 72/5, 73/7, 74/7, 75/7, 76/7, 77/5, 78/7, 79/5, 80/5, 81/5, 82/5, 83/7, 84/7, 84/7, 85/7, 86/5, 87/7, 88/5, 89/6, 90/5, 91/7, 92/7, 93/5, 94/5, 95/7, 96/5, 97/7, 98/7, 99/7, 100/5, 101/7, 108/VII-4

Hārūt: 62/3

Ḥasan: 2/2, 2/2, 60/5, 60/5, 108/II-4, 108/II-4, 228/III-3, 228/III-3, 261/II-1, 261/II-1, 261/XXXIII-3, 261/XXXIII-3

Ḥaydar: 93/4, 129/II-2, 206/VIII-1

Ḥayy: 230/III-2, 248/4

Ḥaẓr: 146/6, 189/1

Ḥıẓr: 1/5, 5/4, 13/3, 19/5

Hicāz: 255/VIII-3

Hind: 232/III-2

Hindû: 57/2

Hû: 56/6, 110/I-2, 110/I-4, 110/II-4, 110/III-4, 110/IV-4, 110/V-4, 110/VI-4, 110/VII-4, 146/2

Hülâgû: 10/3, 10/3, 52/3, 84/7, 84/7

Ĥudâ: 41/5, 80/5, 87/7, 100/1, 100/3, 100/5, 146/5, 149/1, 156/1, 159/6, 169/5, 194/I-4, 194/II-4, 194/III-4, 194/IV-4, 194/V-4, 194/VI-4, 194/V-1, 207/I-6, 207/II-6, 207/III-6, 207/IV-6, 207/V-5, 207/V-6, 209/I-4, 209/III-4, 233/1, 235/I-1, 253/1, 254/1-2, 257/XX-2, 261/III-1, 261/VIII-3, 261/XXXIII-2, 262/2

Ĥuld: 34/5

Ĥüseyn: 2/2, 60/5, 108/I-1, 108/I-2, 108/I-3, 108/I-4, 108/I-5, 108/I-6, 108/III-1, 108/II-5, 108/II-6, 108/IV-5, 108/IV-6, 108/III-5, 108/III-6, 108/V-1, 108/V-5, 108/V-6, 108/VI-5, 108/VI-6, 108/VII-1, 108/VII-5, 108/VII-6, 129/IV-1, 205/1, 205/2, 205/7, 206/IV-2, 206/VII-2, 228/III-3, 261/II-1, 261/XXXIII-3

Ĥusrev: 75/6, 80/3, 87/6

Hüve'l-evvel: 191/VIII-3

Ĥorāsân: 60/6

I

İ

İblis: 261/XVI-2

İbn-i Ĥayder: 206/VI-2

İbrâhim: 228/II-2, 261/XXXII-3

İbrâhîm Edhem: 135/II-2

İdris: 261/XXXII-3

İlâh: 78/7, 164/14, 188/1

İlâhî: 200/7, 222/9, 230/IV-4, 233/5, 246/XIV-2, 250/2, 261/XV-1

İmâm-ı Mehdî: 2/4

İmâm-ı A^czam: 235/I-4

İmâm-ı Malik: 235/II-2

İrân: 75/1

İrem: 12/3, 35/4

İsâ: 243/V-2

İskender: 32/5

İslâm: 84/7, 240/II-1, 240/II-2, 240/III-2, 246/XVI-1, 254/V-2, 255/X-1, 255/XVI-2, 255/XX-1, 257/XIII-1, 260/1

İsrâfîl: 177/IV-1

İzzet: 232/IX-1, 233/5

J

K, K

Kâbe: 8/7, 11/7, 34/2, 49/5, 58/7, 62/6, 74/4, 79/1, 187/5

Kâf: 64/6

Kâhire: 246/I-1

Kâdir: 238/IV-1

Kârûn: 53/4, 256/XVI-1

Kays: 9/2, 46/7, 84/6, 84/6, 84/6, 90/1, 246/V-2

Kâzi: 160/5

Kâzım: 2/3, 60/6, 108/III-3

Kemter: 232/IX-2

Kenân: 8/4, 62/4

Kerîm: 18/6, 248/4

Kerbelâ: 60/5, 108/V-1, 108/VI-4, 108/VII-1, 129/V-3, 230/VI-3

Keşşâf: 160/5

Kevşer: 29/4, 208/4, 242/I-3, 261/VII-2, 261/XXXI-2

Key: 99/6

Kıtmîr: 3/6, 25/4, 78/6, 101/7, 111/VI-3, 181/V-3, 188/5, 204/3

Qurân: 114/III-3, 115/III-1, 139/1, 164/6, 191/XII-1, 192/6, 196/V-2, 239/XI-3, 239/XII-1, 239/XIV-2, 240/II-1, 240/IV-1, 240/V-2, 242/IX-3, 242/XII-1, 243/VI-1, 246/XIV-3, 254/XII-1, 255/II-2, 255/VI-1, 256/III-1, 257/I-1, 257/II-1, 257/XV-3, 257/XX-1, 261/XV-1

Kürd: 232/III-4

Küreş: 230/III-5, 232/I-1

L

Lât: 62/1

Lâ-yezâl: 191/VIII-1

Leheb: 261/XVI-1

Leylâ: 4/2, 26/5, 46/7, 69/5, 87/4, 90/1, 161/II-2, 223/2

Loğmân: 28/2, 74/6, 111/III-2, 130/I-3, 132/II-4, 138/1, 193/I-2

M

Mâçîne: 75/1

Mağrib: 83/7

Maḥmūd-ı Muḥammed: 238/III-2

Maḥbûb-ı Ekrem: 238/III-2

Mâni^c: 82/5

Mârût: 62/3

Mecnûn: 4/2, 26/5, 32/1, 53/1, 69/5, 77/2, 87/4, 101/1, 131/I-1, 217/2

Medenî: 232/III-5

Mehdî: 60/8, 168/IV-2

Melek: 38/3, 168/II-2, 182/II-3

Mekke: 235/II-4

Menât: 62/1

Meryem: 55/3

Mesih: 4/7, 8/6, 13/3, 13/3, 19/5, 209/II-4

Mevlâ: 2/5, 99/7, 104/1, 104/2, 145/3, 156/4, 163/4, 250/8, 255/VI-2, 257/I-3, 261/XIX-1,

Mevlânâ: 102/1, 102/1, 102/2, 103/2

Mısr: 8/4, 61/1, 62/4, 62/5, 64/1, 83/7

Muḥammed: 108/III-2, 228/II-4, 228/I-2, 228/I-4, 228/III-4, 228/IV-4, 228/V-4, 236/4, 237/I-3, 240/IV-1, 243/XI-1, 255/II-1, 255/IV-3, 256/IV-2, 256/VI-1

Muḥammed Mustafâ: 138/1, 138/1, 138/2, 138/3, 138/4, 138/5, 176/VI-1,

Muḥarrem: 205/1

Muştafâ: 2/1, 186/1, 108/II-1, 207/I-6, 207/II-6, 207/III-6, 207/IV-6, 207/V-6, 236/4, 255/XI-1, 259/1

Murtaẓâ: 2/1, 213/7

Müsâ: 139/8, 146/6, 147/6, 179/V-1, 222/2, 225/IV-1, 243/IV-1,

Mu'ṭī: 82/5

Münker: 116/VII-1

Müşṭāk: 206/VIII-1

N

Naḳī: 2/3, 60/7, 108/III-4

Naḳṣī: 224/VI-1, 238/IV-1

Naḳṣibend: 105/2

Nebī: 2/5, 243/V-3

Necīb: 258/V-3

Nef'ī: 239/XVI-1, 241/V-3, 242/XV-1, 243/XII-1, 245/VIII-3, 246/XIX-1, 254/XIX-1, 255/XX-1, 256/XIX-2, 257/XXI-2, 260/11, 261/XXXVI-3

Nekīr: 116/VII-1

Nemrūd: 230/III-3, 254/VI-1

Nef'ī Baba: 238/VIII-1

Nūḥ: 230/III-3, 235/IV-4, 243/II-3, 254/VII-1, 261/XXXII-3

Nūrī: 227/V-3

Nüzülī: 223/7

O

°Oṣmān: 228/IV-1, 256/VII-1, 257/X-2, 261/IV-1, 261/XXXIII-1

Ö

°Ömer: 228/IV-1, 256/VII-1, 257/XII-3, 261/IV-1

P

R

Râb: 1/1, 33/4, 46/2, 95/7, 116/IX-3, 120/I-4, 120/II-4, 120/III-4, 120/I-2, 120/VI-4, 120/IV-4, 120/V-4, 137/1, 141/5, 153/4, 154/7, 175/I-2, 175/I-4, 175/II-4, 175/III-4, 175/V-4, 175/IV-4, 175/VI-4, 175/VII-4, 176/I-2, 176/I-4, 176/II-4, 176/III-4, 176/IV-4, 176/V-4, 176/VI-4, 182/I-2, 181/I-4, 181/II-4, 181/III-4, 181/IV-4, 181/V-4, 183/VI-4, 193/IV-2, 205/4, 205/6, 207/I-2, 209/I-5, 209/II-5, 209/III-2, 209/IV-5, 209/V-5, 214/1, 214-2, 214-3,

214/4, 215/5, 216/6, 230/I-6, 230/II-6, 230/III-6, 230/IV-6, 230/V-6, 230/VI-6, 230/VI-4,
231/2, 232/VIII-1, 242/IV-2, 242/X-3, 247/IV-2, 247/VI-1

Rabbü'l-enām: 30/8

Raḥmān: 60/3, 114/III-2, 139/1, 139/5, 149/1, 190/V-2

Rāsiḥ: 205/7

Rāzık: 242/II-2, 243/I-3, 261/XIX-3

Resûl: 112/I-3119/III-1, 183/V-1, 189/V-1, 205/5, 205/6, 239/II-1, 255/VII-1, 261/VIII-2,
261/XXIII-3

Resûla'llah: 231/1, 231/1, 231/2, 231/3, 231/4, 231/5, 231/6, 258/III-4, 260/1, 260/1, 260/2,
260/3, 260/4, 260/5, 260/6, 260/7, 260/8, 260/9, 260/10, 260/11

Resûl-i Ekrem: 235/I-2

Rezzâk: 171/II-3, 254/V-3, 255/XIX-3

Rıdvân: 124/II-4

Rıdvân: 4/5, 55/8, 62/6

Rızâ: 2/3, 60/5

Rûḥî: 208/5, 209/V-3, 210/7, 211/6, 212/8, 213/7, 214/7, 215/5, 217/5

Rufâ'î: 238/IV-2

Rûm: 71/4

Rûşenî: 232/IX-4

S, Ş,

Şâdık: 2/2

Sâmî: 259/5

Selîm: 243/X-1

Selmân: 60/4

Settâr: 188/8, 204/11, 227/II-1

Sezâyî: 258/V-4, 262/4

Şeyyid: 1/1, 231/6

Sidre: 74/2

Sikender: 60/8, 78/5

Sînâ: 222/1

Sultân Şelâhiddîn: 243/X-1

Sübḥân: 105/1, 107/1, 125/V-4, 149/4, 225/IV-2, 253/XII-2

Süleymân: 38/4, 41/4, 60/8, 134/V-1, 219/3

Süreyyâ: 45/3

Ş

Şâkirî: 218/7

Şemsî: 109/II-3, 226/V-2

Şeytan: 179/II-2

Şimr: 108/V-4

Şîrîn: 75/6, 9/2, 87/6

Şükri: 230/VI-2

T, T

Taķî: 2/3, 60/7, 108/III-4

Taňrı: 36/2, 43/5

Tübâ: 29/4, 74/2

Ṭûr: 38/1, 73/4, 222/1

Tûrân: 75/1

Türk: 232/III-4

U

Ü

Ümmî Kemâl: 247/V-1, 248/6, 249/11, 50/12, 251/10, 252/9, 253/XIII-1

Ümmî Sinân: 228/V-1

V

Vâmık: 217/2

Ve'l-âhir: 191/VII-3

Vesîm: 229/7

Y

Yahyâ: 112/III-1

Yâ'cûb: 47/5, 61/4, 62/5, 243/II/2

Yehūd: 207/V-4, 257/XIII-1

Yimen: 232/III-2, 255/VIII-3

Yezdān: 60/1, 63/1, 204/1, 261/XXXIII-2

Yezīd: 108/V-4, 129/V-1, 206/VII-1

Yūsuf: 61/1, 61/4, 61/5, 62/5, 94/4, 204/11, 208/1, 243/III-3, 246/VI-1, 262/2

Yūsuf-ı Kenʿān: 46/4

Ž, Z, Ẓ, Z̤

Zehrā: 2/2, 60/5, 205/3, 261/II-1, 261/III-1

Zeyne'l-ʿĀbidīn: 108/III-1

Zü'l-celāl: 191/VIII-1

Zülfikār: 25/4, 129/IV-3

Zeyne'l ābā: 2/2, 60/6

ÖZ GEÇMİŞ

Adı – Soyadı : Hande ARIKAN

Doğum Yeri ve Tarihi : Kahramanmaraş / 24.01.1984

Lisans Eğitimi : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrenimi : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Bilimsel Faaliyetleri: -

İş Deneyimi : 8 yıldır Kipaş Eğitim Kurumlarında çalışmaktayım.

Çalıştığı Kurumlar : Özel Kipaş Ortaokulu

E-Posta Adresi : hndarikan@hotmail.com

Tel. 0506 972 43 23

Tarih : 2018

زَاهَهُ كَبْرَهُ يُولَدَاشْمُ يُوُقْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 سِرُّوْبِرَهْ جَدِّ سِرِّ دَاشْمُ يُوُقْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 اَكَاَهْ اَوْلَمَزْ كَيْمَشَهْ خَالِدَنْ :- كَلَمَزْ وَفَا قَالْ قَيْلِدَنْ
 اَهْ دِيْدِيْجَهْ جَانْ وَدِلْدَنْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 كَوَكْلْ اَوْلْدِيْ يَارَهْ يَارَهْ :- سَيْنَمْ اَوْلَمَشْ كُوَزْ كُوَزِيَارَهْ
 بِيْلَمْ نَدِرَا كَا جَارَهْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 دَرْدِيْكَ دَرْمَانِيْ سَنَدَهْ :- طَا يُوَكَهْ اَسِيْرْ بُوْبَنَدَهْ
 عِشْقْ اَبَشِيْ وَارْدُوْرْتَنَدَهْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 عِشْقِيْلَهْ يُولَدَاشْ اَوْلَهْ :- يَارِيْكَ عِطْرِخِيْ اَلَهْ
 نَفْسِيْلَهْ حَرِيْبَهْ قِيْلَا :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 عَطَا نَفْسِيْ زَبُوْنْ قَيْلْدِيْ :- قَلْبِيْ اَوْلَدَمْ يَرْزُوْرْ اَوْلْدِيْ

جَانْ اِيْچِيْنْدَهْ جَانِيْ قَيْلْدِيْ :- رَبِّ قِيلْ سَنَ الْغِيَاثِ
 شُكْرَايِدَهْ لَوْمَرْ خَالِمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ
 صَرْفَايِدَهْ لَوْمَرْ مَا يَمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ
 جَمْلَهْ سُوْدَاذَنْ كِيْجَهْ لَوْمَرْ :- ذِكْرَايِدَهْ لَوْمَرْ دَايْمَا
 تَرْكْ اَيِدَهْ لَوْمَرْ وَارِيْمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ
 كَرْمَلَوْمَرْ طَاغْ اَيْلَهْ صَحْرَا :- اَلَالَوْمَرْ يَرْ عِيْبَرْتْ
 دَوْرَايِدَهْ لَوْمَرْ بَاغِيْمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ
 كَلَهْ عُلْفُلْ بُلْبُلِيْ وَشْ :- هَنْكَهْ هَنْكَاَمْ اَيِدَهْ لَوْمَرْ
 دِيْرَهْ لَوْمَرْ اَوَّلْ كَلْمُوْمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ
 يَرْوَانَهْ وَشْ تِيْئَا لَوْمَرْ اَوَّلْ :- شَمْعْ يَارَهْ اَيِرَهْ لَوْمَرْ
 كَلَشْنْ اَيْدِيْكَ نَارِيْمِيْزِيْ :- بُوْلَهْ كَوَكْلْ اَلْتِيْدَاذْ

نَبِيِّ اِيْرَمَكَ دِيْدَا زَه : يَا غِيَاثِ مُسْتَفَاثِ
 نَامِ نِسْثَانِي كَحْمِيَان : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 يَارِ اَغْيَا زَرَنْ سَحْمِيَان : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 مَخْلُوْقَاتِ عَيْنِي يَا زَان : هَا دِيْدَنْ مُصْلَه اَزَان
 تَابِعِي هَوَا يَه كَزَان : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 وَارَلِقِ مِلَكِي صَحْمِيَان : عَارِ نَامُو سِي اَتْمِيَان
 دَر دِيْنَه دَر مَقَاتْمِيَان : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 طُوغُرُو يُولَه كِتْمَز اِيْسَه : يَقَالِرْ جَاك اِيْتْمَز اِيْسَه
 دَانَه عِشْقِ بَتْمَز اِيْسَه : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 كِرْدَابِ عِشْقَه كِيْرْمَسَه : جَمْعِدَنْ جَمْعَه اِيْرْمَسَه
 جَايِ جَانَانَه وَيْرْمَسَه : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 يُوْقَا يَسَه وَجْدَانِ خَالِي : بِي وَفَادِرْ مِيْلَكِ وَمَا لِي

بسم الله

نَه قَدْرُو اَرَا يَسَه قَالِي : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 بُوْعَطَا حَالِي بِيْلْمَز : دُوْسِيْ مُشَاهَدَه قِيْلْمَز
 كُوْكُلْدَنْ غَيْرِي سِيْلْمَز : عِرْفَانِ نَه اِيْدُو كِيْنِ اَكْلُوْمَنْ
 دُنْيَا يَه كَلْمَكْدَنْ مُرَاد : اِنْسَا بِيْلْمَكْدِرْ هُنَرْ
 سَكْرَانَه اَوْلَقْدَنْ مُرَاد : نَفْسِيْ بِيْلْمَكْدِرْ هُنَرْ
 اَرَهه اَرْكَانَه كِيْرْمَدَنْ : مَجْلِسِ عِشْقَه وَارْمَدَنْ
 تَوْحِيْدِيْ قَلْبَه اَوْرْمَدَنْ : عِرْفَانِ بِيْلْمَكْدِرْ هُنَرْ
 اَلله سِرُّوْلِ خُودِيْ يَانَلَرْ : اَيْنَه مَعْنَا وَيْرَنْلَرْ
 حَدِيْثِ قُدْسِيْ كُوْرَنْلَرْ : قُرْآنِ بِيْلْمَكْدِرْ هُنَرْ
 زُهْدِيْلَه تَقْوِيْ قِيْلَا سِيْن : طُوغُرِيْ كُلْ حَقِّيْ بُوْلَه سِيْن
 جُمْلَه اَشْيَائِيْ بِيْلَا سِيْن : اِيْمَانِ بِيْلْمَكْدِرْ هُنَرْ
 عَطَا عَمَّا نَلَرْه وَارْطَال : دُوْجِهَانْدَه بِيْرْمَز اَل
 نِيَه كَرَكِ بُوْمِيْلَكِ وَمَال : جِنَانِ بُوْلَقْدِرْ هُنَرْ

بسم الله

مَحْبُوبِي تَشْرِيفِ بُورِسَ جِلَّةِ دَلِ خَانِيَه
 يَغَا اَيْدِكَ عَقْلِيَزِي : بُولَه كُوكُلِ التِّدَاذِ
 كَجَمَلِي جَانِيَلَه سَرْدَن : وَصَلَتَا اِسْتِيَا عَظَا
 قُرْبَانِ اَيْدِكَ جَانِيَزِي : بُولَه كُوكُلِ التِّدَاذِ
 كُوزَلِي اَهْوُصُورِ بَرَه قَدَح : جَبَه سِي مَاهِ رُصُونِ بَرَه قَدَح
 غَرِيَه بُوَكُون : حُسْنُكُو اُوَكُون
 يَنَاغِي كَلَكُوكُون : صُونِ بَرَه قَدَح
 قَشَلِي هِلَال : دِلْدَن غَمِي اَل
 تَشَن زُلال : صُونِ بَرَه قَدَح
 بَرِيكَ قَاچَمَه : قَانِي صَاچَمَه
 سِرْمِي اچَمَه : صُونِ بَرَه قَدَح
 شَاهِي جَهَانبَار : كَاغُورِي بِيَاض

جِلْوَه پُر نَا شَر : صُونِ بَرَه قَدَح
 غَا اِسْقَلَر سُونُور : اِذْنِيَلَه دَسْتُور
 سِرَلِي مَسْتُور : صُونِ بَرَه قَدَح
 اَلِي كَلُوجَه : طُوطُو دِل لُوجَه
 دُونُومُ كِر لُوجَه : صُونِ بَرَه قَدَح
 بَرَطُلُو وَفَا : بَخْشِ اَيْلَه صَفَا
 نَه لَازِم جَفَا : صُونِ بَرَه قَدَح
 بُوَعَطَا عُرْيَان : دِيْدَه سِي كِرْيَان
 يُوَرَكِي بَرِيَان : صُونِ بَرَه قَدَح
 اَدِيْم اَدِيْم كَلْبُرُو : طُوغُرُو اِسْلَكُ كَلْبُرُو
 قَالَمَه بَرَا دِيْم كِيرُو : اَكِرِيُو نِيْدَم يُوَرُو
 طَالِي دِيْدَار اِيَكُن : اَلْدَه فِرْصَت وَارَا اِيَكُن
 نَارَكُ تَنِيك يَارَا اِيَكُن : اَيْضَا

عطا
 عطا